O MÉ RODINĚ A JINÉ ZVÍŘENĚ
Gerald Durrell

JE TO MELANCHOLIE JEN A JEN MÁ,
SLOŽENÁ Z BEZPOČTU TRESTÍ,
PŘEKVAPENÁ Z BEZPOČTU LÁTEK;
JE TO VLASTNĚ SOUHRN MÝCH POZOROVÁNÍ
Z CEST, KTERÁ USTAVIČNĚ ROZJÍMÁM
A KTERÁ MĚ HALÍ DO OPARU
NEJHLUBŠÍHO SMUTKU.*
W. Shakesepare: Jak se vám líbí
* Překl. E. A. Saudka

mé matce

*
SLOVO NA OBHAJOBU
"A tak jsem někdy do snídaně uvěřila třeba v šest nemožností!"
Bílá královna - Alenka: Za zrcadlem
* Překl. A. a H. Skoumalových (Citát z L. Carolla)

Toto je historie pětiletého pobytu na řeckém ostrově Korfu, kam jsem podnikl zájezd se svou rodinou. Původně jsem zamýšlel napsat mírně nostalgické líčení přírodopisných poměrů ostrova; dopustil jsem se však vážné chyby, když jsem již na prvních několika stránkách uvedl do knihy svou rodinu. Neboť jakmile se její členové octli na papíře, všichni se tu ihned začali prosazovat a přizvávat s sebou do kapitol nejrůznější známé. Toliko s největšími potížemi a s vynaloženém nemalé dávky lstivé taktiky se mi podařilo místy vyšetřit několik stránek, které jsem mohl věnovat výhradně zvířatům.

Na následujících stránkách jsem se pokusil přesně a bez nadsazování vykreslit obraz naší rodiny; všichni se tu jeví tak, jak jsem je viděl. Ale na vysvětlenou některých jejich zvláštnůstek v jednání bude snad namístě, abych uvedl, že v té době, kdy jsme byli na Korfu, byli všichni členové rodiny velmi mladí; nejstaršímu Larrymu bylo třiadvacet, Lesliemu devatenáct, sestře Margo osmnáct a já byl nejmladší - desetiletý - tedy ve věku útlém a lehce přístupném dojmům. O matčině stáří jsme nikdy neměli dost jistoty z toho prostého důvodu, že si jakživo nemůže vzpomenout na datum svého narození; o ní mohu říci jedině tolik, že byla dost zralá, aby měla čtyři děti. Na její naléhání musím také připojit vysvětlení, že je vdova - jak poznamenala bystrozrace, člověk nikdy neví, co všechno může lidem napadnout.

Abych mohl těch pět let příhod, pozorování a příjemného života stěsnat do elaborátu poněkud méně obsažného, než je Encyclopedia Britanica, nutně jsem musel zhušťovat, redukovat a přemísťovat, takže z původního sledu událostí zbývá velmi málo. Rovněž jsem byl nucen vynechat leckterou příhodu i postavu, které bych tu byl rád vylíčil.

Je pochybné, zda by bývalo došlo k napsání této knihy, nebýt pomoci a nadšeného povzbuzování osob dále uvedených. Zmiňuji se o nich proto, aby bylo možno přičíst vinu těm, kdo to zasluhují.

A nyní tedy můj vděčný dík:

- Dr. Theodoru Stephanidesovi. S příznačnou velkorysostí mi dovolil, abych použil materiálu z jeho neuveřejněného díla o Korfu, a zásobil mě množstvím hrozných slovních hříček, z nichž jsem některých použil.

- Dále členům rodiny. Vždyť mi vlastně nevědomky opatřili hodně materiálu a při psaní knihy mi vydatně pomáhali tím, že se vespolek mezi sebou zuřivě přeli a zřídkakdy se shodli v podrobnostech nějaké příhody, o které jsem se s nimi radil.

- Mé ženě, která mi způsobila radost, když se bezuzdně smála při čtení rukopisu, jen aby mi pak prozradila, že ji tak pobavil můj pravopis.

- Mé sekretářce Žofii, která se v rukopise postarala o umístění čárek a nemilosrdně mi proškrtávala rozvité slovesné tvary.

Zvláště vřelé uznání bych rád vyslovil své matce, které jsem knihu věnoval. Jako nějaký laskavý, nadšený a rychle vnímavý Noe řídila s velkou zručností svůj koráb plný pozoruhodně zvláštních potomků bouřlivým mořem života, stále ohrožovaná možností vzpoury, stále obklopená nebezpečnými úskalími

překročených finančních prostředků a marnotratného utrácení, bez jakékoli záruky, že posádka její řízení někdy schválí, zato s jistotou, že se jí pokaždé přičte vina za všechno, co nevyšlo dobře. Je zázrak, že tuto plavbu přežila, a přežila ji šťastně a ke všemu ještě s rozumem více či méně neporušeným. Jak zcela správně podotýká můj bratr Larry, můžeme být hrdí na to, jak jsme ji vychovali; je nám ke cti. Že dosáhla onoho blaženého stavu nirvány, kdy se už člověk nad ničím nepozastaví, kdy jím už nic neotřese, to lze doložit faktem, že nedávno koncem jednoho týdne, kdy byla docela sama doma, zažila neočekávané nadělení: domů došla zásilka několika laťkových klecí se dvěma pelikány, ibisem posvátným, supem a osmi opicemi. Duší každého jiného smrtelníka by taková nepředvídaná událost možná otřásla, ale kdepak naše máti! V pondělí ráno jsem ji zastihl v garáži, kde ji právě kolem dokola honil rozzlobený pelikán, kterého se pokoušela nakrmit sardinkami z konzervy.

"Jsem ráda, žes přišel, synáčku," odfukovala udýchaně, "s tím pelikánem je poněkud těžké pořízení."

Na mou otázku, jak věděla, že ta zvířata patří mně, odpověděla: "No, samozřejmě jsem věděla, že jsou tvoje, synáčku, kdo jiný by mi posílal pelikány?"

To jistě dokazuje, jak dobře matka zná alespoň jednoho svého potomka.

Na závěr bych rád zdůraznil, že všechny ty historky o ostrově a ostrovanech jsou naprosto pravdivé. Žít na Korfu, to znamená žít skoro jako v nějaké hodně divoké bezuzdné frašce. Myslím, že celá atmosféra a půvab té oblasti jsou výstižně popsány na námořní mapě, kterou jsme měli s sebou a která velmi podrobně znázorňovala ostrov a přilehlé pobřeží. Na spodním kraji byla tato malá doložka:

- ----

UPOZORNĚNÍ: Jelikož bóje označující skaliska jsou často vychýleny ze svého místa, námořníkům se důrazně připomíná, aby při plavbě u těchto břehů dbali opatrnosti.

- ----

* ČÁST PRVNÍ

Být šílený, toť rozkoš nemalá,
již nikdo nezná líp než zas jen šílenec.
Dryden: Španělský mnich, II. 1

- ----

* Stěhování

Ostrý vítr odvál červenec, jako by sfoukl svíci, a přivál na srpnovou oblohu našedlý mdlý povlak. Padal lezavý, pichlavý, drobný déšť, který se pod každým náporem větru vlnivě vzdouval jako tmavě šedivé plachty. Plážové košiny po celém bournemouthském pobřeží stočily prázdná, bezvýrazná čela k zelenošedým, pěnou lemovaným vlnám moře, které chtivě dorážely na kamennou hráz břehu. Povětří houfně zahnalo racky přes město do vnitrozemí, a ti nyní na rozpjatých křídlech kroužili v hejnech nad domovními střechami a nevrle skřehotali. Počasí jak stvořené, aby těžce zkoušelo lidskou trpělivost.

Toho odpoledne naše rodina jako celek neskýtala pohled právě příjemný, protože nám ten nečas přinesl obvyklou nadílku neduhů, ke kterým jsme byli náchylní. Mně, jak jsem ležel na zemi a označoval si nálepkami sbírku lastur, přivodil katar, který mi ucpal nos jako cementem, a já nutně musel chrčivě dýchat s otevřenými ústy. Bratrovi Lesliemu, zamračeně a vztekle skrčenému u tepla, to psí počasí nadělilo zánět středního ucha, takže mu sice slabě, ale vytrvale teklo z uší. Naší sestře Margo zas vyneslo novou úrodu trudoviny na obličeji, beztak už plném vyrážky jako puntíků na červeném závoji. Naší máti zas pořádně teklo z nosu, a k tomu se jí pro zpestření přidaly ještě dloubavé revmatické bolesti. Bez úhony zůstal jenom nejstarší bratr Larry, ale naše potíže dostačily k tomu, aby byl pořádně rozmrzelý.

První s tím začal samozřejmě Larry. My ostatní jsme byli příliš apatičtí, abychom mysleli na něco jiného než na své neduhy, ale Larrymu určila Prozřetelnost, aby se ubíral životem jako malá, světlovlasá prskavka, aby svými výbuchy rozněcoval nápady v hlavách jiných lidí, a pak se nakonec s gustem schoulil do sebe jako kočka a odmítal nést jakoukoli odpovědnost za následky. Odpoledne se vleklo a Larry byl čím dál tím podrážděnější. Konečně se rozhlédl rozladěně po pokoji a rozhodl se napadnout máti jakožto zřejmou příčinu všeho toho soužení.

"Proč se vlastně týráme v tomhle prokletém podnebí?" zeptal se znenadání a mávl rukou k deštěm rozmazanému oknu. "Podívej se na to! A když na to přijde, podívej se na nás... Margo, obličej celý naběhlý jako talíř červené kaše... Tuhle Leslie chodí s celými balíky vatových ucpávek v každém uchu... Gerry má hlas, jako by měl od narození rozštěpené patro... A konečně, podívej se na sebe: každým dnem vypadáš sešlejší a zbědovanější!"

Máti vyhlédla přes horní okraj velkého svazku s titulem Snadné kuchařské předpisy Rádžputány.

"To zas ne! Nevypadám!" odpověděla pohněvaně.

"Ale vypadáš," tvrdil Larry neústupně. "Vypadáš už málem jako irská pradlena... a tvá rodina vypadá jako série ilustrací v lékařské příručce."

Proti tomu se máti už nezmohla na žádnou vskutku drtivou odpověď, proto se spokojila zamračeným pohledem a pak se zas uchýlila za hradbu své knihy.

"My všichni potřebujem slunce," pokračoval Larry, "nemyslíš si to taky, Lesi?... Lesi!... Lesi!"

Leslie si vymotal značné množství vaty z jednoho ucha.

"Cos povídal?" zeptal se.

"Tady to máš!" Larry se škodolibě obrátil k máti: "Promluvit s ním, to už začíná být složitější operace. Pěkná situace, co říkáš? Jeden bratr není schopen slyšet tvou otázku a druhému není možné rozumět. Vždyť už je načase, aby se něco podniklo. Ode mě se přece nedá čekat, že bych tvořil nesmrtelnou prózu v ovzduší plném rozmrzení a eukalyptového oleje."

"Ano, synáčku," řekla máti netečně.

"Vesměs všichni potřebujeme jen jedno," Larry se znovu dostával do ráže, "a to je slunce... krajinu, kde můžeme růst."

"Ano, synáčku, to by bylo pěkné," přisvědčila máti, která ho vlastně ani neposlouchala.

"Dnes odpoledne jsem dostal psaní do George - že prý na Korfu je báječně. Co kdybychom se sebrali, sbalili a jeli do Řecka?"

"No dobře, synáčku, když chceš," odpověděla neprozřetelně máti.

Šlo-li o Larryho, bývala obyčejně krajně opatrná, aby se k něčemu zavazovala.

"Kdy?" zeptal se Larry, poněkud překvapený jejím souhlasem.

Máti postřehla, že se dopustila taktické chyby, a obezřele nechala klesnout Snadné předpisy Rádžputány.

"No, já myslím, že by bylo rozumné, kdybys odjel napřed a všechno připravil, synáčku. Potom nám můžeš napsat, je-li tam hezky, a my všichni se pak můžeme vypravit za tebou," odpověděla zchytrale.

Larry se po ní podíval zničujícím pohledem.

"Tos říkala taky, když jsem navrhl odjezd do Španělska," připomněl jí, "a já tam pak trčel dva nekonečné měsíce v Seville a čekal jsem, že přijedete, a tys zatím neudělala nic jiného, než žes mi psala tučné dopisy o vodovodních trubkách a o pitné vodě jako nějakému městskému zřízenci či komu. Ne, pojedeme-li do Řecka, tak pojedeme společně."

"Ty tak hrozně přeháníš, Larry," řekla máti naříkavě; "a já stejně nemohu jet jen tak honem. Musím to přece nějak zařídit s tímhle domem."

"Zařídit? Propánakrále, co chceš zařizovat? Prodej ho."

"To nemůžu, synáčku," odmítla máti celá zaražená.

"Proč ne?"

"Vždyť jsem ho právě nedávno koupila."

"Tak ho prodej, dokud je ještě v bezvadném stavu."

"Nebuď směšný, Larry," řekla máti rozhodně, "to je úplně vyloučeno. Bylo by to bláznovství."

Nakonec jsme dům tedy prodali a odtáhli jsme z toho pošmourného anglického léta jako hejno vlaštovek.

Cestovali jsme všichni nalehko, vzali jsme si s sebou jen to, co jsme pokládali pro život za podstatně nezbytené. Když jsme při celní prohlídce otevřeli zavazadla, byl jejich obsah jasným ukazatelem našich povah a zájmů. Margo měla v kufrech plno mušelínových šatů, tři knihy návodů na ostučňovací kůru a celý arzenál lahviček s různými elixíry, každý se zárukou, že vyléčí trudovitost. Leslie měl v zavazadlech dva svetry ke krku, jedny kalhoty, ve kterých měl zabalené dva revolvery, vzduchovku, knihu s titulem Každý sám puškařem a velkou láhev oleje, která tekla. Larryho provázely dva kufry knih a aktovka s oblečením. Zavazadla naší máti se rozumně dělila na šatstvo a rozličné

kuchařky a zahradnické příručky. Já si vzal s sebou jen to, co jsem pokládal za nezbytné pro ukrácení chvíle na nudně dlouhé cestě: čtyři přírodopisné knihy, síťku na motýly, psa a zavařovací sklenici plnou housenek, kterým vesměs hrozilo bezprostřední nebezpečí, že se zakuklí. Takto, podle osobního hlediska jednoho každého z nás plně vybaveni, jsme odpouli od studeně mokrých břehů Anglie.

Projeli jsme Francií, rozbředlou dešti a smutnou, Švýcarskem, podobným vánočnímu dortu s ledovou polevou, Itálií, kypící bujností, hlukem a zápachy, a po nich nám zbyla jenom nejasná změť vzpomínek. Malinká loď odsupěla od paty Itálie dál na moře potemnělé soumrakem, a zatímco jsme spali v dusných kajutách, kdesi v této vodní oblasti, blýskavé měsíční září, přepluli jsme neviditelnou dělící čáru a vjeli jsme do zrcadlově čirého světa Řecka. Vědomí o této změně pozvolna prosáklo až k nám dolů, a tak jsme se za rozbřesku probudili plní neklidu a vyšli jsme na palubu.

S rozedněním se moře začalo protahovat a zdvihalo hladké modré svaly vln a pěna v brázdě za lodí se nám za zády pomalu rozplývala do šíře jako ocas bílého páva a třpytila se bublinami. Obloha byla bledá a na východním obzoru žíhaná žlutí. Před námi ležela čokoládově hnědá šmouha země, zachumlaná do mlhy, s krajkovinou pěny na úpatí. To bylo Korfu, a my napínali zrak, abychom rozeznali přesné tvary hor a zahlédli údolí, vrchy, rokliny a pobřeží, leč země zůstávala pouhou siluetou. Tu se náhle nad obzor vyhouplo slunce a obloha se zbarvila hebkou emailovou modří sojčího oka. Nekonečně pravidelné zvlnění moře na okamžik zahořelo plamenem a pak změnilo barvu v tmavý královský purpur stříkaný zelení. Mlha se rychle zdvihala v rozevlátých pásmech a před námi ležel ostrov, hory jakoby spící pod zmuchlanou hnědou pokrývkou, se zelenými skvrnami olivových hájů v záhybech. Podél břehu se vinula pobřeží, bílá jako slonovina mezi strmícími drolivými hradisky zářivě zlatých, červených a bílých skal. Obepluli jsme severní mys, hladké rameno rezavě rudého útesu, prolamovaného četnými obřími jeskyněmi. Tmavé vlny nadnesly zpěněnou brázdu na zádi lodi a pozvolna ji zanášely k slujím, až najednou, přímo před těmi zejícími tlamami, se pěna rozstříkla a žíznivě syčela mezi skalami. Při obeplouvání mysu jsme hory nechali za sebou.

Ostrov se povlovně svažoval, posetý slitými skvrnami stříbřitého lesku a zeleně oliv, a tu a tam se na něm proti obloze zyčil černý, varovný prst cypřiše. Mělké moře v zálivech mělo barvu modrých motýlích křídel. I přes silný hukot lodních strojů jsme mohli slabě sluchem rozeznat z pevniny zvonivý šum teninkých hlásků - pisklavý, radostný cvrkot cikád.

* Kapitola první

* Netušený ostrov

Z hluku a zmatku v celním přístřešku jsme si proklestili cestu do oslnivého slunečna na přístavišti. Město kolem nás příkře stoupalo; nazdařbůh se kupily četné řady mnohobarevných domů se zelenými okenicemi složenými po stranách oken jako křídla tisíců motýlů. Vzadu za námi ležel záliv, hladký jako talíř, a tlumeně svítil tou neuvěřitelnou modří.

Larry kráčel rychle, s hlavou vztyčenou a v obličeji s výrazem tak královsky přezíravým, že si člověk ani neuvědomoval jeho nevelkou postavu, a ostřížím zrakem sledoval nosiče pachtící se s jeho kurfy.

Za ním šel volným krokem Leslie, malý a statný, s vezřením důstojně nebojácným a pak Margo, ve vlajících oblacích mušelínu a vůně. Máti, která připomínala drobounkou, ztrápenou misionářku za povstání, se chtíc nechtíc nechala táhnout bujným Rogerem k nejbližšímu kandelábru, kde musela zůstat stát, zahledená do prázdna, zatímco Roger ulevoval svým nahromaděným citům, nastřádaným v psí ohradě. Larry vybral dvě velkolepě zchátralé drožky, do jedné dal naložit zavazadla a do druhé se posadil sám. Pak se nakvašeně rozhlédl po ostatních.

"Tak co?" zeptal se. "Naš ještě čekáme?"

"Čekáme na máti," vysvětloval mu Leslie. "Roger našel kandelábr."

"Bože milý!" zvolal Larry a potom se v drožce postavil a rozkřikl se na celé kolo: "Máti, honem, pojď už! Copak ten pes nemůže počkat?"

"Už jdem, synáčku," odpověděla netečně a nepravdivě matka, poněvadž Roger nejevil žádnou chuť kandelábr opustit.

"Ten mizera pes byl celou cestu jen pro zlost," huboval Larry.

"Nebuď přece tak netrpělivý," řekla Margo pohněvaně. "Pes se bez toho obejít nemůže... a konečně, v Neapoli jsme museli čekat hodinu na útebeů!"

"Já měl potíže se žaludkem," namítl Larry stroze.

"Dobře, pes má třeba taky potíže se žaludkem," řekla Margo škodolibě. "To máš pěšky jako za vozem!"

"To jako myslíš, že to vyjde nastejno, ne?"

"Ať to myslím, jak chci, je to prašť jako uhoď!"

V tu chvíli přišla máti, poněkud pocuchaná, a museli jsme teď upnout pozornost na Rogera, jak bychom ho dostali do drožky. V takovém povoze ještě nikdy nejel, a měřil si ho podezíravě. Nakonec jsme ho museli vzít do náručí a hodit do vozu; zuřivě štěkal a my, celí udýchaní, jsme museli honem naskákat za ním a držet ho uvnitř. Ta tahanice vystrašila koně, takže se dal do pajdavého klusu, a my všichni jsme skončili ve zmatené hromadě na dně drožky a pod námi s hlasitým nářkem Roger.

"Impozatní vstup!" řekl Larry zatrpkle. "Já doufal, že vzbudíme dojem, jako když přijíždí urozené panstvo, a takhle to dopadne... do města přijedeme jako tlupa středověkých komediantů."

"Nech už toho brumlání, synáčku," konejšila ho máti a narovnala si klobouk; "za chvíli jsme v hotelu."

A tak s klapáním a klinkáním ujížděla naše drožka do města a my seděli na žíněných sedadlech a snažili jsme se tvářit vznešeně a milosrdně, jak to vyžadoval Larry. Roger, v mocném sevření Leslieho paže, hlavu přepadlou přes postranní hranu korby, koulel očima jakoby v posledním tažení. Potom jsme se kodrcali kolem jakési uličky, kde na slunci leželi čtyři ježatí vořechové. Roger strnul, začuměl se na ně a pak se pronikavě rozštěkal na celé kolo. To vzkřísilo vořechy z letargie, rozběhli se za drožkou a ňafali jak zjednaní. Po naší vznešené póze bylo nenapravitelně veta, poněvadž dva lidé museli krotit běsnícího Rogera, zatímco ostatní se nahýbali z povozu a prudkým máváním časopisy a knihami zaháněli "hordu" pronásledovatelů. To mělo jen jediný účinek: že se psi ještě víc rozdráždili a u každé postranné uličky, kolem níž jsme projížděli, jejich počet vzrůstal, takže ve chvíli, kdy jsme sjížděli na hlavní ulici města, pletlo se nám mezi kola vozu a zuřivě skákalo kolem nějakých čtyřiadvacet psů, málem pominutých zuřivostí.

"Proč jim to někdo nezatrhne?" rozkřil se nad vší tou vřavou hlas Larryho. "Vždyť je to jako scéna z Chaloupky strýčka Toma!"

"Proč to nezkusíš zatrhnout ty? Místo abys kritizoval!" obořil se na něho Leslie, zaneprázněný urputným zápolením s Rogerem.

Larry okamžitě vstal, vytrhl našemu užaslému drožkáři z ruky bič, prudce se rozmáchl po psech, ty minul a zasáhl Leslieho žilou vzadu na krku.

"Hrome, na co si to prosím tě hraješ?" zařval Leslie a stočil zrudlý rozhněvaný obličej k Larrymu.

"To bylo náhodou," vysvětlil mu Larry jakoby nic. "Vyšel jsem z cviku... je to už dávno, co jsem zacházel s bičem."

"No tak dávej k sakru trochu pozor, co děláš!" zvolal hlasitě a výbojně Leslie.

"Ale, ale, synáčku, byla to přece náhoda," podotkla máti.

Larry znovu práskl bičem po psech a srazil máti klobouk.

"S tebou je větší trápení než s těmi psy," ozvala se Margo.

"Dávej přece pozor, synáčku," pokárala máti Larryho, s kloboukem v hrsti. "Vždyť můžeš někomu ublížit. Já bych ten bič dala z ruky."

Drožka se v tu chvíli šouravě zastavila před vchodem, nad kterým visela tabule s nápisem Pension Suisse. Psům se zdálo, že teď se konečně budou moci chytit do křížku s tím zženštilým černým psiskem, co se vozí v drožce, a obklopili nás udýchaně v pevném šiku. Dveře hotelu se otevřely a mezi nimi se objevil letitý olicousovaný portýr, zůstal stát na prahu a skelným pohledem se zahleděl na vřavu na ulici. Potíže dostat Rogera z drožky a do hotelu byly značné, protože to byl těžký pes a vyžadovalo to spojené úsilí celé rodiny ho zdvihnout, nést a krotit. Tou dobou už Larry zapomněl na svou vznešenou pózu a celkem se bavil. Seskočil z vozu a křepčil na chodníku, jak si bičem klestil cestu psí smečkou. Tou jsme pak s Lesliem, s Margo a s mátí spěcjali dovnitř i s Rogerem, který se vzpíral a vrčel. Vklopýtali jsme do haly, portýr zabouchl domovní dveře a opřel se o ně. Kníry se mu jaksi podezřele natřásaly. Ředitel nám vyšel vstříc a měřil si nás pohledem plným neblahého tušení i zvědavosti. Máti se k němu obrátila s kloboukem našišato a v jedné ruce s mou zavařovací sklenicí s housenkami.

"Ó," pronesla s líbezným úsměvem, jako by náš příjezd byl naprosto normální. "Jmenujeme se Durrellovi. Myslím, že máte pro nás rezervované pokoje?"

"Ano, madam," přisvědčil ředitel a popošel vyhýbavě kousek dál od rozvrčeného Rogera. "V prvním patře... jsou to čtyři pokoje a balkón."

"To je pěkné," zazářila s úsměvem máti: "Tak myslím, že půjdem rovnou nahoru a před obědem si trochu odpočinem."

A s výrazem pozoruhodně majestátním a benevolentním vykročila v čele rodiny do schodů.

Později jsme pak sešli k jídlu do prostorné a zšeřelé jídelny, plné soch a zaprášených palem v kořenáčích. Obsluhoval nás ten licousatý portýr, který se proměnil ve vrchního číšníka prostým převlečením do fraku a kaučukového límce, vrzavého jako celé hejno cvrčků. Jídla však bylo hodně a dobře upraveného a my jedli jako bezední. Když nám přinesli kávu, Larry si oddychl a opřel se zády o lenoch židle.

"Tak jídlo by tedy ušlo," usoudil uznale. "Co říkáš tomuhle podniku, máti?"

"No, strava je dobrá, synáčku," odpověděla máti opatrně, nechtěla si zadat.

"Ta zdejší cháska se zdá ochotná," pokračoval Larry. "Ředitel mi sám pošoupl postel blíž k oknu."

"Zrovna moc ochotný nebyl, když jsem na něm chtěl papír," poznamenal Leslie.

"Papír?" podivila se máti. "Nač jsi potřeboval papír?"

"Na klozet... tam žádný nebyl," vysvětloval Leslie.

"Psst! Ne u stolu," napomenula ho máti šeptem.

"Ty se zřejmě neumíš podívat," řekla Margo jasným pronikavým hlasem. "Vždyť vedle mísy ho mají plnou bedýnku."

"Ale Margo, děvenko," zhrozila se máti.

"No, co je? Neviděla tu bedýnku?"

Larry se uchichtl.

"S ohledem na poněkud excentrický systém městské kanalizace," podal vlídně vysvětlení Margo, "ta bedýnka je opatření... na... abychom tak řekli, na odpad, když jsi vyhověla nutkavému hlasu přírody."

Margo polila červeň v obličeji, jak byla zaražená a zhnusená.

"To myslíš... to myslíš... to je... můj bože! Mohla jsem chytit nějakou odpornou nemoc," zanaříkala, dala se do pláče a utekla z jídleny.

"Krajně nehygienické," poznamenala máti přísně. "Věru, to je ůhnusů, takové zařízení. Nehledě na omyly, jakých se člověk může dopustit, je tu podle mého nebezpečí, že člověk dostane tyfus."

"K žádným omylům by nedocházelo, kdyby se tu věci patřičně zařídily," řekl důrazně Leslie dodatkem ke své původní stížnosti.

"Ano, synáčku, ale nemyslím, že se hodí diskutovat o tom právě teď. Nejlepší, co můžeme udělat, je najít si co možná nejdřív nějaký dům, než nás všechny sklátí bůhvíjaká nemoc."

Nahoře v patře stála Margo polonahá a oplachovala se proudy dezinfekčního roztoku. Máti pak prožívala únavné odpoledne, protože ji musela každou chvíli prohlížet a pátrat po příznacích nemocí, neboť Margo se domnívala, že zaručeně něco chytila. Pro klid matčiny duše bylo přímo neštěstím, že Pension Suisse stál při cestě vedoucí na místní hřbitov. Jak jsme tak seděli na tom malém balkónku do ulice, procházelo pod námi zdánlivě nekonečné množství pohřbů. Obyvatelé Korfu očividně věřili, že to nejlepší při ztrátě někoho blízkého je pohřeb, protože jeden truchlící byl vyparádněnější než druhý. Drožky dekorované přemírou purpurového a černého krepu táhli koně tak vystrojení chocholy z peří a zdobnými čabrakami, že bylo div, jak se vůbec mohli pohybovat. Šest sedm takových drožek, obsazených truchlícími pozůstalými v hlubokém a nekroceném žalu, jelo před mrtvým. Ten se pak vezl na jiném voze, plochém jako kára, a ležel zabeedněný v rakvi tak velké a hýřící ozdobou, že vypadalal spíš jako ohromný narozeninový dort. Některé ty rakve byly bílé, s červenými, černorudými a tmavě modrými ozdobami; jiné zas byly černé a lesklé, přehojně zdobené složitými zlatými a stříbrnými ornamenty a blyštivými mosaznými držadly. V životě jsem neviděl něco tak pestrobarevného a poutavého. Usoudil jsem, že rozhodně takhle se patří jít do hrobu, s očabrakovanými koňmi, s celými záhony květin a s hordou opravdu uspokojivě žalem sklíčených příbuzných. V soustředěném napětí a jako okouzlený jsem se nahýbal přes zábradlí balkónu a díval jsem se, jak pod námi projíždějí rakve.

Kdykoli přešel pohřeb a zvuky nářku a dusot kopyt zanikl v dálce, máti byla čím dál tím rozčilenější.

"Tady musí být nějaká epidemie," zvolala konečně a neklidně se zadívala do ulice.

"Nesmysl, máti, neplaš se," napomenul ji lehkovážně Larry.

"Ale synáčku, když je jich tolik... to není normální."

"Na smrti neni nic nepřirozeného... každou chvíli někdo umře."

"Ano, ale lidi přece neumírají jako mouchy, leda když není něco v pořádku."

"Možná, že si ty mrtvoly uskladňují a pak je pohřbívají hromadně," poznamenal Leslie bezcitně.

"Nebuď blázínek," řekla máti. "Jsem přesvědčená, že to má co dělat s tou kanalizací. To přece nemůže být lidem zdravé, mít takovéhle zařízení."

"Bože na nebi!" zasejčkovala si Margo, "pak tedy myslím, že to dostanu taky."

"Ale kdepak, děvenko, to se z toho nedá vyvozovat," řekla máti jaksi nepřítomně. "To může být něco, co není nakažlivé."

"Já nechápu, jak by mohlo jít o epidemii, kdyby nešlo o něco nakažlivého," podotkl Leslie logicky.

"Ať je to jak chce," odpověděla máti, která se nechtěla dát zatáhnout do nějaké pře z oboru medicíny, "myslím, že bychom si to měli zjistit. Nemohl bys zatelefonovat nějaké zdravotnické instituci, Larry?"

"Tady pravděpodobně žádné zdravotnické instituce nemají," řekl s důrazem Larry, "a i kdyby nakrásně mějaké měli, tak pochybuji, že by mi to pověděli."

"Dobrá," řekla máti rezolutně, "nedá se nic dělat. Budeme se muset přestěhovat. Musíme se dostat z města. Musíme si ihned najít nějaký dům na venkově."

Druhého dne ráno jsme se vydali shánět dům v doprovodu hotelového průvodce, pana Beelera. To byl pomenší tlusťoch s podlézavým pohledem a leskle zpocenými tvářemi. Byl náramně čilý, když jsme vyrazili, ale to ještě nevěděl, co ho čeká. Nikdo o tom nemůže mít ani ponětí, kdo s naší mátí nesháněl dům. V mračnech pracu jsme objížděli ostrov a pan Beeler nám ukazoval jednu vilu za druhou v úžasném výběru rozměrů, barev a polohy, a máti nad všemi jenom vytrvale vrtěla hlavou. Konečně jsme si prohlédli desátou a poslední vilu na páně Beelerově seznamu, a máti opět zavrtěla odmítavě hlavou. Pan Beeler se posadil na schodech a otíral si obličej kapesníkem.

"Paní Durrellová," řekl konečně, "ukázal jsem vám všechny vily, co znám, ale vy přesto žádnou nechcete. Madam, co vlastně vyžadujete? Co máte proti těm vilám?"

Máti se na něho zadívala udiveně.

"Copak jste si toho nevšiml?" zeptala se. "Přece žádná z nich neměla koupelnu!"

Pan Beeler zůstal na máti civět s očima vykulenýma. "Ale madam," zanaříkal s nefalšovaným žalem. "Na co potřebujete koupelnu?... Což tu nemáte moře?"

Mlčky jsme se vrátili do hotelu.

Příštího dne dopoledne se máti rozhodla, že si najmeme vůz a vydáme se hledat dům na vlastní pěst. Byla přesvědčená, že kdesi na ostrově se jistě skrývá nějaká vila s koupelnou. Nesdíleli jsme tento názor s ní, a tak z nás byla maličko podrážděná a rozvaděná skupinka, kterou máti poháněla v houfu městem k stanovišti taxíků na hlavním náměstí. Šoféři postřehli naše bezelstné vzezření, vyhrabali se z vozů, shlukli se kolem nás jako supi a jeden jako druhý se sažil překřičet své krajany. Jejich hlasy zněly stále hlasitěji a hlasitěji, oči jim jiskřily, odráželi si vzájemně ruce a skřípali na sebe zuby, a pak se nás chopili, jako by nás chtěli roztrhnout. Byli jsme vlastně předmětem hašteření krajně mírného, ale nebyli jsme zvyklí řeckému temperamentu, a proto nám to připadalo, jako kdybychom byli v nebezpečí života.

"Nemohl bys nějak zakročit, Larry?" vřískala máti, jak se obtížně drala z chapadel velkého šoféra.

"Řekni jim, že to ohlásíš britskému konzulovi," navrhl Larry zvýšeným hlasem, aby ten rámus překřičel.

"Nebuď blázínek, synáčku," odpověděla máti udýchaně. "Jen jim vysvětli, že jim nerozumíme."

Margo se culila a vložila se do věci.

"My Angličané," zaječela na gestikulující šoféry; "my nerozumět řecky."

"Jestli do mě ten člověk ještě jednou strčí, tak mu vrazím jednu do žeber," hrozil Larry, rozpálený doruda.

"Ale jdi, jdi, synáčku," ztěžka oddychovala máti, která se ještě nepřestala bránit tomu šoférovi, co ji mermomocí táhl ke svému vozu; "já myslím, že nám nechtějí ublížit."

V tom okamžení kdekdo leknutím zmlkl, když z té pekelné vřavy zaburácel hluboký, sytý, přeskakující hlas, takový hlas, jaký by člověk očekával od nějakého vulkánu.

"Hoj!" zahřímal hlas, "proč ty nemáš nikoho, co mluví tvou řeč?"

Otočili jsme se, a tu jsme uviděli u chodníku zaparkovanou starodávnou dodgesku a v ní za volantem nevelké individuum, zavalité jako sud, s rukama jako šunky a s velkým, jako kůže osmahlým, zlostně zamračeným obličejem, který zdobila čepice se štítkem, posazená na facku. Individuum otevřelo dvířka vozu, vyvalilo se na chodník a batolilo se k nám. Pak se ten člověk zastavil, zamračil se ještě zlostněji a měřil si pohledem tu skupinu umlčených taxikářů.

"Tyhle tě obtěžujou?" zeptal se máti.

"Ne, ne," odpověděla nepravdivě; "byla jenom potíž, že jsme se s nimi nemohli dorozumět."

"Ty potřebuješ někoho, kdo umí tvou řeč," opakoval nově přibylý; "stó-diavolo!(*1) Taková holota... když omluvíš takovýhle slova... ty vokradou jejich vlastní matku. Omluvíš minutu, a já je už usadím. Egó thá to diefthetiso!"(*2)

A neznámý zahrál šoférům řecky tak, že je to div neporazilo. Dotčení mávali hněvivě rukama, a ten prapodivný člověk je hromadně hnal zpátky k jejich vozům. Když je pak ještě dodatečně, a jak to vypadalo, zlolajně řecky usadil, obrátil se znovu k nám.

"A kam ty chceš odejít," zeptal se skoro sveřepě.

"Mohl byste nás vozit, chceme se poohlédnout po nějaké vile?" zeptal se Larry.

"To se ví. Já tě vozím všude. Jenom řekneš."

"My hledáme vilu s koupelnou," řekla máti energicky. "Víte o nějaké?"

Muž se zadumal - vypadal jako velký, sluncem osmahlý chrlič - a v zamyšelní se mu černé obočí uprostřed stáhlo v chomáč.

"S koupelka?" řekl. "Ty chceš s koupelka?"

"Ty, co jsme až dosud viděli, žádná koupelnu neměla," dodala máti.

"Copak to, já znám vila s koupelka," řekl muž. "Já jen koumal, jestli to bude pro tebe dost velký."

"Prosím vás, vzal byste nás tam podívat?" požádala ho máti.

"To se ví, vemu. Nastoupíš do vůz."

Vydrápali jsme se do prostorného vehiklu, náš šofér vyzdvihl své tlusté tělo za volant a se strašlivým skřípotem zařadil rychlost. Řítili jsme se kroucenými ulicemi na pokraji města, proklouzávali jsme hned na tu, hned na onu stranu mezi naloženými osly, povozy, hloučky venkovanek a mezi nesčetnými psy, a naše houkačka vřeštěla na výstrahu, až uši zaléhaly. Mezi tím vším shonem využil náš řidič příležitosti, aby s námi navázal hovor. Pokaždé, jakmile na nás promluvil, natáhl se tím svým robustním krkem dozadu, aby zjistil, co tomu říkáme my, a tu vůz vždycky buď couvl zpět, anebo poskočil zas dopředu a stočil se napříč, že šněroval ulici jako opilá vlaštovka.

"Vy Angličani? To já hned myslil, Angličani dycky chce koupelka... Já mám v mém domě koupelka... Jmenuju se Spiros Hakiaopulos... mně každý říká Spiros Amerikano, protože já žil v Amerika... Málista,(*3) osum let v Chicago... Právě tam já naučil má dobrá angličtina... Jdem tam dělat peníze... Po osmi rokách si říkám: 'Spiro,' si říkám, 'už sis vydělal dost...' Tak já jdem zpátky do Řecko... přivezem si tenhle vůz nejlepší na sotrově, nikdo nemá takovou vůz... Všecky anglický turista mě znají, všecky chtějí jen mě, když sem přijedou... Všecky vědějí, že nikoho neošidíš... Já rád Angličani... nejlepší lidi... Namouduši, kdybych nebyl Řek, chtěl bych rád být Angličan, enoite?"(*4)

Ujížděli jsme bílou silnicí, pokrytou vysokou vrstvou hebkého prachu, který se zdvihal za námi ve vířivých kotoučích. Cestu lemovaly opuncie jako plot ze zelených talířů, každý šikovně vybalancovaný na hraně druhého a všechny poseté homolkami sytě červených plodů. Projížděli jsme kolem vinic, kde rostly drobné zakrslé keříky vinné révy v zeleném věncoví listí, kolem olivových hájů, kde se na nás šklebily ďubkaté kmeny tisícerými užaslými grimasami z příšeří svých vlastních stínů, a kolem velkých zebrovitě žíhaných křovisek třtiny, jejíž listy se třepotaly jako nesčetné zelené vlajky. S velkým řevem motoru jsme

konečně vyjeli až na samý vrch kopce, kde Sprios dupl na brzdu a zastavil vozidlo, až mlhou rozvířeného prachu nebylo kolem vidět, a v té chumelenici zůstal stát.

"Eci,(*5) tady jsme," řekl a prstem tlustým jak špalík ukázal, "tuhle je vila s koupelka, opós agapáte."(*6)

Máti měla sice po celou dobu jízdy oči zavené, ale teď je pomaličku otevřela a podívala se. Spiros ukazoval na mírný záhyb úbočí, které se zdvihalo ze třpytivého mihotání moře. Vrch a údolí kolem byla jediná prachová pokrývka olivových hájů, jejichž listí svítilo jako rybí šupiny, kdykoli do nich zavál větřík. Asi v půli svahu, chráněná skupinou vysokých šíhlých cypřišů, se choulila malá jahodově růžová vila jako nějaký exotický ovocný plod, uložený v zeleni. Cypřiše se polehoučku vlnily ve větru, jako by na počest našeho příjezdu pilně přetíraly oblohu ještě modřejším azurem.

* Kapitola druhá

* Jahodově růžová vila

Vila byla malá, čtverhranná a stála ve své nevelké zahradě s výrazem růžolící rozhodnosti. Okenice jí sluncem vybledly do jemného světle zeleného odstínu, místy měly nátěr oprýskaný a odprýskaný. Zahrada, ohrazená živým plotem z vysokých fuchsií, měla květinové záhony upravené do složitých geometrických vzorů a obroubené hladkými bílými kameny. Bílá dlážděná cestička, úzká tak na šířku hrábí, se pracně vinula mezi záhony stěží většími než slaměný širák, mezi záhony ve tvaru hvězd, půlměsíce, trojúhelníků a kruhů a byla celá zarostlá střapatou změtí zplaněných květin. Růže trousily veliké a hebké lupínky, červené jako plamen, bílé jako měsíční světlo, lesklé a hladké , že připomínaly porcelánové talířky; měsíčky, podobné chomáčkům střapatých sluncí, stály a pozorovaly, jak jejich otec stoupá po nebeské dráze. V nízkém porostu vykukovala mezi listím sametová, nevinná líčka macešek a pod krytem srdcovitých listů truchlivě věšely hlavičky fialky. Bougainvillea, bujně rozrostlá, splývala přes čelo průčelního balkónku lucerničkami svých sytě modročervených květů jako karnevalová výzdoba. V temnotě živého plotu se tisícero květů fuchsií zachvívalo jako drobné balerinky očekáváním. Vlahý vzduch byl těžký vůní nesčetného odumírajícího kvítí a plný jemného konejšivého šepotu a šelestu hmyzu. Hned jak jsme dům spatřili, zatoužili jsme tam bydlet - bylo nám, jako kdyby tu ta vila stála a čekala na náš příchod. Měli jsme pocit, že jsme přišli domů.

Když Spiros tak neočekávaně vpadl do našeho života, převzal nyní veškerou vládu nad našimi záležitostmi do svých rukou. Jak nám vysvětlil, bude lépe, aby všechno obstarával on, protože ho každý zná, všek on se už dobře postará, aby nás nikdo nešidil.

"O nic se nestarej, madam Durrells," prohlásil nasupeně, "všecinko necháš na mně."

Tak nás vozil po nákupech, a když hodinu klel a řval, usmlouval cenu nějaké věci snad o dvě drachmy. To je přibližně jedna pence; ale nejde tu prý o peníze, vysvětlil nám, nýbrž o zásadu. Samozřejmě další příčina byla, že Spiros byl Řek a zbožňoval handrkování. To Spiros nás založil, když zjistil, že nám ještě nepřišly peníze z Anglie, a vzal si pak za úkol zajít do banky a přísně domluvit řediteli, jakou má v podniku mizernou organizaci. Ani dost málo ho neodstrašilo, že chudák ředitel na tom neměl pražádnou vinu. To Spiros zaplatil náš účet v hotelu, opatřil káru na dopravu našich zavazadel do vily a sám nás tam zavezl i s ohromným nákladem potravin, které pro nás nakoupil.

Brzy jsme přišli na to, že to od něho nebyla žádná planá chlouba, že skutečně zná kdekoho na ostrově a že i jeho všichni znají. Kdykoli s vozem zastavil, hned několikero hlasů vykřikovalo jeho jméno a ruce na něho kývaly, aby se posadil u některého malého stolečku pod stromy a vypil šálek kávy. Strážníci, venkované a kněží na něho s úsměvem mávali, když jel kolem; rybáři, kupci a kavárníci ho zdravili jako bratra. "A jé, copak Spiros!" říkali a usmívali se na něho láskyplně jako na nějaké nezbedné, ale roztomilé dítě. Vážili si jeho poctivosti, jeho bojovného ducha, a především měli ve zbožné úctě jeho typicky řecké opovržení a průbojnost při všem styku s vládním úředním šimlem, ať se s ním setkal v jakékoli formě. Když jsme přijeli, na celnici nám zkonfiskovali dva kufry s prádlem a jinými předměty pod kuriózní záminkou, že to je zboží na obchod. Proto jakmile jsme se přestěhovali do jahodově růžové vily a vyvstal problém s ložním prádlem, máti pověděla Spirovi o našich kufrech, které uvázly na celnici, a ptala se ho na radu.

"Stó-diavolo, madam Durrells," zahřímal a ohromný obličej mu zrudl zlostí, "proč mi to neříkáš dřív? Ta holota na celnici! Hned zejtra zavezu tebe do města a spořádám je; znám je všechny a oni mě znají. Jen to necháš na mně - já si to s nima vyřídím, egó thá kanoníso."

A druhý den ráno odvezl máti do města na celnici. Všichni jsme jeli s nimi, protože jsme nechtěli přijít o tu legraci. Spiros se vrhl na celnici jako rozzuřený medvěd.

"Kde jsou věci těchhle člověků?" zeptal se malého baculatého celníka.

"To myslíte jejich škatule se zbožím?" zeptal se celní hodnostář svou nejlepší angličtinou.

"Co myslíš, že myslím?"

"Ty jsou tady," přiznal opatrně úředník.

"Přišli jsme pro ně," supěl Spiros, "a sem s nima, honem!"

Obrátil se a vykráčel z domku, aby vyhledal někoho, kdo by pomohl zavazadla odnést; když se vracel, spatřil, jak celník vzal od máti klíče a právě zdvihá víko jednoho kufru. Se vzteklým zavrčením po něm Spiros skočil a přirazil víko tomu nešťastníkovi zrovna na prsty.

"Co to otvíráš, ty všiváku?" zahřímal s divokým pohledem.

Celní úředník mával přiskřípnutou rukou a hněvivě protestoval, že je jeho povinnost prohlížet obsah zavazadel.

"Povinnost!" zvolal Spiros s náramným opovržením. "Jak to myslíš, povinnost? To je povinnost, napadat nevinné cizince, co? Jednat s nima jako s pašerákama, co? Tomu ty říkáš povinnost?"

Spiros se na chviličku odmlčel, zhluboka oddechoval a pak uchopil do každé té své obří ruky jeden kufr a vykročil ke dveřím, tam zůstal stát a otočil se, aby vypálil ránu na rozloučenou.

"Však já tě znám, Christaki, tak mi nic nenamlouvej o povinnosti. Já se pamatuju, když jsi dostal pokutu dvanáct tisíc drachem za rybaření s dynamitem. A takový kriminálník! Povídat něco o povinnosti ůmněů!"

Triumfálně jsme odjeli z celnice, všechna naše zavazadla netknutá a bez prohlídky.

"Mú fénete(*7) - ta holota si myslela, že jim patří ostrov," poznamenal Spiros. Zřejmě si vůbec neuvědomoval, že vlastně sám jedná, jako by ostrov patřil jemu.

Jakmile si nás Spiros jednou vzal na starost, držel se nás jako klíště. V několika hodinách se změnil z taxikáře v našeho zastánce a do týdne byl naším průvodcem, filozofem a přítelem. Zapadl mezi nás jako člen rodiny, takže zanedlouho nebylo nic, co bychom dělali nebo zamýšleli podniknout, aby se toho nějak neúčastnil. Ustavičně byl ve vile, pořád hřímající a nasupený, zařizoval všechno, co jsme potřebovali, poučoval nás, kolik platit za to či ono, stále na nás všechny dával pozor, a kdykoli se domníval, že by máti měla o něčem vědět, hned jí to hlásil. Jako obří, osmahlý, šeredný anděl strážný bděl nad námi tak něžně jako nad hejnem trošku imbecilních dítek. Máti nepokrytě zbožňoval a pěl na ni halasnou chválu, ať jsme se octli kdekoli, až ji to přivádělo do trapných rozpaků.

"Ty bys měl dát dobrý pozor, co děláš," napomínal nás s obličejem zpitvořeným do vážného výrazu; "já nechcem přeci dělat trápení vaší máteři."

"Ale načpak, Spiro?" namítal třeba Larry s výborně líčeným výrazem podivu. "Vždyť pro nás jakživ nic neudělala... proč bychom měli na ni brát ohledy?"

"Pó, pó, pó, kyrie Lorrys, nedělej takováhle legrace," děsil se Spiros.

"Bratr má docela pravdu, Spiro," přidal se Leslie s krajní vážností, "jako matka nám opravdu moc platná není."

"Takhle mi nemluv, takhle mi nemluv," hřímal Spiros. "Jako že je Bůh nade mnou, kdyby moje máteř jako vaše, tak každé ráno před ní já klečím na kolenou a jí líbám nohy, stín timí mu!"(*8)

Konečně jsme se tedy ve vile zabydleli a každý jsme se usadil a podle svého se přizpůsobil prostředí. Margo si jednoduše oblékla mikroskopické plavky a při slunění v olivových hájích přilákala obdivnou tlupu hezkých venkovských mladíků, kteří se jako kouzlem objevovali v okolí zdánlivě úplně opuštěném, kdykoli se k ní příliš blízko nachomýtla včela nebo když potřebovala posunout zahradní lehátko. Máti uznala za nutné ji upozornit, že podle jejího náhoru je tohle slunění poněkud neprozřetelné.

"Když se to tak vezme, má milá, takový úbor toho moc nezakrývá, co myslíš?" řekla s důrazem.

"Ale máti, nebuď tak staromódní," odpověděla nevrle Margo. "Konečně, vždyť člověk umře jen jednou."

Tato odpověď byla neméně záhadná jako pravdivá a s úspěchem máti umlčela.

Dostat Larryho kufry do vily si vyžádalo půl hodiny potu a hekání tří mladých venkovských pořízků, zatímco Larry pobíhal kolem nich a řídil operaci. Jeden kufr byl tak objemný, že ho museli dopravovat dovnitř oknem. Jakmile jednou byla zavazadla v domě, Larry strávil šťastný den vybalování, a měl pak pokoj tak přecpaný knihami, že málem bylo nemožné dostat se tam nebo ven. Vystavěl si z knih baštu po místnosti kolem dokola, a za tou ohradou strávil celý den u psacího stroje a jako omámený se tam odtud vyhrabal jenom k jídlu. Druhý den ráno vyšel v náladě nadmíru podrážděné, protože nějaký venkovan si uvázal osla zrovna za naším živým plotem. V pravidelných přestávkách zvíře vzpřimovalo hlavu a vydávalo táhlé žalostné zahýkání.

"Prosím! Není to k smíchu, že příští generace mají přijít o plody mého ducha prostě jen proto, že si nějaký usmolený hranáč přivázal blízko mého okna takového smradlavého soumara?" zeptal se Larry.

"Ano, synáčku," přisvědčila máti, "ale když tě to zvíře ruší, proč ho nejdeš sám uvázat o kus dál?"

"Drahá máti, ode mne se přece nemůže čekat, že budu marnit čas honěním osla po olivových hájích. Hodil jsem po něm brožurkou o vědeckém křesťanství; co podle tebe mám udělat víc?"

"To chuďátko je uvázané. Nemůžeš čekat, že se odváže samo," podotkla Margo.

"Na to by měl být zákon, mělo by se zakázat parkovat ty odporné bestie kdekoli v blízkosti domu. Nemohl byste tam někdo dojít a toho osla uvázat někde dál?"

"A proč my? Nás to přece neruší," řekl Leslie.

"To je ta potíž s naší rodinou," řekl Larry zatrpkle. "Nic takového jako: přejte a bude vám přáno, žádný ohled jednoho k druhému!"

"Že ty máš tolik ohledů k druhým," řekla Margo.

"To všechno je tvá vina, máti," pronesl Larry káravě. "Nemělas z nás vychovat takové sobce."

"To se mi tedy líbí!" zvolala máti. "Něco takového jsem přece nikdy nedělala!"

"No, jistě jsme takhle nezesobečtěli, kdyby nás k tomu někdo nebyl aspoň trochu vedl," namítl Larry.

Nakonec jsem s máti odvázal osla a odvedli jsme ho kousek níž z kopce.

Mezitím si Leslie vybalil revolvery a všechny nás vyplašil zdánlivě nekonečným počtem ran, když pálil z okna své ložnice do staré plechovky. Po zvlášť ohlušujícím dopoledni se Larry vyřítil ze svého pokoje a prohlásil, že od něho nelze očekávat nějakou práci, když se vila každých pět minut otřásá až do samých základů. Leslie řekl dotčeně, že se přece musí cvičit. Larry odsekl, že to nevypadá na cvičení, ale spíš na indiánské povstání. Máti, které ta střelba také poněkud pocuchala nervy, navrhla Lesliemu, aby se cvičil s nenabitým revolverem. Leslie strávil půl hodiny vysvětlováním, proč to není možné. Konečně si, ač nerad, odnesl plechovku dál od domu, kde výstřely zněly sice o málo tlumeněji, ale stejně neočekávaně. Máti na náš všechny bedlivě dozírala a současně se usazovala ve vile podle svého. Celý dům jednak voněl bylinkami, a zase pak čpěl pachem cibule a česneku, v kuchyni bublala řada hrnců, a máti mezi tím vším chodila, brýle nakřivo, a brumlala si pro sebe. Na stole měla vratký stoh knih, a co chvíli do některé nahlédla. Dokázala-li se odtrhnout do kuchyně, blaženě bloumala po zahradě, váhavě klestila a prostřihávala keře a s nadšením plela a sázela.

Pro mne zahrada měla poutavosti ažaž; spolu s Rogerem jsme získali některé překvapivé poznatky. Roger například zjistil, že je nemoudré očmuchávat sršně, že venkovští psi se zběsile rozštěkají, podívá-li se na ně vrátky, a že kuřata, která náhle vyletují z houští fuchsií a na útěku divoce piští, jsou kořistí sice nadmíru žádoucí, ale zapovězenou.

Ta zahrada, jakoby pro paneknky, byla kouzelná říše, květinový les, jímž se probíhali tvorové, jaké jsem v životě ještě nespatřil. Mezi hustými hebkými jplátky každého růžového květu žili drobouncí, štírkům podobní pavoučkové, kteří se rozutekli na všechny strany, jamile je někdo vyrušil. Jejich droboučká průhledná tělíčka měla barvu shodnou s barvou květu, který obývali: byla růžová, zažloutlá jako slonovina, vínově červená nebo máslově žlutá. Na růžových

stoncích, povlečených mšicemi, lezla sluníčka sedmitečná jak čerstvě namalované hračičiy; sluníčka světle červená s velkými černými puntíky; sluníčka sytě červená jako panenská jablka s hnědými tečkami; sluníčka oranžová s šedými a černými skvrnkami. Kulaťoučká a roztomilá sluníčka šátravě lezla a krmila se shluky nedokrevných mšic. Pilořitky jako chundelatí modrozelení medvídkové lezly křivolace sem a tam mezi květinami a bez přestání dýchavičně bručely. Pestří lišajové, hladcí a úhlední, střelhbitě vzlétali nebo zas slétali na zem s rušnou pohotovostí a chvílemi zůstávali stát na křídlech, v té rychlosti jakoby z mlhy utkaných, aby ponořili dlouhý teninký sosák do nějakého květu. Mezi bílým kamením klopýtali velcí černí mravenci a ve skupinkách debatovali posuňky kolem divných kořistí; u mrtvé housenky, nad útržkem růžového plátku nebo u suchého travního klasu plného semen. Jako doprovod k veškeré té rušné činnosti sem zněl z olivových hájů za houštinatým plotem fuchsií nepřetržitý tetelivý cvrkot cikád. Jestliže se ten zvláštní, mlžnatý opar vedra projevoval zvukem, pak to byl právě tento pozoruhodný souzvuk hlasů onoho hmyzu.

Zprvu jsem byl celý užaslý nad tím hýřivým bohatstvím žovita přímo před naším prahem, takže jsem jenom dokázal obcházet zahradou jako zmámený, pozastavit se hned nad tím tvorečkem, hned zas nad jiným, a přitom mou pozornost ustavičně odváděly reje zářivě pestrobarevných motýlů, kteří sem zalétali přes živý plot. Poznenáhlu, jak jsem si zvykl na tne hmyzí ruch mezi květinami, jsem zjistil, že se už dokážu víc soustředit. Trávil jsem celé hodiny na bobku nebo vleže na břiše a pozoroval jsem intimní život těch tvorů kolem sebe, kdežto Roger jen seděl opodál s výrazem odevzdanosti. Tímhle způsobem jsem nashromáždil množství kouzelných poznatků.

Zjistil jsem, že ti drobní, štírkům podobní pavouci mohou měnit barvu stejně úspěšně jako každý chameleón. Vezměte pavouka z vínově rudé růže, kde seděl jako kulička korálu, a vložte ho dovnitř do svěží bílé růže. Jestliže tam zůstane - a většinu tam zůstávají - uvidíte, jak poznenáhlu ztrácí barvu, jako by mu ta změna přivodila anémii, až se pak za nějaké dva dny bude mezi těmi bílými plátky krčit jako perla.

Pak jsem objevil, že v suchém listí pod houštím fuchsií v plotě žije jiný druh pavouka, zuřivý drobný lovec, plný lstivosti a dravosti tygra. Plížil se tou svou listnatou pevninou, s očima jiskřícíma na slunci, a co chvíli se zastavoval a natahoval se na svých chlupatých nožkách, aby se rozhlédl. Jesliže spatřil mouchu, jak se usadila a libovala si sluneční lázeň, strnul; potom se tak zvolna, jako když roste list, začal sotva postřehnutelně šinut vpřed, stále blíž a blíž, jen se chvílemi zastavil, aby upevnil své hedvábné záchranné lanko na povrchu listu. Potom, když už byl dostatečně blízko, zůstal tento lovec stát na místě; a když pak zaujal dobře vyváženou pozici, nepatrně posunul nohy a skočil, s chlupatýma nohama roztaženýma jako k objetí, přímo na zasněnou mouchu. Ani jednou jsem neviděl, že by některý z těch pavoučků minul kořist, jakmile se jednou vmanévroval do správného postavení.

Všechny tyto objevy mi působily ohromné potěšení, o které jsem se přece nutně musel podělit, a tehdy jsem náhle vpadal do domu, kde jsem vylekal rodinu novinkou, že ty divné ježaté černé housenky na růžích nejsou vůbec housenky, ale mláďata sluníčka sedmitečného, nebo se stejně podivuhodnou zprávou, že zlatoočky kladou stopkatá vajíčka jako na chůdách. Měl jsem natolik štěstí, že jsem byl očitým svědkem tohoto posledního zázraku. Na jedné růži jsme zahlédl zlatoočku obecnou a pozoroval jsem ji, když šplhala sem tam po listech, obdivoval jsem její krásná, křehká křídla jakoby ze zeleného skla a její ohromné jasné nazlátlé oči. Zanedlouho zůstala stát na povrchu jednoho okvětního plátku a sklopila koneček břicha. Tak zůstala chviličku nehybně, pak zdvihla zadeček a k mému úžasu z něj vypustila teniknou nitku jako světlý vlas. A pak se na samém konečku tohoto stonku objevilo vajíčko. Samička si dopočinula, a potom tento výkon opakovala tolikrát, až povrch růžového plátku vypadal jako pokrytý porostem droboulinké plavuně obecné čili čertova spáru. Když pak samička byla s kladením vajíček hotová, krátce si vlnivě protáhla tykadla a v mihotavém závoji zelených průzračných křídel odlétla.

Snad ze všech objevů, které jsem učinil v tomto Liliputu všech barev, kam jsem měl přístup, mě nejvíc vzrušilo hnízdo škvorů. Dlouho jsem toužil nějaké najít a pátral jsem všude marně, proto jsem jásal radostí, když jsem náhdou tak neočekávaně na jedno přišel; jako bych dostal báječný dar. Zdvihl jsem kus kůry, a pod ní bylo hnízdečko, malá jamka v zemi, kterou si ta hmyzí samička musela jistě vyhloubit sama. Krčila se tam uprostřed a pod sebou chránila několik

bílých vajíček. Choulila se nad nimi jako kvočna, a ani se nepohnula, když ji zalil proud slunečního světla, jak jsem zdvihl kůru. Nemohl jsem vajíčka spočítat, ale připadalo mi, že jich tam mnoho nemá, proto jsem předpokládal, že jich ještě nanakladla plný počet. Ten její kryt z kůry jsem znovu opatrně položil na místo.

Od té chvilky jsem hnízdo žárlivě střežil. Obestavěl jsem je ochrannou zídkou kamení a jako dodatečné bezpečnostní opatření jsem ještě napsal ceduli červeným inkoustem a upevnil ji na nedalekou tyč na výstrahu rodině. Upozornění znělo: "Pozór - škvoří hnízdo - klit prosím!" Na tom bylo pozoruhodné jedině to, že správně psaná slova byla jen ta odborná. Přibližně každou hodinu jsem podroboval škvoří matku desetiminutovému bedlivému pozorování. Nedovažoval jsem se ji obhlížet častěji, protože jsem se bál, že by mohla hnízdo opustit. Konečně hromádka vajíček pod ní vzrostla a zdálo se, že samička si už zvykla na to, že jí odkrývám kůrovou stříšku. Dokonce jsem usoudil, že mě začala poznávat, protože pokaždé jako by přátelsky pohnula tykadly.

Po všem tom úsilí a ustavičném hlídkování se k mému nesmírnému zklamání mláďata vylíhla během noci. Soudil jsem, že po tom všem, co jsem udělal, mohla ta škvořice zdržet vylíhnutí mladých, až bych byl mohl být u toho. Ale jaká pomoc, byli na světě - pěkná rodinka mladých škvorčat, droboulinkých, křehkých - vypadali jako vyřezaní ze slonoviny. Podlézali lehce pod matčiným tělem, proplétali se jí mezi nohama, ba ti troufalejší se jí šplhali i po klíštkách na zadečku. Nad tou podívanou se až srdce smálo. Příští den bylo hnízdo prázdné: moje pozoruhodná rodinka se rozutekla po zahradě. Za nějaký čas jsem jedno z těch mláďat viděl: to se rozumí, bylo větší, hnědší a silnější, ale poznal jsem je okamžitě. Škvoreček se choulil ve spleti růžových lupínků a spal, a když jsem ho vyrušil, jenom podrážděně zdvihl klíštky přes záda. Býval bych si rád myslel, že to je na pozdrav, na veselý pozdrav, ale poctivost mě nutila, abych si přiznal, že to nebylo nic víc než škvoří výstraha možnému nepříteli. Přesto jsem ho omluvil. Konečně, vždyť byl tak maličký, když jsme se minule viděli naposledy.

Poznenáhlu jsem se seznámil s buclatými mladými venkovankami, které projížděly kolem naší zahrady každé ráno a večer. Seděly po žensku ze strany na svých loudavých, dlouhoušatých oslech, svými vřískavými hlasy a křiklavě barevnými šaty pripomínaly papoušky a štěbetaly a smály se, až se to mezi olivami rozléhalo. Ráno se vždycky usmívaly a křičely na pozdrav, když jejich oslíci klapavě dusali kolem, a večer se nahýbaly přes živý plot z fuchsií, vratce balancovaly na hřbetě svých komoňů a s úsměvem mi podávaly dary - hrozen jantarově žlutého vína, ještě prohřátý sluncem, několik fíků, černých jako dehet a žíhaných růžově, tam kde popraskaly "ve švech", jak byly zralé, nebo velikánský meloun s dužninou jako z růžového ledu. Jak dny ubíhaly, pomalu jsem se naučil jim rozumět. Co předtím znělo jako zmatené žvatlání, z toho najednou byla souvislá řada zřetelně oddělených zvuků. Ty pak znenadání nabývaly významu a já jich začal pomaličku a koktavě používat sám; pak jsem ta nově osvojená slova začal skládat a řadit do mluvnicky chybných a škobrtavých vět. Naši sousedé měli radost, jako kdybych jim tou snahou naučit se jejich řeči prokazoval nějaou mimořádnou pozornost. Nakláněli se přes plot, obličeje soustředěně stažené, a já tápavě dával dohromady pozdrav nebo dokonce jednoduchou poznámku, a když jsem to s úspěchem vykoktal až do konce, zářili úsměvem, přikyvovali a tleskali. Pomalu jsem se také naučili jejich jménům, kdo je čí příbuzný, kdo je ženatý či vdaná a která se doufá vdát a jiné podrobnosti. Dověděl jsem se, kde jsou mezi olivovými háji jejich domečky, a když jsem náhodou šel s Rogerem tou cestou, celá rodina, hlučně rozradovaná, se vyhrnula ven nás pozdravit, a už nesli židli, abych si mohl sednou pod jejich révou a sníst s nimi nějaké ovoce.

Poznenáhlu jako by se na nás usadilo kouzlo ostrova tak jemně a přilnavě jako květný pyl. Každý den byl plný klidu a pohody, jako by se čas zastavil, takže si člověk přál, aby vůbec neměl konce. Ale pak se odloupla černá slupka noci a čekal nás nový den, plný lesku a barev jako dětský obtisk, s týmž nádechem neskutečnosti.

* Kapitola třetí

* Lovec zlatohlávků

Když jsem se ráno probudil, ložnicové okenice propouštěly světlo a vycházející slunce je přizdobilo zlatým mřížováním. Ranní vzduch byl prosycený pachem dřevěného uhlí z ohně v kuchyni, plný nedočkavého kohoutího kokrhání,

vzdáleného hafání psů a staccatové melancholické melodie zvonců kozích stád hnaných ven na pastvu.

Snídali jsme venku v zahradě, pod mandarínkovými stromky. Obloha byla svěží a zářivá, ještě ne tou křiklavou modří poledne, ale průzračně mléčně opálová. Květiny byly dosud v polospánku, růže krumlované rosou, měsíčky ještě pevně zavřené. U snídaně se jedlo celkem volně a s mlčenlivým klidem, poněvadž v tuhle hodinu nebylo nikomu z rodiny příliš do hovoru. Než jídlo skončilo, začal už být na všech patrný vliv kávy, topinek a vajec, začali jsme oživovat, začali jsem si vyprávět, co kdo z nás hodlá dělat, proč to hodlá dělat, a pak jsme se pustili do vážné debaty o tom, je-li záměr každého z nás moudrý. Těchhle diskusí jsem se nikdy nezúčastňoval, protože jsem věděl naprosto jistě, co zamýšlím podnikat, a soustředil jsem se na jídlo, abych byl co nejdříve hotov.

"To musíš při jídle takhle hltavě polykat a bryndat?" zeptal se Larry ztrápeným hlasem a přitom se delikátně šťoural v zubech dřevíčkem sirky.

"Jez pomalu, synáčku," napomenula mě máti šeptem, "není žádný spěch."

Žádný spěch! Když Roger čeká u zahradní branky, čilá černá figurka, a vyhlíží mě dychtivýma hnědýma očima? Žádný spěch, když první ospalé cikády už začaly zkoušet svá fidlátka mezi olivami? Žádný spěch, když ostrov čeká v ranní svěžesti, zářivý jako hvězda, a nabízí se k průzkumu? Ale stěží jsem mohl očekávat, že rodina tohle mé stanovisko pochopí, zpomalil jsem tedy tempo jídla, dokud jsem neviděl, že jejich pozornost upoutalo něco jiného, a potom jsem se zase cpal, co mi ústa stačila.

Když jsem dojedl snídalni, vyklouzl jsem do stolu a zvolna vykročil k brance, kde seděl Roger a hleděl mi vštříc s tázavým výazem. Společně jsme pak vykukovali železnými mřížemi vrat do olivových hájů za nimi. Naznačil jsem Rogerovi, že dnes snad ani nestojí za to, chodit ven. Na znamení protestu chvatně zavrtěl pahýlem ocasu a strkal mě do ruky čenichem. Ne, ne, řekl jsem, doopravdy si myslím, že bychom neměli nikam chodit. Vypadá to tak nějak na déšť, a se starostlivým výrazem jsem se zadíval do jasné blyštivé oblohy. Roger našpicoval uši, také mrkl po obloze a potom se prosebně podíval na mne. Ať je to jak chce, řekl jsem na to, nevypadá-li to na déšť zrovna teď hned, je skoro jisté, že se rozprší později, a tak by bylo mnohem lepší sednout si jenom v zahradě s knihou. Roger celý zoufalý si opřel velkou černou tlapu o vrata, potom se podíval po mně - pak se mu horní pysk ze strany odchlípl a bylo vidět bílé zuby, vyceněné na tu stranu ve vemlouvavé grimase - a pahýlem ocasu vrtěl tak rozčileně, že se mu jen kmital jako rozmazaná šmouha. Tohle byl jeho poslední trumf, protože věděl, že tomu jeho směšnému cenění nidky neodolám. Přestal jsem ho tedy škádlit, sebral jsem škatulky od sirek a síťku na motýly, zahradní vrata zavrzala, otvevřela se a dunivě zapadla; a Roger už byl v prachu a hbitě upaloval mezi olivovými háji jako tmavý stín a basovým štěkotem vítal nový den.

V těch prvních dnech průzkumných výprav byl Roger mým stálým společníkem. Spolu jsme se odvažovali stále dál a dál do kraje, objevovali jsme zapadlé, tiché olivové háje, které bylo nutno důkladně si prohlédnout a zapamatovat, klestili jsme si cestu hustou spletí myrtového houští, kde se to jen hemžilo kosy, odvažovali jsme se do úzkých údolí, která jako pláštěm halil tajuplný, černočerný stín cypřišů. Roger byl dokonalým společníkem na dobrodružství, přítulný, aniž obtěžoval projevy příchylnosti, byl statečný, ale nikoli bojechtivý, byl inteligentní a plný veselé dobromyslné shovívavosti k mým výstředním choutkám. Když jsem při šplhání po kluzce oroseném svahu uklouzl, Roger se najednou objevil, odfrknul si, jako by potlačoval smích, rychle si mě prohlédl, na důkaz politování mě olízl, otřepal se, kýchl a tak po svém se do strany vycenil. Jestliže jsem našel něco, co mě zajímalo - mraveniště, housenku na listě, pavouka, jak zavinuje mouchu do hedvábných obvazů - Roger se usadil a vyčkával, až jsem skončil pozorování. Měl-li dojem, že mi to trvá moc dlouho, přišoural se blíž, jemně si zakňučel a zívl, potom si zhluboka vzdychl a začal vrtěl ocasem. Když můj objev nebyl valně důležitý, vydali jsme se dál, ale šlo-li o něco tak zajímavého, že jsem na tím musel dumat déle, stačilo, abych se na Rogera zamračil, a už si uvědomil, že z toho kouká čekání. Schlípl uši, vrtěl ocasem stále pomaleji, až přestal úplně, pak se odloudal k nejbližšímu křoví, hodil sebou do stínu a věnoval mi mučednický pohled.

Za těchto vycházek jsme s Rogerem poznenáhlu poznali mnoho lidí v různých částech okolního kraje, a mnozí se zas naučili vídat nás. Například jistý podivín, duševně zaostalý mladík s kulatým obličejem tak bezvýrazným jako ochmýřená hlavice odkvetlé pampelišky. Vždycky měl na sobě roztrhanou košili,

oblýskané modré seržové kalhoty, srolované až pod kolena, a na hlavě pozůstatek obstarožní bužinky bez krempy. Kdykoli nás uviděl, pospíchal mezi olivymi k nám, zdvořile nadzvihl ten svůj absurdní klobouk a popřál nám dobré jitro hlasem tak dětským a líbezným jako hlas flétny. Postál takových deset minut, bezvýrazně nás pozoroval a přikývl k jakékoli poznámce, kterou jsem snad náhodně pronesl. Pak zase nadzdvihl zdvořile klobouk a odcházel mezi stromy. Později jsme se seznámili s nesmírně tlustou a veselou Agathi, která bydlela v malinké, krajně zchátralé chaloupce vysoko na úbočí kopce. Vždycky seděla venku před domkem s vřetenem ovčí vlny, kterou skrucovala a vytahovala na hrubou nit. Muselo jí být hodně přes sedmdesát, ale vlasy měla doposud černé a lesklé, pečlivě spletené a ovinuté kolem dvou vyleštěných kravských rohů, což byla ozdoba, kterou se krášlily některé starší venkovanky. Jak tak seděla na slunci jako velká černá ropucha v červeném šálu sřaseném přes ty kravské rohy, cívka nití se jí v ruce zdvihala a klesala, nit se skrucovala na dlouhé vlněné vlákno a babčiny prsty je pilně rozmotávaly a natahovaly. Pokleslá ústa s řádkou začernalých pahýlů zubů měla dokořán, jak zpívala hlasitě a chraplavě, ale s velkou vervou.

Právě od Agathi jsem se naučil některé z nejkrásnějších a nejoblíbenějších venkovských písní. Sedal jsem na sluníčku na staré plechovce, jedl jsem hrozny nebo granátová jablka z její zahrady a zpíval jsem s ní, a ona co chvíli zmlkala a opravovala mi výslovnost. Verš za veršem jsme zpívali Vangelió, bujnou a rozněcující píseň o řece a o tom, jak se vrhá s hory, jak dává zahradám bohatě plodit, jak zúrodňuje pole a obtěžkává stromy ovocem. Zpívali jsme - a kroutili přitom po sobě navzájem očima s nadsazovanou koketérií - žertovnou milostnou písničku nazvanou Faleš. "Lež, lež," trylkovali jsme a pokyvovali hlavou, "samá lež, ale je to má chyba, protože jsem tě učil chodit po kraji a vyprávět lidem, že tě miluju." Potom jsme zas třeba zanotovali truchlivou melodii pomalé písničky s názvem Proč mě opouštíš? Tahle písnička nás málem přemohla dojetím a my rozechvělým hlasem zpívali kvílivé, dlouhé, touhou překypující sloky. Když jsme dozpívali až k poslednímu verši, který ze všech nejvíc přímo rval za srdce, Agathi si přitiskla ruce na mohutná ňadra, černé oči se jí zamlžily a zesmutněly a faldovatá brada se jí třásla pohnutím. A když zanikly poslední falešné tóny našeho dueta, Agathi se obrátila ke mně a utírala si nos o cíp šátku na hlavě.

"To jsme blázínkové, viď? To jsme blázínkové, tady sedíme na slunci a zpíváme! A ke všemu o lásce! Na to jsem já už tuze stará a ty zas tuze mladý, a přesto mrháme časem a zpíváme si o ní. No co, dejme si sklenici vína, co říkáš?"

Osoba, kterou jsem vedle Agathi měl nejraději, byl starý pastýř Yani, velký, loudavý člověk s velkýkm zahnutým nosem jako orlí zoban a s neuvěřitelnými kníry. Prvně jsem se s ním setkal jednou za parného odpoledne, když jsme s Rogerem strávili krajně únavnou hodinu pokusem vyhrabat velkou zelenou ještěrku z její díry v kamenné zdi. Nakonec, když jsem neměli úspěch, celí upocení a vyčerpaní jsme sebou hodili pod pět malých cypřišů, které vrhaly pravidelný čtverec stínu na trávu vybledlou sluncem. Jak jsem tak ležel, slyšel jsem jemný liknavý cinkot kozího zvonce a za chvilku už kolem nás přecházelo stádo; zvířata se zastavila a civěla na nás prázdnýma žlutýma očima, zamekala výsměšně a pak šla dál. Ten měkký zvuk zvonců a mlaskání tlam, jak uždibovaly a orvávaly podrost, měly na mě klidnivý účinek, a tou dobou, kdy se kozy přeloudaly pomalu kolem a objevil se pastýř, už jsem málem spal. Zůstal stát a zadíval se na mne. Opíral se těžce o hnědou sukovici z olivového dřeva, černá očka mu divoce svítila pod huňatým obočím a ve velkých botách tu stál rozkročen, jakoby vrostlý do vřesu.

"Dobré odpoledne," pozdravil mě drsným hlasem, "vy jste cizinec... mladý englický lord?"

V té době jsem už byl zvyklý na tu zvláštní představu venkovanů, že všichni Angličané jsou lordi, a přiznal jsem tedy, ten že právě jsem. Otočil se, zařval na kozu, která se vztyčila na zadní nohy a oškubávala mladou olivu, a pak se zas obrátil ke mně.

"Něco vám povím, mladý lorde," řekl, "je to nebezpečné pro vás ležet tady pod těmihle stromy."

Podíval jsem se do cypřišů, ale připadaly mi celkem neškodné, a zeptal jsem se tedy, proč je pokládá za nebezpečné.

"No, sedět pod nimi můžete, to jo. Vrhají pěkný stín, chladný jako studničná voda; ale to je ta potíž, zlákají člověka, aby usnul. A nikdy, v žádném případě nesmíte pod cypřišem spát."

Přestal mluvit, hladil si kníry, čekal, až se zeptám proč, a pak pokračoval:

"Proč? Proč? Protože kdybyste usnul, tak až se probudíte, budete jinačí. Jo, černé cypřiše, ty jsou nebezpečné. Zatímco spíte, jejich kořeny vám vrostou do mozku, ukradnou vám rozum, a až se probudíte, jste bez něj, šílený, hlavu máte přázdnou jako skořápku."

Zeptal jsem se, jeslti tohle může provést jenom cypřiš, nebo týká-li se to i jiných stromů.

"Ne, jen ty cypřiše," odpověděl stařec a zahleděl se zuřivě na stromy nade mnou, jako by se chtěl přesvědčit, jeslti nás poslouchají; "jenom ty cypřiše jsou zloději rozumu. Dejte si říct, mladý lorde, a nespěte tu."

Krátce mi kývl, věnoval další zuřivý pohled tmavému jehličí cypřišů, jako by je vyzával k nějaké poznámce, a potom si opatrně vybíral cestu skrz myrtové křoví až na místo, kde se roztroušeně po kopci pásly jeho kozy, kterým se pod břichem houpala vemena nalitá jako měchy dud.

S Yanim jsem se spřátelil velmi blízce, poněvadž jsem ho ustavičně potkával na svých průzkumných vycházkách a občas jsem ho navštěvoval v jeho domečku, kde mi štědře nabídl ovoce a dával mi rady a výstrahy, abych na svých procházkách byl v bezpečí.

Snad z nejtajemnějších a nejúchvatnějších typů, s jakými jsem se na svých cestách seznámil, byl lovec zlatohlávků. Vyzařovalo z něho pohádkové ovzduší, že mu nebylo možno odolat, a já se nedočkavě těšíval na svá vzácná setkání s ním. Poprvé jsem ho spatřil na vysoké osamělé cestě, vedoucí do jedné ze vzdálených horských vesnic. Mohl jsem ho slyšet dávno před tím, než jsem ho uviděl, protože hrál perlivou melodii na pastýřskou píšťalu, co chvíli přestal hrát, a to pak zpíval pár slov zvláštním nosovým hlasem. Když vycházel ze zatáčky, Roger i já jsme zůstali stát a s úžasnem jsme na něho civěli.

Obličej měl podobný liščímu, s ostrými rysy, velké šikmé oči tak tmavě hnědé barvy, že vypadaly černé. Měly tajuplný, nepřítomný výraz a jakýsi pel, jako člověk najde na plodu švestky, perleťový povlak skoro jako šedý zákal. Byl malý a hubený, a vychrtlost zápěstí i krku ukazovala na nedostatek jídla. Oblek měl fantastický a na hlavě beztvarý klobouk s velmi širokou, sklopenou střechou. Ten klobouk býval kdysi lahvově zelený, ale teď byl samá skvrna, potřísněný prachem, vínem a propálený cigaretami. Za páskou byl zastrkaný celý lesíček třepetavých per: péra kohoutí, dudčí, soví, křídlo z ledňáčka, jestřábá pařát a velké špinavé bílé péro, jaké mohlo pocházet z labutě. Košili měl muž obnošenou a otřepenou, šedivou od potu, a kolem krku mu povívala ohromná hedvábná kravata modři skutečně ohromující. Kabát měl tmavý a beztvarý, místy záplatovaný různobarevnými klůcky; na rukávě záplatu z kousku bílé látky se vzorkem z růžových poupat; na rameni trojhrannou záplatu vínově červenou s bílými puntíky. Kapsy u kabátu se mu vydouvaly, takže obsah se málem sypal ven: hřebínky, balónky, křiklavě barevné obrázky svytých, hadi, vyřezávaní z olivového dřeva, velbloudi, psi a koně, dále laciná zrcátka, chumel kapesníků a dlouhé žemlové točenky, sypané kmínem. Kalhoty, záplatované stejně jako kabát, mu spadaly na červené caruchias, kožené střevíce se špičkamo obrácenými nahoru, zdobené velkými černobílými bambulemi. Tato prapodivná osobnost nesla na zádech bambusové klece plné holubů a kuřat, několik záhadných pytlů a velký svafzek čerstvého zeleného póru. Jednou rukou si muž přidržoval píšťalu u úst a v druhé nesl svazek dlouhých nastříhaných nití; na každém kusu měl uvázaného zlatohlávka, velkého jako mandle, který se na slunci zlatozeleně třpytil, a všichni mu obletovali klobouk se zoufalým silným bzukotem, jak se pokoušeli odpoutat od nitě, kterou měli pevně uvázanou uprostřed kolem tělíčka. Chvílemi jeden z těch brouků, unavený neustálým bezúspěšným kroužením kolem a kolem, se mu na chviličku usadil na klobouku, aby se za chvíli dal znovu do obletování v tom nekonečném kolotoči.

Když nás muž se zlatohlávky uviděl poprvé, zastavil se, nadmíru přehnaně se zarazil, smekl svůj směšný klobouk a vysekl nám reverenci. Roger byl tak užaslý nad touto nečekanou pozorností, že ze sebe přímo proudem vyrazil překvapený štěkot. Muž se na nás usmál, nasadil si zas klobouk, zdvihl ruce a kýval na mne dlouhými kostnatými prsty. Rozveselený i poněkud zaražený tímto zjevem, popřál jsem mu zdvořile dobrý den. Vysekl mi další dvornou poklonu. Zeptal jsem se ho, nebyl-li na nějaké slavnosti. Horlivě přikyvoval, zdvihl píšťalu ke rtům a zatrykloval na ni písničku, zakřepčil několika skoky v prachu silnice, pak zůstal stát a škubnutím palce dozatu přes rameno ukázal směr, odkud

přišel. Usmál se, poplácal si na kapsy a přetřel si ukazovákem palec, což po řeckém způsobu znamená peníze. Náhle jsem si uvědomil, že je nepochybně němý. Tak jsem stál uprostřed cesty a pokračoval jsem v hovoru s ním a muž odpovídal velmi vtipnou pantomimou. Ptal jsem se ho, nač má ty zlatohlávky a proč je uvazuje na kus nitě. Natáhl ruku, aby naznačil malé chlapce, vzal jednu nit, na které visel zlatohlávek, a prudce jí zatočil kolem hlavy. Brouk okamžitě oživl a začal mu kroužit kolem klobouku jako planeta, a muž se na mne zeširoka usmál. Ukázal k obloze, rozpřáhl ruce a vydal hluboký nosový bzukot, a přitom opisoval zatáčky a dělal, jako by letěl přes cestu. Každý hlupák mohl poznat letadlo. Pak ukázal na brouky, vztáhl zas ruku, aby naznačil děti, a zavířil svou zásobou zlatohlávků kolem hlavy, takže všichni začali nevrle bzučet.

Unavený vysvětlováním, muž se usadil na banket silnice, zahrál krátkou melodii na píšťalu a zas v pomlce zazpíval tím svým zvláštním nosovým hlasem. Nebyla to žádná souvislá slova, ale sled podivných hchrochtavých zvuků a tenorového kvikání, které zřejmě zvořil vzadu v hrdle a propouštěl nosem. Ale vydával je s takovou vervou a s tak podivuhodným výrazem obličeje, že člověk byl přesvědčen, že ony zvláštní zvuky opravdu mají nějaký význam. Po chviličce si nacpal píšťalu do nadité kapsy, okamžik se na mne zamyšleně zadíval, potom shodil z ramene menší pytle, rozvázal ho a k mé radosti i úžasu vysypal na prašnou cestu několik želv. Měly olejem vyleštěné krunýře, až se blýskaly, a ten člověk jim bůhvíjakým způsobem dokázal ještě přizdobit přední nohy drobnými červenými mašličkami. Pomalu a těžkopádně želvy vystrčily hlavu a nohy z těch svých naleštěných krunýřů a už vykročily silnicí, úporně a bez nadšení. Okouzleně jsem je pozoroval: jedna, která mi zvlášť padla do oka, byla taková docela malá, s krunýřem asi tak jako čajový šálek. Zdála se mi čilejší než ty druhé, a krunýř měla světlejší - v barvách kaštanu, karamelu a jantaru. Měla jasná očka a běžela tak čile, jak vůbec želva dokáže běžet. Seděl jsem a dlouhou chvíli jsem nad ní dumal. Přesvědčil jsem sám sebe, že naše rodina uvítá s ohromným nadšením její příchod do vily, ba dokonce že snad mi budou blahopřát, že jsem našel kus tak vybraně hezký. Fakt, že jsem neměl u sebe peníze, mi ani v nejmenším nedělal těžkou hlavu, protože jsem tomu muži mohl prostě říci, aby se druhý den stavil pro peníze ve vile. Vůbec mě nenapadlo, že mi třeba nemusí věřit. Skutečnost, že jsem Angličan, dostačovala, protože ostrované měli k takovému Angličanovi náklonnost a úctu přehnaně neúměrnu k jeho hodnotě. Věřili Angličanu ve všem, kde si nevěřili ani vlastní lidé navzájem. Zeptal jsem se muže se zlatohlávky, co stojí ta želvička. Zvedl obě ruce s roztaženými prsty. Ale já jen tak pro nic za nic nepozoroval venkovany, jak vyřizují obchod. Zavrtěl jsem rozhodně hlavou a vztyčil dva prsty; nevědomky jsem muže napodobil. Zavřel oči zděšením nad tím nápadem a vztyčil devět prstů; já vztyčil tři; zavrtěl hlavou a po chvíli rozmyšlení vztyčil šest prstů; nato zas já zavrtěl hlavou a vztyčil jsem pět prstů. Muž zavrtěl hlavou, zhluboka a žalostně si povzdechl a pak jsem seděli mlčky a dívali se na želvy, jak se těžkopádně a nejistě vláčejí po cestě se zvláštní nepůvabnou umíněností batolat. Zakrátko muž se zlatohlávky ukázal na malou želvu a znovu vztyčil šest prstů. Zavrtěl jsem odmítavě hlavou a vztyčil pět. Roger si hlasitě zívl; to němé handrkování ho krajně otravovalo. Muž se zlatohlávky zdvihl želvičku a němými pohyby mi ukázal, jak její krunýř je hladký a hezký, jak nese vzpřímeně hlavu, jak špičaté má drápky. Zůstal jsem neoblomný. Pokrčil rameny, podal mi želvu a vztyčil pět prstů.

Pak jsem mu řekl, že nemám peníze, že si příští den bude muset pro ně přijít do vily; muž přikývl, jako by to bylo to nejpřirozenější jednání na světě. Vzrušený tím, že jsem získal nového mazlíčka, chtěl jsem se dostat domů co možná nejrychleji, abych se s ním mohl kdekomu pochlubit, proto jsem muži dal sbohem, poděkoval mu a už jsem pospíchal po silnici. Když jsem došel na místo, kde jsem si musel nadejít zkratkou přes olivové háje, zastavil jsem se a pečlivě prohlížel nový přírůstek. Nebylo pochyby, že to je nejpěknější želva, jakou jsem kdy viděl, a podle mého odhadu měla nejméně dvakrát takovou cenu, než jsem za ni zaplatil. Poklepal jsem ji po šupinaté hlavě prstem a pak jsem ji opatrně strčil do kapsy. Než jsem se rozběhl ze svahu, ohlédl jsem se. Muž se zlatohlávky ještě stál na tomtéž místě na silnici, ale křepčil v tanci, poskakoval a houpavě se kymácel, trylkoval na píšťalu a na silnici se mu u nohu ztěžka a šouravě pohybovaly sem a tam matně viditelné želvy.

Ten nový přírůstek byl pak patřičně pokřtěný jménem Achilles a vybarvil se co zvíře nadmíru inteligentní a roztomilé, které jevilo zvláštní smysl pro

humor. Ze začátku jsme želváčka uvázali za nohu v zahradě, ale když pak už byl pokrotlejší, nechali jsme ho běhat, kam se mu zlíbilo. Naučil se slyšet za velmi krátkou dobu na své jméno, a pak stačilo zavolat jednou dvakrát a potom trpělivě počkat nějakou chvíli, a už se objevil, pajdal ztěžka po úzkých kamenitých cestičkách "po špičkách", hlavu a krk dychtivě natažené kupředu. Moc rád se nechal krmit; usadil se jako král na slunci, zatímco jsme mu podávali kousky zelného salátu, pampelišky nebo zrnka vína. Hroznové víno jedl stejně náruživě jako Roger, proto bylo stále mezi nimi mnoho soupeření. Achilles seděl a a žmoulal v tlamičce zrnka révy, až mu šťáva stékala po bradě; Roger zas ležel kousek dál a sledoval ho s mučednickým pohledem a z tlamy mu kapaly sliny. Roger vždycky měl z ovoce víc než poctivý podíl, ale i tak si zřejmě myslel, že to je zbytečná škoda, krmit takovými lahůdkami želvu. Když bylo po krmení a já Rogera nehídal, přikradl se k Achillovi a čile mu olizoval tlamu ve snaze zachránit hroznovou šťávu, kterou se zvíře pocintalo. Achilles, uražený podobnou troufalostí, chňapal Rogerovi po čenichu pak, když už to lízání nemohl snést a byl mokrý, zalezl do svého krunýře s hněvivým zasípáním a odmítl vystrčit hlavu, dokud jsme Rogera neodvedli jinam.

Ale ovoce, které Achilles měl nejraději, byly lesní jahody. Už jen jakmile je spatřil, počínal si přímo hystericky, pajdal sem a tam, natahoval krk, aby viděl, hodlá-li mu někdo nějaké dát, a díval se na člověka úpěnlivě svýma drobnýma očkama jako knoflíčky od bot. Docela malé jahůdky slupl na jedno polknutí, protože byly velké pouze jako baculatější kulička hrachu. Dostal-li však větší plod, řekněme asi jako lískový oříšek, choval se tak, jak jsem to u žádné jiné želvy v životě neviděl. Popadl jahodu a s ovocem v tlamě klopýtal s největší rychlostí pryč, až našel bezpečné a odlehlé místo mezi záhony, kde ovoce vyplivl na zem a potom je v klidu požíral, a když dojedl, vrátil se pro další.

Podobně jako si oblíbil náruživě jahody, Achilles si stejně náruživě zamiloval lidskou společnost. Ať si přišel sednout do zahrady kdokoli, aby se slunil, aby si četl, nebo z jakéhokoli jiného důvodu, zanedlouho se mezi hvízdíky ozval šustot, a už Achillova svraštělá a vážná tvář prokoukla ven. Jestliže jste seděli v rozkládací židli, Achilles se spokojil s tím, že se vám usadil co možná nejblíž u nohou, a tam usnul hlubokým a klidným spánkem, hlavu svěšenou z krunýře a nos položený na zemi. Ale ležel-li někdo na pokrývce a slunil se, Achilles byl toho přesvědčení, že člověk leží na zemi prostě proto, aby mu opatřil zábavu. Přihrnul se po cestičce a honem na pokrývku, ve tváři s přituplým výrazem dobrého rozpoložení. Pak zůstal stát, zamyšleně si člověka měřil, a pak si na něm vybral partii těla, na které by se pocvičil v horolezectví. Pocítíte-li náhle, jak se vám do stehna zarývají ostré drápky umíněné želvy, která se pokouší o výstup na vaše břicho, jistě to nepřispěje k odpočinku. Když ho člověk setřásl a šel si s pokrývkou lehnout jinam, pomohlo mu to pouze k dočasnému oddechu, protože Achilles se úporně šátral po zahradě, až člověka zas našel. Tenhle jeho zvyk začal pomalu tak unavovat, že po mnoha stížnostech a výhrůžkách rodiny jsem ho musel zamykat, kdykoli jsme leželi v zahradě. Tu jednoho dne zahradní vrata zůstala otevřená a pak Achilles nebyl nikde k nalezení. Hned jsme zorganizovali pátrací skupiny, a rodina, která až do té doby trávila většinu času nezastřenými zlověstnými pohrůžkami proti Achillovu životu, procházela křížem krážem olivové háje s voláním: "Achille... jahůdky, Achille... Achille... Achille... jahůdky..." Nakonec jsme ho našli. Jak se tak po svém loudavě šátral kolem, spadl do nepoužívané studně, jejíž roubení se už dávno rozpadlo a otvor do prohlubně byl skoro zarostlý kapradím. K naší lítosti byl už mrtvý. Jak snaha Leslieho zavést umělé dýchání, tak návrh Margo, abychom mu násilím vpravili do hrdla jahody - jak se vyslovila Margo, dát mu něco, aby měl proč žít - všechno bylo marné. Tak tedy se žalostí a vší důstojností jsme na návrh naší máti pohřbili jeho mrtvolku v zahradě pod malým jahodovým keříčkem. Pod dojmem krátké pohřební řeči, kterou napsal a rozechvělým hlasem přečetl Larry, se nám tato událost stala navždy památnou. Dojem kazil jenom Roger, který si přes všechno mé napomínání nedal říci a přes celý pohřební obřad vrtěl ocasem.

Zanedlouho potom, co nás Achilles navždy opustil, dostal jsem od lovce zlatohlávků nového mazánka. Tentokrát to byl holub. Byl ještě moc mladý a musel jsem ho násilím krmit chlebem v mléce a nabobtnalým zrním. Napohled to byl hrozně odporný pták, tím jak mu vyráželo peří na svraštělé červené kůži, mezi šeredným žlutým chmýřím, kterým jsou porostlá nedávno vylíhlá holoubátka, takže

vzbuzují dojem, jako by si odbarvovala vlasy kysličníkem. Pro ten jeho odpudivý, bachratý vzhled navrhl Larry, abychom ho pokřtili Quasimodo, ale já si neuvědomil význam toho jména, a poněvadž se mi zamlouvalo, souhlasil jsem. Ještě dlouho potom, kdy se už uměl krmit sám, Quasimodo si podržel štětičku žlutého chmýří na hlavě a to mu dodávalo vzhledu poněkud nadutého soudce s parukou o hezkých pár čísel menší.

Díky té nekonvenční výchově a faktu, že neměl rodiče, aby ho poučili o podstatných problémech života, Quasimodo nabyl přesvědčení, že není pták, a odmítl létat. Místo létání všude chodil. Chtěl-li se dostat na stůl nebo na židli, zůstal stát na zemi, klaněl se hlavou a vrkal sytým kontraaltem, dokud ho někdo nevyzdvihl nahoru. Vždycky jen dychtil přidružil se k nám, ať jsme dělali cokoli, ba dokonce zkoušel chodit s námi na procházku. To jsme mu všek museli zarazit, protože buď ho někdo nesl na rameně a tím ryskoval nějakou úhonu na šatech, nebo jsme ho nechali cupitat za námi. Jen jsme ho nechali jít pěšky, pak jsme musli zpomalit krok, abychom se mu přizpůsobili, protože jakmile jsme ho předešli o delší kousek cesty, slyšeli jsme ho přímo bláznivě vrkat a úpěnlivě žadonit, a když jsme se otočili, viděli jsme Quasimoda, jak za námi zoufale pospíchá, vábivě třepetá ocasem a lesklou hruď má vypjatou hněvem nad lidskou krutostí.

Quasimodo nedal jinak, než že musí spát v domě; sebevíc mazlivého domlouvání nebo hubování ho nemohlo přimět, aby šel bydlet do holubníku, který jsem mu vystavěl. Zvolil si raději spaní v nohách postele u Margo. Nakonec ho však Margo vypověděla a přestěhovala ho na pohovku v salóně, poněvadž jakmle se v noci na posteli převrátila, Quasimodo se probudil, doklopýtal se do hlav a s hlasitým láskyplným vrkáním se jí usadil na obličeji.

To Larry náhodou objevil, že Quasimodo je muzikální holub. Nejenom že měl rád hudbu, ale doopravdy se zdálo, že poznává dva druhy melodií, valčík a vojenský pochod. Při běžné hudbě se přikolébal co možná nejblíž ke gramofonu a tam se usadil, nadmul vole, přivřel oči a jemně si pro sebe broukal. Ale když šlo o valčík, chodil dokola kolem gramofonu, ukláněl se, nakrucova a tremolově trkal. Naproti tomu při pochodu - nejraději měl Souzu - se vztyčil v plné výšce, vtáhl hruď a cupital rázně sem a tam po pokoji a jeho vrkání najednou znělo tak ryčně a hrdelně, že se zdálo, jako by mu hrozilo nebezpečí, že se udusí. Nikdy se nepokoušel takto předvádět k žádnému jinému druhu hudby, toliko k valčíkům a pochodům. Ale občas, když nějakou dobu žádnou hudbu neposlouchal, v tom nadšení, že zase slyší gramofon, spletl si pochod s valčíkem nebo naopak, obyčejně se však v polovině zastavil a ten omyl napravil.

Jednoho smutného dne, když jsme Quasimoda vzbudili, zjistili jsme, že nás všechny podvedl, protože mezi poduškami na pohovce leželo lesklé bílé vejce. Z toho šoku se už nikdy úplně nevzpamatoval. Zahořkl, zmrzutěl a začal klovat podrážděně po každém, kdo se ho pokusil zvednout. Potom snesl další vajíčko a povohou se úplně změnil. Náš holub či vlastně holubice byla najednou stále divočejší a divočejší a chovala se k nám jako k těm nejhorším nepřátelům. Pro jídlo se přikrádala až ke kuchyňským dveřím, jako by se bála o život. Ani gramofon ji už nepřilákal zpátky do domu. Naposled jsem ji viděl sedět na větvi v olivě, jak s okázalou koketérií vrká, zatímco se kousek dál na větvi vrtěl velký holub, zjevu skutečně mužného, a vrkal přímo jako v záchvatu nadšeného obdivu.

Nějaký čas se lovec zlatohlávků stavoval ve vile dost pravidelně s nějakým novým přírůstekm k té mé menažerii: přinesl třeba žábu nebo špačka se zlomeným křídlem. Jednou odpoledne jsme s mátí - v návalu marnotratného rozcitlivění - od něho skoupili celou zásobu zlatohlávků a po jeho odchodu jsme je všechny pustili v zahradě na svobodu. Kolik dní pak byla vila plná zlatohlávků, lezli v postelích, schovávali se v koupelně, naráželi v noci do světel a jako smaragdy nám padali do klína.

Lovce zlatohlávků jsem uviděl naposledy jednou večer, když jsem seděl na vršku kopce, odkud bylo vidět na silnici. Zřejmě byl na nějaké slavnosti, kde dostával vydatně připít vínem, protože vrávoral sem a tam přes silnici a pískal na svou flétnu dumnou melodii. Křikl jsem na něho pozdrav a lovec mi nesčíslněkrát zamával, ale ani se neohlédl. Když zacházel do zatáčky, na okamžik se jeho postava zarýsovala na pozadí bledě levandulové večerní oblohy. Zřetelně jsem rozeznával ten jeho rozbitý klobouk s třepetavým peřím, k prasknutí přeplněné kapsy kabátu, bambusové klece plné dřímajících holubů na jeho zádech a viděl jsem mu nad hlavou ospale krotit stále dokola a dokola nejasné puntíky,

jeho zlatohlávky. Pak zmizel v zatáčce silnice, a mně zbývala jenom bledá obloha s novým měsícem, který po ní plul jako stříbrné péro, a v soumraku se stále víc a víc vzdalovalao jemné tremolo lovcovy flétny.

* Kapitola čtvrtá

* Hrsti vědomostí

Jen taktak jsme se usadili v jahodově růžové vile, a máti už usoudila, že zvlčím a že je tedy nezbytné, abych hleděl získat nějaké vzdělání. Ale kde sehnat takovou možnost na odlehlém řeckém ostrově? jako obyčejně, kdykoli se naskytl nějaký problém, celá rodina se s nadšeném vrhla do jeho řešení. Každý její člen nebo členka měl vlastní představu, co je pro mne nejlepší, a debatoval s takovým žárem, že jakákoli diskuse o mé budoucnosti se obyčejně zvrhla ve vřavu.

"Gerry má na učení času habaděj," řekl Leslie; "konečně, číst umí, ne? Já ho můžu naučit střílet, a kdybychom si koupili loďku, můžu ho s ní naučit zacházet."

"Ale, synáčku, to by mu později věru nebylo moc užitečné," namítla máti a dodala váhavě, "leda snad kdyby hodlal jít k obchodnímu námořnictvu nebo nevím kam."

"Já myslím, že by se hlavně měl učit tancovat," usoudila Margo, "jinak z něho vyroste takový strašný neohrabaný klacek, nebude umět ani pusu otevřít, aby se nezakoktal."

"Ovšem, děvenko, ale na takovéhle věci může dojít později. Gerry by měl získat nějaké základní vědomosti v takových předmětech jako matematika a francouzština... a jeho pravopis je pod kritiku."

"Literatura," řekl Larry s přesvědčením, "to je ono! To potřebuje, dobré solidní základy v litaratuře. To ostatní už přijde samosebou. Však jsem ho už nabádal, aby četl nějaké dobré knihy."

"Ale nemyslíš, že Rabelais je pro něj trošku starý?" zeptala se máti pochybovačně.

"Vtipná, čistá legrace," odpověděl Larry lehkovážně. "Je důležité, aby už teď dostal správný názor na sex."

"S tím sexem je to u tebe mánie," podotkla Margo pedantsky; "nesejde na tom, o čem se mluví, abys ty do všeho vždycky nezavlekl řeči o pohlaví."

"Gerry potřebuje hlavně zdravý život na čerstvém vzduchu; kdyby se naučil střílet a plachtit..." začal Leslie.

"Prosím tě, přestaň mluvit jak biskup... za chvíli ještě začneš propagovat studené koupele."

"S tebou je ta potíž, že jakmile se jednou dostaneš do té své sakramentské nálady, myslíš si, že všechno víš nejlíp, a nechceš ani slyšet, že někdo může mít na věc jiný názor."

"S názorem tak omezeným, jako je tvůj, můžeš těžko čekat, že tě budu poslouchat."

"No, no, nemá přece smyls se takhle přít," napomenula je máti.

"Když Larry je tak blbě nerozumný."

"To se mi líbí!" ohradil se Larry hněvivě. "Já jsem přece zaručeně nejrozumnější člen rodiny."

"Ano, synáčku, ale hádkami se žádný problém nevyřeší. My potřebujeme jedno, a to někoho, kdo může Gerryho učit a kdo v něm bude povzbuzovat jeho záliby."

"Jak se zdá, má jenom jedinou zálibu," řekl Larry zatrpkle, "a to je ta jeho hrozná, nezdolná chtivost kdeco plnit všelijakým živým zvířectvem. Já myslím, že v tomhle by ho nikdo podporovat neměl. Život je beztak už plný nebezpečí... Zrovna dneska ráno. Jdu si zapálit cigaretu, a hrome, z krabičky vylítne takový veliký čmelák."

"U mě to zas byla kobylka luční," řekl rozmrzele Leslie.

"Ano, tohle myslím by se mu mělo zarazit," přidala se Margo. "Já našla na svém toaletním stolku plnou sklenici nějakých hnusných červů, prosím, to muselo být zrovna tam! Hemžilo se to až hnus!"

"On tím nic zlého nemyslí, chudinka malá," poznamenala máti konejšivě; "všechny tyhle věci ho tolik zajímají."

"Mně by ani tak nevadilo, že mě napadnou čmeláci, kdyby to k něčemu vedlo," řekl Larry důrazně. "Ale tohle je jenom chvilková záliba, než mu bude čtrnáct, tak z toho vyroste."

"Téhle chvilkové zálibě hoví už od svých dvou let," řekla máti, "a nezdá se, že by z toho vyrůstal."

"No, když nedáš jinak a chceš ho přecpávat neužitečnými znalostmi, pak si myslím, ať se s ním zkusí učit George," řekl Larry.

"Pane, to je nápad," zaradovala se máti. "Nezajdeš si s ním promluvit? Myslím, že čím dřív Gerry začne, tím líp."

Seděl jsem za setmění pod otevřeným oknem, paži kolem Rogerova huňatého krku, a se zájmem, nikoli bez zlosti, jsem poslouchal rodinnou debatu o svém osudu. Když už teď bylo všechno dojednáno, uvažoval jsem tak trochu zvědavě, kdo ten George je a proč je pro mne tak nezbytné se něčemu učit. Ale soumrak byl plný vůně květin, olivové háje byly ztemnělé, tajuplné a kouzelně vábivé. Zapomněl jsem na hrozivé nebezpečí, že se budu muset učit, a šel jsem s Rogerem chytat svatojánské mušky v rozrostlých ostružinách.

Vypátral jsem, že George je dávný přítel Larryho, který přijel na Korfu psát. Na tom nebylo nic tak mimořádného, protože v té době všichni Larryho známí byli spisovatelé, básníci nebo malíři. Kromě toho právě George měl vlastně na svědomí náš pobyt na Korfu, protože o tom ostrově psal tak nadšené chvalozpěvy, že Larry nabyl přesvědčení, že prostě nikde jinde nemůžeme žít. Teď měl George za svou unáhlenost pykat. Přišel k nám do vily, aby si s mátí promluvil to tom učení se mnou, a tak jsme se seznámili. Hleděli jsme na sebe navzájem s nedůvěrou. George byl muž velmi vysoké postavy a krajně hubený a pohyboval se se zvláštním vláčným půvabem bezkloubé loutky. Vyzáblý obličej, podobný lebce, mu částečně kryl hnědý plnovous, zastřižený do špičky, a velké brýle s obroučkami ze želvoviny. Měl hluboký zádumčivý hlas a suchý, sarkastický styl humoru. Pronesl-li nějaký vtip, usmál se do toho svého vousu s jakýmsi lišáckým potěšením, jehož zdrojem nebyla reakce nikoho z přítomných, ať byla jakákoli.

George vzal se vší vážností na sebe břímě mého vzdělávání. Skutečnost, že na ostrově nebylo lze sehnat žádné školí učebnice, ho nijak neodradila; jednoduše prošmejdil vlastní knihovnu a v umluvený den se objevil u nás, vybavený krajně neortodoxní snůškou svazků. S nachmuřenou trpělivostí mě učil základům zeměpisu z map na zadních stránkách stářím zvetšelého výtisku Pearsovy encyklopedie, angličtině z knih toho typu, který počíná Wildem a končí Gibbonem, francouzštině ze vzrušujícího tlustospisu zvaného Le petit Larousse a matematice zpaměti. Ale z mého hlediska nejdůležitější bylo to, že jsme část našeho času věnovali přírodopisu, a George mě s puntičkářskou péčí učsil, jak pozorovat přírodu a jak si svá pozorování poznamenávat do deníku. Můj nadšený, avšak neurovnaný zájem o přírodu se okamžitě soustředil, protože jsem přišel na to, že když si své poznatky napíšu, naučím se a zapamatuju si toho mnohem víc. Jediné ranní hodiny, kdy jsem se k vyučování dostavil včas, byly v ty dny, které jsme věnovali přírodopisu.

Každé ráno v devět přicházel George důstojným krokem skrze olivy, oblečený do šortek, v sandálech a v širokánském slamáku s otřepenou střechou; na jedné straně měl pod paždí vklíněný ranec knih a druhou rukou se prudce rozháněl holí.

"Dobré jitro! Učedník očekává mistra, blaženou tuchou celý rozčilený, jak doufám?" pozdravil mě s podmračeným úsměvem.

V malé jídelně byly zavřené okenice proti slunci a v zeleném pološeru se nad stolem rýsoval George, jak metodicky rovná knihy. Vedrem zmámené mouchy se líně plazily po stěnách nebo létaly malátně po místnosti s ospalým bzučením. Venku vítaly cikády s vřískavým nadšením nový den.

"Počkejme, počkejme," bručel si George pro sebe a dlouhým prstem sjížděl po řádkách našeho pečlivě připraveného rozvrhu; "ano, ano, matematika. Vzpomínám-li si správně, hmoždili jsme se s prací přímo herkulovskou, totiž: snažili jsme se o výpočet, jak dlouho potrvá šesti mužům vystavět zeď, jestliže třem to bude trvat týden. Zdá se mi, jako bych si vzpomínal, že jsme s tímto problémem strávili téměř tolik času, jako by asi ti muži strávili stavbou zdi. Nuže tedy, opásejmež bedra svá mečem a pousťme se znovu v boj. Snad jde o formální stránku problému, která ti dělá potíže, ne? Podívejme se, nemůžeme-li příklad uvést poněkud zajímavěji."

Nahrbil se zamyšleně nad sešitem a popotahoval si plnovous. Pak svým velkým zřetelným rukopisem předložil příklad v nové úpravě.

"Jestliže dvěma housenkám potrvá týden sežrat osm listů, jak dlouho potrvá sežrat tentýž počet listů čtyřem housenkám? Nu tak, vypracuj tohle."

Mezitím co jsem se lopotil se zřejmě nerozluštitelným problémem housenčího apetitu, George se zaměstnával něčím jiným. Byl zručný šermíř, a v té době se

také učil nějakým místním venkovským tancům, pro které vášnivě horoval. Proto zatímco čekal, až dopočítám příklad, poskakoval sem tam v zšeřelém pokoji a buď cvičil šermířské postoje, nebo složité taneční figury - zvyk, který na mě působil, mírně řečeno, rušivě a kterému budu nadosmrti přičítat svou neschopnost něco vypočíst. Předložte mi k vypracování nějaký jednoduchý příklad, a ještě dnes mi okamžitě vykouzlí před očima představu Georgeovy hubené postavy, jak se v šerosvitu jídleny pohupuje tanečními kroky anebo dělá mrštné výpady. Své taneční exhibice doprovázel hlubokým nemelodickým mručením jako celý úl divě vyplašených včel.

"Tam-ta-tamtara-tam... tramtara tamtara rý... levá noha předsun... tři kroky vpravo... tamta-dadadum... zpátky, otočit, dolů a nahoru... tramtarata... tramtarý..." mručel při vytáčení kroků a piruet jako podmračený jestřáb. Náhle, jako když utne, mručení přestalo; jeho oči pomalu nabyly mužně odhodlaného výrazu, George svižně zaujal obranný střeh a zamířil pomyslný fleret proti pomyslnému soupeři. Přimhouřil oči, jen brýle se mu leskly, a už hnal protivníka přes pokoj a přitom se obratně vyhýbal nábytku. Když soka zahnal do kouta, uskakoval a kroužil kolem něho s hbitostí vosy, prováděl body s výpadem, vracel se do střehu. Div jsem neviděl blýskat ocel. Tu nadešel vrcholný okamžik: George odrazil soupeřovu čepel vzhůru a zneškodnil ji vytlačením do strany - pak rychlý únik vzad a po něm přímý bod s výpadem, jímž prohnal hrot fleretu přímo srdcem protivníkovým. Při tomhle všem jsem ho celou dobu pozoroval jako očarovaný, sešit přede mnou ležel zapomenutý. Matematika nebyla z našich nejúspěšnějších předmětů.

V zeměpise jsme udělali větší pokrok, neboť George mohl dát lekcím jaksi přírodopisnější podobu. Kreslili jsme ohromné mapy, zvrásněné horstvy, a na nich jsme vyplňovali jmény a názvy různé zajímavé oblasti spolu s kresbičkami pozoruhodnějších zvířat, která se tam vyskytují. Takto hlavními produkty Ceylonu pro mne byli tapíři a čaj; v Indii tygři a rýže; v Austrálii klokani a ovce, modré křivky proudů, které jsme nakreslili přes různá moře, nesly velryby, albatrosy, tučňáky a stejně tak uragány, pasáty, pěkné nebo špatné počasí. Naše mapy, to byla hotová umělecká díla. Známé sopky chrlili takové plameny a jiskry, že se člověk bál, aby ty papírové pevniny od nich nechytily; světové horské hřebeny byly tak modré a tak se bělaly ledem a sněhem, že člověku až běhal po zádech mráz, jen se na ně podíval. Naše hnědavé, sluncem vyfprahlé pouště se boulily hrby velbloudů a pyramid a naše tropické pralesy byly tak zahlcené bujnou změtí květeny, že se jen s obtížemi jimi mohli prodírat plíživí jaguáři, pružní hadi a zamračené gorily, kdežto v jejich okrajových oblastech vychrtlí domorodci klestili znaveně namalované stromy, až vysekali malé mýtinky zřejmě za tím účelem, aby se tam dalo vepsat napříč hůklovým písmem "káva" nebo třeba "obilniny". Naše řeky byly široké a pomněnkově modré, se skvrnami pirog a krokodýlů. Naše oceány byly všechno možné jenom ne prázdné; tam, kde se právě nepěnily běsněním bouře nebo nevzdouvaly úžasným přílivovým vlnobitím, které ohrožovalo nějaký ten vzdálený ostrov, ježící se palmami, tam překypovaly životem. Dobromyslné velryby dovolovaly korábům plavby neschopným, vyzbrojeným celým lesem harpun, aby je nelítostně pronásledovaly; mírné chobotnice dobráckého vzezření něžně objímaly v náručí malé čluny, aby je pozřely; za čínskými džunkami, s posádkou trpící silnou žloutenkou, plula hejna řádně ozubených žraloků, zatímco Eskymáci, odění v kožešinách, pronásledovali stáda otylých mrožů po ledových pláních, hustě obydlených polárními medvědy a tučňáky. To byly mapy, které žily, které člověk mohl skutečně studovat, mapy, nad kterými se mohl zahloubat a přidávat k nim poznatky; zkrátka mapy, které opravdu něco říkaly.

Naše pokusy o zdolání dějepisu nebyly zpočátku nijak úspěšné. Teprve když George přišel na to, že když řady nestravitelných faktů přikoření špetkou zoologie a přídavkem naprosto bezvýznamných podrobností, může ve mně vzbudit zájem. Takto jsem se obeznámil s některými historickými údaji, které, pokud je mi známo, nebylyl dosud ještě nidke zaznamenány. Jednu dějepisnou hodinu za druhou jsem se zatajeným dechem sledoval Hannibalův postup přes Alpy. Důvod, proč se vlastně o takový hrdinský kousek pokoušel a co hodlal podniknout na druhé straně, to byly detaily, kterými jsem si valně nelámal hlavu. Ne, můj zájem na té vypravě, kterou jsem pokládal za velmi špatně zorganizovanou, spočíval ve faktu, že jsem znal jménem každého jednotlivého slona. Také jsem věděl, že Hannibal ustanovil jednoho muže výhradně pro to, aby nejenom slony krmil a staral se o ně, ale aby jim dával zahřívací láhve, když bylo chladné

počasí. Tento zajímavý údaj zřejmě unikl pozornosti nejvážnějších badatelů v historii. Další údaj, o kterém se většina dějepisných knih slůvkem nezmiňuje, je ten, že Kolumbova první slova, když jeho noha poprvé vkročila na břeh Ameriky, byla: "Probůh, podívejte se... jaguár!" Po takovém úvodu - jam mohl člověk projevovat nedostatek zájmu na pozdějších historických událostech tototo kontinentu? Takto se George, kterého zdržoval nejen nedostatek pomocných knih, ale i liknavý žák, namáhal své vyučování vyšperkovat zajímavostmi, takže se hodina nevlekla tak nudně.

Roger si samozřejmě myslel, že já prostě každé dopoledne promarním. Ale neopustil mě, nýbrž ležel pod stolem a spal, zatímco já zápolil s učením. Občas jsem třeba musel přinést nějakou knihu, a to se probudil, postavil, oklepal se, hlasitě zívl a zavrtěl ocasem. Potom, když mě viděl vracet se ke stolu, svěsil uši a sklíčeně zas odešel do svého soukromí v koutku a tam se zkamaně složil s rezignovaným povzdechem. Georgeovi pes v pokoji nepřekážel, protože Roger se dobře choval a neodvracel mou pozornost. Někdy, spal-li příliš tvrdě a uslyšel venku zaštěkat nějakého vesnického psa, Roger sebou trhl, probudil se a chraptivě, se vztekem zaštěkal, než si uvědomil, kde je. Tehdy se zaraženě podíval na naše káravé obličeje, zacukal ocasem a zkroušeně se rozhlédl po pokoji.

Krátkou dobu se k ním při vyučování přidružoval i Quasimodo a choval se dobře, ale jenom pokud mi směl sedět na klíně. Tam si podřimoval a vrkal si pro sebe celé dopoledne. A vlastně já sám ho vykázal pryč, protože jednou nám převrhl lahvičku zeleného inkousu zrovna doprostřed velké a krásné mapy, kterou jsme právě dokreslili. To se rozumí, uvědomil jsem si, že takové vandalství nebylo úmyslné, ale i tak mě to rozzlobilo. Celý týden se Quasimodo pokoušel znovu získat ztracenou přízeň; seděl venku za dveřmi a svůdně vrkal škvírou, ale pokaždé, když jsem začal podléhat, zahlédl jsem jeho pernatý ocas, jasně a strašně zelený, a znovu jsem se zatvrdil.

Při jedné naší hodině byl také Achilles, ale tomu se pobyt uvnitř v domě nelíbil. Strávil dopoledne bloumáním po pokoji a škrábáním na obložení a na dveře. Potom se každou chvíli vmáčkl někam pod kus nábytku a drápal se ven tak zuřivě, až jsme nábytek nadzdvihli a vysvobodili ho. Protože pokoj byl malý, znamenalo to, že měli-li jsme pohnout jedním kusem nábytku, museli jsme vlastn hýbat vším. Po třetím takovém pozdvižení prohlásil George, že jelikož nikdy nepracoval s povozníkem Patersonem a není na takovou námahu zvyklý, bude Achilles šťastnější v zahradě.

Tak mi jako společník zbyl pouze Roger. Je pravda, bylo to příjemné, když jsem si mohl opřít nohy o jeho velké huňaté tělo, zatímco jsem se nimral s nějakým problémem, ale i tak bylo těžké se soustředit, protože slunce se dralo okenicemi, malovalo tygří pruhy po stole a po podlaze a připomínalo mi, co všechno jiného jsme třeba mohl zrovna dělat.

Venku se kolem rozprostíraly rozlehlé, prázdné olivové háje, které zvučely zpěvem cikád; byly tam mechem porostlé zdi, které podpíraly terasovité vinice jako schody a kde pobíhaly barevné ještěrky; dále myrtová houští, hemžící se hymzem, a kostrbatý výběžek do moře, kde poletovala hejna dovádivých stehlíků se vzrušeným pískotem od jednoho bodláku k druhému.

George si to uvědomoval a moudře zavedl nový systém školy v přírodě. Některé dny ráno přišel a nesl si velkou huňatou osušku, a pak jsme se spolu vydávali dolů přes olivové háje a po silnici, která byla pod nánosem prachu jako sametový koberec. Potom jsme zabočili na kozí stezku, která vedla přes hřeben miniaturních útesů, až nás dovedla do skrytého malého zálivu se srpkovitým lemem bílého písku. Rostl tam háj zakrnělých oliv, které skýtaly příjemný stín. Z vršku toho malého útesu vypadala voda v álivu tak klidná a průzračná, že se ani nechtělo věřit, že tam vůbec nějaká voda je. Ryby jako by se nesly přes vlnitě vrubovaný písek zavěšené ve vzduchu; šest stop hlubokou jasně čistou vodu člověk viděl zřetelně skaliska, na kterých zdvihaly sasanky svá křehká, pastelově zbarvená ramena a kde lezli krabi poustevníci a vlekli s sebou své ulitové domky.

Pod olivami jsme se svlékli a vkročili do teplé, jasné vody, abychom se nechali nést - obličejem k vodě - přes skaliska a mezi chomáři mořkských řas; chvílemi jsme se potápěli, abychom vynesli na povrch něco, co upoutalo naše oči: lasturu, jasněji zbarvenou než ty ostatní; nebo kraba poustevníka robustních rozměrů, jak na své ulitě nese mořskou sasanku jako čepcovitý klobouk, ozdobený růžovým květem. Tu a tam vyrůstal na písčitém dně celý záhon žebrovaných černých

dlouholistých řas, a právě mezi těmito záhony žili sumýši. Když jsme šlapali vodu a dívali se do hloubky, viděli jsme dole pod sebou bylštivé, úzké vějíře zelených a černých řas, rostoucích v husté změti jedna přes druhou, a my nad nimi viseli jako jestřábi, zavěšení ve vzduchu nad podivnou lesnatou krajinou. Na holině mezi řasovím leželi sumýši, snad nejošklivější tvorové z mořské fauny. Nějakých šest palců dlouhí, vypadali navlas jako nadměrně velké klobásky, z tlusté hnědé bradavičnaté kůže; tupá, primitivní stvoření, která pouze leží na jednom místě, mírně se překulují houpavým pohybem moře, na jednom konci těla nasávají mořskou vodu a na druhém ji vypouštějí. Kdesi v útrobách klobásky se droboulinké rostlinky i vodní žovočichové filtrují a přecházejí do jednoduchého ústrojí sumýšova žaludku. Nelze tvrdit, že sumýši vedou zajímavý život. Mdle se převalují v písku a s jednotvárnou pravidelností nasávají mořskou vodu. Bylo skoro k neuvěření, že ti tlustí tvorové se mohou vůbec nějakým způsobem bránit, nebo že by to někdy vůbec potřebovali, ale pravda je, že mají neobyčejný způsob, jak projevit nelibost. Zdvihněte sumýše z vody, a už vystříkne proud z některého konce těla, zřejmě bez nejmenšího svalového úsilí. Tenhle jejich zvyk stříkat jak vodní pistolka nás přivedl k objevu jedné hry. Každý z nás se vyzbrojil jedním sumýšem a nechal svou "zbraň" vystříknout; přitom jsme pozorovali, jak a kde voda dopadla do moře. Pak jsme přešli na to místo, a kdo z nás ve svém poli objevil největší množství mořských živočichů, vyhrával bod. Někdy, jako při každé hře, docházelo k vzrušujícím okamžikům, kdy jsme se s Georgem navzájem obviňovali, že ten druhý fixluje, a dotyčný to zas popíral. Tehdy jame přišli na to, že naši sumýši se dají výhodně využít, že je možno obrátit je proti soupeři. Kdykoli jsme takto využili služeb sumýšů, vždycky jsme doplavali na místo, kde jsme je vzali, a vrátili jsme je do jejich změti řas. Když jsme přišli příště k zálivu, ještě tam leželi, pravděpodobně přesně na témž místě, kde jsme je nechali, a klidně se převalovali sem a tam.

Když jsme vyčerpali všechny zábavy se sumýši, slídili jsme po nových lasturách pro mou sbírku nebo jsme vedli dlouhé rozhovory o jiných živočiších, které jsme našli; George si najednou uvědomil, že tohle všechno je sice náramně zábavné, ale že to lze stěží popsat jako vzdělávání v pravém smyslu slova, tak jsme tedy pomalu doplavali zpátky na mělčinu a tam jsme leželi. Potom jsme pokračovali v učení, zatímco se kolem nás shlukovaly drobné rybky v hejnech a jemně nás ďobaly do nohou.

"Tak tedy, francouzské a britské loďstvo se pomalu stahovalo k bitvě, která měla být rozhodnou námořní bitvou války. Nepřítel byl v dohledu a Nelson stál na můstku a pozoroval teleskopem ptáky... na to, že se blíží francouzské lodi, ho už upozornil přítel racek... no?... hm, myslím, že to byl větší albatros, černý na zádech... nu, tedy lodi manévrovaly kolem sebe... v těch dobách se nemohly pohybovat tak rychle, protože všechno řídili plachtami... žádné stoje... ne, ba dokonce ani žádný přívěsný motor... Britským námořníkům to dělalo trochu starosti, protože se jim Francouzi zdáli tak silní, ale když viděli, že Nelson si s celou tou věcí nedělá velkou hlavu - protože seděl na můstku a označoval si nálepkami sbírku ptačích vajec -, usoudili, že vlastně není důvod, proč se bát..."

Moře bylo jako teplá hedvábná pokrývka, na které jsem se mírně pohupoval sem a tam. Nebyly žádné velké vlny, jenom tenhle mírný podhladinový pohyb, pulsování moře, které mě hebce houpalo. Barevné ryby se mi mrskaly kolem nohou a třepetaly se a stavěly se na hlavu a něco na mne mumlaly mezzubými dásněmi. V pokleslých chomáčích oliv si pro sebe tenounce cvrkala cikáda.

"... a tak snesli Nelsona co možná nejrycheji dolů do podpalubí, takže nikdo z posádky netušil, že byl zraněn... Utržil smrtelnou ránu, a jak tam ležel a nad ním ještě řádila bitva, zašeptal svá poslední slova: 'Poceluj mě, Hardy,' a pak skonal... Copak? Hm, ano. Nu, on už předtím řekl Hardymu, že kdyby se mu stalo něco lidského, může si vzít jeho ptačí vajíčka... tak ačkoli Anglie ztratila svého nejlepšího mořeplavce, bitva byla vyhrána, a to mělo v Evropě dalekosáhlé následky..."

Přes ústí zálivu projel sluncem vybledlý člun, poháněný vesly snědého rybáře v roztrhaných kalhotách, který stál na přídi a točil veslem ve vodě jako rybím ocasem. V líném pozdravu zdvihl jednu ruku a přes tu klidnou modrou hláď mohl člověk slyšet naříkavé vrzání vesla, když se otáčelo ve vidlici, a měkké plesknutí, když zabralo do moře.

* Kapitola pátá
* Poklad pavouků

Jednou za parného lenivě ospalého odpoledne, kdy člověku připadalo, že kromě hlučících cikád všechno spí, vydal jsem se s Rogerem ven, abychom zjistili, jak daleko se můžeme pustit přes kopce, než se setmí. Ubírali jsme se vzhůru přes olivové háje, na nichž bílý sluneční žár kreslil pruhy a skvrny, kde byl vzduch horký a nehybný, až jsme se konečně došplhali nad stromy a dále výš na holý skalnatý vrchol, kde jsme se usadili k odpočinku. Pod námi dřímal ostrov, v mlžině parna mihotavý jako pablesk ve vodě: šedozelené olivy; černé cypřiše, pestrobarevné skály mořského pobřeží; a moře, hladké a opalizující, kobaltově modré jako peří ledňáčka, nefritově zelené, sem tam s nějakým zřasením na hladném povrchu, tam kde obkružovalo skalnatou výspu, porostlou spletí olivového houští. Přímo pod námi byla malá zátoka se srpkovitým lemem bílé písčiny, zátoka tak mělká a se dnem tak oslnově bíle písčitým, že voda tam byla bledě modrá, téměř bílá. Po tom výstupu jsem byl zpocený, a Roger seděl s vyplazeným jazykem a na vousiskách měl chuchvalce pěny. Rozhodli jsme se, že vůbec žádné vrchy zlézat nebudeme, že se místo toho půjdeme vykoupat. Pospíšili jsme si tedy dolů z kopce, až jsme došli do té malé zátoky, prázdné, tiché, spící pod jiskřivou sprchou slunečního svitu. Seděli jsme v teplé mělké vodě celí ospalí a já se prohraboval v písku kolem sebe. Chvilkami jsem nacházel hladký oblázek nebo úlomek z láhve, který moře tak dlouho třelo a olizovalo, až ten kousek skla byl jako úžasný klenot, zelený a průsvitný. Tyto nálezy jsem podával Rogerovi, který seděl a pozoroval mě. Poněvadž neměl jistotu, co od něho očekávám a co s tím má dělat, a protože mě ale nechtěl urazit, bral věci opatrně do mordy. Potom v domnění, že se nedívám, je zase pustil zpátky do vody a zhluboka si povzdechl.

Později jsem ležel na skále, abych oschl, kdežto Roger kýchal a brouzdal se po mělčině ve snaze chytit nějakou linčovku s modrými ploutvemi a tupým našupleným výrazem, kterých se tu mrskalo spousta od skaliska ke skalisku s rychlostí vlaštovek. Roger civěl celý udýchaný do čiré vodní hloubky a pachtil se za nimi s usilovně soustředěným výrazem. Když jsem byl suchý, oblékl jsem si šortky a košili a zavolal jsem na Rogera. Přišel zdráhavě a mnohokrát se ohlédl po těch linčovkách, které se ještě mrskaly po písčitém dně sluncem zalité zátoky. Jakmile přišel až docela blízko ke mně, prudce se oklepal a pokropil mě vodou ze svého kudrnatého kožichu. Po té koupeli jsem se cítil ospalý a ochablý a připadalo mi, že mám kůži pokrytou škraloupem soli. Pozvolna, jako v mátohách, jsme zamířili kroky k silnici. Pocítil jsem, že mám hlad, a uvažoval jsem zvědavě, která je nejbližší chalupa, kde bych mohl dostat něco k jídlu. Stál jsem, rozmýšlel jsem si ten problém, a přitom jsem kopáním vířil jemný bílý prach silnice. Kdybych šel navštívit Leonoru, která zaručeně bydlila nejblíž, dala by mi fíky a chleba, ale tako by mi mermomocí podala nejnovější bulletin o dceřině zdravotním stavu. Její dcera byla chraplavá štěěkna, na jedno oko šilhavá, kterou jsem si z hloubi duše protivil, proto jsem neměl ani nejmenší zájem na jejím zdraví. Rozhodl jsem se, že k Leonoře nepůjdu; byla to škoda, protože měla široko daleko nejlepší fíkovníky, ale to, co bych musel vytrpět kvůli těm černým fíkům, mělo své meze. Kdybych šel navštívit rybáře Takiho, ten bude držet siestu a rozkřikl by se na mně zvnitřku domku se zabedněnými okenicemi: "Jdi pryč, holopírku!" Christakis a jeho rodina by byli pravděpodobně na nohou, ale oplátkou za jídlo by očekávali, že jim zodpovím fůru otravných otázek: Je Anglie větší než Korfu? Kolik lidí tam žije? Jsou všichni lordi? Jak vypadá vlak? Rostou v Anglii stromy? a tak dále až do nekonečna. Být to ráno, mohl jsem jít zkratkou přes pole a vinice, a než bych došel domů, byl bych se cestou báječně nakrmil z příspěvků od rozličných svých přátel: dostal bych olivy, chleba, hrozny, fíky a možná že bych skončil menší oklikou, která by mě zavedla přes Filomenina pole, kde bych s jistotou mohl počítat, že skončím přesnídávku plátkem chroupavého růžového melounu, studeného jako led. Ale teď byl čas siesty, odpoledního odpočinku, a venkované valnou většinou vyspávali doma za pevně zavřenými dveřmi a okenicemi. Byl to těžký problém, a mezitímco jsem o tom přemýšlel, hlad mi čím dál tím víc svíral žaludek a já kopal ještě pádněji do prašné cesty, až Roger kýchl na protest a obdařil mě vyčítavým pohledem.

Pojednou jsem dostal nápad. Zrovna za kopcem bydlel v malinké, jiskřivě bělostné chaloupce starý pastýř Yani se ženou. Věděl jsem, že Yani trávívá siestu před domkem v stínu vinné révy, a povedu-li si dost hlučně, až budu přicházet k chalupuce, probudí se. Jakmile bude jednou vzhůru, zaručeně mi nabídne pohostinství. Nebylo jediného venkovského domku, kam by byl člověk

přišel na návštěvu a odcházel pak s prázdnou. Ta myšlenka mě povzbudila, a já se vydal vzhůru po kamenité točité stezce, vyšlapané cupkavými kopýtky Yaniho kožiček, přes skalnatý vrchol a pak do údolí, kde mezi ohromnými kmeny oliv svítila červená střecha pastýřova domku. Když jsem usoudil, že jsem dost blízko, zastavil jsem se a hodil Rogerovi kámen, aby mi ho aportoval. To byla jedna z Rogerových oblíbených kratochvílí, ale jakmile jsem s tím jednou začl, musel jsem v tom pokračovat, nebo jinak Roger zůstal stát přede mnou a rozštěkal se tak hrozně, že už z čirého zoufalství jsem musel ten kousek opakovat. Přinésl kámen, upustil mi ho k nohám a vyčkávavě kousek couvl, uši našpicované, oči rozjiskřené, svaly napjaté a připravený jen vyletět. Nevšímal jsem si ani jeho, ani kamene. Zatvářil se maličko překvapeně; pozorně ohledal kámen, a pak se zas po mně podíval. Zahvízdal jsem si úryvek písničky a zadíval jsem se do oblohy; Roger to zkusil se zaštěkáním; když pak voděl, že si stále ještě ničeho nevšímám, vychrlil ze sebe hluboký halasný štěkot, až se to rozléhalo mezi olivami. Nějakých pět minut jsem ho nechal štěkat. Pomyslel jsem si, že touhle dobou už Yani musí o našem příchodu jistě vědět. Pak jsem hodil kámen Rogerovi, a když se za ním radostně rozběhl, obešel jsem domek kolem průčelí.

Jak jsem očekával, starý pastýř opravdu ležel v prolamovaném stínu révoví, rozvětveně vyvázaného na železných tyčích nad mou hlavou, ale s krajní rozmrzelostí jsem viděl, že se neprobudil. Seděl roztažený na obyčejné židli, zvrácené nazad ke zdi v nebezpečném úhlu. Ruce mu bezvládně visely po stranách, nohy měl natažené dopředu, a majestátní kníry, oranžově a bíle zbarvené nikotinem i věkem, se mu při chrápání nadzdvihovaly a zas třepetavě klesaly jako nějaké zvláštní mořské řasy, čeřené mírným vzdouváním vody. Ve spánku poškubával tlustými prsty svých tvrdých rukou a já zřetelně viděl hustě vrypované žluté nehty, jako vločky odškrábané z lojové svíčky. Jeho hnědě osmahlý obličej, svraštělý a zbrázděný jako kůra sosny, byl bezvýrazný, oči zavřené. Hleděl jsem na něho a pokoušel jsem se donutit ho vůlí, aby se probudil, ale bez výsledku. Probudit ho by bývalo ode mne nezdvořilé, a tak jsem uvažoval, stojí-li za to čekat, až se sám probudí, nebo nebylo-li lepší sebrat se a jít se otravovat k Leonoře, když vtom Roger, který mě hledal, přiběhl překotně ze strany kolem domku, s ušima našpicovanýma a s vyplazeným jazykem. Uviděl mě, v krátkém pozdravu zavrtěl ocasem a rozhlédl se kolem s výrazem hosta, který ví, že je vítaný. Náhle strnul, naježil vousy a pomalu vykročil dopředu, s nohama topornýma, a celý se třásl. Spatřil něco, co mně ušlo; pod Yaniho zhoupnutou židlí seděla schoulená velká, hubená šedivá kočka, která nás urážlivě pozorovala zelenýma očima. Než jsem se stačil natáhnout a psa zachytit, Roger vyrazil. Kočka mrštným pohybem, který dokazoval dlouhou praxi, vyletěla jako prudce hozená žabka na místo, kde se sukovatý kmen révy opile kroutil kolem sloupku mřížky, a už byla bleskurychle nahoře, že se jí za ostrými drápky jen zaprášilo. Pak přikrčená mezi hrozny bílého vína civěla dolů na Rogera a nedůtklivě prskala. Zklamaný a nazlobený Roger zvrátil hlavu nazad a štěkal výhružky a urážky. Yani rázem otevřel oči, židle se pod ním zahoupala, a prudce rozhodil rukama ve snaze udržet se v rovnováze. Židle pod ním nejistě zakolísala a pak s bouchnutím dopadla na všechny čtyři nohy.

"Zachraň mě, svatý Spiridione!" zažehnával se hlasitě. "Bože, buď milosrdný!"

Zamračeně se rozhlédl, aby zjistil, příčinu toho rozruchu, a vtom mě uviděl sedět na zdi jako oukropečka. Líbezně a zdvořile jsem ho pozdravil, jako by se nic nebylo stalo, a zeptal jsem se ho, jestli se dobře vyspal. Zdvihl se na nohy, vycenil se úsměvem a rázně se podrbal na břiše.

"Nojo, to vy děláte takový randál, že mi div hlava nepraskne. Buďte zdráv, buďte zdráv. Posaďte se, malý lorde," řekl, oprášil židli a postavil ji pro mě na místo, "to je milé, že vás vidím. Sníte si něco se mnou a možná vypijete loček, co? Že je ale dnes odpoledne vedro, moc vedro - v tom by se i láhev vypařila."

Protáhl se, hlasitě zívl a přitom ukázal dásně tak bezzubé jako u miminka. Potom se obrátil k domu a křikl:

"Afrodité... Afrodité... ženská, zbuď se... cizinci přišli... malý lord tu sedí se mnou... Přines jídlo... slyšíš?"

"Už jsem slyšela, už jsem slyšela," ozval se za zavřenými okenicemi přidušený hlas.

Yani zabručel, utřel si kníry a odešel k nejbližší olivě, kde se na chvíli diskrétně uchýlil za kmen. Pak se zas objevil, cestou si zapínal kalhoty, zívl a přišel si sednout vedle mne na zeď.

"Dneska bych byl měl zavést kozy do Gasturi. Ale bylo moc vedro, až moc vedro. V kopcích budou skály tak žíživé, že by so jeden mohl od nich cigaretu zapálit. Místo toho jsem se sebral a šel ochutnat k Takimu jeho burčák. Spiridione! To je pane vínko... jak dračí krev a hebké jako hedvábíčko... To je víno! Když jsem přišel domů, vzduch byl plný spánku, tak tady jsem."

Povzdechl si zhluboka, ale nijak kajícně, zašmátral v kapse a vylovil odřenou plechovku tabáku a teninký šedivý cigaterový papírek. Nastavil hnědou mozolnatou ruku, aby si do dlaně nasypal hromádečku zlatavé drtě, a pak prsty druhé ruky jemně tahal a škubal tabák. Svinul si hbitě cigaretu, uštípl tabák, který visel na obou koncích, a nasypal ho zpátky do plechovky. Pak si zapálil velkým plechovým zapalovačem, ze kterého se kudrnatil knůtek jako podrážděný had. Chviličku zamyšleně bafal, vytáhl si z kníru vlákno tabáku a znovu sáhl do kapsy.

"Hele, vy se zajímáte o takovou drobnou boží havěť; podívejte se, co jsem dneska ráno chytil, krčilo se to pod skálou jako ďáblík," řekl a přitom vytáhl z kapsy malinkou lahvičku, pevně zazátkovanou a plnou nazlátlého olivového oleje; "pěkný kousek, rváč. Jediný rváč, kterého znám, že může ublížit zadkem."

Lahvička, plná oleje až po samý okraj, vypadala jako z bledého jantaru; a vprostředku se vznášel jako klenot, držený ve výšce hustotou oleje, malý čokoládově hnědý škorpión, s koncem zadečku zahnutým vzhůru jako turecká šavle až na záda. Byl už mrtvý, zadušený svým lepkavým hrobem. Kolem mrtvolky plaval slabý barevně odlišný chomáček, jako zamlžení v tom zlatavém oleji.

"Vidíte to?" zeptal se Yani. "To je jed. Byl ho plný, potvůrka."

Ptal jsem se zvědavě, proč je nutné dát škorpióna do oleje.

Yani se vesele zachichtal a utřel si knír.

"Vy tohle nevíte, mladý lorde, ačkoli trávíte všecek svůj čas na břiše a chytáte tuhle havěť, co?" řekl rozjařeně. "No tak já vám to povím. Nemůžete vědět, kdy vám to bude k užitku. Nejdřív si chyťte škorpióna, chyťte ho živého, a chyťte ho tak jemně jako pírko ve vzduchu. Potom ho strčte živého - pamatujte si to - živého, do lahvičky oleje. Nechte ho tam bublat, nechte ho tam pojít, počkejte, až se jed vsákne do sladkého oleje. Potom, kdyby vás někdy měl štípnout některý z jeho bratří - a před tím vás ochraňuj svatý Spiridion! - musíte si tím olejem potřít to místo. To vám bodnutí vyléčí, takže to pro vás není o nic bolestnější než píchnutí trnem."

Mezitímco jsem si to zvláštní poučení rozvažoval, Afrodité vyšla z domku, vrásčitý obličej červený jako vnitřek granátového jablka, a nesla plechový tác s láhví vína, džbánem vody a talířem s chlebem, obloženým olivami a fíky. Yani a já jsme pili víno smíchané s vodou, takže bylo jemně zrůžovělé, a mlčky jsme jedli. Přestože Yani neměl zuby, dásněmi utrhoval velké kusy chleba a hladově žvýkal, polykal velká sousta, až mu svraštělé hrdlo nabíhalo. Když jsme dojedli, podepřel se o lenoch židle, pečlivě si utřel kníry a pustil se zas do řeči, jako bychom byli vůbec nepřestali mluvit.

"To já jednou znal člověka, byl pastýř jako já, a ten byl na slavnosti v jedné dost daleké vesnici. V žaludku ho hřálo víno, a tak si na zpáteční cestě řekl, že se vyspí; a našel si teda plácek někde pod myrtovým houštím. Ale jak tak spal, zpod listí vylezl škorpión, vlezl mu do ucha, a když se milý pastýř probudil, dal mu ten ďábel žihadlo."

V tom nejnapínavějším okamžiku se Yani odmlčel, aby si odplivl přes zeď a ubalil si novou cigaretu.

"Ba," povzdechl si konečně, "to byla moc smutná věc... takový mladý člověk. Maličký škorpión ho píchnul do ucha... a... tumáš... takhle. Chudák pak sebou házel bolestí. Křičel a běhal mezi olivami a rval se za hlavu... No, jedna hrůza! Nikdo tam, že by ten křik slyšel a pomohl mu... vůbec nikde živá duše. V té strašné bolesti se pustil úprkem do vesnice, ale už tam nedoběhl. Padnul a bylo po něm... tuhle v údolí, nedaleko od silnice. Našli jsme ho druhý den ráno, když jsme šli na pole. To byl pohled! To byl pohled! Takové nepatrné píchnutí, a hlava mu natekla, jako kdyby měl mozek těhotný, a bylo po něm, načisto bylo po něm."

Yani si zhluboka a truchlivě povzdechl a točil v prstech tou malou lahvičkou oleje.

"Právě proto," pokračoval, "já nikdy nejdu do kopců, abych tam spal. A pro případ, že bych snad vypil trochu vína s přítelem a zapomněl na bezpečí, vždycky s sebou nosím flaštičku se škorpiónem."

Hovor se pomalu stočil na mnohé jiné a stejně pozoruhodné náměty, a asi tak za hodinu jsem se zdvihl, oklepal jsem si drobty z klína, poděkoval jsem starci a jeho ženě za pohostinství, přijal jsem na rozloučenou hrozen a vydal se zpátky k domovu. Roger šlapal vedle mne a očima visel na mé kapse, protože si povšiml hroznů. Konečně jsme našli olivový háj, tmavý a chladivý, plný dlouhých večerních stínů, a tam jsme se usadili a rozdělili se o ovece. Roger snědl svou porci se vším všudy, se zrníčky, zkrátka celé. Já jsem vyplivoval zrníčka do kruhu kolem sebe a s uspokojením jsem si představoval bujnou vinici, jaká na tom místě vyroste. Jakmile jsme hrozny dojedli, převrátil jsem se na břicho a s bradou podepřenou do dlaní jsem obhlížel svah za sebou.

Drobná zelená kobylka, s dlouhou zádumčivou vizáží, tam seděla a nervózně škubala zadníma nohama. Útlounký hlemýžď seděl na mechové snítce, přemítal a čekal na večerní rosu. Baculatý červený roztič, velký jako hlavička zápalky, se pachtil jako obtloustlý lovec pralesem mechu. Byl to mikroskopický svět, plný úchvatného života. Když jsem tak pozoroval roztoče, jak se pomalu šátrá kupředu, povšiml jsem si něčeho podivného. Tu a tam byly na zeleném plyšovém povrchu mechu porůznu slabounké kruhovité skvrny, každá velká asi tak jako šilinková mince. Byly tak málo zřetelné, že je bylo lze rozeznat jenom z určitého úhlu. Připomínaly mi měsíc v úplňku za hustým mrakem, slabý kroužek, který vypadal, že se přesunuje a mění. Nazdařbůh jsem přemítal, od čeho ty skvrny asi jsou. Byly příliš nepravidelné, příliš roztroušené, aby to byly otisky najakého zvířete; co to vůbec mohlo bít, co šlo vzhůru po skoro sviském svahu tak nepravidelně? Kromě toho ty skvrny nevypadaly na něčí otisky. Rýpl jsem stéblem do kraje jednoho z těch kroužků. Nic se nehnulo. Už mě napadlo, že příčinou těch skrvn je třeba nějaký zvláštní způsob, jakým ten mech roste. Znovu jsem rýpl do okraje, poněkud silněji, a náhle se mi úžasem vzrušením sevřel žaludek. Bylo to, jako by to mé stéblo našlo skryté pérko, protože celý kroužek se zdvihl jako padací dveře. A jak jsem na ně tak třeštil oči, s účasem jsem spatřil, že to skutečně jsou padací dveře, lemované hedvábím a s úhledně sešikmeným okrajem, který přesně zapadl do otvoru hedvábím lemované prohlubně, kterou zakrývaly. Hranu poklopu upevňovala k ústí chodbičky malá hedvábná patka, která fungovala jako patník. Otvíral jsem oči na tu nádhernou ukázku zručnosti a uvažoval jsem zvědavě, jaký asi živý tvor to vůbec mohl vytvořit. Nakukoval jsem do toho hedvábného tunýlku, ale neviděl jsem nic; šťoural jsem tam stéblem, ale nikde žádná odezva. Dlouhou chvíli jsm seděl a díval se s podivem na ten fantastický domov a snažil jsem se určit, jaký druh zvíředte si jej zbudoval. Napadlo mě, že to může být nějaký druh vosy, ale v životě jsem neslyšel o vose, která by si vybavila hnízdo tajnými dveřmi. Cítli jsem, že se okamžitě musím dostat té záhadě na kloub. Zajdu si za Georgem a zeptám se ho, zdali ví, co to je za záhadné zvíře. Zavolal jsem Rogera, který se zatím horlivě snažil vytrhnout z kořenů strom olivi, a ostrým krokem jsem se vydal na cestu.

Celý udýchaný jsem dorazil do Georgeovy vily, málem bez sebe potlačovaným rozčilením, ledabyle jsem zaklepal a vrazil dovnitř. Až teprve potom jsem si uvědomil, že má společnost. Blízko vedle něho seděl na židli muž, o kterém jsem při prvním pohledu usoudil, že to je jistě jeho bratr, protože měl také plnovous. Ale ve srovnání s Georgem byl bezvadně oblečený, v šedém flanelovém obleku s vestou, v neposkvrněné bílé košili, měl vkusnou, ale střízlivou vázanku, a velké, skvěle vyleštěné boty. Zaraženě jsem zůstal stát na prahu, zatímco George si mě poťouchle měřil.

"Dobrý večer," uvítal mě. "Podle toho radostně překotného vstupu usuzuji, žes nepřišel na nějakou mimořádnou hodinku vyučování."

Omluvil jsem se za to vyrušení a pak jsem povědsěl Georgeovi o těch zvláštních hnízdech, která jsem našel.

"Bohudík, že jste tady, Theodore," řekl George svému vousatému společníku. "Nyní mám možnost odevzdat dotyčný problém do rukou znalce."

"Znalce? To asi sotva..." šeptal odmítavě muž jménem Theodor.

"Gerry, tohle je doktor Theodor Stefanides," řekl George. "Je expert takřka na všechno možné, o čem by se ti chtělo mluvit. A o čem nebudeš mluvit ty, o tom bude mluvit sám. Je jako ty výstřední milovník přírody. Theodore, to je Gerry Durrell."

Poznamenal jsem zdvořile, že mě těší, ale k mému překvapení ten vousáč vstal, rázně přešel pokoj a vztáhl ke mně velkou bílou ruku.

"Nadmíru mě těší, že se setkáváme," pravil, zřejmě svému plnovousu, a pak mi věnoval letmý, plachý pohled blikavých modrých očí.

Podal jsem mu ruku a řekl jsem, že i mne nadmíru těší naše seznámení. Pak jsme stáli v trapném mlčení, zatímco George nás pozoroval s šelmovským úsměvem.

"Nu tak, Theodore," řekl konečně, "co myslíte, co vytváří ty podivné tajné chodby?"

Theodor si založil ruce za zády, několikrát se zhoupl na špičkách, až mu boty na protest zavrzaly, a vážně se zahleděl do podlahy.

"Nu... ano..." řekl a slova se z něho pomalu soukala, jak je pečlivě vybíral, "to mi připadá, že tu možná jde o doupata hryzela čili pavouka sklípkana... hm... to je druh, který je tady na Korfu docela běžný... totiž, abychom tak řekli, pravím-li běžný, myslím, že jsem tu našel nějakých třicet... hm... čtyřicet exemplářů za tu dobu, co jsem tady."

"Aha," řekl George, "tedy pavouci sklípkani?"

"Ano," přikývl Theodor. "Mám dojem, že to je víc než pravděpodobné, že jde právě o ty. Ovšem, mohu se mýlit."

Zhoupl se z pat na špičky, boty mu opět slabě zavrzaly, a pak po mně kmitl pronikavým pohledem.

"Nejsou-li příliš daleko, snad bychom si to mohli jít ověřit, co myslíte?" vybídl mě lákavě. "Totiž, chci říci, nemáte-li nic lepšího na práci a jestliže to není příliš daleko..."

Hlas se mu na konci protáhl do maličko tázavého přízvuku. Odpověděl jsem, že to je jenom kousek do kopce, opravdu ne moc daleko.

"Hm," zabručel Theodor.

"Nenechte se od něho vláčet bůhvíkde po celém ostrově, Theodore," řekl George. "Přece se nechcete honit po celém okolí."

"Ne, ne, vůbec ne," odpověděl Theodor. "Zrovna jsem se chystal k odchodu a snadno se mohu tou cestou vracet. Pro mě je to docela jednoduchá záležitost... zajít si kousek cesty přes olivové háje a dostat se do Canoni."

Sáhl pro pěkný šedý měkký klobouk a posadil si ho rovně na hlavu. U dveří podal Georgeovi ruku a krátce jí potřásl.

"Děkuji vám za báječnou svačinu," řekl a vykročil vážně ven a po stezce vedle mne.

Jak jsme tak kráčeli, skrytě jsem ho pozoroval. Měl rovný, pěkně formovaný nos a humorná ústa skrýval v plavém plnovousu; měl rovné obočí, poněkud huňaté, pod nímž se díval do světa očima bystrýma, ale mžouravýma, s šibalskými vrásečkami v koutcích. Vykračoval si rázně a pobzukoval si pro sebe. Když jsme došli k strouze stojaté vody, zastavil se na okamžik a zadíval se do ní. Vousy se mu ježily.

"Hm," poznamenal kolegiálně, "ůdaphnia magnaů."

Zamnul si palcem vousy a pak se zas pustil stezkou dolů.

"Bohužel," řekl mi, "vyšel jsem si, že půjdu navštívit nějaké lidi... hm... přátele, a proto jsem si nevzal s sebou brašnu na úlovky. Je to škoda, protože v té strouze mohlo něco být."

Pak jsme zabočili z té celkem hladké cestičky, kudy jsme šli, a začali jsme stoupat po kamenité kozí stezce, a teď jsem očekával nějakou známku protestu, ale Theodor kráčel za mnou s neutuchající rázností a nepřestával si pobzukovat písničku. Konečně jsme došli k tomu zšeřelému olivovému háji a já dovedl Theodora ke svahu, kde jsem mu ukázal ta záhadná padací dvířka.

Zadíval se na ně s přimnouženýma očima.

"Ahá," pronesl, "ano... hm... ano."

Vyndal z kapsičky u vesty drobný kapesní nožík, otevřel ho, jemně vsunul hrot ostří pod dvířka a odklopil je.

"Hm, ano," opakoval; "ůctenizaů."

Nahlédl do tunýlku, foukl dovnitř a potom nechal opět padací dvířka zaklapnout.

"Ano, to jsou doupata sklípkanů," potvrdil, "ale zdá se, že tohle jedno není obydlené. Obyčejně se zvíře vzepře nohama, nebo spíš řekněme drápky, a drží... hm... a nepustí padací dvířka... a... drží je s takovou houževnatostí, že musíte dávat dobrý pozor... neboť chcete-li je otevřít násilím, poškodíte je... hm... ano... ovšem, tohle jsou doupata samiček. Sameček si dělá podobné doupě, ale jen asi poloviční než samička."

Podotkl jaem, že je to nejpozoruhodnější stavbička, jakou jsem kdy viděl.

"Hm! Hm! Ano," přisvědčil Theodor, "stavějí skutečně krajně pozoruhodně. A stále mi vrtá hlavou, jak taková samička pozná, že se sameček blíží."

Musel jsem se zatvářit zklamaně, protože se zahoupal na špičkách, šleho po mně pohledem a pokračoval:

"Pavouk, ovšem, čeká uvnitř doupětě, až nějaký hmyz - moucha nebo kobylka, nebo něco podobného - se náhodou nachomýtne poblíž. Zdá se, že mohou posoudit, je-li hmyz už na dosah, aby ho mohli lapit. Jesliže je dost blízko, pavouk... hm... vyrazí z díry ven a milou potvůrku lapí. Nu a když sameček přichází vyhledat samičku, musí přece přes mech k padacím dvířkám, a já často zvědavě přemýšlel, jak to přijde, že ho omylem... samička nesežere. Ovšem, je možné, že jeho kroky mají odlišný ráz. Nebo možná že sameček vydá nějaký... víte, takový nějaký zvuk, který ta samička pozná."

Mlčky jsme scházeli z kopce. Když jsme došli na místo, kde se stezka dělila, řekl jsem, že se už musíme rozejít.

"Hm, dobře, tak se s vámi loučím," řekl a přitom se díval dolů na boty, "jsem rád, že jsme se seznámili."

Chviličku jsme stáli a mlčeli. Theodor trpěl chronickou rozpačitostí, která ho zřejmě přepadala vždycky, kdykoli se s někým vítal nebo loučil. Ještě chviličku si hleděl upřeně na boty, a pak natáhl ruku po mé a vážně mi ji stiskl.

"Na shledanou," řekl. "Já... očekávám, že se opět sejdeme."

Obrátil se a šlapal z kopce, máchal holí a bystrým zrakem se bedlivě rozhlížel kolem sebe. Díval jsem se za ním, až byl z dohledu, a pak jsem vykročil zvolna směrem k naší vile. Theodor mě mátl i zas udivoval. Za prvé: protože to byl očividně vědec značně proslulý (a to bych byl uhádl už podle jeho plnovousu), byl pro mne osobností krajně důležitou. Po pravdě řečeno to byl doposud jediný člověk, jakého jsem poznal, který byl zřejmě stejný nadšenec pro zoologii jako já. Za druhé: nesmírně mi zalichotilo poznání, že se mnou mluví a chová se ke mně docela tak, jako kdybych byl v jeho věku. To se mi na něm líbilo, protože naše rodina se mnou také nemluvila jako s klučíkem a já měl dost opovržlivé mínění o každém cizím člověku, který by byl zkoušel jednat se mnou jako s dítětem. Ale Theodor nejen že se mnou mluvil, jako kdybych byl dospělý, ale také jednal, jako kdybych měl tolik vědimostí co on.

Fakta, která mi pověděl o pavoucích sklípkanech, mi vrtala hlavou. Ta představa, jak se takový tvor krčí v tom svém hedvábném tunýlku a zahnutými drápky vší silou drží zavřená padací dvířka, jak sleduje sluchem pohyby hmyzu na mechu nad sebou. Zvědavě jsem uvažoval, jak asi takové zvuky zní sklípkanovi. Dovedl jsem si představit, že hlemýžď se přes ta dvířka přeplazí asi se stejným zvukem, jako kdy se pomalu strhuje náplast z rány. Stonožka třeba zní jako jízdní četa. Moucha cupká rychlým tempem, přerušovaným chvílemi zastávkami, když si "myje ruce" - jednotvárný skřípavý zvuk, jako když brusič brousí nůž. Pohyby větších brouků, usoudil jsem, zní asi jako válcovačka, a těch nejmenších, jako jsou sluníčka seditečná a jiní, asi po mechu bzučí jako autíčka na péro. Okouzlený tím nápadem jsem se vracel přes soumrakem zšeřelá pole domů k rodině, abych jim pověděl o svém novém objevu a o seznámení s Theodorem. Doufal jsem, že ho zase uvidím, poněvadž jsem se ho chtěl vyptat na mnoho věcí, ale připadalo mi nepravděpodobné, že bude mít mnoho času nazbyt, aby se mi mohl věnovat. Ale mýlil jsem se, protože za dva dny nato se Larry vrátil z výpravy do města a podal mi malý balíček.

"Potkal jsem toho chlápka s bíbrem," oznámil mi stručně; "víš, toho vědce. Říkal, že prý tohle je pro tebe."

Nedůvěřivě jsem třeštil oči na balíček. To přece nemůže být pro mne? V tom musí bít nějaký omyl, poněvadž velký vědec by se asi sotva obtěžoval, aby mi posílal balíčky. Obrátil jsem ho a tam, napsané úhledným vlasovým rukopisem, bylo moje jméno. Co možná nejrychleji jsem strhl papírový obal. Uvnitř byla krabička a dopis:

"Milý Gerry Durrelle,

onehdy po našem rozhovoru mě napadlo, zdali by Vám při Vašem místním přírodopiseckém zkoumání nepomohlo, kdybyste měl nějaký takový zvětšovací přístroj. Posílám Vám proto tento kapesní mikroskop a doufám, že Vám bude aspoň trochu užitečný. Samozřejmě zvětšení není příliš velké, ale zjistíte, že pro práci v terénu úplně stačí.

S přáním všeho nejlepšího

přátelsky Váš Theo Stefanides.

P. S. Nemáte-li ve čtvrtek nic lepšího na programu, snad by Vám přišlo vhod zajít ke mně na čaj. Mohl bych Vám ukázat nějaké své mikroskopické preparáty."

* Kapitola šestá

* Milostné jaro

Během posledních dnů na sklonku léta a pak po celou teplou, mokrou zimu se náš čaj u Theodora stal týdenní zvyklostí. Každý čtvrtek jsem se vydal z domova, s kapsami přeplněnými krabičkami od sirek a zkumavkami plnými exemplářů, a Spiros mě odvezl do města. To bylo dostaveníčko, které bych za nic na světě nezmeškal.

Theodor mě přivítal v své pracovně, v pokoji, který plně vyhovoval mému vkusu. Podle mého názoru vypadal právě tak, jak má takový pokoj vypadat. Po stěnách kolem dokola vysoké police plné pojednání ze sladkovodní biologie, z botaniky, astronomie, medicíny, folklóru a podobných velezajímavých a rozumných předmětů. Tato díla prostřídávaly sbírky strašidelných povídek a detektivek. Takto se dotýkali lokty Sherlock Holmes s Darwinem a Le Fanu s Fabrem v knihovně, kterou jsem považoval za naprosto rozumně vyváženou. U jednoho okna této místnosti stál Theodorův dalekohled s nosem zdviženým k obloze jako vyjící pes, a všechny okenní parapety se honosily výstavkou skleněných kádinek a lahviček s drobounkou sladkovodní faunou, která se tam hemžila a svíjela mezi subtilními, vějířovitými zelenými řasami. Po jedné straně pokoje byl masívní psací stůl se stohy sešitů a výstřižky, mikrofotografiemi, rentgenovými snímky, deníky a zápisníky. Na protější straně této místnosti byl stůl k práci s mikroskopem, se silnou kloubovou lampou, která se nakláněla jako lilie nad plochými krabicemi, kde měl Theodor svou sbírku podložních sklíček. Zářivě lesklé mikroskopy kryla řada skleněných zvonů, podobných úlům.

"Jak se vede?" zeptal se Theodor, jako bych byl docela cizí osoba, a pak mi charakteristickým gestem stiskl ruku - ostrým tahem dolů, jako když člověk zkouší uzel na provaze. Po těchto zdvořilostních formalitách jsme pak mohli obrátit myšlenky k důležitějším tématům.

"Víte... chm... zrovna než jste přišel... prohlížel jsem podložní sklíčka... a přišel jsem na jedno, které by vás mohlo zajímat. Je to preparát ústní části krysí blechy, čili blechy morové, ceratophyllus fasciatus, ano? Počkejte, jenom co zaostřím mikroskop... A podívejte se!... Vidíte? Nadmíru zvláštní. Totiž chci říci, že si téměř můžete představit, že to je lidská tvář, co myslíte? A tady mám další... chm... sklíčko... To je divné. Á! už ho mám. No, a tohle je snovací bradavka pavouka zahradního neboli křižáka... ehm... epeira fasciata..."

Hluboce zaujatí a šťastní jsme se dívali soustředěně do mikroskopu. Plni nadšení jsme těkali od jednoho předmětu ke druhému, a nebyl-li Theodor s to zodpovědět nepřetržitý proud mých otázek sám, měl na pomoc knihy, které odpověď znaly. V příhradách knihovny se začaly objevovat mezery, jak vyjímal svazek za svazkem, aby se podíval na věc, a hromada knih vedle nás ustavičně narůstala.

"A tuhle máme buchanku... cyclops viridis... tu jsem onehdy chytil u Govina. Je to samička s pouzdry s vajíčky... počkejme, jen co zaostřím... budete moci vidět vajíčka úplně zřetelně... jen co ji strčím do komůrky... chm... hm... taky na Korfu se najde několik druhů buchanek..."

V kruhu pronikavého bílého světla se ukázal záhadný tvor s hruškovitým tělem, dlouhá tykadla se mu podrážděně chvěla, ocásek to mělo jako snítky vřesu a po každé jeho straně - jako pytle s cibulí přehozené oslu přes hřbet - visela dvě velká pouzdra, naditá růžovými korálky.

"... nazvaná cyclopos, poněvadž, jak vidíte, má jediné oko umístěné uprostřed čela. Totiž, abychom tak řekli, uprostřed něčeho, co by bývalo bylo čelo, kdyby buchanka nějaké čelo měla. Jak víte, v mytologii starých Řeků byli Kyklopové skupina obrů... chm... a každý měl jen jedno oko. Jejich úkolem bylo pomáhat v kovárně boha Héfaista."

Zvenčí se teplý vítr opíral do okenic, až skřípaly, a dešťové kapky se honily jedna přes druhou po okenních sklech jako průhlední pulci.

"Hmha! Je zvláštní, že jste se o tomhle zmínil. Venkované na Salonice mají velmi podobnou... chm... pověru... Ne, ne, pouhou pověru! Mám tu jednu knihu, velmi zajímavě pojednává o upírech na... hm... v Bosně. Jak se zdá, tamější rodáci..."

Přinesli čaj; koláčky si hověly na bocháncích šlehačky; topinky se topily v roztávajícím másle, šálky se leskly a z hubičky čajovjé konvice ucházel jemný pramínek páry.

"... ovšem, naproti tomu je nemožné tvrdit, že na Marsu život neexistuje. Můj názor je, že podaří-li se nám někdy dostat se tam, je docela možné, že tam objevíme něco živého... ať už v té či oné formě. Není ovšem důvodu k předpokladu, že jakákoliv forma života, kterou bychom tam našli, by byla totožná..."

Theodor seděl, korektní a uparvený ve svém tweedovém obleku, zvolna a metodicky kousal topinku, plnovous se mu ježil, oči se mu rozpalovaly nadšeným vzrušením při každém novém předmětu, na jaký jsme v hovoru zabloudili. Mně jeho vědomosti připadaly nevyčerpatelné. Byl jako bohatý důl informací, a já v něm horlivě doloval. Nezáleželo na tom, o jaký předmět šlo, Theodor k němu vždycky mohl dodat něco zajímavého. Konečně jsem zaslechl dole na ulici rámusit Spirovu houkačku a zdráhavě jsem se zdvihl k odchodu.

"Na shledanou," loučil se se mnou Theodor a tahal mi ruku dolů. "Svou návštěvou jste mi způsobil radost... chm... ne, ne, ne, vůbec ne. Uvidíme se příští čtvrtek. Až se zlepší počasí, chm... až nebude tak mokro... no to víte... na jaře... snad bychom mohli podnikat společně nějaké vycházky... uvidíme, co můžeme získat. Ve Val de Ropa... chm, ano... jsou některé skutečně zajímavé strouhy... ano... Dobře, sbohem... Ani dost málo!"

Na zpáteční jízdě po tmavých, deštěm zmáchaných silnicích Spiros dřepěl za volantem, zvučně si broukal písničku, a já zatím snil o příštím jaru a o všech těch podivuhodných živočiších, které s Theodorem pochytáme.

Konečně teplý vítr a zimní déšť jako by vyleštily oblohu, takže když nastal leden, zářila jasnou, bledou modří... týmž odstínem modře jako ony drobné modré plaménky, které pohlcovaly olivová polena v pecích na dřevěné uhlí. Noci byly tiché a studené, a měsíc svítil tak slabě, že stěží svedl postříkat moře stříbrnými skvrnami. Ranní rozbřesk býval bledý a průzračný, dokud nevyšlo slunce, zahalené mlhou jako obrovský zámotek bource morušového, a nepřilíčilo ostrov jemným pelem zlatého prachu.

S březnem přišlo jaro, a ostrov hýřil květinami a rozvoněným a roztřepetaným mladým listím. Cypřiše, které se v zimě zmítaly a skučely ve vichrech, stály teď vzpřímené a hladké na pozadí oblohy, obalené mlžným závojem zelenavě bílých šištiček. Ve velkých trsech se objevovaly voskově žluté šafrány, vytryskovaly mezi kořeny stromů a rozutíkávaly se po svazích. Pod myrtami vystrkovaly hrozny hyacintů hlavičky pouapt jako červenavé cukrové krůpěje, a v příšeří v podrostu dubin bylo plno mlžiny tisíců modrých kosatců. Sasanky, křehké a snadno větrem poranitelné, zdvihaly lehounce zažloutlé květy, jejichž plátky jako kdyby do vína namočil. Lucina, měsíčky, lilie zlatohlavé a na sta jiných květin se v hotové zápalavě rozlilo po lukách a v lesích. I starobylé olivy, shrbené a vykotlané tisíci jary, se obsypaly chomáčky bělavých květů, skromných a přece zdobných, jak se slušelo na jejich vysoký věk. Tohle nebylo žádné polovičaté jaro; celý ostrov se jím zachvíval, jako kdyby někdo udeřil mocný, poplašný akord. Kdekdo a kdece jej uslyšelo a odpovídalo. Jaro se odráželo ve třpytu okvětních plátků, v mihotání ptačích křídel a v jiskření černých zjasnělých očí venkovských dívek. V příkopech plných vody žáby, které vypadaly jako čerstvě smaltované, skřehotaly v nadšeném chóru ve šťavnaté směsi vodní květeny. V kavárnách ve vesnici se víno zdálo rudější a jaksi i opojnější. Drsné, prací zmozolnatělé prsty zabíraly do strun kytary s překvapující jemností a zvučné hlasy se rozléhaly v trylcích písní, které pak člověku ustavičně zněly hlavu.

Naši rodinu zachvátilo jaro každého jinak. Larry si koupil kytaru a velký soudek těžkého červeného vína. Chvíle pracovního zápalu prostřídával brnkáním na kytaru jen tak nazdařbůh a k tomu zpíval měkkým tenorem alžbětinské milostné písně s častými přestávkami na občerstvení. To vše v něm brzy vyvolalo melancholickou náladu, a jeho milostné písně kvílely stále teskněji; v intervalech mezi jednotlivými písněmi Larry informoval toho či onoho člena rodiny, který se k němu náhodou nachomýtl, že jaro pro něho neznamená začátek nového roku, nýbrž skon roku minulého. Za zlověstných dunivých akordů kytary prohlašoval, že s každým novým jarem se před člověkem stále šířeji pootvírá černá náruč hrobu.

Jednou večer jsme všichni odešli a jen Larry zůstal s máti sám doma. Larry strávil večer zpěvem čím dál tím zasmušilejším, takže se mu podařilo sebe i máti

rozesmutnit až do záchvatu těžké sklíčenosti. V tomto stavu se snažili najít úlevu ve víně, ale bohužel to mělo účinek zcela opačný, protože nebyli těžkým řeckým vínům zvyklí. Po návratu nás poněkud vyděsilo matčino přivítání, stála totiž mezi dveřmi vily se zasklenou lucernou. Formálně a důstojně, jak se sluší na dámu, nám oznámila, že si přeje, abychom ji pohřbili pod růžovým houštím. Novinkou na tomto přání byl fakt, že tentokrát si zvolila pro uložení svých pozůstatků místo tak snadno dostupné. Máti totiž trávila spoustu svého volného času vybíráním končiny, kde si přeje být uložená k poslednímu dopočinku, ale obyčejně to bylo místo v oblasti hodně vzdálené a člověk už v duchu viděl před sebou, jak se pohřební průvod hroutí vyčerpáním po krajích cesty dlouho předtím, než by došel ke hrobu.

Když ji však Larry nechával na pokoji, jaro pro máti znamenalo nekonečně mnoho druhů zeleniny, s nimiž mohla dělat pokusy, a záplavu nových květin, aby ji těšily v zahradě. Z její kuchyně přímo proudil ohromný počet nových jídel, polévek, omáček, pikantních předkrmů, jídla s kari, jedno pikantnější, vonnější a exotičtější než druhé. Larry začal trpěl špatným trávením. nad jednoduchým lékem, totiž méně jíst, ohrnul nos a místo toho si opatřil ohromnou plehcovku jedlé sody a po každém jídle vážně spolkl tak na lžičku.

"Proč tak moc jíš, kdy ti to nedělá dobře, synáčku?" zeptala se máti.

"Kdybych jedl míň, byla by to urážka pro tvé kuchařské umění," odpověděl Larry s nadsazeným nadšením.

"Strašně tloustneš," řekla Margo, "a to ti jistě není na prospěch!"

"Nesmysl," vybuchl Larry polekaně, "máti, že netloustnu?"

"Vypadáš, jako kdybys byl trošku přibral," přisvědčila máti a měřila si ho kriticky.

"Pak je to tvá vina," odpověděl Larry nedůsledně. "Mermomocí mě lákáš těmi rafinovanými lahůdkami. Ještě z toho dostanu žaludeční vředy. Budu muset zahájit dietu. Jaká je dobrá dieta, Margo?"

"No víš," Margo se s gustem vrhla na oblíbené téma, "mohl bys zkusit tu s pomerančovou šťávou a zeleným salátem; ta je moc dobrá. Pak je dieta s mlékem a syrovou zeleninou... ta je také dobrá, ale ta vyžaduje trochu času... Nebo ta s vařenou rybou a černýcm chlebem. Jaká je tahle, to nevím, ještě jsem to nezkoušela."

"Dobrý Bože!" zděsil se nelíčeně Larry, "tohle že jsou diety?"

"Já zkoušela tu s pomerančovou šťávou, a s mojí vyrážkou to dělalo přímo divy."

"Ne," rázně všecko odmítl Larry. "Jestli to znamená, že bych se musel prožvejkávat celými košíky syrové zeleniny a ovoce jako nějaký pitomý kopytník, žádnou dietu nedržím! To se už budete muset všichni smířit s faktem, že mě pohřbíte v mladém věku, protože zajdu na ztučnělost srdce."

Při příštím jídle si co předběžné opatření vzal velkou lžíci jedlé sody už napřed, a potom nevlídně bručel, že jídlo má divnou příchuť.

Na Margo dolehlo jaro vždycky těžce. Péče o osobní vzhled, na který se vždycky soustřeďovaly veškeré její zájmy, se pak měnila skoro v hotovou posedlost. V ložnici měla hromady čerstvě usušeného prádla a šatů a prádelní šňůry se prověšovaly pod tího šatů právě vypraných. Bloumala po celé vile, a přitom si vřískavě a falešně zpívala a snášela si náruče průsvitných kombiné nebo lahviček s voňavkami. Využívala každ příležitosti, aby se vrhla do koupelny ve víru rozevlátých bílých osušek, a jakmile se tam jednou usadila, bylo ji těžké odtamtud dostat, držela se tam jako ústřice na skalisku. Členové rodiny jeden za druhým bouchali na dveře a hlučně se domáhali vstupu, ale nevymohli si k uspokojení nic jiného než ujištění, že už je skoro hotová. Trpká skušenost nás už dávno poučila, že tomu není co věřit. Nakonec přece vyšla, svěže zrůžovělá a čisťounká, pobzukovala si a vytratila se z domu, aby se opalovala někde mezi olivami nebo si šla zaplavat do moře. Při jedné takové vycházce k moři se seznámila s mladým tureckým krasavcem. S neobvyklou skromností nikomu z nás neprozradila anislůvko o svých častých dostaveníčkách při koupání s tímto ideálním mužem, protože tušila, jak nám později řekla, že nás to nebude zajímat. Samozřejmě Spiros objevil její spády. Bděl nad naší Margo s vážnou starostlivostí bernardýna, a bylo toho věru zpropadeně málo, co mohla provést, aby o tom Spiros nevěděl. Jednou ráno si vyčíhal máti v kuchyni, rozhlédl se kradmo kolem, aby se ujistil, že je nikdo nemůže slyšet, zluboka si povzdechl a šetrně jí tu novinku prozradil.

"To mi moc mrzí, madam Durrells, víš," zahřímal, "ale já myslím, že ty o tomhle bys měla vědět."

Touhle dobou už byla máti docela zvyklá na Spirovo spiklenecké chování, když jí přicházel referovat o něčem v rodině, a už jí to ani nedělalo starosti.

"Copak se přihodilo, Spiro?" zeptala se.

"Ale něco je s missy Margo," řekl zarmouceně Spiros.

"A co je s ní?"

Spiros se neklidně ohlédl.

"Máš na vědomí, že se schází s mužským?" otázal se dunivým šeptem.

"S mužem? No... ano..., vím to, jistě," zalhala máti statečně.

Spiros si povytáhl kalhoty přes pupek a naklonil se kupředu.

"Omós(*9), vědělas, že je Turek?" vyptával se s přízvukem tak zuřivým, že div človku neběhal mráz po zádech.

"Turek?" řekla máti nejistě. "Ne, to jsem nevěděla, že je Turek. A co je na tom špatného?"

Spiro byl celý zděšený.

"Stó-diávolo! madam Durrells, co na tom špatného? Je to přeci ůTureků! Takový čubčí syn, já bych žádnýmu děvče nesvěřil. Vždyť jí jednou podřeže krk, to jí udělá. Pane na nebi, madam Durrells, to je nebezpečná věc, aby s níím missy Margo chodila plavat."

"Dobře, Spiro," řekla máti konejšivě, "já si o tom s Margo promluvím."

"Já jen myslel, že bys to měla vědět, to je všechno. Ale neboj se... jestli ten bastard něco ublíží missy Margo, eci egó thato dieftheti so!" Spiros ujistil máti vážně.

Na základě takto získaných informací si máti v té věci s Margo promluvila - slovy o maličko méně hrůzostrašnějšími, než užil Spiros, a navrhla, aby Margo toho mladého Turka přivedla na svačinu. Margo celá rozradostněná pro něj odešla, a máti mezitím honem upekla koláč, a nějaké zákusky a všem nám kladla na srdce, abychom se v chování vyznamenali. Mladý Turek přišel, a ukázalo se, že je to mladík velké postavy, s pečlivě naondulovanými vlasy a s prázdným úsměvem, kterým se mu dařilo vyjádřit minimální dávku dobrého rozmaru a maximální dávkou blahosklonnosti. Měl veškerou úlisnou, směšně samolibou sebejistotu mlsného kocoura na záletech. Přitiskl rty na matčinu ruku, jako by jí jprokazoval velkou čest, a nám ostatním štědře rozdával úsměvy. Matka vycítila, že rodině se začínají ježit ostny, a vrhla se zoufale do přestávky v hovouru.

"Roztomilé od vás... často jsme chtěli... to víte, jako by nikdy nezbýval čas... ty dny prostě tak letí... Margo nám o vás tolik vyprávěla... vezměte si koláček..." řekla udýchaně, usmívala se s oslnivým šarmem a podala mu řez koláče.

"Velká laskavost," šeptl Turek, a my zůstali poněkud na pochybách, zdali se to týká nás nebo jeho. Nasatal přestávka v řeči.

"Je tu na dovolené," oznámila znenadání Margo, jako kdyby šlo o něco naprosto neobvyklého.

"Ale, skutečně?" podivil se Larry jízlivě. "Na dovolené? To je úžasné!"

"Také jsem měl jednou dovolenou," poznamenal Leslie stěží zřetelně s ústy plnými koláče: "Pamatuju se docela jasně."

Máti cinkla neklidně čajovým cedníčkem a loupla po nich očima.

"Cukr?" zeptala se sugestivě. "Sladíte si čaj?"

"Díky, ano."

Znovu nastalo krátké ticho. Všichni jsme seděli a pozorovali máti, jak nalévá čaj a zoufale v mysli loví nějaký námět k hovoru. Konečně se Turek obrátil na Larryho.

"Vy píšete, myslím?" poznamenal s očividným nezájmem.

Larrymu zablýsklo v očích. Máti si povšimla výstražných známek věštících nebezpečí a honem vpadla do rozvovoru, než mohl Larry odpovědět.

"Ano, ano," usmála se, "věčně píše, den za dnem. Pořád klape na stroji."

"Vždycky mám pocit, že kdybych to zkusil, budu psát skvěle," poznamenal Turek.

"Skutečně?" řekla máti. "Nu ovšem, myslím, že to je věc talentu; jako u tolika jiných věcí."

"Také dobře plave," připomněla Margo, "a pouští se hrozně daleko."

"Nevím co je to strach," řekl Turek skromně. "Jsem skvělý plavec, proto nemám strach. Když jedu na koni, nemám strach, protože jsem skvělý jezdec. Dovedu skvěle a beze strachu řídit člun i za tajfunu."

Delikátně usrkával čaj a s velkým uspokojením pozoroval naše ohromené obličeje.

"Chápete," pokračoval pro případ, že jsme přece dost neporozuměli, "chápete, nejsem bázlivý."

Výsledek té návštěvy byl, že druhý den Margo dostala dopis od Turka, nechtěla-li by s ním jít večer do biografu.

"Co myslíš, měla bych jít?" ptala se Margo máti.

"Chce-li se ti děvenko," odpověděla máti a dodala s důrazem, "ale řekni mu, že půjdu také."

"To bys mohla zažít náramně zábavný večer," poznamenal Larry.

"Ale máti, to přece nemůžeš," ohražovala se Margo, "on si pomyslí, že to je šosácké."

"Nesmysl, děvče," odpověděla máti vyhýbavě. "Turci jsou úplně zvyklí gardedámám a tak dále... podívej se na jejich harémy."

Večer se tedy máti s Margo hezky nastrojily a vydaly se z kopce dolů na schůzku s Turkem. Jediný biograf v městě bylo přírodní kino, a my počítali s tím, že představení skončí nejpozději tak v deset. S Larrym a Lesliem jsme dychtivě čekali na jejich návrat. O půldruhé po půlnoci se dovlekla máti s Margo domů v posledním stadiu vyčerpání a obě se zhroutily na židle.

"No, tak jste se vrátily?" řekl Larry. "Už jsme si mysleli, že jste s ním utekly. Představovali jsme si vás, jak klušete po Cařihradě na velbloudech a jak vám jašmaky vlajou dráždivě ve větru."

"Zažily jsme skutečně strašný večer," pronesla máti a přitom si vyzula střevíce, aby si ulevila, "věru strašný večer."

"Co se stalo?" vyzvídal Larry.

"No, za prvé, už na dálku přímo čpěl děsným parfémem," řekla Margo, "a to mi hned dodalo."

"Měli jsme ta nejlevnější místa, tak blízko u plátna, že mě rozbolela hlava," referovala máti, "bylo nabito, takže jsme seděli jak sardinky. Bylo tam tak dusno, že jsem stěží mohla dýchat. A potom, jako korunu všeho, splašila jsem tam blechu. To není nic k smíchu, Larry; já skutečně nevěděla, co si mám počít. Ta potvůrka neřádná se mi dostala za šněrovačku, docela jsem ji cítila, jak mi vandruje po těle. Dost dobře jsem se nemohla podrbat, bylo by to vypadalo divně. Musela jsem se pořád tisknout na sedadlo. Ale myslím, že Turek si toho přece povšiml... pořád se po mně tak divně po očku díval. Pak šel o přestávce ven a přinesl nějaký takový hnusně lepkavý sučuk, za chviličku jsme byly celé zaprášené cukrovou moučkou a já měla hroznou žízeň. Při druhé přestávce zas šel ven a přinesl kytky. Prosím tě, představ si to, kytky mezi filmem! Tamhleta kytice na stole, tak patří Margo."

Máti ukázala na pořádný puget jarních květin, halabala svázaných pestrobarevnými stužkami. Pak sáhla do kabelky a vytáhla drobnou kytičku fialek, vypadaly, jako kdyby je přišlápl neobyčejně statný kůň.

"A tohle," dodala, "to jsem dostala já."

"Ale to nejhorší byla cesta domů," řekla Margo.

"Strašná jízda!" přisvědčila máti. "Když jsme vyšli z biografu, myslela jsem, že si vezmem vůz, ale kdepak, honem nás narval do drožky, a tam to ke všemu hrozně zapáchalo. Věru, ten to nemůže mít v hlavě v pořádku, když ho vůbec napadlo jet celou tu dálku drožkou. Ať je to jak chce, ale trvalo nám to bůhvíkolik hodin, protože ten chudák kůň byl unavený, a já tam seděla a snažila jsem se být zdvořilá, a už jsem se nemohla dočkat abych se mohla podrbat a něčeho napít. Ten debil dokázal jen jedno, seděl a cenil se na Margo a zpíval turecké milostné písničky. S chutí bych ho byla praštila. Už jsem myslela, že se jakživ nedostaneme domů. Dokonce ještě ani dole pod kopcem jsme se ho nemohly zbavit. Trval na svém, že s námi půdje nahoru, a byl vyzbrojený velkou holí, protože, jak říkal, lesy se touhle roční dobou jen hemží hady. Byla jsem tak ráda, když nám zmizel z očí. Margo, mám obavu, že pro budoucnoust si prostě budeš muset vybírat mladé přátele poněkud opatrněji. Já bych už podobnou zkušenost znovu zažíz nemohla. Děsila jsem se, že půjde až nahoru ke dveřím a že ho budemem muset pozvat dál. Věru, už jsem si myslela, že ho budeme muset pozvat dál. Věru, už jsem si myslela, že se ho vůbec nezbavíme."

"Ty ses zřejmě nedokázala tvářit dost nebojácně," řekl Larry.

Pro Leslieho znamenal příchod jara měkký šustot křídel přilétajících hrdliček a holubů doupňáků a náhlý zákmit uhánějícího zajíce mezi myrtami. Když tedy prošel četné puškařské obchody, po dlouhých technických debatách se jednou

vrátil domů a hrdě si nesl dvouhlavňovou brokovnici. První, co udělal, bylo, že si ji odnesl do pokoje, rozbalil a vyčistil, a já stál a díval jsem se, celý okouzlený lesklými hlavněmi a pažbou, a čichal jsem s požitkem sytý, těžký pach naolejovaného kovu.

"To je krása, co?" pronesl mazlivě spíš pro sebe než ke mně a živé modré oči mu svítily. "Zlatíčko moje!"

Něžně objal rukama hlaďounký obrys zbraně. Pak ji hbitě přiložil k rameni a zalícil na pomyslné ptačí hejno na stropě pokoje.

"Bác!... bác!" napodobil ránu a trhl puškou zpět k rameni.

"Vlevo a vpravo, a už jsou dole!"

Nakonec ještě jednou přetřel brokovnici naolejovaným hadříkem a opatrně ji postavil vedle postele v koutě pokoje.

"Zítra si zkusíme sundat pár hrdliček, co říkáš?" pokračoval v hovoru, roztrhl krabičku a vysypal jasně červené patrony na postel. "Začínají tu přelétávat kolem šesté. Ten kopeček na druhé straně údolí bude dobré stanoviště."

Tak tedy s rozedněním jsme si spolu vykračovali mezi háji nahrbených oliv, údolím, kde myrty šumivě kropila rosa, a pak až na vrchol nízkého kopce. Tam jsme stáli až po pás mezi popínavou zelení a čekali jsme, až se ještě víc rozední a ptáci začnou vyvstávat. Najednou se bledá ranní obloha začala hemžit tmavými skvrnami, které se míhaly střelhbitě jak šípy, a už jsme mohli slyšet rychlý šustot křídel. Leslie vyčkával, zeširoka rozkročený, pažbu podepřenou o bok, a s leskem i napětím v očích sledoval ptáky. Táhli stále blíž a blíž, až se zdálo, že musí kolem nás přelétnout a ztratit se vzadu ve stříbřitých, třepetavých vršcích korun oliv. V kritické poslední vteřince mu puška skočila hladce k rameni, hlavně - lakově lesklé jako krovky brouka - pozdvihly svá ústí k obloze, puška sebou škubla a rozlehl se výstřel, krátce jako praskot, když se v tichém hlubokém lese zlomí silná větev. Hrdlička, ještě minutku předtím tak hbitá a dychtivá letu, vmžiku spadla bezvládně k zemi a za ní rozvířený chumáč hebkého, skořicově zbarveného peří. Když Lesliemu viselo u pasu pět hrdliček, bez života, zkrvavených, s očima cudně zavřenýma, zapálil si cigaretu, stáhl si střechu klobouku do očí a láskyplně si stiskl pušku pod paždí.

"Pojďme už," řekl, "máme jich dost. Dopřejme těm chuďátkům klid."

Vrátili jsme se přes olivové háje šrafované sluncem, kde se kropenatily pěnkavy a čiřikaly mezi listím jako množství cinkavých drobných mincí. Pastýř Yani hnal své kozí stádo ven na pastvu. Jeho hnědě osmahlý obličej s těmi široce rozvětvenými, nikotinem zažloutlými kníry, se svraštil úsměvem; zpod těžkých faldů kabátu z ovčí kůže se ukázala ruka a zdvihla se nám na pozdrav.

"ůChaireteů," zavolal svým dunivým basem onen krásný řecký pozdrav, "ůchairete, kyrioiů... buďte šťastní."

Kozy se nahrnuly mezi olivy a koktavě mekaly jedna na druhou, zatímco zvonec vůdce stáda rytmicky klinkal. Pěnkavy, celé vzrušené, čiřikaly své cin, cin, cin. Mezi myrtami vydula červenka prsíčka jako mandarínka a z hrdélka se jí vylinul zpěv. Ostrov byl promáčený rosou, jen zářil v ranním slunci, plný živého shonu. Buď šťastný! Jak by mohl být člověk nešťastný v takovém milostném ročním období?

* Rozhovor

Jakmile jsme se na Korfu usadili a začali se na ostrově radostně vyžívat, Larry se svou příznačnou štědrostí ihned napsal všem známým a pozval je k delšímu pobytu. Zřejmě mu vůbec nenapadlo, že vila taktak stačí, aby se tam směstnala zrovna jen naše rodina.

"Pozval jsem k nám pár lidí asi tak na týden," řekl máti jednou ráno ledabyle.

"To bude milé," přikývla bezmyšlenkovitě.

"Napadlo mě, že nám udělá dobře mít kolem sebe nějakou inteligentní, povznášející společnost. Nechceme tu přece duševně hnít."

"Doufám, že to nejsou žádní přespříliš povznesení intelektuálové, synáčku," podotkla máti.

"Chraň bůh, máti, to se rozumí, že ne; jsou to jen ohromně roztomilí, docela obyčejní lidé. To nevím, kde jsi nabrala tu chorobnou představu, že lidé jsou povznesení intelektuálové.

"Já ty intelektuály nemám ráda," řekla máti naříkavě. "Já sama intelektuál nejsem a nedovedu hovořit o poezii a bůhví o čem. Ale takoví lidé si zřejmě představují, že když jsem vaše matka, měla bych umět s nimi donekonečna

rozprávět o literatuře. A vždycky za mnou přijdou a kladou mi hloupé otázky, zrovna když jsem v nejlepším vaření."

"Přece na tobě nechci, abys s nimi debatovala o umění," řekl Larry rozmrzele, "ale myslím, že by ses měla snažit před nimi utajit svůj ohavný vkus, pokud jde o literaturu. Já tuhle nosím domů plno dobrých knih, a pak přijdu na to, že tvůj stoleček vedle postele přímo sténá pod tíhou kuchařek, zahradnických příruček a děsně ponurých strašidelných povídek. Nedovedu si přestavit, kdes tyhle škváry mohla sehnat."

"Vždyť to jsou moc pěkné detektivky," hájila se máti. "Vypůjčila jsem si je od Theodora."

Larry si krátce a pohněvaně povzdechl a chopil se zase knihy.

"Měl bys raději ohlásit v Pensionu Suisse, kdy ti lidé přijedou," připomněla máti.

"Proč a nač?" zeptal se Larry překvapeně.

"Přece aby mohi rezervovat pokoje," odpověděla máti stejně překvapeně.

"Ale já je pozval na návštěvu sem k nám," řekl důrazně Larry.

"Larry! To snad ne! Věru, ty jsi strašně nerozvážný! jak by vůbec mohli bydlet tady?"

"Skutečně nechápu, nač se tak rozčiluješ," odpověděl Larry lhostejně.

"Ale kde budou spát?" máti byla celá bez sebe. "Vždyť my sami se tu už takhle sotvaf hneme."

"Nesmysl, máti, když se to tu patřičně zorganizuje, bude tu místa habaděj. Budou-li Margo a Les spát venku na verandě, tak máš hned dvě místnosti; ty s Gerrym se můžeš přestěhovat do salónu, a pak tyhle pokoje budou volné."

"Nebuď blázínek, synáčku. Nemůžeme všichni tábořit venku po kdejakém plácku jako cikáni. Kromě toho, v noci je ještě zima, a nemyslím, že Margo a Les by měli spát venku. Tady ve vile prostě není místo pro hosty. Budeš muset těm lidem napsat a odříci pozvání."

"Nemůžu jim odříci," namítl Larry, "jsou už na cestě."

"Na mou pravdu, Larry, ty jsi hrozný protiva. Tohle svět neviděl! Proč jsi mi to neřekl dřív? To čekáš, až jsou málem tady, a pak teprve mi s tím přijdeš."

"Já nevěděl, že příjezd pár známých ti připadá jako bůhvíjaká katastrofa," řekl na vysvětlenou Larry.

"Ale, Larry, to přece je taková bláhovost! Pozveš si lidi, a víš, že ve vile nemáme místo!"

"Už bys mohla s tím kázáním přestat," zakřikl ji Larry podrážděně, "celá ta věc se dá rozluštit náramně jednoduše."

"Jak?" máti se zatvářila nedůvěřivě.

"No, když vila není dost velká, tak se přestěhujeme do větší."

"Nebuď směšný! Kdo to jakživ slyšel, stěhovat se do většího domu, protože sis pozval nějaké přátele na návštěvu."

"Co je na tom nápadu směšného? Mně se to zdá naprosto rozumné řešení; konečně přece tvrdíš, že tady není dost místa; pak je samozřejmé, že se dá dělat jen jedno, a to přestěhovat se!"

"Tady je samozřejmé, co se dá dělat: a to nezvat si hosty," odpověděla máti už přísně.

"Myslím, že nám nejde k duhu žít jako pousevníci," namítl Larry. "Vždyť já je vlastně pozval kvůli tobě. Je to hrozně milá parta. Myslel jsem, že je přivítáš s radostí. Trošku ti to tu oživí."

"Pěkně děkuju," pronesla máti důstojně, "já tu mám takhle dost živo!"

"No, pak nevím, co si počneme."

"Opravdu nechápu, proč by se nemohli ubytovat v Pensionu, synáčku."

"Nemůžeš si k sobě pozvat na delší návštěvu lidi, a pak jim nabídnout bydlení v hotelu třetího řádu."

"Kolik lidí sis pozval?" zeptala se máti.

"Ale jen pár... dva tři... Jistě nepřijedou všichni najednou. Čekám, že se tu ukážou v menších várkách."

"Myslím, že bys mi alespoň mohl říct, kolikl lidí sis pozval," řekla máti.

"Počkej, teď si nevzpomínám. Někteří neodpověděli, ale to nic neznamená... pravděpodobně jsou už na cestě a myslí si, že to skoro nestojí za to dávat nám zprávu. Ať je to jak chce, když si přichystáš rozpočet pro sedm osm lidí, řekl bych, že to by tak odpovídalo."

"To myslíš včetně nás?"

"Ale kdepak, to myslím, sedm nebo osm lidí bez naaší rodiny."

"Ale to je absurdní, Larry; zaručeně nemůžeme namačkat sem do vily takových třináct lidí, i kdybychom měli tu nejlepší vůli."

"Pak se tedy přestěhujme. Já ti navrhl naprosto rozumné řešení. Nevím, proč se vlastně přeš."

"Ale nebuď směšný, synáčku. I kdybychom se nakrásně přestěhovali do nějaké vily dost velké, aby tam mohlo bydlet třináct lidí, co si pak počnem s tolika místem, až odjedou?"

"Pozveme si další hosty," odpověděl Larry užasle, že máti už sama nepřipadla na řešení tak jednoduché.

Máti na něho vytřeštila oči, brýle nakřivo.

"Věru, Larry, ty mě ale dovcedeš rozzlobit," pronesla konečně.

"Myslím, že to je od tebe poněkud nespravedlivé, když dáváš vinu mně, protože se příchodem hrstky hostí celá tvá organizace domácnosti sesype," poznamenal Larry stroze.

"Hrstka hostí!" vyvřískla máti. "To jsem ráda, že osm lidí pokládáš za 'hrstku' hostí."

"Myslím, že jsi zaujala krajně nerozumná postoj k věci!"

"Podle tvého není nic nerozumného na tom, když si pozveš lidi a mně o tom neřekneš slovo?"

Larry na ni upřel ukřivděný pohled a chopil se zas knihy.

"Dobrá, udělal jsem všechno, co jsem mohl," prohlásil; "víc už dělat nemůžu."

Nastalo dlouhé ticho, Larry si klidně četl a máti rozdělovala kytice růží do váz a ty pak rozestavovala nazdařbůh po pokoji. Přitom si pro sebe brumlala.

Konečně promluvila: "Chtěla bych, abys tu jen takhle neležel. Konečně, jsou to tví přátelé. Je na tobě, abys něco podnikl."

Larry odložil knihu s výrazem dlouho zkoušené trpělivosti.

"Opravdu nevím, co ještě ode mne čekáš!" prohodil. "Nesouhlasilas se žádným návrhem, který jsem ti dal!"

"Kdybys přišel s rozumnými návrhy, jistě bych souhlasila."

"Nevidím nic směšného v ničem, co jsem ti navrhl."

"Ale, Larry, buď rozumný. Přece se nemůžeme jen tak z ničeho nic sebrat a honem se stěhovat, protože ti přijede na návštěvu několik lidí. Stejně pochybuji, že bychom nějaký dům našli včas. A pak tu jde o Gerryho vyučování."

"To všechno se dá lehce přizpůsobit, jen si to pořádně rozmyslet."

"Do jiné vily se nestěhujeme a dost," prohlásila máti důrazně. "Jsem rozhodně proti tomu."

Máti si narovnala brýle, Larryho obdařila vzdorným pohledem a důstojným krokem, ve kterém se odrážela naprostá odhodlanost, se odebrala do kuchyně.

- ----

* ČÁST DRUHÁ

Na přívětivost k hostem nezapomínejte; skrze ni
zajisté někteří, nevědevše, anděly za hostě přijímali.
Epištola sv. Pavla k Židům, kapitola XIII., verš 2

- ----

* Kapitola sedmá

* Narcisově žlutá vila

Naše nová vila byla ohromná, vysoká, čtvercová rezidence v benátském slohu, se zdmi barvy vybledlé narcisové žluti, se zelenými okenicemi a rezavě červenou střechou. Stála na kopci s vyhlídkou na moře a kolem ní byly zpustlé olivové háje a tiché sady citroníků a pomerančovníků. Celek obklopovalo ovzduší melancholie velkého stáří; dům s popraskaným, drolivým zdivem, rozlehlé pokoje plné ozvěny, verandy vyskoko vystlané nánosem loňského spadaného listí a všechno tak hustě obrostlé břečťanem a psím vínem, že v nižších pokojích vládlo ustavičně zelené příšeří; obezděná, nízko položená zahrada lemovala z jedné strany dům, její ručně tepaná vrata měla rezavé puchýře, rostly tam růže, sasanky a kakosty, všechno přerůstající přes zaplevelené cestičky, a prorostlé větve nepěstěných oranžovníků vzácných, které plodí mandarínky, byly tak hustě zabalené do změti květin, že vůně tu byla téměř dusivá; za zahradou byly ovocné sady tak nehybně klidné a zmlklé, že nebylo slyšet nic jiného než bzukot včel a občasné zaharašení ptáků v listí. Dům i půda pomalu propadaly zkáze. Ležely zapomenuté na úbočí kopce nad třpytivým mořem a tmavou podmílanou albánskou vrchovinou.

Člověku připadalo, jako by vila i krajina snily v polospánku, jako by omámené nějakým narkotikem ležely v jarním slunci, jako by se dávaly napospas mechu, houštinám kapradí a shlukům droboučkých mochomůrek.

To se rozumí, že to opět Spiros našel to panské sídlo a zorganizoval i naše přestěhování s minimálním shonem a s maximální zdatností. Do tří dnů od chvíle, kdy jsme poprvé vilu uviděli, vláčely se dlouhé dřevěné káry v prašném procesí po cestách, vysoko naložené našimi svršky, a čtvrtý den jsme se tam usadili.

Na kraji panství byl malý domek obývaný zahradníkem a jeho ženou, obstarožním, poněkud zchátralým párkem, který jako by podléhal zkáze současně s panstvím. Mužovou povinností bylo plnit cisterny, česat ovoce, lisovat olivy, a jednou za rok být těžce popíchaný včelami při vybírání medu ze sedmnácti úlů, které vřely životem pod citroníky. Ve chvíli nepředloženého nadšení si máti najala zahradníkovu ženu, aby nám vypomáhala s prací ve vile. Jmenovala se Lugaretsia a byly to osoba hubená a zádumčivá. Vlasy se jí věčně vysmekávaly z opevnění vlásenek a hřebínků, kterými si je připínala na hlavě. Byla krajně citlivý, jak máti brzy poznala, a sebeslabší kritika její práce, třeba nanejvýš taktně vyjádřená, vehnala potoky slzí do jejích hnědých očí v takovém návalu zármutku, že nás to přivádělo do rozpaků. Byla to podívaná tak srdceryvná, že se máti velmi brzy vzdala a přestala ji kritizovat vůbec.

Existovalo jen jedno v životě Lugaretsiině, co mohlo vyvolat úsměv na jejím smutném obličeji, co mohlo dodat lesku jejím očím křepeláka, a to byl hovor o jejích neduzích. Kde většina lidí si pěstuje hypochondrii jen jako koníčka, Lugaretsia změnila tu svoji v celodenní zaneprázdnění. Když jsme se nastěhovali do vily, právě ji trápil žaludek. Denními zprávami o stavu svého žaludku zahajovala ranní roznášení čaje. Chodila s podnosy z pokoje do pokoje a každému z nás podala co nejpodrobnější vylíčení svého nočního boje s bolestí v útrobách. Přímo mistrovsky ovládala umění názorného popisu, sténala, lapala po dechu, kroutila se křečovitou bolestí, mašírovala dupavě po pokojích a vykreslovala nám tak realisticky své utrpení, že už ze sympatie nás najednou žaludek rozbolel také.

"To nemůžeš s tou ženskou něco udělat, máti?" zeptal se jednou ráno Larry potom, kdy Lugaretsia prodělala se žaludkem obzvlášť škaredou noc.

"Co s ní podle tebe můžu dělat?" odpověděla. "Dala jsem jí trochu zažívací sody."

"To pravděpodobně zavinilo tu její špatnou noc."

"Já jsem přesvědčená, že nesprávně jí," řekla Margo. "Pravděpodobně potřebuje dobrou dietu, to je ono!"

"Tomu jejímu žaludku neprospěje nic slabšího než bajonet," poznamenal Larry kousavě, "a já to mohu posoudit... za poslední týden jsem se trapně důvěrně obeznámil s každým sebemenším zákrutem celého jejího vnitřního ústrojí."

"Já vím, je s tím trochu protivná," poznamenala máti, "ale koneckonců ta ubožačka zřejmě trpí."

"Nesmysl," usoudil Leslie, "vychutnává každou minutu. Jako Larry, když mu něco je."

"Dobře, ale stejně to s ní už musíme vydržet, tady v místě neseženeme na pomoci nikoho jiného," namítala chvatně máti. "Až přijde Theodor, poprosím ho, aby ji prohlédl."

"Je-li pravda všechno, co mi povídala dnes ráno," poznamenal k tomu Larry, "budeš mu muset opatřit dláto a hornickou lampu."

"Larry, nebuď nechutný," okřikla máti přísně syna.

Krátce potom přišla úleva, Lugaretsiin žaludek se umoudřil, ale skoro hned nato jí vypověděly službu nohy; belhala se žalostně po domě s hlasitým a častým úpěním. Larry se vyjádřil, že si máti nezjednala pomocnici, ale vympýra, a navrhl, že by jí měli koupit kouli a řetěz. Dodal důrazně, že to by nás alespoň upozornilo, když přichází, a ponechalo nám to čas k útěku. Lugaretsia si totiž vzala do zvyku připlížit se k člověku zezadu a začít mu neočekávaně a nahlas sténat do ucha. Po jednom takovém výjevu, kdy si Lugaretsia zula střevíce v jídelně, aby nám ukázala přesně, které prsty ji bolí, Larry začal snídat ve své ložnici.

Ale kromě Lugaretsiiných neduhů měl dům ještě jiné háčky. Nábytek - pronajali jsme si vilu s veškerým zařízením - byla fantastická sbírka viktoriánských pozůstatků, zamčených v pokojích posledních dvacet let. Krčily se všude, ohyzdné, nevzhledné, k nepotřebě, příšerně vrzaly, a šel-li někdo kolem

nich ráznějším krokem, rozpadávaly se po kouskách v mračnech prachu s hlasitým praskotem, jako by vystřelil z muškety. První večer upadla noha stolu v jídelně a veškeré jídlo se valem zřítilo na zem. Několik dní nato se Larry jen posadil do ohromné lenošky solidního vzhledu a zadní opěradlo mu za zády zmizelo v mraku štiplavého prachu. Když máti šla do šatníku, velkého jako malá chalupa, a když otvírala dveře a celé jí zůstaly viset v ruce, rozhodla, že se s tím musí něco podniknout.

"Prostě nemůžeme mít hosty na návštěvě v domě, kde se všecko rozpadá na kousky, jen se člověk na to podívá," usoudila. "Není to nic platné, budeme si muset koupit nějaký nový nábytek. Věru, tahle návštěva nás přijde draho, tak nákladné hosty jsme ještě neměli."

Druhý den dopoledne zavezl Spiros máti, Margo a mne do města koupit nábytek. Pozorovali jsme, že tam je nějak hodně lidí, že je tam hlučněji než obvykle, ale ani nás nenapadlo, že se děje něco mimořádného, až když jsme skončili smlouvání s obchodníkem a vyšli z krámu do úzkých, křivolakých ulic. Jak jsme se prodírali s námahou zas na plácek, kde jsme nechali parkovat vůz, lidé do nás vráželi a odstrkovali nás. Dav byl stále hustší a lidé už se tak mačkali, že nás nesli kupředu proti naší vůli.

"Tady se jistě něco děje," usoudila Margo všímavě. "Třeba je to fiesta nebo něco jiného zajímavého."

"Mně je jedno, co to je, jen když se dostaneme zpátky k vozu," řekla máti.

Ale dav nás unášel s sebou zrovna opačným směrem, než kde stál náš vůz, a nakonec nás lidé dostrkali k ohromnému zástupu shromážděnému na hlavním městském náměstí. Zeptal jsem se jedné venkovanky poblíž, co se děje, a žena ke mně obrátila obličej rozsvícený pýchou.

"To je k svatému Spiridionu, kyrie," vysvětlovala mi. "Dnes smíme vejít do kostela a políbit mu nohy."

Svatý Spiridion byl patron ostrova. Jeho mumifikované tělo chovali ve stříbrné rakvi v kostele a jednou za rok ho s procesím nesli kolem po městě. Byl to velice mocný světec, a mohl člověku vyplnit přání, vyléčit nemoce a vykonat pro věřící četné jiné pozoruhodnosti, byl-li náhodou v dobré míře, když ho člověk o něco prosil. Ostrované ho uctívali a každý druhý muž na ostrově se jmenoval Spiridion na jeho počest. Dnešek byl slavnostní den; zřejmě hodlali otevřít rakev a dovolit věřícím políbit nohy mumie obuté v opánkách a vyslovit prosbu, ať je jakákoli. Různorodý dav skýtal důkaz, jak občané Korfu srdečně milují světce; byly tam postarší venkovanky ve svátečních černých šatech a jejich manželé, shrbení jak olivové stromy, s mohutnými bílými kníry; vedle nich zas rybáři, bronzoví a svalnatí, v košilích samá tmavá skvrna od barviva chobotnic; byli tam i lidé choří, duševně postižení, souchotináři, mrzáci, staří lidé, kteří se stěží drželi na nohou, a zase miminka, zabalená a ovázaná jako zámotky bource, voskově bledé tvářičky svraštělé neustálým kašlem. Bylo tam dokonce i několik albánských pastevců, s divokým pohledem, s kníry a oholenými hlavami, v těžkých hazukách z ovčí kůže. Tento velký mnohobarevný výsek člověčenstva se zvolna šinul k tmavým dveřím kostela a nás nesl s sebou, zavalené jako oblázky v proudu lávy. Tuhle chvíli už dav strhl Margo o hodný kus napřed, kdežto máti zůstala stejně hodný kus pozadu za mnou. Já byl v pevném sevření mezi pěti tělnatými venkovankami, které se na mne tlačily jak polštářky a čpěly potem a česnekem. Máti zas byla beznadějně obležená mezi dvěma ohromnými albánskými ovčáky. Vytrvale, neúprosně nás dav nesl nahoru po schodech dál do kostela.

Uvnitř v kostele byla tma jako ve studni, světlo se linulo jenom z rabátka svíček, které jako žluté krokusy kvetly podél jedné zdi. Vousatý pravoslavný pop ve vysoké kamilavce(*10) a v černém rouchu se plácal šerem jako vrána, rozmísťoval věřící po jednom za sebou do řady, která se táhla celým kostelem kolem velké stříbrné rakve a druhými dveřmi vycházela ven na ulici. Rakev stála vzpřímená, vypadala jako stříbrná pupa a na jejím spodním konci byl kus odhalený, takže vykukovaly jen světcovy nohy v bohatě vyšívané obuvi. Jakmile se každá osoba dostala až k rakvi, shýbla se, políbila nohy a zamumlala modlitbu, zatímco na horník konci sarkofágu skleněnou výplní vyhlížela ven světcova černá stvraštělá tvář s výrazem krajní nechuti. Už bylo zřejmé, že ať se nám chce nebo nechce, políbíme nohy svatému Spiridionovi. Ohlédl jsem se a spatřil máti, jak se zuřivě pokouší dostat se vedle mne, ale ta její albánská tělesná stráž neustoupila ani o píď a máti se namáhala marně. Hned nato zahlédla, že se na ni dívám, a začala se šklebit a ukazovat na rakev a divoce vrtěla hlavou. Nevěděl

jsem, co si o tom myslet, a stejně tak i oba Albánci, kteří ji pozorovali s netajeným podezřením. Myslím, že došli k závěru, že na máti přichází nějaký záchvat; jejich doměnka byla ospravedlnitelná, protože máti v obličeji jen hořela a její grimasy byly čím dál tím zuřivější. Celá zoufalá konečně hodila opatrnost po větru a přes hlavy zástupu na mě zavolala:

"Řekni Margo... ať nelíbá... ať políbí vzduch."

Otočil jsem se, abych Margo vyřídil matčino upozornění, ale bylo už pozdě; už tam byla, skloněná nad těma nohama ve vyšívaných opánkách, a líbala je s blouznivým nadšením, které okouzlilo a nadmíru překvapilo celý zástup. Když pak došla řada na mne, uposlechl jsem mátina návodu a hlasitě i s pozoruhodně okázalou úctou jsem políbil prázdnotu nějakých šest palců nad levou nohou mumie. Pak mě lidé postrčili dál a kostelní dveře mě vyvrhla ven na ulici, kde se davy rozpadaly na menší skupinky, rozesmáté a štěbetající. Margo čekala na schodech s výrazem krajního uspokojení. Vzápětí nato se objevila máti, katapultovaní ze dveří svalnatými rameny pastýřů. Svrávorala křivolace ze schodů a přidala se k nám.

"Ti ovčáci," zvolala umdleně. "To jejich chování... ten zápach mě div nezabil... ta směsice kadidla a česneku... Jak to jen dokážou, takhle hrozně zapáchat?"

"Ale co," řekla Margo zvesela. "Jestli mi ten svatý Spiridion splní přání, tak to stálo za to!"

"Hrozně nehygienická procedura," usoudila máti, "spíš nemoc šíří než vyléčí. Hrozím se pomyšlení, co všechno bychom byli mohli chytit, kdybychom skutečně světci ty nohy políbili."

"Ale já mu ty nohy políbila," zvolala Margo překvapeně.

"To snad ne! Margo!"

"No, vždyť to dělal kdekdo."

"A ke všemu potom, kdy jsem ti výslovně nařídila, abys to nedělala!"

"Ale vůbec nic jsi mi neříkala..."

Skočil jsem jim do řeči s vysvětlením, že jsem s tou mátinou výstrahou přišel tuze pozdě.

"Potom, kdy tolik lidí cintalo na ty střevíce, ty musíš jít a políbit je!"

"Ale já jenom dělala to, co druzí."

"U všech všudy, nedovedu si představit, co tě to posedlo, žes něco takového udělala."

"Hm, myslela jsem si, že mi třeba vyléčí tu vyrážku."

"Vyrážku!" zhrozila se opovržlivě máti. "Budeš moct mluvit o štěstí, jestli k té vyrážce nedostaneš ještě přídavek."

Druhý den si Margo musela lehnout s těžkou chřipkou. Vážnost svatého Spiridiona klesla v očích naší máti na nejnižší možný stupeň. Spiros musel nakvap dojet do města pro lékaře a vrátil se s malým zavalitým mužíčkem s lakovými vlasy, s nanicovatým chomáčkem kníru a s očkama jako knoflíčky k botám za velkými brýlemi s kostěnou obroučkou.

To byl doktor Andruchelli. Roztomilý člověk a jeho chování u lůžka nemocné bylo přímo unikum.

"ůPó-pó-pó," zvolal, když vešel majestátně do ložnice a pak se povzneseně zadíval na Margo, "pó-pó-pó! To byl pozoruhodný nedostatek soudnosti u vás, ne? Líbat světci nohy! Pó-pó-pó-pó! To jste krásně mohla chytit bacil moc nepříjemný. Máte štěstí; máte chřipku. A nyní poslechnete, co vám nařídím, nebo si nad vámi oplachuji ruce. A prosím, nepřidělávejte mi práci takovou nemožnou hloupostí! Jestliže ještě někdy v budoucnosti políbíte nohy nějakému jinému světci, tak vás nepřijdu léčit... Pó-pó-pó... Takovou hloupou věc provésti!"

A tak zatímco se Margo tři neděle trápila v posteli - kde Andruchelli nad ní "popkal" každý druhý nebo třetí den -, my ostatní jsme se zabydlovali ve vile. Larry si pro sebe zabral ohromnou podkrovní místnost a zjednal si dva truhláře, aby mu tam udělali police na knihy; Leslie proměnil velkou krytou verandu za domem ve střelnici, a kdykoli se tam cvičil ve střelbě, vyvěšoval venku velkou červenou vlajku; máti se nepřítomně potloukala po obrovské, suterénní kuchyni s kamennou podlahou, připravovala džbery bujónu a snažila se poslouchat Lugaretsiiny monology a současně s tím se trápit starostmi o Margo. Roger a já jsme samozřejmě museli prochodit za průzkumy patnáctiakrovou zahradu - rozlehlý nový ráj, svažující se k mělkému vlažnému moři. Protože jsem pro přítomnou dobu byl bez učitele - George totiž odjel z ostrova -, mohl jsem venku strávit celé dny a vracet se do vily jen na skok, jen abych se najedl.

V tomto terénu, tak rozmanitém a tak blízko po ruce, jsem našel mnoho živočichů, na které jsem se teď díval jako na staré známé; měl jsem tam zlatohlávky, modré pilořitky, sluníčka sedmitečná a pavouky sklípkany. A ještě jsem objevil mnoho zvířátek, kterými jsem se mohl zabývat. V drolivém obezdění tohoto pruhu nízko zapuštěné zahrady žily celé desítky drobných černých škorpiónů, leskle hladkých, jako by byli z bakelitu; v korunách fíkovníků a citroníků hned pod zahradou bylo na sta smaragdově zelených rosniček; vyjímaly se mezi listím jako nejlahodnější polévané cukroví. Výš na úbočí žily různé druhy hadů, třpytivé ještěrky a želvy. V ovocných sadech sídlilo mnoho druhů ptactva; stehlíci, zvonkové zelení, rehkové, konipasi, žluvy a sem tam přilétali i chocholatí dudkové, lososově růžoví a s černobílými peroutkami a ocáskem, a sondovali měkkou zem dlouhým přiohnutým zobákem, a když mě viděli, vztyčili užasle hřebínek a pak odletěli.

Pod okapy vily se usídlily vlaštovky. Přiletěly krátce před naším příchodem a jejich právě dolepené boulovité domovy z bláta byly ještě tmavohnědé a prosycené vlhkostí jako hodně nadívaný švestkový koláč. Jak hnízda prosychala do béžova, vlaštovčí rodiče měli napilno s vystýláním, po celé zahradě sháněli kořínky, chomáčky ovčí vlny nebo peříčka. Dvě z těch vlaštovčích hnízd byla níž než ostatní, a právě na ně jsem soustředil pozornost. Po několik dní jsem opíral dlouhý žebřík o domovní zeď uprostřed mezi oběma hnízdy, a potom, ponenáhlu, den za dnem jsem šplhal stále výš a výš, až jsem si mohl sednut na poslední příčel a dívat se do hnízd, teď na takové čtyři stopy daleko ode mne. Moje přítomnost vlaštovčí rodiče zjevně nijak nerušila; pokračovali v naléhavé práci s přípravami na příchod rodiny. Já se přitom krčil nahoře na žebříku a Roger ležel dole na zemi.

Pomalu jsem se dobře obeznámil s těmi vlaštovčími rodinami a s mimořádným zájmem jsem pozoroval jejich denní práci. Dvě vlaštovky, které podle mého názoru byly samičky, se chovaly přibližně stejně, byly vážné, velmi zaneprázdněné, přehnaně starostlivé a zbytečně vyplašené. Naproti tomu ti dva samečkové jevili naprosto odlišnou povahu. Jeden z nich v té době, kdy se pracovalo na vystýlání hnízda, přinášel sice výborný materiál, ale odmítal to brát jako práci v akordu. Snesl se obloukem k domovu s chomáčkem ovčí vlny v zobáku a potom několik minut promarnil klouzáním nízko nad květinami v zahradě, vykružoval osmičky nebo zas poletoval tam a opět ven mezi sloupy, které podpíraly vinnou révu. Jeho manželka neopouštěla hnízdo a podrážděně čiřikala, ale choť odmítal brát život vážně. Druhá samička měla rovněž potíže se svým druhem, ale ty zas byly jiného rázu. Ten její, když už se dal do práce, byl zas horlivý až přespříliš. Jako kdyby se byl rozhodl, že prošmejdí terén pod každým kamínkem v tom úsilí zaopatřit mláďata nejpěkněji vystalným hnízdem v osadě. Bohužel však nebyl žádný počtář, a tak ať se namáhal jak chtěl, nemohl si zapamatovat rozměry svého hnízda. Přiletěl zpátky, švitořil rozčileně - i když poněkud zdušeně - a nesl slepičí nebo krocaní péro velké jako on sám, s brkem tak sinlým že je nebylo možné ohnout. Jeho manželce to obyčejně trvalo několik minut, než ho přesvědčila, že kdyby se pokoušeli nevímjak a dělali nejnemožnější kejkle, to péro se jim do hnízda nevejde. Krutě zklamaný sameček nakonec péro upustil, takže se krouživě sneslo na stále rostoucí hromádku dole na zemi, a pak odlétl, aby vyfhledal něco vhodnějšího. Za krátkou chvíli se zas vrátil a lopotil se pod tíhou chomáče ovčí vlny, tak zcuchaného a ztvrdlého blátem a trusem, že jenom s obtížemi jej dostal až k okapům, neřkuli do hnízda.

Konečně byla hnízda vystlaná, skvrnkatá vajíčka snesená a vysezená, a tu se zdálo, že povaha obou otců se změnila. Ten, co opatřoval tolik nicotného vystýlání, teď vesele kroužil a lovil v úbočích, a vracel se, jako by se nechumelilo, s hmyzím soustem přesně tak velkým a měkkým, aby zachutnalo jeho ochmýřené, roztřesené rodince. Druhý sameček zas teď hrozně zneklidněl a zřejmě ho ustavičně hryzala strašná představa, že jeho dětičky by mohly umřít hlady. A tak se vyčerpával sháněním potravy, až byl vyhublý a zedřený, že byl sotva k poznání, a vracel se s naprosto nevhodnou potravou, jako třeba s velkým ježatým broukem, samá noha a krovky, anebo s ohromnými vážkami, sušinkami naprosto nestravitelnými. Zachytil se kraje hnízda a podnikal marné, byť hrdinné pokusy nacpat ty obrovské příspěvky do věčně otevřených jícnů svých mláďat. Hrozím se pomyšlení, co by se bylo stalo, kdyby se mu bylo povedlo vklínit jim do hrdla některou tu bodlavou kořist. Naštěstí však se mu to nikdy nepodařilo a nakonec, zřejmě ještě neklidnější než předtím, upustil hmyz na zem a chvatně odletěl hledat něco jiného. Byl jsem nadmíru vděčný tomuto samečkovi, protože mi opatřil

tři nové druhy motýlů, šest různých druhů vážek a dva mravkolvy, kteří obohatili mou sbírku.

Jakmile jednou samičky vyseděly mláďata, chovaly se téměř stejně jako jindy; létaly trochu rychleji, šířily kolem sebe ovzduší čilé zdatnosti, ale to bylo všechno. Ohromilo mě, když jsem viděl poprvé hygienická opatření v ptačím hnízdě. Často mi to vrtalo hlavou, když jsem si sám pěstoval ptačí mládě a vlastní rukou je krmil, proč zdvihá zadeček k obloze a tolik sebou vrtí, chce-li trousit. Nyní jsem objevil důvod. Vlaštovčí mláďata trousila své mýměty v globulkách obalených hlenem, takže tvořil téměř jakýsi želatinový obal kolem trusu. Mláďata se postavila na hlavu, vrtěla zadečekm v krátké, ale nadšené rumbě a složila svou drobnou daň přírodě na kraj hnízda. Když se samičky vrátily, nacpaly pochytanou potravu do hrdélek stále otevřených dokořán a potom zobáčkem opatrně zdvihly trus a odletěly, aby ho odložily kdesi nad olivovými háji. To bylo podivuhodné, a já pozoroval jako v očarování celou proceduru od toho vrtění zadečkem - tomu jsem se vždycky musel chechtat - až ke konečnému zakroužení vlaštovky matky nad korunami stromů a shození té drobné černobílé bombičky k zemi.

Zvyk toho vlaštovčího samečka shromažďovat pro mláďata podivný a nevhodný hmyz mě přiměl k tomu, abych vždycky dvakrát za den prohlédl prostor pod hnízdem s nadějí, že tam najdu nové exempláře, kterými bych mohl rozmnožit svou sbírku. A právě tam jsem jednou ráno našel šourajícího se brouka vzhedu krajně nevšedního. Ani jsem si nemyslel, že i ten rozumově defektní vlaštovčí sameček by mohl dopravit domů tak velkého živočicha, nebo že dokonce by byl s to ho chytit, ale brouk pod hnízdištěm skutečně byl. Velký, neohrabaný, modročerný brouk s velkou kulatou hlavou, s dlouze článkovanými tykadly a bachratým tělem. Vskutku prazvláštní na něm bylyl jeho kovky; vypadaly, jako si je byl poslal do prádelny a ony se mu tam srazily; byly totiž velmi malé a jakoby sestrojené tak sotva pro polovičního brouka. Pobavil jsem se představou, že tžeba ráno nenašel doma žádné čisté krovky a musel si je vypůjčit od mladšího bratra, ale nakonec jsem usoudil, že tenhle nápad je sice nadmíru roztomilý, ale rozhodně se nedá popsat jako vědecký. Zvedl jsem ho a pak jsem zpozoroval, že mi prsty slabě štiplavě čpí a jsou jaksi mastné, ačkoli jsem nepostřehl, že by brouk byl vystříkl nějakou tekutinu. Dal jsem přičichnout k prstům Rogerovi, abych věděl, má-li tentýž dojem, a pes prudce kýchl a ucouvl, takže jsem došel k závěru, že ten pach přivodil brouk a nikoli moje ruka. Schoval jsem si ho pečlivě, až zase přijde Theodor, aby mohl určit, co to je.

S příchodem teplých jarních dní chodil teď Theodor každý čtvrtek k nám do vily na svačinu; přijížděl z města v drožce s jedním koněm a jeho bezvadný oblek, tvrdý límec a měkký klobouk se nápadně odrážely vedle těch sítí, brašen a krabic plných zkumavek, co byly kolem něho. Před svačinou jsme prohlíželi kdejaký můj nový úlovek a určovali jsme ho. Po svačině jsme bloudmali v našich zahradách a sadech a hledali živočichy, anebo jsme podnikali - jak tomu říkal Theodor - exkurze k nějakému rybníku nebo strouze v blízkém okolí, abychom sháněli nové ukázky mikroskopických živočichů pro jeho sbírku. Bez velkých potíží určil toho mého divného brouka s jeho špatně padnucími krovkami a potom mi o něm vyprávěl nějaké pozoruhodné detaily.

"Aha! Ano," pronesl při bližsím ohledání živočicha, "to je majka... meloe proscarabeus... Ano, zajisté, ti brouci vypadají skutečně zvláštně. Co říkáte? Aha, ano, krovky... Nu tedy, abyste rozuněl, jsou neschopní létat. Existuje několi druhů coleoptera - brouků, kteří ztratili schopnost létat, ať už z té či oné příčiny. Právě životní příběh tohoto brouka je nadobyčej zajímavý. Toto je ovšem samička... Sameček je značně menší - řekl bych, že přibližně tak poloviční. Jak to vypadá, samička naklade určitý počet drobných žlutých vajíček do půdy. Když se z vajíček vylíhnou larvy, vyšplhají se do kterýchkoli blízkých květin a tam uvnitř květů čekají. Existuje jen jeden určitý druh včely, a na tu musí čekat, a když tato včela vleze do květu, larva... ji drapne... chm... larva se jí pořádně zachytí drápky v chloupcích. Má-li štěstí, je ta včela samička, která sbírá med, aby ho uložila do komůrky se svým vajíčkem. Jakmile včela naplní komůrku a uloží tam vajíčko, larva se na ně spustí. Včela uzavře komůrku voskem. Larva pak vajíčko pojídá a v komůrce se vyvíjí dál. Něco mi na tom vždycky připadá tak zvláštní, snad to, že existuje pouze jediný druh včel, na kterých ty larvy cizopasí. Já bych si byl myslel, že velmi mnoho larev se chytí nesprávného druhu včel a nakonec ůzahyneů. Potom samozřejmě, i když je to ten

pravý druh včely... není... chm... zaručeno, že to je samička, která se zrovna chystá klást vajíčka."

Na okamžik se odmlčel, několikrát se zahoupal na špičkách a hloubavě se zahleděl do země. Pak zdvihl hlavu a vesele zamžoural očima.

"Tím jsem chtěl říci," pokračoval, "že je tao asi tak, jako když vsadíte na koně při dostizích... chm... a máte pramalou šanci, že vyhrajete."

Theodor jemně zahoupal zasklenou krabičkou, takže brouk sklouzl z jednoho konce na druhý a překvapením zahýbal tykadly. Pak zas opatrně odložil krabičku na polici k ostatním mým exemplářům.

"A když už mluvíme o koních," navázal vesele, podepřel si ruce o boky a lehce se houpal, "vyprávěl jsem vám už někdy o tom, jak jsem jednou jel na bělouši v čele oddílu při našem vítězním vstupu do Smyrny? Nu tedy... bylo to za první světové války, toť se ví, a velitel mého praporu byl rozhodně pro to, abychom vpochodovali do Smyrny... chm... v triumfálním průvodu, pokud možno v čele s mužem na bílém oři. Naneštěstí poctili tou pochybnou výsadou, jet v čele vojáků, mne. No ovšem, jezdit jsem se tam naučil, toť se ví, ale nebyl bych řekl, že jsem vynikající jezdec. Ale dobrá, všechno šlo velmi dobře a kůň si vykračoval nadmíru důstojně, až jsme se dostali na předměstí Smyrny. Jak víte, v některých krajích Řecka je zvykem postříkávat... vítězné hrdiny nějakou vůní, parfémy, růžovou vodou a podobně. Jak jsem tak jel v čele oddílu, nějaká stará žena vyrazila z postranní ulice a začala kolem prudce stříkat kolínskou vodou. Tohle koni vůbec nevadilo, jenže naneštěstí mu asi nepatrné množství noňavky stříklo do oka. Byl sice zvyklý parádám a jásání davů a na nevímco všechno, ale něčemu zvyklý nebyl, totiž aby mu někdo stříkl přímo do oka plno kolínské vody. To ho nanejvýš rozčililo... chm... a pak se choval spíš jako cirkusový kůň než ušlechtilý válečný oř. Mně se podařilo zůstat v sedle, protože se mi nohy zadrhly ve třmenech. Oddíl musel porušit zákryt a vojáci se snažili koně uklidnit, ale byl tak rozčilený, že velitel nakonec rozhodl, že by nebylo moudré nechat zvíře jít dál, aby se tohoto triumfálního průvodu účastnilo až do konce. A tak zatímco oddíl pochodoval hlavními ulicemi, kapela vyhrávala a lidé hlučně zdravili a tak dále, já byl nucen se krást na svém bělouši zadními ulicemi. A aby to nezůstalo jen kyselé, ale když už, tak aby to bylo jako ocet, museli jsme strpět i to, že jsme ke všemu byli až hanba načichlí kolínskou vodou. Chm... od té doby jsem... chm... přestal mít opravdový požitek z jízdy na koni."

* Kapitola osmá

* Želví vrchy

Za vilou se vinula vrchovina, zdvihající chundelaté hřebeny nad okolní olivové háje. Byly to kopce zarostlé rozsáhlými houštinami zelené myrty, vysokého vřesu a sem tam nějakými hájky cypřišů. To byla pravděpodobně nejkouzelnější oblast celé té zahrady, protože překypovala životem. V písčitých stezkách vyhloubily larvy mravkolva své kráterovité dolíky a číhaly v záloze, aby kdejakého neopatrného mravence, který přelezl přes okraj dolíku, zasypaly palbou písku, takže se skulil až na dno pasti, kde ho chňapla mravkolví larva do svých strašlivých, kleštím podobných čelistí. V červenavých úzkých písečných nánosech si hloubily tunely vosy útočné a číhaly při zemi na pavoučí kořist; bodly oběť žihadlem, ochromily ji a pak ji odnesly za potravu svým larvám. Mezi květy vřesu se zvolna krmily velké, tlusté chlupaté housenky martináče neboli pavího oka nočního, které vypadaly jako oživlé kožešinové límce. Mezi myrtami ve vlahém, provoněném přítmí jejich listí se plížily kudlanky, hlavu hned na tu, hned zas na duhou stranu, jak slídily po kořisti. Mezi cypřišovými větvemi měly pěnkavy úhledná hnízda, plná pípavých mláďat se zobáčky stále dokořán a s očima vypoulenýma; vespod na nižších větvích si z mechu a chlupů splétali králíčkové drobounké, křehké kalíšky hnízd nebo se pídili po hmyzu, zavěšení hlavou dolů na konci větévky, a vydávali téměř neslyšitelné radostné zapištění, když objevili drobounkého pavoučka nebo komára. Zlatavé hřebínky se jim třpytily jako malinké polní čepičky, jak tak hbitě a lehce přeletovali v šeru korun.

Po našem příchodu do vily netrvalo dlouho, když jsem učinil objev, že ty pahorky ve skutečnosti patří želvám. Jednou v parném odpoledni jsme se s Rogerem schovávali za křovím a trpělivě jsme čekali na návrat velkého otakárka, až zas přiletí na své oblíbené místečko, kde se zpravidla vyhříval na slunci, abychom ho mohli chytit. Byl první skutečně parný den, který jsme toho roku prožívali, a zdálo se, že všechno odpočívá ve spavém omámení a horlivě vstřebává slunce. Otakárek neměl naspěch; dole, poblíž olivových hájů, si samotářsky tančil sám pro sebe, prohýbal se a spouštěl dolů a zase vykružoval na slunci piruety. Jak

jsme ho tak pozorovali, koutkem oka jsem postřehl slabý pohyb po jedné straně křovinatého houští, za kterým jsme se schovávali. Rychle jsem se tam podíval, co to asi je, ale hnědá zem byla speklá sluncem a po něčem živém tam nebylo ani památky. Jen taktak, a už bych byl zas obrátil pozornost k motýlu, když tu jsem spatřil něco, že jsem stěží vlastním očím věřil; ten kousíček země, na který jsem se díval, se náhle vyboulil, jako by ho nějaká ruka zespodu vystrčila; zprahlá zem opraskala a malý semenáček se prudce zakýval, pak jeho bledé kořínky povolily a strůmek padl jako podťatý do strany.

Podivil jsem se, co může být příčinou té náhlé erupce. Snad zemětřesení? Přece by nebylo tak slabé a na tak maličkém prostoru? Krtek? Jistě ne v takovém suchém bezvodém terénu! A jak jsem nad tím tak zvědavě dumal, půda se nanovo vyvalila, hroudy odprýskaly a odkutálely se, a já se zadíval na hnědý a žlutý krunýř. Krunýř vyrazil vzhůru, další půda se odvalila z cesty, a pak se pozvolna a opatrně ukázala nad jamkou svraštělá šupinatá hlava a za ní dlouhý a vyzáblý krk. Želva mrkla jednou dvakrát kalnýma očima a prohlížela si mě; pak usoudila, že jsem jistě neškodný, a s nekonečnou opatrností a úsilím se vytáhla ze své podzemní cely, udělala dva tři kroky a svalila se na sluníčku ospale zemdlená. Po dlouhé zimě pod mokrou a studenou zemí muela tomu plazu první sluneční lázeň připadat jako doušek vína. Nohy roztažené z krunýře, krk natažený co možná nejdál, hlavu opřenou o zem, s očima zavřenýma, ten tvor jako by vstřebával slunce každým ždibkem těla i krunýře. Nějakých deet minut tam zůstal ležet, a pak se pomalu a rozmyslně zdvihl a odvalil se stezkou na místo, kde ve stínu cypřiše byl plácek, porostlý pampeliškami a jetelem. Tam jako by pod ní klesly nohy a želvička s žuchnutím dosedla na spodek krunýře. Potom z krunýře vykoukla hlava, pomalu se nachýlila k syté zeleni jeteliště, tlama se otevřela dokořán - nastala chvilička napjatého očekávání - tlama se jí sevřela kolem šťavnatého trsu listí; trhla hlavou dozadu, aby je uškubla, a pak zůstla sedět a blaženě žmoulala, tlamu potřísněnou prvním soustem toho roku.

Tohle byla jistě první jarní želva, a jako kdyby její vystoupení z podzemní ložnice bylo signálem, kopce se náhle začaly hýbat želvami. Jakživ jsem jich nevidl takové množství, shromážděné na tak malém prostoru; velké želvy o rozměru polévkového talíře a malé jako čajový šálek, čokoládově hnědé praděby a světlé rohovinově zbarvené mladé pravnuky; celé to množství se ztěžka valilo po písčitých stezkách, hned do vřesu a do myrtového houští, hned zas ven a chvílemi zasd dolů až k olivovým hájům, kde byla vegetace šťavnatější. Seděl-li člověk na jednom místě tak asi hodinu, mohl napočítat dokonce až deset želv na cestě kolem a jednou odpoledne - zkusmo - jsem nasbíral za dvě hodiny pětatřicet exemplářů jen tak mezi chůzí na procházce po úbočí, kde s výrazem zamyšleně rozhodným bloumaly kolem a dusaly zem svýma neforemnýma nohama.

Jen se ti okrunýřovaní majitelé kopců vyhrabali ze svých zimních obydlí a spořádali první potravu, samci už začali projevovat romantické sklony. Se škobrtavou překotností a po špičkách, krk natažený co možná nejdál, vydávali se do okolí hledat družku, tu a tam se zastavovali a vydávali zvláštní vřeštivý zvuk, vášnivou, milostnou serenádu želvího samečka. Samičky, které se nemotorně šouraly mezi vřesem a chvílemi se zastavovaly na nějaké to mlsné sousto, bez průtahů odpovídaly. Dva samečkové běželi kvapem - na želvu to byl přímo klus - a zpravidla se sbíhali k téže samici. Udýchaní a rozpálení vášní doběhli a div se pohledem neprobodli a křečovitě polykali. Pak se připravili k boji.

Pro pozorovatele byly tyhle bitky vzrušující a zajímavé. Podobaly se spíš zápasu ve volném stylu než boxu, poněvadž zápasníkům chyběla jak rychlost, tak tělesná schopnost, aby si mohli dovolit nějakou složitější práci nohou. Povšechná představa želv o boji byla, že se jeden samec co možná nejrychleji vrhl na druhého a těsně před srážkou se soupeřem stáhl hlavu do krunýře. Za nejlepší ránu se považovalo napadnout soupeře z boku. Tím, že se samec opřel do krunýře soupeřova ze strany a tlačil ho vší silou, získával příležitost, že takovým útokem protivníka překotí a ten se pak bude jen bezmocně plácat na zemi na zádech. jestliže se jednomu bojujícímu nepodařilo dostat se k soupeři z boku, každá jiná část těla posloužila stejně dobře. Tak se sokové vzájemně napadali, lopotili se ze všech sil, strkali se, naráželi o sebe krunýři a příležitostně se zpomaleným tempem zakousli jeden druhému do krku nebo se stáhli se zasyčením do krunýřů - takhle tedy bojovali. Mezitím se kýžená odměna jejich zuřivého klání - samička - pomalinku šourala kupředu, chvílemi se někde zastavila na nějaké to chutné sousto, zřejmě lhostejná k šarvátce a praskotu krunýřů za svými zády. Víckrát než jednou se bitka rozpoutala tak silně, že se samec v záchvatu

vznícené bojechtivosti přehlédl a nabral z boku svou favoritku. Ta se pak prostě stáhla do krunýře s uraženým zafuněním a trpělivě vyčkávala, až se bitva kolem ní přežene. Tyhle šarvátky mi připadaly nadmíru špatně organizované, ba zbytenčné, protože nevyhrál pokaždé ten nejsilnější samec; měl-li menší bojovník k dobru pěkný terén, mohl snadno překotit soka dvakrát většího než byl sám. Nezískal také pokaždé dámu jeden z těch bojujících. Při několikeré příležitosti jsem viděl, že se samička toulavě vzdálila od dvojice zápasících samců, a tu se k ní přitočil někdo doecela cizí - kdo si kvůli ní ani třísku z krunýře neuštípl -, a ona se k němu přidružila celá šťastná.

Vysedávali jsme s Rogerem ve vřesu celé hodiny a pozorovali jsme želví rytíře v jejich špatně padnoucí zborji, jak se bijí pro své vyvolené, a takové zápasy nás nikdy nepřestaly bavit. Někdy jsme se vsadili, kdo ze samců zcela jistě vyhraje, a koncem léta měl Roger na kontě tolik prohraných sázek, že mi dlužil slušnou částku. Někdy, když probíhala obzvlášť zuřivá bitka, dal se Roger tak unést zápalem a bojovností, že se chtěl přidat, a tu jsem ho musel krotit.

Když si dáma konečně zvolila druha, následovali jsme šťastný pár na jejich líbánky mezi myrtami, ba dokonce jsme - diskrétně schovaní v křoví - pozorovali vrcholný akt romantického dramatu. Svatební noc - či spíš svatební den - želvy není právě obřad, který by mohl někoho nadchnout. Za prvé: samička se chová hanebně upejpavě a s těžkopádnou dívčí rozpustilostí se vyhýbá pozornostem ženichovým. Tímto způsobem ho dráždí do té míry, že je nucen použít taktiky jeskynního muže a zkrotit její dívčí dovádění několika krátkými ostrými štulci z boku. Samotný pohlavní akt tu byl nadmíru trapný a něco tak nešikovného jsem v životě dosud neviděl. Ta neuvěřitelná neohrabanost a krajní neobeznalost, s jakou se samec pokoušel dostat navrch na krunýř samičky, jak se smekal, uklouzával, jak se zoufale snažil drápky zachytit nějaké opory na lesklém štítu, jak ztrácel rovnováhu, až se skorem převrátil, ta podívaná byla přímo žalostná; stěží jsem odolal nutkání jít tomu chudákovi na pomoc a jen s největším úsilím jsem se udržel, abych se mu do jeho počínání nevmíchal. Jednu chvíli si ten samec vedl obzvlášť hudlařsky a při pokusu dostat se na štít družky třikrát spadl, a vůbec jednal tak slabomyslně, že už mě napadlo, nepotrvá-li mu to přes celé léto... Konečně s větším štěstím než obratností se vytáhl na štít želvy a já si doslovně s úlevou oddychl, když vtom samička, zřejmě otrávená takovou samečkovou nešikovností, popolezla pár kroků k listu pampelišky. Její ženich se divoce drápal po tom ucukávajícím krunýři, ale neměl se čeho zachytit; uklouzl, minutku se vrávoravě houpal a pak se skulil ostudně na záda. Ten poslední nezdar jako by mu dodal, protože místo aby se pokusil postavit opět na nohy, jednoduše se schoulil do krunýře a ležel jak hromádka neštěstí. Mezitím samička sežmoulala list pampelišky. Konečně jsem samce převrátil, protože ho vášeň zřejmě přešla; za chviličku se odšoural, jako v mátohách se rozhlédl kolem a svou někdejší nevěstu nechal bez povšimnutí. Ta se po něm dívala apaticky, s tlamičkou plnou potravy. Abych ji za její bezcitné chování potrestal, odnesl jsem ji na nejholejší suchopár na úbočí a tam jsem ji nechal, takže pak musela vykonat nadmíru dlouhou cestu k nejbližšímu kousku jetelíště.

Zanedlouho jsem mnoho želv znal už od vidění; tak bedlivě a s takovou horlivostí jsem je pozoroval v jejich denním životě. Některé jsem rozeznával podle tvaru a barvy, jiné zas podle nějaké tělesné vady - odštíplého krunýře nebo chybějícího drápku na noze a podobně. Byla tam jedna velká samička s krunýřem černým a béžovým, a tu jsem si nemohl splést, protože měla jen jedno oko. S tou jsem se seznámil tak důvěrně, že jsem ji pokřtil "madam Kyklop". Také se mě pomalu naučila docela obstojně znát, a když si uvědomila, že jí nechci ublížit, neschovávala se při mém přiblížení do krunýře, naopak natahovala krk, aby viděla, jestli jsem jí přinesl nějakou pochoutku, jako třeba list salátu nebo nějaké drobounké plže, které měla nezřízeně ráda. Docela spokojeně si to cupitala, i když já s Rogerem jsme šli za ní; někdy, jako obzvláštní projev přízně, jsme ji snesli z kopce do olivových hájů na piknik v jetelišti. Neskonale mě mrzelo, že jsem nebyl při její svatbě, ale měl jsem zas to štěstí, že jsem byl svědkem výsledků jejích líbánek.

Jednoho dne jsem ji zastihl, jak pilně vyhrabává jámu v měkké prsti u paty svahu. Když jsem přišel, už se prohrabala hezky hluboko a zdálo se, že si docela ráda odpočine a trochu se osvěží hrstkou jetelíčku. Potom se pustila znovu do práce, předníma nohama vyhrabávala zem a krunýřem ji odsouvala na stranu. Protože jsem dost dobře nevěděl, čeho se tím snaží docílit, nepokusil jsem se jí pomoci, jen jsem ležel na břiše ve vřesu a pozoroval jsem ji. Po nějaké době,

když už vyhrabala dost velkou hromadu země, pozorně si prohlédla jámu ze všech stran a očividně byla spokojená. Otočila se, poklesla zadkem nad jámu a tak tam seděla s pohledem jako u vytržení, zatímco jakoby bezděky nakladla devět bílých vajíček. Nesmírně mě to překvapilo a potěšili a blahopřál jsem jí ze srdce k takovému výkonu; polykala a civěla na mne hloubavě. Potom se jala shrabovat hlínu zase zpátky na vejce a pak ji pevně udusala prostou metodou: postavila se nad jámu a několikrát se na ni rozplácla břichem. Jakmile byla hotová, popřála si pohov a přijala zbytek jetelových květů.

Octl jsem se v prožluklé situaci: nesmírně jsem zatoužil po jednom z těch vajíčei, abych jím rozmnožil svou sbírku; nechtělo se mi jí ho brát, dokud byla nablízku, měl jsem obavu, že by se možná cítila pohoršená a snad by zbylá vajíčka vyhrabala a snědla nebo spáchala něco stejně hrůzného. Musel jsem tedy sedět a čekat trpělivě, než dožmoulá svůj zákusek, než si ještě minutku zdřímne a pak se odšourá do houští křovin. Kousek jsem šel za ní, musle jsem se ujistit, že se už nevrátí: pak jsem si pospíšil k hnízdu a pečlivě jsem jedno vejce vyhrabal. Bylo velké asi jako holubí, oválné a mělo drsnou vápenitou skořápku. Půdu na hnízdě jsem opět uplácal, takže se vůbec nemusela dovědět, že se jí v něm někdo hrabal, a kořist jsem si odnesl slavnostně domů do vily. Velmi pečlivě jsem z vejce vyfoukl lepkavý žlutek a výdutek jsem si schoval jako nějakou svátost do sbírky přírodnin v samostatné krabičce se skleněným víčkem. Nálepku jsem nadepsal jaksi vědecko-sentimentálně: Vejce Želvy řecké (Testudo graeca). Snesla madam Kyklop.

Po celé jaro a začátek léta, zatímco já studoval milostné vztahy želv, plnil naši vilu zřejmě nekonečný proud Larryho známých. Jen jsme jednu skupinu vyprovodili a oddechli si s úlevou, už přijel další parník a řada taxíků a koňských vozidel přihoukala a klapavě přidusala příjezdovou cestou k vile a dům byl znovu plný. Někdy taková čerstvá várka hostí přijela ještě dřív, než se nám podařilo zbavit se těch, co přijeli před nimi, a pak byl v domě zmatek k nepopsání. Dům i zahrada byly jako poseté básníky, prozaiky, malíři a spisovateli divadelních her, kteří debatovali, malovali, pili, psali na stroji a komponovali. Ani zdaleka to nebyli normální roztomilí lidé, jak nám je sliboval Larry; ukázalo se, že jeden jak druhý jsou úplně mimořádně výstřední charaktery, a tak nemožně intelektuální, že jim dělalo potíže dorozumět se mezi sebou.

Jedním z prvních příchozích byl arménský básník Zatopec, malý pořízek se zahnutým orlím nosem, se stříbřitou hřívou vlasů dlouhých až na ramena a s boulovitýma rukama zkroucenýma dnou. Když přijel, měl na sobě širotánský vlající černý plášť a klobouk se širokou střechou a jel v kočáře plném vysoko vyrovnaných lahví vína. Jeho hlas otřásl domem jako mořská vichřice, hned jakmile tam rozevlátě vešel, plášť se za ním třepotal a náruč měl plnou lahví. Po celou dobu svého pobytu u nás snad nezavřel ústa. Mluvil od rána do noci, přitom pil ohromné množství vína, zřídkakdy spal v posteli a jen chvilkami si zdříml, ať byl právě dkekoli. Přes dost pokročilý věk neztratil pranic ze svého horování pro krásné pohlaví, a třebaže se k máti i Margo choval s jakousi skřípavou, starodávnou dvorností, žádné venkovské děvče na míle kolem v okolí nebylo jisté před jeho pozornostmi. Belhal se za nimi olivovými gáji, burácel smíchem, pokřikoval lichtky, a plášť se za ním plandal s kapsou vydulou lahví vína. Ani Lugaretsia před ním nebyla bezpečná, a když zametala pod pohovkou, štípal ji do zadnice. Ukáhalo se, že to je jaksi požehnání, protože jí to na pár dní dalo zapomenout na ony zdravotní potíže. Červenala se a laškově se pochichtávala, kdykoli se Zatopec objevil. Nakonec odjel jako přijel, majestátně podepřený v kočáře dozadu, zahalený do pláště, a když jeho kočár rachotil štěrkovanou cestou od vily, křičel na nás lichůtky a sliby, že se co nevidět vrátí z Bosny a přiveze nám nějaké další víno.

Příští skupina, která k nám vpadla, byli tři umělci, Jonquila, Durant a Michael. Jonquila vypadala jako sova s ofinou a mluvila periferní londýnštinou. Durant byl vyčouhlý, zachmužený a tak nervózní, že div z kůže nevyskočil, jakmile někdo na něho nečekaně promluvil; proti němu byl Michael malý a tlustý, chodil jako náměsíčný, a vypadal jako pěkně uvařený garnát s rozcuchanými tmavými kudrnatými vlasy. Ti tři měli společné jenom jedno, a to byla touha "udělat kus pořádné práce". Jakmile Jonquila prvně překročila práh domu, už to řekla docela jasně naší zaražené máti.

"Já jsem nepřijela na žádný ublbený prázdniny," prohlásila přísně, "já přijela, abych tu udělala kus pořádný práce, jó, proto se nezajímám vo žádný snídaně v plenéru, jasný?"

"Hm, ano... ovšem," odpověděla máti provinile, jako kdyby pro Jonquilu chystala ohromné bankety mezi myrtovými keři.

"Jen abyste to věděla," upozornila Jonquila. "Nechci vám nic rozvrtat, jó? Jen tady chci udělat kus pořádný práce."

A pak se okamžitě ztratila do zahrady, oblečená v plavkách, a celou návštěvu takhle klidně prospala na slunci.

Durant nám pak oznámil, že chce také pracovat, ale nejdříve si musí "spravit nervy". Řekl nám, že po nedávném hrozném zážitku se dočista, ale dočista zhroutil. Zřejmě za pobytu v Itálii ho náhle přepadla touha namalovat mistrovské dílo. Po dlouhém a dlouhém uvažování se rozhodl, že mandloňový sad v plném květu by mohl jeho štětci poskytnou žádaný námět. Promarnil mnoho času i peněz jízdami po venkovském okolí a hledáním toho pravého sadu. Za delší dobu konečně našel jeden dokonalý sad, prostředí bylo skvělé a květy plné a hojné. Dal se do horečné práce a první den zvečera dostal na plátno skicu. Unavený, ale spokojený si sbalil potřeby a vrátil se do vesnice. Po dobrém vyspání se cítil osvěžený a posílený a honem pospíchal zase do sadu, aby obraz domaloval. Po příchodu tam oněměl hrůzou a úžasem, protože všechny stromy, jeden jako druhý, trčely vyzáble holé, kdežto na zemi bylo hustě nastláno růžových a bílých plátků. Zřejmě během noci přišla jarní bouřka s větrem a laškově očesala kdvěty všech sadů v okolí, včetně toho Durantova vyvoleného.

"Bylo mi, jako když do mne hrom uhodí," řekl nám rozechvělým hlasem a oči se mu rozslzely. "Zapřisáhl jsem se, že už nidky nebudu malovat... nikdy! Ale pomalu se mi zotavují nervy... už se necítím tak zdrcený... Jednou se zas pustím do malování."

Vyptávali jsme se ho dál, a vyšlo najevo, že ten neblahý zážitek se udál před dvěma roky, a Duratn se z toho ještě nadobro nevzpamatoval.

Michaela zas postihl špatný začátek. Uchvátila ho barevnost ostrova a celý nadšený nám sdělil, že začně pracovat na ohromném plátně, na kterém zachytí samu podstatu Korfu. Už se ani nemohl dočkat, aby začal. Bylo skutečně velké neštěstí, že náhodou trpěl záduchou. Stejně velké neštěstí bylo, že Lugaretsia u něho v pokoji odložila na židli pokrývku, kterou jsem používal při jízdě na kon, neměl jsem totiž možnost sehnat si sedlo. V nejhlubší noci nás probudil hluk, jako když pomalu šktrí celou smečkuk ohařů. Ospalí jsme se seběhli do Michaelova pokoje a našli jsme ho, jak sípá a popadá dech a z čela se mu leje pot. Margo honem běžela uvařit čaj, Larry zas pro trochu koňaku a Lesli zotvíral okna. Máti zas uložila Michaela do postela, a protože teď se zrovna lepil potem, přikryla ho něžně tou koňskou houní. Překvapilo nás, že přes všechny léky se mu přitížilo. Pokud ještě mohl mluvit, vyptávali jsme se ho se zájmem na podrobnosti a příčiny jeho choroby.

"Psychologické, čistě psychologické," usoudil Larry. "Co vám ten sípavý zvuk připomíná?"

Michael zavrtěl němě hlavou.

"Mylsím, že by měl k něčemu čichat... třeba ke čpavku," radila Margo. "To je báječná věc, když je někomu na omdlení."

"No, Michael neomdlí," řekl Leslie stroze, "ale pravděpodobně by omdlel, kdyby čichal ke čpavku."

"Ovšem, synáčku, je to kapku silné," poznamenala máti. "Mně je jenom divné, z čeho se mu to mohlo stát... Jste na něco alergický, Michaeli?"

Mezi stálým zajíkáváním nám Michael sdělil, že je alergický jenom na tři věci: neslnáší pyl z květu bezu, pak nesnáší kočky a koně.

Všichni jsme se šli podívat z okna, ale široko daleko nebyl jeden bezový strom. Prohledal jsme pokoj, ale tam nikde nebylo po kočce ani památky. Rozhněvaně jsem popřel Larryho obvinění, že jsem do domu vpašoval koně. Už se zdálo, že Michael má smtr na jazyku, když v tu chvíli jsme si povšimli koňské houně, kteoru ho máti pečlivě přikryla až po bradu. Tahle příhoda měla na toho chudáka Michaela tak hrozný účinek, že po celou dobu návštěvy u nás nebyl naprosto schopen vzít štětec do ruky: on i Durant leželi v zahradních lehátkách velde sebe a společně si zotavovali nervy.

Mezitím co jsme se ještě takhle přátelsky zabývali těmi třemi, přijel k nám další host v osobě Melánie, hraběnky de Torro. Byla to velká, hubená dáma, s obličejem připomínajícím přestárlého koně, s obočím černým jako havran a s ohromným chundelem ohnivě zrzavých vlasů. Ještě nebyla v domě ani celých pět minut, a už si stěžovala na horko. K mátině ohromení a k mé velké švandě se chytila za tu zrzavou kštici a sundala si ji, a ukázala holou hlavu jako koleno.

Když hraběnka spatřila mátin zaražený pohled, vysvětlila nám tím svým krákoravým hlasem: "Právě jsem prodělala erysipel(*11) a přišla jsem o všechny vlasy... V Miláně jsem nesehnala ani obočí, ani shodnou paruku... snad něco splaším v Athénách."

Byla to smůla, že pro nepatrnou závadu, zaviněnou špatně sedící zubní protézou, hraběnka hodně šišlala, takže máti získala dojem, že ona nemoc, ze které se hraběnka právě zotavila, je takového rázu, jaká se u slušné dámy nevyskytuje. Při první možné příležitosti si máti vzala na paškál Larryho.

"To je odporné," zahubovala třaslavým šeptem. "Slyšels, co to měla? A to jí říkáš přítelkyně?"

"Jaká přítelkyně?" užasl Larry. "Vždyť ji sotva znám... nemůžu ji ani vidět; ale je to zajímavá postava, a tak jsem ji chtěl studovat zblízka."

"To se mi líbí," řekla máti hněvivě. "Proto si pozveš takovou ůkreaturů sem a my se všichni nakazíme nějakou hnusnou nemocí, zatímco ty si děláš poznámky. Ne, ne, Larry, mrzí mě to, ale ta ženský musí z domu!"

"Nebuď blázínek, máti," odmítl Larry nazlobeně, "tím se přece nemůžeš... leda kdyby ses chtěla podílet s ní o postel."

"Ty, nebuď tak odporně nevkusný," máti ho div očima neprobodla. "Takovou nemravu tady v domě nesnesu."

Po celý zbytek dne se pošeptmo dohadovali, ale máti byla neoblomná. Nakonec Larry navrhl, aby si pozvala Theodora a vyžádala si jeho dobrozdání v té věci. S tím máti souhlasila. Tak tedy poslala Theodorovi pozvání, aby přijel na celý den. Jeho odpověť a přijetí pozvání přivezl kočár, ve kterém se obíral nazad Zatopec, zahalený do pláště. Ukázalo se, že na rozloučenou s Korfu vypil enormní množství vína, nastoupil na nesprávnou loď a skončil v Athénách. Protože tou dobou už zmeškal svou schůzku v Bosně, filozoficky nastoupil na palubu příštího parníku na Korfu a vezl s sebou několik košů s vínem. Theodor přijel hned příští den a jako ústupek létu měl slaměný panama místo obvyklého měkkého klobouku. Než ho máti stačila upozornit na našeho plešatého hosta, Larry už je představil.

"Vy jste doktor?" řekla Melánie, hraběnka de Torro, s očima rozzářenýma. "To je zajímavé. Snad byste mi mohl poradit... zrovna jsem prodělala erysipel."

"Aha! Skutečně?" přikývl Theodor a bystře se na ni zadíval. "Jaké... chm... jak jste to léčila?"

Theodor a hraběnka se pustili se zápalem do dlouhého odborného rozhovoru, a jedině ty nejrozhodnější matčiny pokusy je odvedly od námětu, který ještě stále považovala za nadmíru choulostivý.

"Věru, ten Theodor je stejně ohavný jako ta ženská," řekla Larrymu. "Já se jistě snažím hledět na věc bez předsudků, ale všechno má své meze, a podle mého by se podobné záležitosti neměly přetřásat při svačině."

Později máti zastihla Theodora samotného a ten jí vysvětlil hraběnčinu nemoc. Máti si potom dělala těžké svědomí, že tu ženu špatně posuzovala, a pak už až do večera k ní byla úžasně vlídná, dokonce jí řekla, je-li jí horko moc nepříjemné, aby si sundala paruku.

Ten večer bylo jídlo pestré a zvláštní a já byl tak u vytržení nad tou společností výjimečných osob a různorodým hovorem, že jsem nevěděl, koho dřív s plnou pozorností poslouchat. Lampy maličko čadily a vrhaly teplé, žlutě zabarvené světlo na tabuli, až porcelán a sklo jiskřily, a rudé víno, šplouchající do číší, šlehalo ohnivými záblesky.

"Ale, milý chlapče, to jste nepostřehl pravý význam.. ano jistěže!" Zatopecův hlas duněl a jeho zakřivený nos trčel až do sklenice s vínem. "Přece nemůžete hovořit o poezii, jako kdyby šlo o vymalování pokoje..."

"... a tak mu povídám, hrom setsakra, nedělám žádnou kresbu lacinějc než za desítku, a to je sprostě laciný, za babku, povídám..."

"... a na druhý den ráno mě div neranila mrtvice... to byl šok, že se to nedá vypověděť... tisíce květů, všecičko potlučené a na padrť... Jak říkám, v životě už nevezmu štětec do ruky... měl jsem z toho nervový šok... celý sad pryč... pf! takhle!... a já tam stál..."

"... pak jsem ovšem brala sírové lázně."

"Ó ano... hm... no prosím, ačkoli, podle mého, účinek těch lázní... hm... to se ví... se trošku přeceňuje. Myslím, že dvaadevadesát procent postižených..."

Talíře s navršeným jídlem jemně kouřily jako malé sopečné krátery; rané ovoce, jako by je vymaloval, stálo navršené na míse uprostřed tabule; Lugaretsia

se belhala kolem stolu a tlumeně si pro sebe hekala; Theodorův plnovous se mihotal ve světle lampy; Leslie pečlivě kulatil z chleba náboje, aby mohl střílet po můře, která obletovala lampy; máti rozdílela jídlo, neurčitě se na každého usmívala a přitom ustavičně sledovala bdělým pohledem Lugaretsii; pod stolem mi Roger tiskl studený čenich na koleno v němé prosbě.

Margo a Michael, který ještě sípal, rozmlouvali o umění: "... ale pak myslím, že Lawrence(*12) podobné věci dělá o tolik líp. Má jistý, abychom tak řekli, nesetřelý pel... nemyslíte také? Totiž, vezměte si Lady Chatterleyovou, no ne?"

"Ano, jistě. A pak, to se rozumí, vykonal tolik podivuhodného v poušti, co říkáte?... A napsal tu báječnou knihu... tu... no, tu... ůSedmů... honem, co to bylo... moudrosti, nebo jak se to jmenovalo."

Larry s hraběnkou rozprávěli také o umění: "... ale vy musíte mít přímočarou prostotu, jasnost dětského pohledu... vezměte ten nejpěknější dominantní verš... vezměte si Valibuka...(*13) Vidíte, to je pravá poezie... oproštěná, volná, žádná klišé a zastaralá hesla doby..."

"... ale pak je zbytečné žvanit o prostém přístupu k poezii, jestliže hodláte zplodit břinkavé rými, ty jsou asi stejně prosté a nekomplikované jako kravský žaludek..."

Máti a Durant: "... a dovedete si představit ten účinek, jaký to na mě mělo... strašlivý šok."

"Ano, to jistě musel být šok. Taková smůla, po vší té námaze. Přejete si ještě trochu rýže?"

Jonquila a Theodor: "... a ti litevský venkovani... no, v životě jsem nic takovýho neviděla..."

"Ano, tady na Korfu a... chm... myslím... v některých krajích Albánie, venkované mají velmi... chm... podobný zvyk..."

Venku tvář měsíce nakukovala prolamováním révového listí, a sovy houkaly tím svým podivným táhlým voláním. Káva a víno se podávaly na balkóně mezi sloupy, obtočenými chundely révoví. Larry brnkal na kytaru a zpíval alžbětinský marš. To připomnělo Theodorovi jednu z jeho fantastických, leč pravdivých historek z Korfu, kterou nám vyprávěl v šotkovském rozjaření.

"Jak víte, zde na Korfu se nikdy nic nedělá patřičným způsobem. Každý se do věci pustí s... chm... nejlepšími úmysly, ale vždycky jako by někde něco nevyšlo. Když řecký král před několika lety navštívil ostrov... chm... jeho cesta měla vyvrcholit jakýmsi představením v divadle... prostě hrou. Vrcholnou scénou dramatu byla bitva u Thermopyl, a když se zvedla opona, řecké vojsko mělo vítězně hnát... hm... Peršany do... jak se to jmenuje? Ana, ano do postranních kulis. Ale zdá se, že lidé, kteří háli úlohu perských vojáků, byli trochu nabručení při představě, že mají před očima krále ustupovat, a také ten fakt, že musí hrát úlohu Peršanů... to víte... to je pálilo. Stačil jen malý incident, aby nálada vzplála. Smůla byla, že řecký vůdce... hm... si špatně odhadl vzdálenost a uštědřil vůdci Peršanů pěknou ránu dřevěným mečem. To ovšem byla náhoda. Chci říci, že ten chudák to neměl v úmyslu. Ale přes to všechno to stačili... chm... to stačilo rozčílit perské vojáky do té míry, že místo, aby... hm... ustupovali, oni postupovali. Uprostřed jeviště se zuřivě mlela tlupa vojáků v přilbicích v nefalšované krvané řeži. Než někdo vzal rozum do hrsti a spustil oponu, hodili dva vojáky do orchestru. Později král poznamenal, že... hm... realismus té bitevní scény na něho udělal velký dojem."

Výbuch smíchu polekal bledé gekony, že pelášili po zdi do bezpečí.

"Theodore!" smál se Larry s pošklebkem. "Dal bych nevímco, že jste si to vymyslel."

"Ne, ne," ohradil se Theodor, "to je skutečně pravda... viděl jsem to na vlastní oči."

"Ta historka zní nejvýš nepravděpodobně."

"Tady na Korfu," odpověděl Theodor a oči mu blýskaly pýchou, "se může stát všechno možné."

Moře pruhované měsíčním svitem se třpytilo clonou oliv. Dole u studny na sebe vzrušeně kuňkaly rosničky. V koruně stromu pod verandou vedly spolu souboj dvě sovy. V révě nad našimi hlavami se plížili gekoni po sukovitých větvích a sledovali nedočkavě roje hmyzu, které sem jako příliv hnalo světlo lamp.

* Kapitola devátá

* Svět ve zdi

Drolivá zeď, která obklopovala nízko položenou zahradu podle domu, byla pro mne bohatým lovištěm. Byla to hodně letitá cihlová zeď, kdysi omítnutá, ale nyní se vnější vrstva zelenala mechem, odchlipovala se a bortila vlhkostí mnoha přestálých zim. Celý její povrch byl spletitou mapou prasklin, některých škvír širokých na několik palců, jiných teninkých jako vlásek. Tu a tam odpadly velké kusy omítky a obnažily lososově růžové cihly, ležící vespod v řadách jako řebra. Podíval-li se člověk dost zblízka a pozorně, našel na té zdi celou krajinu; na vlhčích částech bylo místy vidět kloboučky nesčetných drobných muchomůrek, červených, žlutých a hnědých jako stříšky vesniček; vysoký lahvově zelený mech rostl v hustých chomáčích, tak symetrických, jako by je tam byl někdo zasadil a rovnoměrně přistříhal; ze škvír na stinných místech vyrazily hájky dorbných kapradin a splývaly malátně po zdi jako dorbné zelené vodopádky. Vršek zdi byla pustina, kde bylo příliš sucho, aby se tam mohlo dařit něco jiného kromě řídkých rezavě zbarvených mechů, a kde sálalo velké horko, takže se tam mohly slunit jenom vážky. U paty zdi rostla změť květin, brambořiků, divokých šafránů, lilí zatohlavých, které se draly svými listy mezi rozházenými kupami rozbitých a otlučených prejzů. Celý ten pruh střežilo bludiště ostružinového křoví, obsypaného v době zrání plody buclatými, šťavnatými a černými jako eben.

Obyvatelé zdi byli pomíchaná havěť, a dělili se na denní a noční pracovníky, na lovce a kořist. Za noci vycházely na lov ropuchy, žijící mezi ostružiním, a tropické ještěrky - gekoni - bledé, průsvitné s vypoulenýma očima, které žily ve škvírách výš ve zdi. Jejich kořistí byla populace tiplic, hloupých a těkavých, které tu bzučely a lezly jedna přes druhou mezi listím; pak noční motýli všech velikostí a tvarů, pruhovaní, pestře mozaikovaní, strakáči, motýli tečkovaní a skvrnití, třepetavě poletující v hebkých shlucích mezi zprahlou omítkou; brouci, kulaťoučcí a v úhledném černém úboru jako obchodníci, kteří s důstojnou zdatností spěchali za svou noční prací. Když pak posldní světluška odvlekla svou zamlženou smaragdovou lucerničku k spánku přes mechovou vrchovinu a slunce vzešlo, převzala zeď další smena obyvatelů. Zde už bylo obtížnější rozlišovat mezi požíranými a požírači, protože zřejmě všechni pohlcovali šmahem všechno, co se dalo. Tak vosy útočné slídily po housenkách a pavoucích; pavouci lovili mouchy; vážky, velké, křehké a sytě růžové požíraly pavouky a mouchy; a hbité, pružné, pestrobarevné ještěrky zední požíraly vesměs všechno.

Ale ti nejplašší ze zedního společenství, kteří se nejvíce stranili ostatních, ti byli nejnebezpečnější; člověk stěží vůbec kdy některého z nich spatřil, leda pátral-li po něm, a přece jich tu muselo ve škvírách zdí žít několik set. Stačilo jen vsunout ostří nože opatrně pod kus odchlíplé omítky a jemně ji odhrnout od cihel, a hle, pod ní se krčil malý černý škorpión, na palec dlouhý, který vypadal jako z hladké čokoládové polevy. Vypadali jakoby z jiného světa, ti tvorečkové se svými zploštělými oválnými těly, s obratnýma, pokřivenýma nohama, s ohromnými, jakoby krabími nůžkovitými klepítky - chelicerami - baňatými a pěkně článkovanými jako zbroj, a s ocáskem jako několik navlečených hnědých korálů, končícím ostnem jako růžový trn. Škorpión tam ležel úplně nehnutě, když se někdo na něho díval a když na něho dýchl příliš silně, škorpión jen nadzdvihl ocásek v téměř omluvném varovném gestu. Jestliže ho člověk nechal příliš dlouho na slunci, jednouše se obrátil zády a odpelášil, a pak pomaličku, ale energicky vklouzl pod odchlíplou omítku na jiném místě.

Časem jsem si ty škorpióny velice oblíbil. Poznal jsem, že celkem vzato jsou to příjemní skromní živočichové s opravdu milými zvyky. Za předpokladu, že se člověk nedopustil žádné hlouposti nebo nemotornosti - jako třeba na některého položit ruku -, škorpióni se chovali s patřičnou zdrženlivostí, protože jejich jediné přání bylo dostat se pryč a co možná nejrychleji se zas ukrýt. Jistěže ve mně museli vidět opravdového trapiče, protože jsem ustavičně odloupával kusy omítky, abych je mohl pozorovat, nebo jsem je chytal a nutil, aby se procházeli v zavařovacích sklenicích, abych se tak mohl dozvědět, jak se pohybují jejich nohy. Svými náhlými a nečekanými přepady té zahradní zdi jsem získal pozoruhodné množství poznatků o škorpiónech. Přesvědčil jsem se, že požírají masařky - ale jak je chytají, to byla záhada, kterou jsem nikdy nerozluštil -, kobylky, můry a šídla. Několikrát jsem je přistihl, jak se požírají navzájem; podle mého to byl zjev vskutku politováníhodný u tvora jinak tak bez bázně a hany.

V noci jsem se několikrát krčil pod zdí s baterkou, a tak se mi párkrát podařilo letmo zahlédnout pozoruhodné představební taneční námluvy škorpiónů. Viděl jsem je stát s klepítky zaklesnutými, tělíčka vzpřímená k obloze, ocásky láskyplně propletené; viděl jsem je tančit pozvolna v kruzích mezi mechovými

poduškami, klepítko v klepítku. Ale má podívaná na tyto exhibice trvala vždycky přespříliš krátce, poněvadž skoro hned, jakmile jsem si posvítil baterkou, oba partneři zůstali stát, na chvíli přestali tančit a pak, když viděli, že světlo nehodlám zhasnout, obrátili se a rázně odešli, bok po boku, klepítko v klepítku. Rozhodně to byla zvířata, která věřila, že nejlépe je žít ůsami pro sebeů. Kdybych si byl mohl uchovat skupinu škorpiónů v zajetí, býval bych pravděpodobně mohl uvidět to namlouvání vcelku, ale rodina mi zakázala přinést škorpióny do domu přes mé námitky v jejich prospěch.

Potom jsem jeden den našel ve zdi tlustou samičku škorpióna, která měla na sobě - jak mi na první pohled připadalo - světlehnědý kožíšek. Bližší prozkoumání ukázalo, že ten její podivný úbor je vlastně množství droboulinkých mláďátek přilnulých k matčinýcm zádům. Ta rodinka mě okouzlila, a rozhodl jsem se, že ji potají propašuju do vily a pak k sobě do ložnice, abych si je tam mohl ponechat a pozorovat, jak rostou. Nesmírně opatrně jsem vlákal matku a rodinu do krabičky od zápalek, a už jsem pospíchal do vily. Byla to opravdu smůla, neboť hned jak jsem vkročil do dveří, nesli právě na stůl polední jídlo; ale přece jsem ještě položil pozorně krabičku na krbovou římsu v salóně, aby škorpioni měli hojnost vzduchu, a pak jsem šel do jídleny a posadil se s rodinou k obědu. Nimral jsem se s jídlem, krmil jsem kradmo Rogera pod stolem a poslouchal debatu rodiny, a přitom jsem úplně zapomněl na svůj nový senzační úlovek. Larry konečně dojedl a pak si ze salónu přinesl cigarety, podepřel se na židli o lenoch, strčil si cigaretu do úst a zdvihl krabičku sirek, kterou si také přinesl. Bez nejmenšího tušení, co mi hrozivě visí nad hlavou, jsem ho se zájmem pozoroval, jak stále - mezi řečí - otvírá krabičku.

Tedy, až dodneška si nedám vymluvit, že ta samička škorpióna nechtěla nikomu ublížit. Byla rozčilená a poněkud nazlobená, že byla v té krabičce tak dlouho zavřená, a proto využila první příležitosti k útěku. Nadmíru svižně se vyhoupla z krabičky ven - a už cupkala Larrymu po hřbete ruky. Mláďátka se ji držela všemi silami na zádech. Samička se zastavila jaksi v nejistotě, co dělat dál - žihadlo vztyčené vzhůru na "pozor". Larry ucítil pohyb jejích klepítek, podíval se na ruku, co to je, a od toho okamžiku začal čím dál tím větší zmatek.

Strachy tak zařval, že Lugaretsia upustila talíř a Roger vyletěl zpod stolu a zuřivě se rozštěkal. Larry trhnutím ruky odhodil ubohého škorpióna, až odletěl na druhý konec stolu a spadl mezi Margo a Leslieho. Než sebou samička plácla na ubrus, ztrácela v letu mláďata za sebou jako konfety. Takovým jednáním nejvýš rozlícená, namířila si to honem k Lesliemu a trn se jí jen třásl rozčilením. Leslie vyskočil, až převrtátil židli, a rozmáchl se divě ubrouskem, takže škorpióna odhodil, a ten se kutálel po ubruse k Margo, která okamžitě vyrazila takový skřek, že by se za něj nemusela stydět žádná lokomitiva. Máti, úplně užaslá, jak se pohoda tak nečekaně rychle změnila v takový chaos, nasadila si brýle a zadívala se na stůl, co vlastně je příčinou celého toho dopuštění, a v tom okamžení Margo, v marné snaze zatarasit škorpiónu další cestu, vychrstla na něj sklenici vody. Sprcha se sice úplně minula cíle, zato však se zdarem skropila máti, která nikdy nesnášela studenou vodu. Proto hned ztratila dech, a seděla na konci stolu a lapala po vzduchu, neschopná i sebemenšího protestu. Samička šorpióna, teď ustoupila pod talíř Leslieho, zatímco její dětičky se hemžily divoce po celém stole. Roger, celou tou panikou nesmírně zmatený, ale odhodlaný za kažkou cenu se plně účastnit té mely, přebíhal sem a tam po celém pokoji a štěkal do ochrapětní.

"To zas ten kluk zatracená..." řval Larry.

"Pozor! Pozor! Už jsou tady!" vřeštěla Margo.

"Potřebujeme jenom knihu," křičel Leslie: "neplašte se, tlučte je knihou!"

"Pro všechno na světě, co se to s vámi děje?" Máti se úpěnlivě nepřestávala dožadovat vysvětlení a přitom si utírala brýle.

"To zas ten kluk zatracená... všechny nás zabije... Podívej se na stůl... škorpiónů až po kolena..."

"Honem... honem... dělejte něco... Pozor! Pozor!"

"Proboha, nech toho vřískotu a podej sem knihu... Jsi horší než ten pes... Ticho, Rogere!..."

"Z milosti boží mě nic nekouslo..."

"Pozor... tu je další... Honem... honem..."

"Ale mlč už a podej mi nějakou knihu nebo cokoliv..."

"Ale jak se dostali škorpióni na stůl, synáčku?"

"To ten kluk zatracená... Každá krabička od sirek je plná smrtelného nebezpečí..."

"Pozor... jde to ke mně... Honem, honem, dělejte něco..."

"Hoď na něj nůž... svůj nůž... rychle, dej tomu ránu..."

Protože se nikdo nepostaral, aby Rogerovi něco vysvětlil, pes získal mylný dojem, že na nás někdo spáchal útok a tedy jeho povinností je rodinu hájit. Protože Lugaretsia byla jediná cizí osoba v pokoji, došel k logickému závěru, že to ona má všechno na svědomí, a tak ji tedy kousl do kotníku. V dané situaci tohle mnoho nepomohlo.

Tou dobou, kdy už zavládl do jisté míry pořádek, všechna ta škorpióní mládež se poschovávala pod různými talíři s jednotlivými příbory. Po mých úpěnlivých prosbách, podporovaných matčinou přímluvou, padl nakonec Leslieho návrh, aby se všechna ta havěť pobila. Mezitímco se rodina, ještě vřící hněvem a strachy, uchýlila do salónu, já strávil půl hodiny sháněním mladých, které jsem sbíral čajovou lžičkou a vracel je samičce na záda. Pak jsem je na talířku vynesl ven a nanejvýš neochotně jsem je pustil na zeď v zahradě. Roger pak šel se mnou ven a odpoledne jsme protoulali po úbočí, protože jsem měl pocit, že bude moudřejší nechat rodinu v klidu o samotě, než se zas s nimi uvidím.

Tato příhoda měla četné následky. U Larryho se to projevilo chorobným strachem před krabičkami zápalek, otvíral je s největší opatrností a ruku obalenou kapesníkem. Lugaretsia se ještě nekolik týdnů po tom, co se jí ranka po Rogerově kousnutí zahojila, belhala po domě s kotníkem ovázaným celými sáhy obvazů a každodenně ráno přicházela s čajem a ukazovala, jak se z jizvičky slupují stroupky. Ale z mého osobního hlediska nejhorší účinek celé té aféry byl, že - jak usoudila máti - "už zas vlčím, a je tedy nejvyšší čas, aby se mi dostalo trošku dalšího vzdělávání". Mezitímco se luštil problém, kde najít celodenního domácího učitele, máti rozhodla, že alespoň francouzštinu bych si měl zopakovat, abych ji nezapomněl. Zařídila tedy věci tak, že každý den dopoledne mě Spiro odvážel do města na francouzskou lekci s belgickým konzulem.

Konzulův dům stál v bludišti úzkých, páchnoucích uliček, které tvořily židovskou čtvrť města. To byla kouzelně zajímavá končina, kde dlážděné ulice byly přímo přecpané stánky, ve kterých se vršily vysoké hromady vesele zbarvených stůček látek, hory lesklého čokoládového cukroví, ozdoby z tepaného stříbra, ovoce a zelenina. Ty ulice byly tak úzké, že člověk musel ustoupit až ke kraji zdi a nechat dříve přejít osly, kteří kolem až vrávorali pod nákladem zboží. Byla to bohatá a rázovitá čtvrť města, plná hluku a ruchu, vřeštění smlouvajících žen, kdákání slepic, štěkotu psů a skuhravého volání mužů, roznášejících na hlavě veliké ošatky čerstvě upečených bochníků chleba. Přímo v samém centru, v nejhořejším bytě ve vysokém domě na spadnutí, který se unaveně nakláněl nad malým náměstíčkem, bydlel belgický konuzul.

Byl to roztomilý mužíček a jeho nejnápadnějším charakteristickým znakem byl nádherný trojhrotý plnovous a pečlivě navoskovaný knír. Svou práci bral až příliš vážně a vždycky byl oblečený, jako by právě tu chvíli měl nakvap kamsi v nějaké důležité úřední funkci; v černém žaketu, v proužkovaných kalhotách, se světlehnědými kamašemi na skvěle vyleštěných střevících, s ohromnou kravatou jako hedvábný vodopád, kterou přidržoval ve správné poloze jednoduchou zlatou jehlicí ve vysokém lesklém cylindru, kterým doplňoval umělecký celek. Takto oblečeného ho bylo možno vidět v kterokoli denní hodinu, jak si pečlivě vybírá cestu zablácenými uličkami, jak opatrně našlapuje mezi louženi, jak se stahuje ke zdi s majestátně zdvořilými gestem, aby nechal projít osla, kterého laškovně poklepal po zadku svou bambuskou. Lidé v městě nevidli na jeho úboru pranic neobvyklého. Domnívali se, že je Angličan, a poněvadž všichni Angličané jsou lordi, je nejen správné, ale i nutné, aby nosili korektní úbory.

Když jsem k němu přišel první dopoledne, uvedl mě do obývacího pokoje se stěnami vydekorovanými množstvím přepychově zarámovaných vlastních fotografií v rozličných napoleonských postojích. Viktoriánská křesílka, potažená červeným brokátem, chránily náplasti celých tuctů vyšívaných deček; stůl, u kterého jsme pracovali, kryla vínově rudá sametová pokrývka, vroubená třásněmi z jasně zelených střapců. Byl to šeredný pokoj, až člověku zůstával rozum stát. Aby si přezkoušel rozsah mých vědomsotí, konzul mě posadil ke stolu, přinesl tlustý ošuntělý svazek Le petit Larousse, položil ho přede mne a otevřel na první stránce.

"Račte prosím čísti tu," řekl, a zlaté zuby se mu přitom vlídně zaleskly mezi vousy.

Kroutil si špičky knírů, tiskl rty, pak zas sepjal ruce za zády a přecházel zvolna přes pokoj k oknu, a já zatím začal číst sloupec slov začínajících písmenem A. Sotva jsem překoktal první tři slova, když tu konzul strnul a tlumeně vykřikl. V první chvíli jsem si myslel, že ho tak zarazil můj přízvuk, ale zřejmě se mne to vůbec netýkalo. Přešel rychle pokoj, brumlal si pro sebe, pak zprudka otevřel skříň a vytáhl tamodtud vzduchovku hrozivého vzhledu; já ho zatím pozoroval se stále většími rozpaky i zájmem, nikoli bez jisté obavy o vlastní bezpečí. Nabil zbraň a přitom v tom bláznivém chvatu rozházel diabolky po celém koberci. Potom se přikrčil, odplížil se znovu k oknu, kde poloskrytý záclonou dychtivě vyhlížel ven. Nato zdvihl pušku k rameni, pečlivě na něco zamířil a vystřelil. Když se zas otočil od okna, pomalu a truchlivě pokývl hlavou, odložil pušku, a já s překvapením spatřil, že má slzy v očích. Vytáhl z náprsní kapsy ohromný hedvábný kapesník a prudce se vysmrkal.

"Ach, ach, ach," povzdechl si a žalostně pokývl hlavou, "ten chudáček maličký. Ale musíme pracovat... prosím, pokračovati ve čtení, ůmon amiů."

Po celý zbytek dopoledne mi vrtala hlavou vzrušující představa, že konzul spáchal vraždu přímo před mýma očima, nebo že přinejmenším provádí krevní mstu na nějakém sousedním panu domácím. Ale když i po čtvrtém dopoledni konzul občas střílel z okna, usoudil jsem, že podobné vysvětlení nebude asi to pravé, ledaže jde o výjimečně velkou rodinu, s kterou žije v takovém nepřátelství, a kromě toho rodinu, která je zřejmě neschopná střelbu oplácet. Trvalo týden, než jsem odhalil příčinu konzulovy ustavičné střelby, a touto příčinou byly kočky. V židovské čtvrti, stejně jako v ostatních čtvrtích města, nechávali kočky, aby se podle libosti množily. Žilo jich tam doslovně na stovky. Nikomu nepatřily a nikdo se o ně nestaral; většinou byly v bědném stavu, samý bolák, srst jim vypelichávala, takže místy měly kůži úplně holou, nohy měly zchromlé křivicí a vesměs všechny byly tak vychrtlé, že byl div, že vůbec ještě žijí. Konzul byl velký milovník koček, což dokazoval tím, že si choval tři velké a pořádně krmené perské exempláře. Ale pohled na všechna ta zvířata, hladovějící a posetá boláky, jak obcházejí po střechách proti jeho oknu, byl pro tu citlivou povahu příliš trýznivý.

"Všechny je krmiti nemohu," vysvětlil mi, "tak jim aspoň udělám to štěstí, že je zastřelím. Tak je to pro ně lepší, ale jsem kvůli nim tak moc smutný."

Ve skutečnosti jim prokazoval nadmíru nutnou službu lidskosti, s níž by jistě souhlasil každý, kdo ty kočky viděl. Takto ovšem trpěly moje hodiny francouzštiny ustavičným přerušováním, když konzul co chvíli skočil k oknu, aby poslal opět další kočku do šťastnějších lovišť. Po ráně z pušky vždycky následovala chvilka ticha na počest mrtvé, a pak se konzul hlučně vysmrkal, žalostně si povzdechl, a poté jsme se znovu pustili do spletitého bludiště francouzských sloves.

Z nějaké nevysvětlitelné příčiny podléhal konzul dojmu, že máti dovede francouzsky, a nikdy neopomenul využít příležitosti, aby s ní zapředl hovor. Jestliže nakupovala v městě a měla to štěstí, že zpozorovala cylindr, jak se v davu pohupuje směrem k ní, honem se vždycky uchýlila do nejbližšího obchodu, kde koupila hromadu věcí, které nepotřebovala, až nebezpečí pominulo. Ale občas se konzul nenadále vynořil z uličky a překvapil ji. Vykročil jí vstříc, s úsměvem od ucha k uchu, točil si hůlkou, a pak rozmáchle smekl cylindr a poklonil se jí téměř až k zemi, načež jí sevřel ruku, kterou mu zdráhavě podala, a vroucně si ji přitiskl do houští vousů. Poté zůstali spolu stát uprostřed ulice, kde je chvílemi násilně rozdělil kolemjdoucí soumar, a konzul zatím na máti chrlil záplavu francouzských vět, doprovázených elegantními gesty kloboukem a hůlkou, a zřejmě vůbec nevnímal mátin prázdný výraz obličeje. Chvilkami prošpikoval řeč tázavým "n'est-ce pas, madame? " což byla pro máti pobídka, aby sebrala veškerou svou odvahu a předvedla, jak přímo mistrně ovládá francouzský jazyk.

"Oui, oui!" zvolala s rozpačitým úsměvem a pak dodala - pro případ, že to snad neznělo dost nadšeně - "oui, oui! "

Toto jednání kounula uspokojilo a jsem přesvědčen, že si nikdy neuvědomil, že ono "oui! " je jediné francouzské slůvko, které máti zná. Pro ni však tyto rozhovory byly mučivým nervovým vypětím, a stačilo, abychom jen šeptli: "Pozor, máti, konzul jde!" - a hned se rozeběhla ulicí drobným krokem s takovým chvatem, že se ještě nejspíš podobal splašenému trysku.

Po několikeré stránce byly tyto francouzské hodiny pro mne ziskem; je pravda, že z francouzštiny jsem se nenaučil nic, ale než takové dopoledne skončilo, byl jsem tak otrávený, že jsem své odpolední výpady do okolního kraje

podnikal s dvojnásobným zanícením než obvykle. A pak jsem se samozřejmě vždycky mohl těčit na čtvrtek. Theodor přicházel k nám do vily po obědě tak brzy, jak to slušnost dovolila, a zdržel se tak dlouho, až byl měsíc vysoko nad albánským pohořím. Pro něj byl čtvrtek šťastná volba, protože to byl právě den, kdy z Athén přilétal hydroplán a přistával v zálivu nedaleko od našeho domu. Theodor vášnivě rád pozoroval přistávání hydroplánu. Bohužel jediná část vily, odkud bylo dobře vidět na záliv, byla půda, a to znamenalo vyklánět se nebezpečně z okna a natáhnout krk co nejdál. Hydroplán vždycky přilétal mezi svačinou; bylo slyšet tlumený ospalý bzukot, tak slabý, že člověk byl na rozpacích, není-li to včela. Theodor mezi vykládáním nějaké historky nebo vysvětlováním přestal náhle mluvit, oči se mu fanaticky zaleskly, vousy se nu naježily a hlavu přidkonil na stranu.

"Je tohle... chm... však víte... je tohle zvuk letounu?" zeptal se.

Kdekdo přestal mluvit a zaposlouchal se; zvuk ponenáhlu sílil a sílil. Theodor pečlivě odložil nakousnutou placičku na talíř.

"Ahá!" řekl a pečlivě si otřel prsty. "Ano, to už jistě zní jako letadlo... chm... hm... ano."

Zvuk zněl stále hlasitěji a hlasitěji a Theodor se neklidně vrtěl na židli. Konečně ho máti vysvobodila z muk.

"Chtěl byste jít nahoru a pozorovat, jak přistává?" zeptala se.

"Nu... chm... jestliže, to se ví..." mumlal Theodor a kvapen vstával ze židle. "Já... hm... ta podívaná mě ovšem velmi láká... jestiže vám to opravdu nevadí."

Zvuk leteckých motorů se teď nesl přímo nad hlavou; nesměli jsme propást ani okamžik.

"Mě vždycky... chm... víte... upoutává..."

"Pospěště si, Theo, nebo zmeškáte," volali jsme sborem.

Nato celá rodina odešla od stolu, a když jsme po cestě Theodora dohonili, všichni jsme se řítili nahoru po všech čtyřech křídlech schodiště. Roger s radostným štěkotem pádil první. Vtrhli jsme celí udýchaní a rozesmátí na půdu, kde dupot našich nohu zněl na holé podlaze jako bubnová palba, prudce jsme otevřeli okna dokořán, vyklonili jsme se ven a dívali se přes vrcholy oliv na místo, kde se prostíral záliv jako kulaté modré oko mezi stromy, s povrchem hladkým jako led. Letoun se jako těžkopádná přetloustlá husa vznášel nad olivovými háji a snášel e stále níž a níž. Pojednou byl nad vodou a v moři hladiny s ním závodil jeho vlastní odraz. Letoun se zvolna spouštěl stále níž. Theodor, s očima přimhouřenýma a s rozježeným plnovousem, pozoroval ho se zatajeným dechem. Letoun pomalu klesal níž a níž, až náhle se letmo dotkl hladiny a zanechal za sebou šeřivý vějíř pěny, pak zas popolétl, a teprve potom desedl na vodu a ujížděl přes záliv. Za sebou nechával vějířovitou stopu. Když se pak pomalu zastavil, Theodor si palcem zamnul koneček vousů a stáhl se zase zpět do půdního okna.

"Hm... ano," řekl, když si oprašoval ruce, "je to skutečně... velmi... chm... poutavá podívaná."

Podívané byl konec. Theodor musel čekat další týden na přílet nového hdydroplánu. Pozavírali jsme okna na půdě a hlučně jsme se hrnuli dolů, abychom zasedli k přerušené svačině. Příští týden se mělo znovu opakovat navlas totéž.

S Theodorem jsme vycházeli ven vždycky ve čtvrtek; někdy jsme se omezili na pobyt v zahradě, někdy jsme se odvažovali dál do okolí. Obtíženi síťkami a torbami na kořist jsme se ubírali mezi olivami, Roger běžel jako vítr napřed, s čenichem až u země. Všechno, na co jsme narazili, byla voda na náš mlýn; květiny, hmyz, kameny či ptáci. Theodor měl zřejmě nevyčerpatelnou zásobu vědomostí o všem možném, ale tyto vědomisti sděloval druhému s jakousi až puntičkářksou ostýchavostí, která v člověku vzbuzovala pocit, že Theodor ho ani tak neučí něco nového, jako že mu spíš připomíná, co on sám už dávno ví, ale co mu z nějakého důvodu, ať pro to nebo pro ono, vyklouzlo z paměti. Svůj hovor prošpikovával veselými historkami, neuvěřitelně špatnými slovními hříčkami a ještě horšími žerty, které vyprávěl s velkou zálibou, s očima vesele mžouravýma a s nosem svraštělým, jak se tiše smál do vousů stejně tolik sobě jako tomu skvělému vtipu.

Každý příkop plný vody, každá tůně, to byla pro nás neprozkoumaná džungle, která se hemžila životem, droboulinkými buchankami, zelenými a korálově růžovými dafniemi, vznášejícími se jak ptáci mezi podvodními větvemi, zatímco na bahnitém dnu číhali dravci takové tůně: pijavky a larvy vážek. Bylo nutno pečlivě

prozkoumat každý vykotlaný strom pro případ, že by v něm byla nějaká malinká kaluž, kde žijí larvy moskyta, každý mechem obrostlý kámen bylo nutno obrátit a zjistit, co leží vespod, a každý shnilý kmen se musel rozpitvat. Theodor stál zpříma a bezvadně oblečený na kraji tůně a opatrně promáchával malou síťku ve vodě, pak ji vytáhl a bystrým zrakem nahlížel do malé skleněné baňčičky, která se houpala na jejím konci a do které se prosíval všechen ten drobounký vodní život.

"Ahá!" řekl třeba a hlas mu zněl vzrušením a vousy se mu naježily. "Myslím, že tohle je ceriodaphnia laticaudata"(*14)

Vytáhl chvatně z kapsičky u vesty silnou lupu a podíval se na živočicha zblízka.

"Chm, hm... ano, velmi zvláštní... je to skutečně laticaudata. Mohl byste mi... hm... podat čistou zkumavku... hm... děkuji..."

Násoskou k plnění pera vysál tvorečka z baňčičky, zavřel jej pečlivě do zkumavky a potom prohlížel zbylý úlovek.

"Zdá se, že tu není nic jiného, co by bylo obzvlášť zajímavé... Ahá, ano, nevšiml jsem si... tady máme poněkud zvláštní larvu ůephemera vulgataů(*15)... a tady, vidíte?... vypadá to, že si udělala schránku z lastur určitých měkkýšů... Je jistě velmi hezká."

Na dně lahvičky byl podlouhlý obal, asi půl palce dlouhý, zhotovený z jakési látky podobné hedvábí a hustě posázený drobnými půochými hlemýždími ulitkami jako knoflíčky. Z jednoho konce tohoto roztomilého domova vykukovala paní domu, nevzhledný larvovitý živočich s hlavou jako mravenec. Pozvolna se plazil po skle a svůj krásný domek vlekl s sebou.

"Jednou jsem učinil zajímavý pokus," řekl Theodor. "Vylovil jsem vícero těchto... larev... hm... a odstranil jsem jim schrány. To jim samozřejmě neublíží. Pak jsem je strčil do nějakých sklenic, které obsahovaly naprosto čistou vodu a zhola nic podobného... chm... z čeho by mohly získat materiál na zhotovení nové schrány. Pak jsem každé té skupině larev dal různě zbarvený materiál na stavbu: některým jsem dal droboulinké modré a zelené korálky, a jiným jsem dal úlomečky cihel, bílý písek, ba některým dokonce střípečky barevného skla. Z těchto různorodých látek si všechny vystavěly nové schrány, a musím přiznat, že výsledek byl velmi kuriózní a... chm... pestrý. Jsou to jistě nadmíru obratné stavitelky."

Vylil obsah láhve zpátky do tůně, přehodil si síťku přes rameno a pak jsme šli dál.

"A když už mluvíme o stavění," pokračoval Theodor a oči mu jen jiskřily, "nevyprávěj jsem vám ještě, co se stalo... jednomu... jednomu z mých známých? Hm, ano. Nu tak, měl na venkově domek a když se mu rodina rozmnožila... chm... usoudil, že domek není pro ně dost velkký. Rozhodl se, že si k domku přistaví další patro. Myslím, že měl poněkud přehnanou důvěru ve vlastní stavitelskou dovednost, a nedal jinak, než že si na to nové patro udělá plán úplně sám. Hm, ha, ano. Nu tedy, všechno šlo dobře a netrvalo dlouho a nové patro bylo hotové, se všemi ložnicemi, koupelnami a tak dále. Můj přítel sezval společnost na oslavu dokončení práce, všichni jsme připili té... hm... nové přístavbě a s velkými obřady se odstranilo... hm... lešení... Nikdo nic nezpozoroval... hm... nic závadného, až když poslední přibylí hosté projevili přání prohlédnout si nové místnosti. Tu se teprve ukázalo, že tam není žádné schodiště. Jak se zdá, ten můj známý zapomněl do plánu nakreslit schodiště... nu, to víte... a v době skutečného... hm... skutečného provádění vlastní stavby on sám i dělníci si tak zvykli šplhat do horního patra po lešení, že si fakticky nikdo ani nevšiml tohoto... hm... defektu."

Pak jsme šli tím parným odpolednem dál, stavovali jsme se u tůní a příkopů a u pramene, a prodírali se dusivě vonícím myrtovým houštím, po úbočích zarostlých svěžím vřesem, po bílých prašných cestách, kde se občas kolem nás sklesle trmácel udřený osel, který nesl na hřbetě ospalého venkovana.

K večeru jsme se obrátili na zpáteční cestu k domovu se svými sklenicemi, lahvemi a zkumavkami, plnými podivných a nadmíru zajímavých forem života. Když jsme procházeli olivovými háji, už potemnělými stínem, obloha bledla do zlatova a vzduch byl chladnější a prosycenější vůní. Před námi běžel Roger s vyplazeným jazykem a co chvíli se ohlédnutím přesvědčoval, jdeme-li za ním. Theodor a já, zmožení horkem, zaprášení a unavení, s brašnami naditými kořistí tak, že nás od té tíhy příjemně bolela ramena, jsme rázovali za zpěvu písně, kteou mě Theodor naučil. Byla to veselá melodie a dodávala našim unaveným nohám nových sil, a

Theodorův baryton zněl spolu s mým vřeštivým flazetem bujaře mezi zšeřelými stromy:

Jeru - Jeru - Jeruzalém,
tam žil staroch v městě starém...
Glory hallelluja - Hi - ero - jerum...
Cylindr nosil, ten starý fosil
Glory hallelluja - Hi - ero - jerum...

* Kapitola desátá
* Panoráma světlušek

Jaro poznenáhlu vplynulo do dlouhých, horkých, až spalujících dnů léta, přivolaného cvrkotem cikád, tak vrzavým a vzrušeným, až rozechvíval celý ostrov. V polích se už začínala nalévat kukuřice, hněď jejích hedvábných střapcovitých klasů vybledla do máslové žluti; když člověk otrhal listnatý obal a zakousl se do řady perlových zrn, vystříikla mu do úst šťáva jako mléko. Na révě visely hrozny v drobných chomáčcích, kropenatých a teplých. Olivy jako by se prohýbaly pod tíhou ovoce, podobného hladkým krůpějím zeleného nefritu, mezi nímž sborově cvrčely cikády. V pomerančových hájích, mezi tmavým a lesklm listím, začínaly rudnout plody, jako kdyby se jejich zelená, dolíčkovatá kůra pozvolna zalévala ruměncem.

Nahoře na kopcích, mezi tmavými cypřiši a vřesem, tančila hejna motýlů a vířila jako větrem rozvívané konfety, Chvilkami se motýli na nějakém listu pozdrželi, aby nakladli hromádku vajíček. Jako hodinový stroj mi vrčely pod nohama o závod kobylky a sarančata, poltovaly opile nad vřesem a křídla jim v slunci jen svítila. Mezi myrtami se lehce, opatrně, mírně kolébavě pohybovaly kudlanky - ztělesněné zlo. Byly protáhlé a zelené, s bezbradou tváří a nestvůrnýma kulovitýma očima, studeně zlatýma a s výrazem zarytého, dravého šílenství. Křivé přední nohy, vrubené ostrými zoubky, zdvižené ve strojené pokorné prosbě vstříc hmyzímu světu - tak poníženě, tak vroucně - se jim lehounce zachvívaly, když nějaký motýl slétl příliš blízko.

K večeru, když se ochladilo, cikády přestaly zpívat; místo nich nastoupily směnu zelené rosničky stromové, vlhce přilepené k listům citroníků níž u studně. Vypoulenýma očima hleděly jako zhypnotizované a hřbety se jim leskly jako listí, mezi nímž seděly. Naduly své hlasové měchýřky a skřehotaly chraplavě a s takovou vehemencí, že se zdálo, jako by jím hrozilo nebezpečí, že si tou námahou roztrhnou svá mokrá tělíčka. Se západem slunce nastal krátký soumrak, zelenavě šerý, který vybledl do světlefialova, vzduch se ještě víc ochladil a prosytil vůněmi večera. Objevily se ropuchy, šedavé jako tmel, s podivnými, tmavě zelenými skvrnami, takže se jejich kůže podobala mapě. Plaše poskakovaly mezi trsy dlouhých travin v olivových hájích, kde vrávoravé reje dlouhonohých tiplic jako by prostíraly nad zemí vlající gázovou clonu. Ropuchy tam seděly, pomrkávaly, a pak znenadání chňaply po tiplici letící kolem; opřené o zadek vypadaly pak drobátko zaraženě, když si cpaly vyčuhující kus křídla a nohy tiplice do široké tlamy a přitom si pomáhaly předním palcem. Nad nimi se po drolivých zdech spodní zahrady "ruku v ruce" důstojně promenovali drobní černí škorpióni mezi nadýchanými kopečky zeleného mechu a chumly drobných muchomůrek.

Moře bylo klidné, teplé a temné jako černý samet, ani vlnka nezčeřila hladinu. V té lehce zarudlé záři na obloze se matně rýsovalo vzdálené pobřeží Albánie. Povlovně, minutu co minutu, byla tato záře sytější a zjasňovala se, až se rozplynula po klenbě oblohy. Tu se náhle přehoupl měsíc, ohromný a vínově rudý, přes nepravidelně zubaté cimbuří hor a vrhl přímý, krvavě rudý pruh přes tmavou hláď moře. Ukázaly se sovy; těkavě přelétávaly ze stromu na strom tichounce jako vločky sazí a houkaly užasle, jak měsíc sloupal stále výš a výš, jak růžověl, pak zezlátl a konečně se rozkutálel v mihotavém hejnu hvězd jako stříbrná bublina.

S nastávajícím létem mě přišel učit Petr, velký hezký mládenec, právě vyšlý z Oxfordu, s vyhraněnými představami o vzdělání, které mi pro začátek připadaly dost protivné. Ale poznenáhlu se mu ovzduší ostrova dostalo zákeřně pod kůži, a Petr pak povolil a dokonce zlidštěl. Zpočátku byly hodiny krajně trapné: nekonečné potyčky se zlomky a procenty, geologickými vrstvami a tepelnými mořskými proudy, s podstatnými jmény, se slovesy a příslovci. Ale jak si slunce svým kouzlem Petra ochočovalo, zlomky a procenta mu už nepřipadaly tak navýsost důležitou součástí života a pomalu je odsunoval stále víc do pozadí; přišel na to, že ty složitosti geologických vrstev a účinků teplých možských proudů lze vysvětlit mnohem snadněji při plavání podél pobřeží a že

nejjednodušší způsob, jak mě učit správné angličtině je, když mě nechá každý den něco napsat a sám to pak opraví. Navrhl mi, abych si psal deník, ale já byl proti tomu, namítl jsem, že si už jeden vedu o přírodě a tam, že si zaznamenávám všechny zajímavosti, které se mi každodenně přihodí. Kdybych si začal psát jiný, co vlastně bych tam měl uvádět? Na tuto námitku se Petr nezmohl na odpověď. Navrhl jsem tedy, že bych mohl zkusit něco náročnějšího a zajímavějšího než deník. Ostýchavě jsem nabídl, že bych třeba napsal knihu, a Petr, poněkud ohromený, souhlasil, protože nebyl schopen uvést žádný důvod, proč bych knihu psát neměl. Tak tedy jsem každé dopoledne blaženě trávil asi tak hodinu psaním další kapitoly svého hrdinského eposu; byl to napínavý příběh o cestě kolem světa s rodinou; během této cesty jsme pochytali kdejaký myslitelný druh zvěře do nejfantastičtějších léček a pastí. Slohem jsem napodobil styl časopisu pro chlapce - Boys Own Paper - , a proto každá kapitola končila senzačním vyvrcholením, jak třeba naši máti napadl jaguár nebo jak Larry se snažil vyprostit z objetí obrovské krajty. Někdy bylo vyvrcholení situace tak složité a prošpikované nebezpečím, že jsem příští den měl veliké potíže, abych rodinu bez úhony vyprostil. Pracoval jsem na svém mistrovském literárním díle s těžkým dechem a s povyplazeným jazykem, každou chvíli jsem přestával, abych se poradil s Rogerem o rafinovanějších detailech zápletky, a Petr s Margo si vycházeli na procházku do dolní zahrady, kde si prohlíželi květiny. Překvapovalo mě, jak se oba pojednou začali tolik zajímat o botaniku. Takto každé dopoledne ubíhalo všem zúčastněným straným nadmíru příjemně. V těch prvních dnech občas Petr trpíval záchvaty výčitek svědomí, moje dílo bylo na čas odsouzeno k pobytu v zásuvce a my se zase potili nad matematickými úlohami. Ale jak se letní dny prodlužovaly a zájem mé sestry Margo o zahradničení ještě vzrůstal, tato roztrpčující období poněkud řídla.

Po té nešťasté aféře se škorpióny mi rodina dala k dispozici velký pokoj v prním patře, abych si tam ubytoval ten svůj zvěřinec - jaksi s nadějí, že se tak pobyt zvířat omezí na jednu určitou část domu. Tento pokoj - nazýval jsem ho svou pracovnou a ostatní členové naší rodiny mu říkali panoptikum - páchl příjemně éterem a lihem s metylalkoholem. Právě tady jsem měl své přírodovědecké knihy, deník, mikroskop, pitevní nástroje, síťky, botanickou torbu, brašny na úlovky a jiné důležité pomůcky. Velké lepenkové krabice hostily mé sbírky ptačích vajíček, brouků, motýlů a šídel a nad nimi byla na policích slušná řádka lahví plných metylalkoholu, ve kterém jsem měl uložené tak zajímavé preparáty, jako čtyřnohé kuře - dar od Lugaretsiina manžela -, rozličné ještěrky a hady, žabí potěr v různých stadiích vývinu, mladé chobotnice, tři nedospělé potkany (příspěvek od Rogera) a nově vylíhle želvátko, které by nebylo přežilo zimu. Stěny zdobila spoře, leč vkusně, silná břidlicová deska, obsahující zkamenělé pozůstatky ryby, moje fotografie, jak si podávám ruku se šimpanzem, a vycpaný netopýr. Tohoto netopýra jsem preparoval sám, bez cizí pomoci, a na výsledek jsem byl nesmírně pyšný. Vezmeme-li v úvahu, jak omezené byly mé vědomosti o vycpávání zvířat, vystihl jsem podle mého toho netopýra nadmíru dobře, zvláště při pohledu z druhé strany pokoje. S rozepjatými křídly se zasmušile díval z korkové desky na stěně. Ale s příchodem léta se zdálo, že ten netopýr trpní teplem: trochu se zbortil a srst už neměl tak lesklou a vedle pachu éteru a metylalkoholu to začalo v místnosti zřetelně páchnout ještě něcím novým a záhadným. Nejdříve jsem křivě obvinil chudáka Rogera a teprve až později, když ten zápach pronikl až do Larryho ložnice, zevrubné pátrání nás dovedlo k jeho zdroji - k mému netopýru. To mě překvapilo a nemálo zamrzelo. Musel jsem ustoupit nátlaku a preparátu se zbavit. Petr mi vysvětlil, že jsem zvíře patřičně nekonzervoval, a slíbil mi, že opatřím-li si jiný exemplář, ukáže mi spurávný proces. Poděkoval jsem mu opravdu vřele, ale taktně jsem mu naznačil, abychom celou věc uchovali v tajnosti; vysvětlil jsem mu, že jsem vycítil, jak se teď naše rodina dívá jaksi s podezřením na vydpavačské umění, a že si to vyžádá hodně únavného přemlouvání, aby je člověk dostal do příhodnějšího rozpoložení.

Moje snaha opatřit si jiného netopýra byla bezúspěšná. Ozbrojen dlouhou bambusovou tyčí jsem čekal celé hodiny v měsícem prosvětlených průchodech mezi olivami, ale netopýři se kolem mne míhali jako rtuť a mizeli ještě dříve, než jsem mohl své zbraně použít. Ale zatímco jsem marně čekal na příležitost srazit nějakého netopýra, viděl jsem hodně jiných nočních tvorů, které bych byl jinak vůbec nespatřil. Pozoroval jsem mladou lišku, jak si důvěryplně vyhrabává v úbočí brouky, jak štíhlými packami hrabe v půdě, a když nějaký hmyz vyhrabe,

lačně ho skřoupe. Jednou se z myrtových houštin vynořilo pět šakalů, a když mě spatřili, zůstali překvapeně stát a pak se vytratili mezi stromy jako stíny. Mezi špalíry oliv tu na tichých hebkých křídlech klouzavě polatovali lelkové jako velké černé vlaštovky a střelhbitě pronásledovali tiplice zmámeně vířící nad trávou. Jednou se v noci na stromě nade mnou objevil párek poletuch, které se z přemíry bujnosti začaly proháněť nahoru a dolů po háji, skákaly z větve na větev jako akrobati, dováděly hned nahoře, hned dole po kmenech a jejich huňaté ocasy vypadaly v tom měsíčním světle jako obláčky šedivého kouře. Tahle stvoření mě přímo okouzlila, takže jsem si umínil, že se pokusím jednoho chytit. Samozřejmě nejpříhodnější čas k tomu byl ve dne, kdy vyspávají. Pracně jsem tedy pátral v olivových hájích po jejich úkrytu, ale všechno hledání bylo beznadějné, protože vykotlaný byl každý sukovatý a pokroucený kmen a v každém bylo více dutin. Ale má trpělivost přece nezůstala tak docela bez odměny, protože jeden den jsem do takové díry strčil hluboko ruku a prsty se mi sevřely kolem něčeho malého a hebkého, a bylo to něco, co se třepetalo, když jsem to vytahoval ven. Na první pohled vyhlížel můj úlovek jako mimořádně velký chumáč chmýří pampelišky, vybavený párem ohromných zlatavých kukadel; při bližším ohledání se ukázalo, že to je mládě výrečna malého, ještě opeřené mladistvým chmýřím. Chviličku jsme se na sebe dívali, a pak pták, zřejmě rozněvaný mým nezdvořilým smíchem nad jeho vzezřením, mi zaryl drápky hluboko do palce, takže jsem větev pustil z ruky a oba najednou jsme se skulili ze stromu.

Rozhněvaného výrečka jsem si odnesl domů v kapse a s jistým neklidem jsem ho ukázal rodině. K mému překvapení ho uvítali s bezvýjimečným souhlasem a nikdo nepronesl slůvko námitky proti tomu, abych si ho ponechal. Usídlil se v košíku, který jsem ponechával ve své pracovně, a po delším debatování dostal jméno Odysseus. Od samého začátku nám dal najevo, že je pták velmi silného charakteru a že s ním nejsou žádné hračky. Ačkoli by se byl pohodlně vešel do čajového šálku, nejevil žádnou bázeň a bez rozmýšlení napadal kdeco a kdekoho, bez ohledu na velikost. Protože jsme všichni museli být v jedné místnosti, měl jsem dojem, že by bylo dobré, kdyby navázal důvěrnější vzahy s Rogerem, a proto jakmile se výreček usadil, ujal jsem se obřadu představení tím, že jsem Odyssea posadil na zem a Rogerovi jsem nařídil, aby k němu přistoupil a spřátelil se. Roger se už naučil přijímat s filozofickým klidem, když jsem mu uložil, aby se spřátelil s rozličnými tvory, které jsem adoptoval, a vzal tedy výrečka na vědomí jako něco běžného. Vrtěl hbitě ocasem a vemlouvavě se přiblížil k Odysseovi, který dřepěl na podlaze s výrazem ani zdaleka ne přátelským. Rogerův příchod pozoroval s upřeným divokým výrazem bez jediného mrknutí. Roger popošel s menší důvěřivostí. Odysseus čučel zamračeně dál, jako kdyby se pokoušel psa hypnotizovat. Roger se zastavil, schlípl uši, jen slabě vrtěl ocasem, a pak se po mně ohédl, aby získal nějakýá pokyn. Přísně jsem mu poručil, jen ať si ho dál přátelsky předchází. Roger se zadíval znepokojeně na výrečka a pak ho s bodrou žoviálností obešel ve snaze přiblížit se k němu zezadu. Ale Odysseus zároveň také otáčel hlavu a nepřestal na něho upárat oči. Roger se ještě v životě nesetkal s tvorem, který by se mohl podívat dozadu a přitom vůbec neotočit tělo, a byl z toho zřejmě drobátko na rozpacích. Po krátkém uvžování se rozhodl, že to s výrečkem zkusí pobídkou ke hře a dovádění. Spustil se na břícho, hlavu si položil mezi přední packy a polehoučku se plížil k sově, přitom jemně vrněl a vrtěl ocasem jako divý. Odysseus se nepřestával tvářit nehnutě jako vycpaný. Roger se plazil po břiše pořád blíž, až se mu podařilo dostat se až docala k výrečkovi, ale tu se dopustil osudné chyby. Vystrčil svou kudrnatou hlavu kupředu a očichával ho hlasitě a se zájmem. Nu, Odysseus jistě dokázal vydržet hodně, ale nechat se očichávat takovým hromotluckým psem, zarostým černými kudrnatými chlupy? To si nehodlal nechat líbit! Rozhodl se, že tomu nevzhlednému bezkřídlému zvířeti bude muset ukázat, kdy toho má zrovna dost. Sklopil oči, klapl zobákem, vyhoupl se do vzduchu a přistál přímo na psově černém čenichu, a také do něho hned zabořil drápy, ostré jako břitva. Roger úlekem vyštěkl, setřásl ptáka z mordy a odtáhl pod stůl; žádné lichotivé konejšení ho pak nemohlo přimět, aby vylezl ven, až teprve když Odysseus byl bezpečně zpátky v košíku.

Když Odysseus dospíval, pozbyl svého prachového opeření mláděte a obrostl pěkným popelavě šedým, rezatým a černým peřím své čeledi, s bledší barvou na prsíčkách hezky zpestřenou černými mlatézskými kříži. Rovněž mu narostly dlouhé ušní chvostky, které hněvivě napřimoval, když si někdo zamanul a něci s k němu dovolil. Teď už byl příliš starý na to, abych ho choval v košíku, a představa klece mu byla krajně proti mysli, proto jsem byl nucen nechat ho pohybovat volně

v pracovně. Své cvičné létání provozoval mezi stolem a klikou u dveří, a jakmile si toto umění osvojil, zvolil si za domov příčný volán, který kryl záclonovou konzolu nad oknem, a tam pak trávil den ve spánku, s očima zavřenýma, a vypadal přesně jako suchý pahýl na olivě. Promluvil-li na něho někdo, pootevřel nepatrně oči, vztyčil ušní chvostky a celé tělo prohábl, takže pak vypadal jako nějaká záhadná vychrtlá čínská modla. Jestliže byl v mimořádně přítulné náladě, zaklapal na vás zobákem nebo - a to už bylo velké privilegium - snesl se dolů a letmo vás zlehka klovl zobákem do ucha.

Když slunce zašlo a gekoni se začali probíhat po šerých stěnách domu, Odysseus se probouzel. S chutí si zívl, protáhl si křídla, pročistil ocas a potom se tak prudce oklepal, že všechno peří se mu zježilo jako plátky chryzantém, do níž se opřel vítr. S krajní bezostyšností vyvrhl chuchvalec nestrávené potravy na noviny prostřené na zemi k tomuto i k dalším podobným účelům. Takto přichystaný k nočnímu lovu zahoukal zkusmo "taj-hú," aby se ujistil, že je řádně při hlase, a potom se měkkým tichým letem pustil kolem pokoje, nesl se tiše jako smítko popela a přistál mi na rameni. Krátkou chvíli tam poseděl, ďobal mi po uchu, a nato se znovu oklepal, zanechal citových výlevů a zpraktičtěl. Odlétl na lavičku u okna a znovu zahoukal tázavým "taj-hú?" a přitom se na mne díval svýma medově žlutýma očima. To bylo znamení, že si přeje, abych otevřel okenice. Jakmile jsem otevřel dokořán, vylétl oknem, v němž se nakrátko zarýsovala jeho silueta na pozadí měsíční oblohy, než se ponořil do tmy mezi olivami. Za okamžik na to se rozlehlo jeho hlasité vyzývavé "taj-hú! taj-hú!", varovné upozornění, že Odysseus se právě vydává na lov.

Doba, kterou Odysseus strávil na lovu, se různila; někdy se snesl zpátky do pokoje za pouhou hodinu, a jindy zase býval venku celou noc. Ale ať odlétal kamkoli, nikdy se neopomněl vrátil domů k večeři mezi dvátou a desátou. Nebylo-li světlo v mé pracovně, slétl dolů a nakoukl do salónu, jsem-li tam. Když jsem tam nebyl, vylétl zas po straně domu a snesl se na římsu okna mé ložnice a rázně klepal zobákem na okenice, dokud jsem neotevřel a nepředložil mu jeho mističku sekaného masa nebo usekaného kuřecího srdce nebo jakékoli pochoutky, která ten den byla na jídelním lístku. Jakmile spolkl poslední krvavé sousto, jemně, kašlavě zachrčel, chviličku zamyšleně poseděl a pak zas odlétl přes měsícem ozářené koruny stromů.

Od té doby, co se z Odyssea vyklubal schopný zápasník, začal se k Rogerovi chovat celkem slušně a přátelsky, a tak když jsme si někdy pozdě večer scházeli dolů zaplavat, občas se nám podařilo přimět Odyssea, aby nás poctil svým doprovodem. Tehdy jezdil na zádech Rogerovi, držel se jako klíště té jeho černé houně; jestliže, jak se někdy stávalo, Roger zapomněl na svého pasažéra a rozběhl se příliš rychle nebo dovádivě přeskočil kámen, Odysseovi zaplály oči, zaplácal křídly ve vyplašené snaze udržet rovnováhu a klapal zobákem hlasitě a podrážděně, až jsem Rogerovi za jeho nepozornost vyhuboval. Na břehu se Odysseus usadil na mých šortkách a na košili, zatímco já s Rogerem vesele skotačil v teplé, mělké vodě. Odysseus pozoroval naše bujné dovádění svýma kulatýma a drobátko káravýma očima a seděl zpříma jako gardista. Čas od času opouštěl své stanoviště a mžikem přelétl nad námi, zaklapal zobákem a pak se zas vrátil na břeh, ale dělal-li to ze strachu o naše bezpečí nebo měl-li chuť přidružit se k naší hře, to jsem nikdy nedokázal posoudit. Někdy, když jsme si zaplavání protáhli tuze dlouho, otrávilo ho čekání, a tu odlétal přes kopec do zahrady a na rozloučeno zahoukal své "taj-hú, taj-hú".

V létě, když byl měsíc v úplňku, rodina si zvykla chodit se koupat v noci, protože během dne byl takový žár, že voda v moři příliš zteplala a člověk se nijak neosvěžil. Hned jak vyšel měsíc, dali jsme se cestou dolů mezi stromy k rozvrzanému dřevěnému přístavnímu můstku na hrázi a pacně jsme se vyšplhali do Ochechule. Larry a Petr byli u jednoho vesla, Margo s Lesliem se ujali druhého a já s Rogerem jsme se usadili na přídi a zastávali jsme hlídku; pluli jsme zvolna podél pobřeží asi tak půl míle až na místo, kde byla malá zátoka s pruhem bílého písku a s několika pečlivě rozmístěnými balvany, hladkými a ještě prohřátými sluncem, ideálními ke klidnému posezení. Ochechuli jsme zakotvili v hloubce a pak jsme přes bok skočili do vody, kde jsme se potápěli a dováděli, až se zrcadlení měsíce na hladině tetelivě tříštilo široko daleko přes vody zátoky. Když nás to unavilo, doplavali jsme malátně na břeh, lehli jsme si na teplá skaliska a hleděli vzhůru do oblohy krpenaté hvězdami. Po takové půlhodině jsem obyčejně míval hovoru dost, a to jsem vklouzl zpátky do vody a zvolna jsem plaval na zádech přes zátoku, podepřený teplou poduškou moře, a hleděl upřeně na

měsíc. Jednou v noci, když jsem se takto bavil, objevil jsem, že naši zátoku používají ještě jiní tvorové.

Ležel jsem roztažený v hedvábně hebké vodě, zevloval očima po obloze a jenom jsem pohyboval lehce rukama a nohama, abych se udržel na hladině; díval jsem se na mléčnou dráhu, rozestřenou jako šifonový pás přes klenbu oblohy, a uvažoval jsem, kolik hvězd asi obsahuje. Ještě jsem mohl slyšet hlasy ostatních, jak se na břehu smějí a hovoří, až se to rozléhá nad vodou, a když jsem zdvihl hlavu, mohl jsem rozeznat místo, kde sedí, podle pravidelného pohybu ohýnků jejich zapálených cigaret. Jak jsem se tak zasněně a mimovolně nechával vodou nést, náhle jsem se vylekal, když jsem docela blizoučko vedle sebe zaslechl plesknutí a zabublání vody, po němž následoval protáhlý, hluboký vzdech, a když mě nečekaně rozhoupaly drobné vlnky. Chvatně jsem se vzpřímol a začal šlapat vodu a rozhlížet se, jak daleko jsem se nechal odnést. Nadmíru jsem se vyděsil, když jsem zjistil, že jsem nejenom značně daleko od břehu, ale rovněž i od Ochechule, a ani zdaleka jsem nemohl tušit, co je to asi za zvíře, co kolem plave v té černé hloubce pode mnou. Slyšel jsem dobře ostatní, jak se na břehu smějí bůhvíčemu, snad nějakému vtipu, a viděl jsem, jak někdo odhodil nedopalek cigarety vysoko k obloze jako červenu hvězdu, která se obloukem snesla a zhasla na krajíčku moře. Byl jsem čím dál tím neklidnější a užuž jsem chtěl zavolat o pomoc, když tu ve vzdálenosti asi dvaceti stop jako by se moře s tlumeným svistem a žblunknutím rozčíslo, objevil se lesklý hřbet, ozavalo se hluboké, spokojené nadechnutí a hřbet se znovu ponořil nad hladinu. Měl jsem taktak čas rozpoznat, že je to delfín, a už jsem zjistil, že jsem v samém středu jejich hejna. Zahemžili se kolem mne, labužnicky funivě dýchali a jejich černé hřbety se blýskaly, jak se v měsíčním svitu vyhrbovali. Muselo jich být snad osm, a jeden se vynořil tak blízko, že by bylo stačilo, abych plaval tři tempa kupředu, a byl bych se dotýkal jeho černé hlavy. Házeli sebou a ztěžka nadechovali a tak si hráli přes celou zátoku a já plaval s nimi a jako očarovaný jsem pozoroval, jak se vynořují na povrch, rozčísnou vodu, zhluboka se nadýchnou a pak se opět ponořují pod hladinu, takže po sobě nechávají jenom rozpínavý kotouč pěny, jedinou známku, že byli nad vodou. Za chvíli, jako by uposlechli nějaký signál, obrátili se a zamířili ven ze zátoky ke vzdálenému břehu Albánie; a já šlapal vodu a pozoroval jsem, jak odplouvají do dálky v bělostném řetězu měsíčního světla, jak se vynořují jejich lesklé hřbety a jak se zas s hřmotnou extází ponořují do vody vlažné jako čerstvé mléko. Nechávali za sebou stopu velkých bublin, které se na hladině houpaly a nakratičko zazářily jako miniaturní luny, než pod vlnkami zanikly.

Po téhle příhodě jsme se často setkávali s delfíny, když jsme si vyšli zaplavat při měsíčku, a jednu večer nám připravili velkolepou, světlem hýřící podívanou za pomoci nejroztomilejšího hmyzu, který byl na ostrově domovem. Objevili jsme, že v horkých měsících moře pojednou celé světélkuje. Za měsíční noci to nebylo tak nápadné - jedině slabounké zelenavé blikání kolem přídě loďky, letmý záblesk, když někdo skočil do vody. Přesvědčili jsme se, že pro světélkování je nejvhodnější doba, když měsíc vůbec nesvítí. Dalším světélkujícím živlem v letních měsících byla světluška. Tito štíhlí hnědí broučci létali ihned, jak se setmělo, v celých rojích proletovali olivovými háji, zadečky jim hned svítily, hned zas zhasínaly zelenobílá světélka, nikoli zlatozelená, jako moře. A zase světluškám nejlépe svědčila bezměsíčná noc, kdy jim žádný zářivý měsíční jas neubíral na světle. Je to jistě kupodivu, ale nikdy bychom byli nespatřili delfíny, světlušky i světélkování moře - všechno pěkně panoramaticky najednou - nebýt matčina koupacího úboru.

Nějakou dobu nám máti nadmíru záviděla to denní a noční plavání, ale - jak se vyjádřila k našemu návrhu, aby se chodila koupat s námi - je prý na něco takového příliš stará. Ale nakonec, když jsme na ni nepřestávali naléhat, máti odjela do města a pak si s ostýchavým výrazem přinesla domů záhadný balíček. Jakmile to rozbalila, všichni jsme užasli: máti zdvihla prapodivný beztvarý kus obleku z černé látky, odshora dolů pošitý nesčetnými volánky, skládáním a záložkami.

"Tak co tomu říkáte?" zeptala se.

Třeštili jsme oči na ten zvláštní oblek a zvědavě jsme uvažovali, k čemu to vlastně je.

"Co to je?" tázal se po chvilce Larry.

"No přece plavky," odpověděla máti. "Propána, co sis myslel, že to je?"

"Mně to připadá spíš jako špatně stažená velrybí kůže," poznamenal Larry a prohlížel si oblek ještě podrobněji.

"To nejde, tohle na sebe přece nemůžeš vzít, máti," zvolala zděšeně Margo, "vždyť to vypadá na model někdy z roku devatenáct set dvacet!"

"A nač to má všechny ty kanýrky a legrace?" vyzvídal se zájmem Larry.

"To se ví, že na ozdobu," řekla máti pohněvaně.

"To je báječný nápad! Nezapomeň si z toho vyklepat rybičky, až vylezeš z vody."

"Ale mně se to líbí, ať je to jaké chce," řekla máti rozhodně a zabalila zas tu hnusnou zrůdu, "a budu to nosit!"

"Budeš muset dát pozor, aby se to na tobě nenacucalo vodou, takový zábal na těle," upozornil ji Larry vážně.

"Máti, taková hrůza! To na sebe nemůžeš vzít," řekla Margo. "Prosím tě, proč sis nevybrala něco modernějšího?"

"Milá děvenko, až budeš v mém věku, nebudeš moci chodit veřejně ve dvoudílných plavkách... nebudeš na to mít postavu."

"Moc rád bych věděl, na jakou postavu navrhli tohle," podotkl Larry.

"Máti, ty jsi beznadějný případ," zvolala zoufalá Margo.

"Ale mně se to líbí... a nechci přece na tobě, abys to nosila ty," namítla máti výbojně.

"Správně, máti, jen si dělej, jak ty chceš," projevil souhlas Larry; "nedej se odradit. Pravděpodobně ti to bude velmi dobře padnout, jestliže si k tomu budeš moct vypěstovat další jeden dva páry nohou."

Máti pohodila hlavou a důstojně odešla nahoru, aby si plavky vyzkoušela. Za chvilku nás zavolala, abychom si ji šli prohlédnout, jak jí to sluší, a tak jsme se všichni hrnuli nahoru do ložnice.

Na Rogera připadlo, aby tam vešel první, a když ho uvítalo to divné zjevení, oblečené do řasnatého černého úboru, na kterém se vlnily kanýrky, kvapně couvl dveřmi ven a divoce se rozštěkal. Trvalo hezkou chvíli, než se nám ho podařilo přesvědčit, že to je skutečně naše máti, a ještě i pak se dlouho po ní díval po očku, váhavě a nejistě. Ale přes všechen náš odpor nedala máti na svůj koupací úbor dopustit, a tak jsme se nakonec vzdali.

Abychom oslavili její první vstoupení do moře, rozhodli jsme se uspořádat za měsíčku piknik dole u zátoky. Poslali jsme pozvání Theodorovi, který byl jediný cizí člověk, jehož máti hodlala strpět při té velké příležitosti. Nastal den onoho slavného vstupu do vody, jídlo i víno už čekalo, loďka byla vyčištěná a plná polštářků, zkrátka všechno bylo přichystáno, když se Theodor dostavil. Jen uslyšel, že si hodláme jít zaplavat a uspořádat piknik při měsíčku, připomněl nám, že právě ta noc je bezměsíčná. Jeden jsme vinili druhého za to, že si neověřil, v jakém stadiu bude měsíc, a tato debata pokračovala až do setmění. Nakonec jsme se rozhodli, že se - všemu navzdory - na ten výlet vydáme, protože všechno je připraveno; a tak jsme doklopýtali až k loďce dolů s nákladem jídla, vína, ručníků a cigaret, a vypluli jsme podél břehu. Theodor a já jsme seděli na přídi jako hlídky a ostatní se střídali u vesel, kdežto máti kormidlovala. Především, poněvadž si mátiny oči ještě nezvykly na tmu, řídila náš kurs v těsném kruhu tak zručně, že po deseti minutách lopotného veslování jsme před sebou náhle spatřili tyčit se hráz a najeli jsme do ní s takovou prudkostí, že se člun div neroztřištil. Máti, celá znervóznělá, přešla do druhého extrému a řídila člun na širé moře, a nakonec bychom se byli octli někde na albánském pobřeží, kdyby si toho byl Leslie nepovšml včas. Potom se kormidlování ujala Margo a řídila člun docela dobře, až na to, že v kritických chvílích propadala zmatku a zapomněla, že chce-li se někdo obrátit vpravo, musí stočit kormidelní páku doleva. Výsledek byl ten, že jsme ztratili deset minut namáhavým stáčením a strháváním loďky zpět do proudu, protože ji Margo v tom rozčilení řídila na skálu, místo opačným směrem. Vezmeme-li to ale kolem a kolem, byl to nadějný úvod k mátinu prvnímu koupání v moři.

Nakonec jsme přece jen dojeli do zátoky a na písku jsme si rozprostřeli pokrývky, vyrovnali jídlo, rozestavili do řady baterii lahví s vínem na mělčině, aby se chladilo, a tu se dostavil ten velký okamžik. Za halasného povzbuzování si máti svlékla domácí přehoz a stála odhalená v celé své nádheře, oblečená v plavkách, ve kterých vypadala, jak poznamenal Larry, jako nějaká fantastická postava z veselé pohádky. Roger se choval příkladně až do chvíle, kdy uviděl máti, jak se pomalu a důstojně brouzdá v mělčině. Tu se strašlivě rozčilil. Zřejmě asi podlehl dojmu, že ten koupací úbor je jakési mořské monstrum, které

máti obklíčilo a právě ji hodlá odnést s sebou do mořských hlubin. S divokým štěkotem vyrazil jí na pomoc, drapl jeden z volánků, které se jí tak bohatě klinkaly kolem obruby plavek, a vší silou táhl, aby máti odvlekl zpět do bezpečí. Máti, která právě poznamenala, že podle ní je voda dost studená, pojednou shledala, že ji něco táhne zpět. Vyvřískla vyděšeně, nohy jí ujely a ztěžka dosedla do dvoustopové hloubky na mělčině. Roger zatím táhl tak úporně, že velký kus volánku povolil. Krajně pyšný, že nepřítel se očividně rozkádá na kousky, Roger vrčel, aby máti povzbudil, a dal se s elánem do odstraňování zbytků drzého netvora z její osoby. My na písku jsme se svíjeli úplně bezmocní smíchy, zatímco máti seděla a lapala na mělčině po dechu v beznadějné snaze postavit se na nohy, odehnat Rogera ranami a zachránit alespoň zčásti úbor na sobě. Neštěstí bylo, že se vnou nadměrné pevnosti látky, ze které byly kouačky ušity, zadržoval vzduch uvnitř; oblek se nasákl vodou, nadul se jako balón, a tak máti přibyly ještě další potíže s pokusy tu vzducholoď z volánků a záložek zmoci. Nakonec odehnal Rogera Theodor a pomohl máti na nohy. Později, když jsme nejprve vespolek vypili každý sklenici vína nejen na oslavu, nýbrž i proto, abychom se vzpamatovali z následků té události, o níž se Larry vyjádřil jako o vysvobození Andromedy Perseem, šli jsme si zaplavat. Roger se zatím krčil poblíž a zlověstně vrčel na ten koupací úbor, který se máti kolem pasu vzdouval a třepetal.

Tu noc bylo světélkování moře obzvlášť pěkné. Ponořil-li někdo ruku do moře a zvolna pročísl vodu, rozvlnil daleko přes hladinu širokou zlatozelenou stuhu studeného ohně, a když skočil do vody, při dopadu jako by se ponořil do studící vízně třpytivých plamenů. Když jsme byli unavení, vybrodil jsme se z moře a voda nám crčkem stékala z těl, takže se zdálo, jako bychom hořeli; pak jsme si lehli na písek k jídlu. Jakmole jsme dojedli a otevřeli láhev vína, jakoby na objednávku se mezi olivami za námi objevilo několik světlušek - jaksi úvodem k podívané.

Nejdříve se jen asi dvě tři zelené skrvnky klouzavě sunuly mezi stromy s pravidelným blikáním. Ale poznenáhlu se jich objevovalo stále víc a víc, až byly celé oblasti olivových hájů prosvícené tajemným zeleným přísvitem. V životě jsme nespatřili tolik světlušek shromážděných na jednom místě; v celých rojích se kmitaly mezi stromy, lezli v trávě, v křoví a po olivových kmenech, v rojích se nám hemžily nad hlavou a snášely se na pokrývky jako zelené uhlíčky. Blýskavými proudy letěly přes zátoku, vířily nad vodou, a tu, najednou jako na povel, vynořili se delfíni, vepluli v řadě do zátoky, rytmicky se houpali vodou, hřbety jakoby potřené fosforem. Uprostřed zátoky se rozdělili, potápěli se a převalovali a cvhílemi vyskakovali vysoko do vzduchu a opět spadávali do té světelné záplavy. Byl to fantastický pohled, s těmi světluškami ve vzduchu a se svítícími delfíny pod nimi. Docela zřetelně jsme mohli vidět dokonce i světelné pruhy pod povrchem, kde delfíni pluli v plamenných útvarech nad písčitým dnem, a když vyskočili vysoko nad hladinu, odskakovaly z nich smaragdově zářící kapky vody, a nikdo nmohl říci přesně, na co se vlastně dívá, je-li to světélkování moře nebo světlušky. Asi tak hodinu jsme pozorovali toto divadlo, až posléze světlušky začaly pozvolna zalétat zpátky na ostrov a dál hlouběji podle pobřeží. Po nich se zas sešikovali delfíni a chvatně zamířili na širé moře, takže za nimi zůstávala pouze plamenná stezka, která se mihotala a zářila a potom pozvolna zapadla jako planoucí haluz, položená přes zátoku.

* Kapitola jedenáctá

* Kouzelné souostroví

Poněvadž léto bylo čím dál parnější, usnesli jsme se, že veslovat s Ochechulí podél břehu k našemu koupališti níž v zátoce vyžaduje příliš mnoho námahy, a investovali jsme proto peníze do přívěsného motoru. Koupě tohoto motoru nám získala přístup do rozlehlých pobřežních oblastí, protože nyní jsme se mohli odvážit mnohem dál, podnikat výlety podél zubaté linie pobřeží na vzdálenější a opuštěné pláže, zlatavé jako kukuřice nebo spadlé luny ležící mezi křivolakými skalami. A právě tehdy při těchto výletech jsem si povšiml roztroušené skupiny ostrůvků, táhnoucí se několik mil podél pobřeží; některé byly dost rozlehlé, jiné zas ve skutečnosti jen mimořádně velká skaliska s parukou zeleného porostu, posazeného nejistě na samém vršíčku. Z jakéhosi důvodu, jemuž jsem nemohl přijít na kloub, tyto ostrůvky nadmíru přitahovaly mořskou zvířenu, a po krajích ostrovů, ve skalních tůňkách a v písečných zátočinách, ne větších než velký stůl, byl takový výběr živočichů, že to budilo úžas. Podařilo se mi vylákat rodinu na několik výletů na tyto ostrůvky, protože

však jen na málokterém z nich byla pěkná místečka ke koupání, rodinu brzy znudilo, že musela vysedávat na sluncem rozpálených balvanech, zatímco já donekonečna lovil v tůňkách a chvílemi objevoval divné - a pro ně odporné mořské zvířectvo. Mimoto se ostrovy táhly za sebou blízko břehu, některé z nich dělil od mateřského ostrova pouze asi dvacet sop široký průliv a bylo tam plno útesů a skal. Proto řídit Ochechuli mezi takovými nebezpečnými místy a zajišťovat, aby lodní šroub nikde nenarazil a nezlomil se, to činilo z každého výletu na ostrovy obtížný navigační problém. Přes všechny mé protesty byly naše výlety do těch končin stále řidší a řidší a já prožíval pravá muka při pomyšlení na veškeré ty podivuhodné živočichy, kteří v těch průzračných tůňkách jen čekají, abych je ulovil; ale s tím se nedalo nic dělat z toho prostého důvodu, že jsem neměl loďku. Navrhl jsem, zdali by mi nedovolili vyjet si s Ochechulí sám, řekněme jednou za týden, ale rodina byla z rozličných důvodů proti tomu. Avšak právě když jsem se téměř docela vzdal naděje, dostal jsem brilantní nápad; co nevidět jsem měl mít narozeniny, a byl jsem přesvědčen, že půjdu-li na rodinu zchytra, mohu dostat nejenom loďku, ale ještě k tomu i jinou výbavu. Proto jsem rodině navrhl, že místo abych dárky k mým narozeninám ponechal na jejich volbě, že bych jim snad mohl vyjmenovat věci, po kterých nejvíc toužím. Takto by přece měli jistotu, že mi nezpůsobí zklamání. Rodina poněkud překvapeně souhlasila a mě se pak jen maličko nedůvěřivě zeptali, co bych tedy chtěl. Odpověděl jsem jako by nic, že jsem o tom ještě moc nepřemýšlel, ale že pro každého z nich napíšu seznam, a oni si pak mohou z toho vybrat jednu nebo více věcí.

Vypracování toho seznamu mě stálo mnoho času i přemýšlení a ve značné míře i praktického užití psychologie. O máti jsem například věděl, že mi koupí všechno ze svého seznamu, proto jsem tam uvedl některé nejpotřebnější a nejdražší kusy vybyvení: pět dřevěných pouzder, zasklených, vyložených korkem, k uložení sbírky hmyzu; dva tucty zkumavek; pět pint metylalkoholu, pět pint formalínu a mikroskop. Seznam pro Margo byl trošku obtížnější, protože jsem musel předměty volit tak, aby ji to ponouklo jít pro ně do jejích oblíbených obchodů. Vyžádal jsem si tedy od ní devět metrů filtrovacího mušelínu, devět metrů bílého kalika, šest velkých balíčků špendlíků, dva balíky vaty, dvě pinty éteru, pinzety a dvě kapátka na plnění per. Rezignovaně jsem si uvědomil, že je zhola marné žádat Larryho například o takový formalín nebo špendlíky, ale kdyby na mém seznamu bylo vidět nějakou zálibu v knihách, měl jsem dobré vyhlídky. Podle toho jsem také popsal velikánský arch tituly knih, jmény autorů, nakladatelů a cenami všech knih z přírodovědy, o kterých jsem byl přesvědčen, že je nutně potřebuju, a hvězdičkami jsem označil ty, které bych přijal skutečně s povděkem. Protože jsem už měl jen jedinou žádost, rozhodl jsem se, že s Lesliem si místo psaní raději promluvím osobně, věděl jsem však, že si budu muset tu chvíli zvolit velmi opatrně. Musel jsem vyčkat několik dní na takovou dobu, kterou bych pokládal za nejvhodnější.

Právě jsem mu pomohl dokončit jakési střelecké pokusy, při kterých se musela hlaveň starodávné předovky přivázat ke stromu a odpálit pomocí dlouhého motouzu upevněného ke spoušti. Při čtvrtém pokusu jsme docílili výsledku, který Leslie zřejmě pokládal za úspěch: hlaveň se roztrhla a kousky kovu se svištivě rozlétly na všechny strany. Leslie měl nesmírnou radost a psal si poznámky na zadní stranu nějaké obálky. Společně jsme se pustili do sbírání pozůstatků pušky. Mezitímco jsme se takto zaměstnávali, zeptal jsem se ho jakoby jen nahodile, co by mi tak chtěl dát k narozeninám.

"Nemyslil jsem na to," odpověděl roztržitě a se zřejmým uspokojením prohlížel pokroucený kus kovu. "Na tom nezáleží... ůcokoliů budeš chtít... jen si vyber!"

Řekl jsem, že bych chtěl loďku. Leslie si uvědomil, že padl do léčky, a odpověděl pohněvaně, že loďka je příliš velký dárek k narozeninám, a ať je to jak chce, to si stejně dovolit nemůže. Já zase stejně pohněvaně řekl, že mi dovolil, abych si vybral, co se mi zlíbí. Lelsie přisvědčil, že ano, to řekl, ale nemyslil tím loďku, protože ty jsou strašně drahé. Já zas odpověděl, že když někdo řekne cokoli, tak také doopravdy myslí cokoli, a to včetně loďky, a konečně, vždyť přece nečekám, aby mi ji koupil. Že mě napadlo, když toho ví tolik o loďkách, jistě bude s to mi ji vyrobit sám. Ale myslí-li, že by to bylo příliš obtížné...

"Ale kdepak, žádná velká obtíž to není," odpověděl Leslie neopatrně, a pak kvapně dodal, "no totiž žádná tak strašná obtíž. Tady jde o čas. Bude to trvat

bůhvíjak dlouho. Podívej se, nebylo byl lepší, kdybych tě dvakrát v týdnu vyvezl na Ochechuli?"

Ale já neustoupil; chtěl jsem loďku a byl jsem ochoten na ni čekat.

"Tak dobrá, dobrá," přikývl Leslie zlostně, "postavím ti loďku. Ale zatímco na ní budu pracovat, nestrpím, abys kolem toho okouněl, rozumíš? Ať se mi tam ani neukážeš! Nesmíš ji vidět, dokud nebude hotová!"

S potěšením jsem projevil souhlas s těmito podmínkami, a tak příštích čtrnáct dní se Spiros ustavičně vracel s nákladem prken, a ze zadní verandy už k nám doléhaly zvuky pily, tlučení kladivem a klení. V domě bylo nastláno hoblin, a ať se Leslie hnul kamkoli, všude za sebou trousil stezičky pilin. Tehdy mi nebylo nijak zatěžko potlačit netrpělivost a zvědavost, protože jsem v té době měl na práci něco jiného. Právě skončili s nějakými opravami na zadní straně domu a zbyly tam po nich tři velké pytle krásně růžového cementu. Ty jsem si ihned zabral pro sebe a dal jsem se do stavby řady malých rybníčků, v nichž bych mohl chovat nejenom své sladkovodní zvířectvo, ale i všechny ty báječné mořské tvory, které jsem doufal ulivit se svou novou loďkou. Kopání rybníčku v pokročilém létě bylo ovšem těžší práce, než jsem předpokládal. Ale konečně jsem měl vykopáno několik čtyřhranných jam s celkem slušnými okraji, a pár dní šplíchání v lepkavé kaši překrásně korálově růžového cementu mě brzy osvěžilo. Do Lesliho steziček z pilin a hoblin se teď v celém domě protkával pozoruhodný vzorec růžových šlápot.

Den před mými narozeninami podnikla celá rodina výpravu do města. Důvody byly trojí. Především mi chtěli koupit dárky. Za druhé bylo nutno obnovit zásoby ve spíži. Dohodli jsme se, že k oslavě nepozveme mnoho lidí; řekli jsme si, že se nám velká sešlost nezamlouvá, a proto jsme se rozhodli, že se spokojíme nanejvýš s nějakými deseti pečlivě vybranými hosty. Že to bude sice malé shromáždění, ale zato vynikající lidé, které máme nejraději. Po této jednomyslné dohodě se každý člen rodiny jal sezvávat těch deset hostí. Smůla byla v tom, že všichni nepozvali tytéž lidi, až na Theodora, který dostal pět různých pozvánek. Výsledek byl, že v ten předvečer slavného dne máti náhle přišla na to, že budeme mít nikoli deset hostí, nýbrž pětatřicet. Třetí důvod k výpravě do města byl ten, že bylo nutno zajistit, aby Lugaretsia šla konečně k zubnímu lékaři. V poslední době si stýskala hlavně na zuby, a doktor Andruchelli, který se jí podíval do úst, několikrát "zapopkal" na znamení hrůzy a prohlásil, že Lugaretsia si musí nechat vytrhat všechny zuby, jelikož je zřejmé, že jsou příčinou všech jejích zdravotních potíží. Po týdenním přemluvání, za hojného toku jejích slzí, se nám podařilo přimět Lugaretsii k souhlasu, ale odmítla jít bez morální podpory. Vzali jsme ji tedy celou bledou a plačící mezi sebe a tak jsme také vjeli do města.

Vrátili jsme se večer, vyčerpaní a nevrlí, vůz vysoko naložený potravinami, a Lugaretsií, která nám ležela všem na klíně jako mrtvola a strašlivě naříkala. Bylo naprosto zřejmé, že příští den nebude s to pomáhat s vařením ani s jinou prací. Žádali jsme Spira, aby navrhl nějaké řešení, ten odpověděl jako obvykle:

"To nic!" odbyl nás zamračeně, "všechno necháš na mně! Egó thá diefhetiso!"

Ráno příštího dne bylo přebité událostmi. Lugaretsia se zotavila natolik, žře mohla převzít lehčí práci, a tak za námi chodila po celém domě, ukazovala pyšně krvavé jamky v dásních a popisovala dopodrobna hrozná muka, jaká vytrpěla u každého jednotlivého zubu. Když jsem si důkladně prohlédl dárky a poděkoval rodině, obešel jsem s Lesliem dům k zadní verandě, kde ležel záhadný předmět zakrytý plachtou. S výrazem eskamotéra Leslie stáhl plachtu, a tu byla moje loďka. Díval jsem se na ni jako u vytržení; byla to zaručeně nejkrásnější loďka, jakou mohl člověk mít. S lesklým povrchem čerstvého nátěru tam ležel můj oř, připravený na cestu ke kouzelnému souostroví.

Loďka byla asi sedm stop dlouhá a téměř kulatá. Leslie mi honem začal vysvětlovat - pro případ, že bych ten její tvar pokládal za výsledek špatné odborné práce -, že příčina vězí v tom, že prkna na kostru byla tuze krátká - a toto vysvětlení bylo podle mého úplně uspokojivé. Koneckonců to byla taková mrzutá maličkost, jaká se mohla přihodit komukoli. Odpověděl jsem rázně, že podle mého názoru je ten tvar loďky moc hezký, a také jsem si to opravdu myslel. Nebyla hladká, útlá a poněkud dravčího vzhledu jako většina loděk, ale zaoblená, dobrácká, a v této své kulaté masívnosti jaksi mile útlulná. Připomínala mi vážného chrobáka, hmyz, k němuž jsem choval velké sympatie. Leslieho potěšila má

očividná radost, a řekl s hlubokým politováním, že byl nucen udělat jí ploché dno, poněvadž z mnoha rozličných technických důvodů je to nejbezpečnější. Řekl jsem, že mám nejraději loďku s plochým dnem, protože se pak dají stavět na zem nádoby s úlovky bez valného nebezpečí, že se převrhnou. Lelsie se mě zeptal, líbí-li se mi soulad barev, protože v tom si není tuze jistý. Nu což, podle mého mínění soulad barev byl na loďce to nejlepší, koruna, která doplňovala to jedinečné plavidlo k úplné dokonalosti. Vnitřek byl natřený zeleně a bíle a vypuklé boky byly vkusně pomalovány bílými, černými a jasně oranžovými pruhy, a ta souhra barev mi připadala i umělecká i příjemná. Pak mi Leslie ukázal dlouhou, hladkou cypřišovou tyč, kterou opracoval na stožár, ale vysvtlil mi, že není možné upevnit ji na místo, dokud loďka není na vodě. Nadšeně jsem navrhl, abychom ji teď hned spustili. Leslie, který byl horlivým zastáncem patřičných procedur, se vyslovil, že se přece nedá spouštět na vodu loď, dokud není pokřtěná, a jestli jsem si už nějaké jméno vymyslel? To byl ovšem těžký problém, a tak tady jsme svolali rodinnou poradu, aby jej pomohla vyřešit. Stáli jsme v hloučku kolem loďky, která vypadala uprostřed nás jako obrovský květ, a lámali si mozek.

"Proč bys ji nepokřtil Čtverák Roger?" navrhla Margo.

To jsem odmítl s opobržením; vysvětlil jsem jim, že potřebuji takové baculaté jméno, které by odpovídalo vzhledu i svérázu loďky.

"Fatty Arbuckle(*16)," utrousila do řeči máti roztržitě.

Také to bylo k ničemu; loďka prostě nevypadala jako Arbuckle.

"Tak jí říkej Archa," poznamenal Leslie, ale já zavrtěl hlavou.

Chvilku bylo zas ticho, zatímco jsme všichni upírali oči na loďku. Náhle jsem na to připadl, na dokonalé pojmenování, Majda, právě tak ji pokřtím.

"To je moc hezké, synáčku," vyslovila se pochvalně máti.

"A já zrovna chtěl navrhnout Macatá Manda," řekl Larry.

"Ale jdi Larry!" pokárala ho máti. "Neuč toho chlapce takovým výrazům!"

Rozebíral jsem v duchu Larryho návrh; tedy to jméno bylo opravdu neobyčené, ale konečně takové bylo i jméno Majda. Obě jména jako by vyvolávala představu tvaru i svérázné osobitosti loďky. Po valném uvažování jsem se k něčemu rozhodl. Přinesl jsem si plechovku černé barvy a pracně, poněkud rozteklými velkými písmeny jsem na boku loďky napsal: Macanda. Tak, už to bylo; jméno znělo nejen neobvykle, ale bylo i spojené ze dvou slov; znělo tak exoticky. Aby mátina dušička měla pokoj, musel jsem slíbit, že budu v hovoru o loďce s cizími lidmi používat jedině jména Majda. Záležitost se jménem byla tedy vyřízená a nyní jsme se pustili do práce se spouštěním na vodu. Snést loďku z kopce k přístavišti si vyžádalo spojené námahy Margo, Petra, Leslieho a Larryho, kdežto máti a já jsme šli za nimi se stožárem a butelkou vína, s níž jsme hodlali provést patřičně obřad křtu a spouštění na vodu. Na konci hráze se nosiči zastavili, vyčerpaní, div únavou nepadli a já s mátí jsme zápolili se zátkou u butelky vína.

"Prosím vás, co to děláte?" volal podrážděně Larry. "Prokristapána, honem, pospěšte si; nejsem zvyklý fungovat coby skluz pro loď."

Konečně jsme zátku dotali ven a já zvučným hlasem oznámil, že tuhle loď křtím na Macandu. Pak jsem uhodil butelkou o její oblou záď s tím nešťasným výsledkem, že půl pinty bílého vína vystříklo Larrymu na hlavu.

"Pozor, pozor!" ohražoval se. "Co si myslíš, koho z nás vlastně máš spustit na vodu?"

Konečně mocným strkem sešoupli Macandu z hráze a loďka přistála na svém plochém spodku s ranou jak z kanónu, až se voda rozstříkla na všechny strany, a pak se pohupovala stejnoměrně a důvěryhodně po vlnkách. Docela nepatrně se nakláněla na pravý bok - ale to jsem velkomyslně připisoval na vrub vínu, nikoli Leslieho řemeslné dovednosti.

"Tak!" řekl Leslie, který věci řídil. "Teď postavme stožár... Margo, ty ji podrž na špici... to je ono... teď ty, Petře, kdyby sis vlezl na záď, podali bychom ti s Larrym stožár... Stačí, když uděláš jen jedno, zasadíš ho do té botky."

Margo tedy ležela na břiše a držela špici loďky a Petr mrštně skočil na záď a tam se postavil s nohama rozkročenýma, aby přijal stožár, který držel Larry a Leslie.

"Poslyš, Lesi, ten stožár mi připadá kapánek dlouhý," řekl Larry a kriticky si prohlížel tyč.

"Nesmysl! Bude prima, jen až bude stát," odpověděl Leslie.

"Tak... jsi připravený, Petře?"

Petr přikývl, zaujal povnější pozici, oběma rukama uchopil pevně stožár a zasadil ho do botky. Pak odstoupil, oprášil si ruce, a ůMacandaů se hbitě, na plavidlo s takovým obvodem až pozoruhodně hbitě, překotila. Petr ve svých jediných slušných šatech, které si oblékl na počest mých narozenin, zmizel pod vodou, skoro to ani nezažbluňklo. Všechno, co zůstalo na povrchu, byl jeho klobouk, stožár a jasně oranžové dno loďky Macandy.

"Petr se topí! Utopí se!" křičela Margo, která v kritických chvílích měla vždycky sklon dívat se na všechno černě.

"Nesmysl! Tady na to není dost velká hloubka," odmlouval Leslie.

"Vždyť jsem ti říkal, že ten stožár je moc dlouhý," připomněl mu Larry s protivným úsměvem.

"Ale nic není moc dlouhý," odsekl Leslie nakvašeně; "ten pitomec ho nezasadil správně."

"Neopovažuj se mu nadávat pitomec," okřikla ho Margo.

"Přece nemůžeš dvacetistopý stožár upevnit na takovou kocábku jako umývadlo a čekat, že se udrží v rovnováze," řekl Larry.

"Když jsi po čertech takový machr, pročs tedy tu loďku neudělal sám?"

"Nikdo mě o to nepožádal... Mimochodem, o tobě se má za to, že jsi expert, ačkoli pochybuju, jestli by tě zaměstnali v loděnicích na Clydu!"

"Pěkný vtípek. Ono se to lehce kritizuje... jen proto, že ten pitomec..."

"Neříkej mu pitomec... Co si to dovoluješ?"

"No, no, děti, nehádejte se kvůli tomu," řekla máti konejšivě.

"Ale když Larry se chová tak hloupě povýšeně..."

"Bohudíky! Petr vyplaval," zvolala Margo nadmíru vroucím hlasem, když se zmazaný a prskající Petr vynořil na povrch.

Vytáhli jsme ho ven a Margo ho chvatně vedla do domu, aby zkusili, zdali mu šaty uschnou ještě před započetím večírku. My ostatní jsme šli za nimi v neustálé konverzaci. Leslie, vydrážděný Larryho kritizováním, se převlékl do šortek a vyzborjený tlustospisem - objemnou příručkou o stavbě jachet - a krečovskou mírou sešel zas k vodě zachránit loďku. Pro zbytek dopoledne nepřestal přiřezávat stožár po kouskách, až se loďka nakonec udržela zpříma, ale tou dobou byl stožár už jenom tak asi tři stopy vysoký. Leslie byl z toho celý popletený, ale slíbil, že upevní nový stožár hned, jakmile si vypočte správné rozměry. Tak Macanda, upoutaná na konci hráze, seděla na mělčině v celé slávě a vypadala jako krajně pestrá, obézné siamská bezocasá kočka.

Spiros přjijel krátce po obědě a přivezl s sebou vysokého postaršího muže, který měl chování velvyslance. Spiros nám vysvětlil, že to je bývalý majordomus a číšník řeckého krále, kterého přemluvil, aby nakrátko přerušil odpočinek a pomohl při večírku. Potom Spiros všechny vyexpedoval z kuchyně a zavřel se tam spolu s číšníkem. Když jsem obešel dům a vzadu nahlédl oknem, viděl jsem bývalého královského správce ve vestě, jak leští sklenice, zatímco Spiros, v podmračeném zadumání, si pro sebe bručel písničku a zdolával velkou hromadu zeleniny. Občas přešel batolivě přes kuchyň a zuřivě fokal do sedmi topenišť s dřevěným uhlím podél zdi, až je rozdmýchal, že zářila jako rubíny.

Jako první host přijel Theodor, seděl v kočáře nafintný ve svátečním, boty vyleštěné, a jako ústupek slavnostní příležitosti beze všeho sběratelského nářadí. V jedné ruce svíral hůlku a ve své druhé úhledně ovázaný balíček. "Aha! Mnoho... hm... štěstí k dnešnímu dni," prenesl a podal mi ruku. "Přinesl jsem vám... chm... maličkou... hm... památku... nepatrný dárek, abychom tak řekli prezent na... hm... na oslavu této příležitosti... hm."

Otevřel jsem balíček a s velkou radostí jsem uviděl, že obsahuje tlustý svazek s názvem: Život v rybnících a vodních tocích.

"Myslím, že to uznáte za užitečný... hm... přírůstek do své knihovny," řekl Theodor a zahoupal se na špičkách. "Dílo obsahuje některé velmi zajímavé informace o... chm... veškerém známém sladkovodním živočišstvu."

Hosté se pozvolna sjížděli a před průčelím vily byl velký nával kočárů a taxíků. Ve velkém salóně a v jídelně bylo plno lidí, hovořili, přeli se a smáli, a bývalý královský číšník - který se k matčinu zděšení oděl do fraku - přecházel hbitě v té mačkanici jako postarší tučňák a roznášel nápoje a jídlo s výrazem tak vznešeným, že mnozí z hostů byli skutečně v nejistotě, je-li to opravdový číšník nebo pouze nějaký výstřední příbuzný, který je u nás na návštěvě. Dole v kuchyni Spiros běhal k hrncům a kasrolům a přitom konzumoval ohromné množství vína. Zamračený obličej mu rudě ozařovalo světlo ohňů, a svým basem vyřvával

písničky. V ovzduší bylo plno čpavého pachu česneku a bylinek, a Lugaretsia bez přestávky pajdala s pozoruhodnou rychlostí sem a tam z kuchyně do salónu. Čad od času se jí podařilo odsunout nějakého nebohého hosta do kouta, kde mu držela talíř s jídlem zrovna pod nosem a přitom mu vykládala do všech podrobností o svém utrpení u zábního lékaře, nejvýš barvitě a odporně mu předváděla, jak to vřeže, když lékař trhá stoličku z lůžka v dásni, a s ústy dokořán ukazovala svým obětem tu příšernou spoušť, jakou jí to uvnitř v ústech natropilo.

Přijížděli další a další hosté, a snimi přišly dárky. Z mého hlediska to byly většinou zbytečnosti, protože se nedaly upotřebit pro přírodovědnou práci. Nejlepší z těch dárků byla podle mého názoru dvě štěňata, která mi přinesla jedna známá venkovská rodina, bydlící nedaleko. Jedno štěně bylo hnědobílé s širokým žlutohnědým obočím a druhé bylo černé jako uhel, také s širokým žlutohnědým obočím. Protože to byly dárky, naše rodina je samozřejmě musela přijmout. Roger si ta štěňata měřil s podezřením i se zájmem; aby se vzájemně seznámili, zamkl jsem je všechny v jídelně a mezi mě jsem postavil velký talíř, plný narozeninových pochoutek. Výsledek nebyl zrovna takový, jaký jsem očekával; jakmile se totiž záplava hostí rozšířila natolik, že jsme museli otevřít spojovací dveře a nějaké lidi vpustit do jídelny, zastihli jsme Rogera, jak sedí sklíčeně na zemi, zatímco obě štěňata vesele dováděla kolem něho a pokoj byl vyzdobený způsobem, který nás nenechával na pochybách, že ti dva noví přírůstkové jedli a pili, co hrdlo ráčilo. Larryho návrh, abychom je pokřtili Bobek a Blink, přijala máti odmítavě, ale ta jména se uchytila a štěňatům zž zůstala.

Proud hostí neustával, přetékal ze salónu do jídelny a odtamtud francouzskými okny na zadní verandu. Někteří přišli s přesvědčením, že se budou otravovat, ale asi tak za hodinu se tak příjemně bavili, že si zavolali kočár, odjeli domů a opět se vrátili s celou rodinou. Víno teklo jako voda, vzduch se modral kouřem z cigaret a gekoni byli vším tím hlukem a smíchem příliš vyplašení, než aby vylezli ze škvír ve stropě. V jednom koutě místnosti Theodor, který di odvážně svlékl sako, tančil s Lesliem a s několika jinými rozkuráženějšími hosty ůKalamantianoů(*17), sráželi nohy a pod jejich skoky a podupáváním se až podlaha třásla. Číšníka, který asi vypil trochu víc vína, než mu bylo zdrávo, pohled na domácí národní tanec tak uchvátil, že odložil tác a přidal se k tančícím, a přes svůj věk skákal a podupával stejně čile jako druzí, až se mu šosy fraku vzadu plácaly. Máti se usmívala poněkud nuceně a roztržitě a tísnila se mezi anglickým pastorem, jenž přihlížel tomu nevázanému veselí s čím dál tím větší nelibostí, a belgickým konzulem, který jí bze přestávky štěbetal do ucha a kroutil si knír. Z kuchyně se vynořil Spiros, aby zjistil, kam se poděl číšník, a okamžitě se přidružil k tanci. Přes pokoj poletovaly nafukovací balónky, narážely tanečníkům o nohy, a náhle praskaly a hlučně vybuchovaly; venku na verandě se Larry snažil naučit skupinu Řeků nějaké vybranější anglické veršované hříčky. Bobek a Blink usnuli v něčím klobouku. Přijel doktor Andruchelli a omlouval se máti, že se tolik opozdil.

"To zavinila má žena, madam: právě porodila dítě," řekl plný pýchy.

"Ó jé, to blahopřeju, doktore," zvolala máti, "musíme jim připít na zdraví."

Spiros, znavený tancem, seděl nedaleko na pohovce a ovíval se.

"Cože? Stó-diavolo!" zahřměl na Andruchelliho se zuřivě svraštělým čelem. "Ty máš jiný mimi?"

"Ano, Spiro, hošíka," odpověděl rozzářený Andruchelli.

"A kolik jich máš teďka?" zeptal se Spiros.

"Šest, jenom šest," odpověděl doktor překvapeně. "Proč?"

"Měl by ses stydět," pronesl Spiros znechuceně. "Šest, pó, pó, pó! Děláš je jako kočky a psy!"

"Ale já mám děti rád," namítl Andruchelli.

"Až já ženatý, ptám se ženy, kolik jich chceš," řekl Spiros hlasitě, "říká dvě, tak já jí dám dvě, pak ji nechám zašít. Šest dětí... stó-diavolo, z toho by se člověku chtělo... kočky a psi... Enoite?"

V tuhle chvíli se anglický pastor rozhodl, že sice nerad odchází, ale musí, protože ho nazítří čeká dlohý namáhavý den. Máti a já jsme ho doprovodili ven, a než jsme se vrátili, Andruchelli i Spiros se přidružili k tanečníkům.

Moře bylo jitřně klidné a na východním obzoru se růžově zardívaly červánky, když jsme stáli a zívali u hlavních dveří a poslední kočár klopotal svažitou cestou od vily. Když jsem už ležel v posteli, Rogera v nohách a po

každém boku štěně - Odysseus seděl načepýřený nahoře na záclonové konzole -, díval jsem se oknem vytrvale na oblohu, pozoroval jsem, jak se nad temeny oliv šíří červánky, jak zhasínají hvězdy, jedna po druhé, a napadlo mě, že celkem vzato byla to skutečně pěkná oslava narozenin.

Příští ráno jsem si velmi časně přivstal, sbalil sběratelské potřeby a nějaké jídlo a v doprovodu Rogera, Bobka a Blinka jsem se vydal na výpravu k Macandě. Moře bylo klidné, slunce svítilo na hořcově modré obloze a vál docela slabounká větřík: byl to báječný den. Macanda se valila podél pobřeží pomalu a důstojně, zatímco Roger seděl na přídi coby hlídka a Bobek s Blinkem pobíhali z jedné strany loďky na druhou, prali se, snažili se nahnout přes bok a napít se z moře a zkrátka vůbec až dojemně se chovali jako "suchozemské krysy".

Jaká radost mít vlastní loďku! Ten příjemný pocit síly, když zaberete vesly a cítíte, jak loďka poskočí kupředu, až voda zašustí, jako když někdo stříhá hedvábí; slunce vám jemně hřeje do zad a rozkmitává mořskou hladinu sterými barvami; to vzrušení, když proplouváte spletitým bludištěm mezi úskalími hustě obrostými řasami, které se lesknou těsně pod povrchem mořské hladiny! Dokonce jsem s pocitem radosti pozoroval puchýře, které se mi nalévaly na dlaních, takže jsem z toho měl ruce ztuhlé a neohebné.

Třebaže jsem mnoho dní strávil vyjížďkami v Macandě a zažil mnohá dobrodružství, ani jediné se nemohlo vyrovnat té první plavbě. Moře se zdálo modřejší, jasnější a průzračnější a kouzelnější než kdy předtím, a mně připadalo, jako by se byl veškerý život moře shromáždil v těch malých zátočinách a průplavech, aby pozdravil mne i mou novou loďku. Takových sto stop od malinkého ostrůvku jsem založil vesla a dodrápal se na příď, kde jsem si lehl vedle Rogera a díval se na mořské dno asi háhovou hloubkou křišťálové vody, a Macanda se zatím volně nesla ke břehu s klidem a lehkostí celuoidové kačenky. Jak se oválný stín loďky šinul bokem přes vodu, rozvinoval se dole pestrobarevný, věčně pohyblivý gobelín mořského světa.

Ze stříbrného písku trčely místy v malých chomáčích zaděnky, s ústními otvory dokořán. Někdy mezi těmi tvrdými pysly škeblí seděl drobounký krab kyjovitý, slonovinově bledý, křehoučký degenerovaný tvor s měkkým krunýřem, který žije jako parazit v bezpečí rýhovaných stěn velkých lastur. Zajímavé bylo uvést v činnost poplašné zařízení takové kolonie zaděnek. Dal jsem se vlnami unášet nad takovou skupinou zaděnek, až ležely přímo pode mnou s rozvevřenými ústními otvory, a pak jsem z boku pomalu ponořil do vody držadlo od síťky na motýly a zaklepal jsem na škebli. Lastura se okamžitě sklapla a tím pohybem zdvihla trošičku bílého písku, takže zavířil vzhůru jako tronádo. Jak se vibrace způsobená poplachem oné lastury nesla vodou, ostatní zaděnky to ucítily. Okamžitě vpravo vlevo zabouchávaly zaděnky svá domovní vrátka a voda se všude kolem perlila drobnými víry písku, který se vznášel a točil kolem lastur, aby později jako stříbrný prach padal zpět ke dnu. Mezi zaděnkami byli pomícháni rournatci, s krásnými korunkami péřovitých lístků, ve věčném kruhovém pohybu, posazenými na konci dlouhé, tlusté šedavé rourky. Pohyblivé plátky "okvětí", zlaté oranžové a modré, vypadaly podivně nesourodě na vršíčku těch tupých neforemných stonků, jako orchidea na nožce houby. I ti rournatci měli svůj poplašný systém, ale mnohem citlivější než zaděnky; jakmile se rukojeť síťky octla na vzdálenost i jen takových šest palců od vířících třpytných plátků, všichni rournatci se vztyčili, shlukli se a stáhli hlavičky do rourky, takže všechno, co z nich zbylo, vypadalo jako množství drobných odřezků gumových hadiček nastrkaných do písku.

Na skaliskách, která byla jen pár palců pod hladinou, a tak se při nízkém přílivu odkryla, se nacházelo nejhustší shromaždiště živočichů. V děrách se škaredily linčovky čili sliznatky obecné, civěly na vás a třepetaly ploutvemi a jejich tváře s těmi odulými pysky měly negroidní opovržlivý výraz. V šerých rozsedlinách se mezi řasami v celých chumlech kupily ježovky jako lesklé pukavé plody koňského kaštanu, a jejich ostny se jemně zachvívaly jako jehly kompasu ukazující na možné nebezpečí. Kolem nich ke skalám lnuly mořské sasanky, baculaté a zářící, mávající svýlmi rameny jakoby v jakémsi bujném orientálním tanci, a snažily se chytit garnáty, kteří kolem nich proklouzávali, průhlední jako ze skla. Při slídění v temných podvodních jeskyních jsem objevil mládě chobotnice; usadilo se na skále jako Medusina hlava, zbarvené do špinavé hnědi, a zíralo na mne poněkud smutnýma očima zpod lysé báně hlavy. Ještě jednou jsem do ní strčil a mladá chobitnice vystříkla malé mračno černého barviva, které viselo a válelo se v čisté vodě, zatímco prchala pod jeho zákrytem, bleskurychle

unikala vodou a vlekla chapadla za sebou, takže vypadala jako balón přizdobený vlajícími pentlemi. Na samém povrchu skaliska byli i krabi, tuční, zelení, lesklí, mávali klepaty jakoby v přátelském pozdravu, a až dole, v hloubce na mořském dnu porostlém chaluhalmi, krabi trnití, ve svých podivných, bodci vroubených ulitách, s dlouhýma, tenkýma nohama, každý obalený pláštěm z řas, hub, nebo někdy se sasankou, kterou si opatrně nasadil na hřbet. Všude po skalinách, na pláckách mezi chaluhami a na písčitém dnu se to hemžilo ulitovými "domky", pěkně pruhovanými a skvrnitými modře, stříbrně, šedě a červeně, a odspodu každého z nich vykukovala rudá a trochu hněvivá vizáž raka poustevníka. Jak lezli, vráželi do sebe, jak se probourávali vztyčenými lasturami zaděnek a mořskými vějíři, vypadali jako malé, těžkopádné komediantské maringotky.

Slunce kleslo níž a vodu v zátičinách a pod vratkými skalními hrady překrývaly břidlicové šedavé večerní stíny. Vesla si tiše vrzala a já pomalu odplouval s loďkou domů. Bobek a Blink leželi a spali, zdolaní sluncem a mořským vzduchem, poškubávali tlapkami a světlé obočí se jim vraštilo, jak ve snu honili kraby přes nekonečná skaliska. Roger seděl obležený sklenicemi a zkumavkami, ve kterých jakoby zavěšené ve vzduchu nehybně stály drobounké rybky, sasanky mávaly rameny a krabi trnití tápali citlivými klepítky po stěnách svých skleněných vězeňských cel. Seděl a civěl do sklenic, uši našpicované, chvílemi ke mně zdvihl hlavu a krátce zavrtěl ocasem, a pak se znovu pohroužil do svého pozorování. Roger byl horlivý pozorovatel mořského živočišstva. Slunce plálo za olivami jako zlatá mince a moře bylo samý stříbrný a zlatý pruh, když Macanda se slabým drncáním svého buclatého pozadí přistála u můstku. Vyhladovělý, žíznivý, unavený, zmámený barvami a roztodivnými formami mořské fauny, kterou jsem viděl, až mi v hlavě hučelo, stoupal jsem se vzácnými úlovky do kopce až domů do vily; a moji tři psi, kteří zívali a protahovali se, mi běželi v patách.

* Kapitola dvacátá
* Lovecká zima

Léto se schylovalo ke konci a já jsem se - k svému velkému potěšení - opět jednou octl bez domácího učitele. Máti přišla na to, že, jak se velmi taktně vyjádřila, Margo a Petr se začínají mít "nějak moc rádi". Protože se všichni jednomyslně stavěli proti tomu, aby se Petr přiženil do rodiny, bylo samozřejmě nutno s tím něco podniknout. Leslieho jediný příspěvek k rozluštění tohoto problému byl návrh, že Petra odstřelí, plán, který z nějakého důvodu všichni přijali s posměchem. Podle mého to byl báječný nápad, ale já byl v menšině. Larryho návrh, že by bylo záhodno poslat šťastný pár na měsíc společně do Athén - podle jeho vysvětlení proto, aby si vypudili milostné touhy z organismu -, máti ihned zavrhla z důvodu, že to je nemorální. Nakonec zprostila Petra učitelské hodnosti, a tak tedy od nás chvatně a kradmo odešel; my pak museli zdolávat tragickou, bědující a urputně rozhořčenou Margo, která se k té příležitosti oblékla do svých nejřásnatějších šatů a vyhrávala báječně svou úlohu. Máti ji konejšila a tišila něžnými frázovitými klišé, Larry uděloval Margo přednášky o volné lásce, a Leslie z důvodů, které věděl nejlíp jen on sám, se rozhodl hrát úlohu uraženého bratra a čas od času se ukazoval, mával revolverem a vyhrožoval, že Petra odstřelí jako psa, páchne-li nám ještě do domu. Mezi tím vším Margo v slázách, které jí efektně kanuly po obličeji, nám s tragickými gesty vykládala, že má zničený život. Spiros, který si jako každý druhý liboval v pěkných dramatických situacích, trávil čas soucitným pláčem nad Margo a v přístavu rozsestavil porůznu své známé, aby zajistil, že se Petr nepokusí o návrat na ostrov. Všichni jsme se skvěle bavili. Právě když se zdálo, že celá věc docela přirozeně usíná, a Margo už byla s to se pořádně najíst, aniž se mezitím rozbrečela, dostala dopis od Petra, že prý se pro ni vrátí. Margo, tím nápadem celá vyděšená, ukázala dopis máti, a tak se rodina znovu s nadšením vrhla do té frašky. Spiros zdvojnásobil hlídky na přístavišti, Leslie si promazal revolver a cvičil se ve střelbě na velkou lepenkovou figurínu, připevněnou hřebíky k průčelí domu, Larry pobíhal kolem a střídavě přemlouval Margo, aby se přestrojila za venkovanku a utekla se do náruče Petrovi, anebo zas aby se přestala chovat jako "dáma s kaméliemi". Margo se uraženě zamkla v podkroví a odmítala vpustit k sobě kohokoli vyjma mne, protože já byl jediný člen rodiny, který se nepřidal k žádné straně. Tam ležela, topila se v slzách a četla v nějakém svazku Tennysona; občas všeho zármutku zanechala a snědla pořádnou porci jídla - kterou jsem jí nosil nahoru na tácu.

Margo zůstala zavřená v podkroví týden. Nakonec ji zas přivedla dolů situace, která byla vhodným vyvrcholením celé té aféry. Leslie objevil, že se z

Ochechule ztratilo několik drobností, a podezíral rybáře, kteří každou noc veslovali kolem hráze. Usmyslel si, že těm zlodějům dá něco na pamětnou, proto si k svému ložnicovému oknu upevnil tři brokovnice s dlouhou hlavní a namířil je dolů na hráz. Důmyslným uspořádáním provázků mohl odpálit jednu hlaveň za druhou a nemusel k tomu ani vstávat z postele. Cíl byl ovšem příliš daleko, aby pušky mohly natropit nějakou škodu, ale Leslie se domníval, že svist střely skrze olivové listí a šplouchnutí, až by pleskla do moře, by jistě byly dobrým odstrašujímím prostředkem. Tak se nechal uchvátit obdivem k vlastnímu důvtipu, že jako na smrt zapomněl komukoli říci, jakou léčku zlodějům nastražil.

Rozešli jsme se do svých pokojů a každý se zabýval něčím podle svého. Dům byl tichý. Zvenčí se ozývalo horkým nočním vzduchem jemné cvrlikání cikád. Náhle se rozlehlo v rychlém sledu za sebou několik ohromných výbuchů, až se dům zatřásl a dole se všichni psi rozštěkali. Vyběhl jsem na podestu, kde vládl divý zmatek; psi se do jednoho přihnali nahoru, aby se účastnili té legrace, a skákali kolem nál a vzrušeně hafali. Máti se celá divá a jakoby smyslů zbavená vyřítila ve své širokánské košili z ložnice v domění, že Margo spáchala sebevraždu. Larry vyrazil popuzeně ze svého pokoje, aby zjistil, co vězí za tím randálem, a Margo, která se domnívala, že se Petr pro ni vrátil a že ho Leslie vraždí, šmátrala zuřivě v zámku v podkrovních dveřích a křičela na celé kolo.

"Asi udělala nějakou hloupist... jistě udělala nějakou hloupost..." kvílela máti a mermomocí se pokoušela zbavit Bobka a Blinka, kteří v domnění, že tohle všechno je veselé noční dovádění, se jí chytili za cíp košile a tahali ji a divoce vrčeli.

"To přestává všechno... člověk nemůže v klidu ani spát... tahle naše rodina mě dožene k šílenství..." řval Larry.

"Neubližujte mu... nechte ho na pokoji... zbabělci," bylo slyšet vřeštivý a ubrečený hlas Margo, která se ještě zuřivě párala se zámkem ve snaze otevřít ty dveře v podkroví.

"Zloději... uklidněte se... to jsou jen zloději," ječel Leslie, který otevřel dveře své ložnice.

"Ona ještě žije... ještě žije... Odežeňte ty psy..."

"Surovci... opovážili jste se ho zastřelit?... Pusťte mě ven, pusťte mě ven..."

"Přestaňte s tím kraválem; jsou to jen zloději..."

"Celý den samá zvířata a výbuchy, a pak pozdě v noci tahle setsakramentská dvanáctiranová pozdravná salva... taková výstřednost už zachází trochu moc daleko..."

Konečně se máti vydrápala do podkroví, a na lemu košile za sebou vlekla Bobka a Blinka. Bledá a roztřesená prudce otevřela dveře a našla za nimi stejně bledou a roztřesenou Margo. Po tolika zmatcích jsme objevili, co se stalo a co si pod tím každý z nás představoval. Máti, ještě celá rozklepaná leknutím, zostra pokárala Leslieho.

"Takovéhle skopičiny dělat nesmíš, synáčku," zahubovala.

"Je to vlastně hloupé. Když už chceš střílet z těch svých pušek, tak nám to alespoň dřív oznam."

"Ano," přidal se zatrpkle Larry, "stačí jen maličké upozornění, prosím! Křikni třeba 'bumbác' nebo cokoli."

"Nechápu, jak můžete čekat, že bych překvapil zloděje, kdybych měl na všecky křičet výstrahu," namítl Leslie dotčeně.

"Ať mě hrom, jestli já chápu, proč máš taky překvapovat nás," zvolal Larry.

"Tak dobrá, třeba zazvoň, synáčku! Jen to prosím tě už podruhé takhle nedělej... mně je z toho nějak divně."

Ale ta epizoda dostala Margo z podkroví, a to - jak se vyjádřila naše máti - bylo aspoň jedno dobrodiní.

Přestože se zase s rodinou běžně stýkala, Margo si ještě stále raději hýčkala zklamané srdce v soukromí, proto si navykla mizet z domova na delší dobu, jen v psí společnosti. Vyčkávala až do příchodu náhlých podzimních vichřic, a teprve pak se rozhodla, že ideální místo, kde by mohla být sama, je malý ostrůvek v zátoce proti domu, asi tak na půl míle vzdálený. Jednoho dne, když už nemohla odolat touze po naprosté samotě, vypůjčila si mou Macandu (bez mého dovolení), nacpala tam psy a vydala se k ostrůvku, aby tam ležela na slunci a rozjímala o Lásce.

Až teprve kolem svačiny, a to ještě s přispěním dalekohledu, jsem objevil, kam se poděla moje loďka a Margo. Ve zlosti jsem poněkud nerozvážně prozradil máti, kde lze najít Margo, a rovněž jsem důrazně poukázal na to, že sestra nemá právo si vypůjčovat bez dovolení mou loďku. Kdo mi postaví novouf, zeptal jsem se zatrpkle, jestli mi ji rozbije? Tou dobou už kolem domu burácelo sirocco, jako by tam vyla smečka vlků, a máti se celá udýchaná rozběhla nahoru a pak visela z okna ložnice, odkud obhlížela dalekohledem zátoku. Ze začátku jsem se domníval, že to máti ponouká velká obava o osud Macandy. Lugaretsia vzlykala a lomila rukama a také se doklopýtala nahrou, kde se pak obě - ona i máti - roztřesené a plné úzkosti ustavičsně hodnily od jednoho okna ke druhému a vyhlížely na zátiku, pokrytou chuchvalci pěny. Máti se horlivě domlouvala, abychom někoho poslali zachránit Margo, ale nikdo nebyl po ruce. Nezbývalo jí tedy nic jiného, než se usadit v okně s dalekohledem přilepeným k očím, zatímco Lugaretsia vysálala modlitby k svatému Spiridionu a přitom vyprávěla máti dlouhou a zamotanou historii o svém strýci, který se právě za takového vichru utopil. Naštěstí naše máti byla s to z té Lugaretsiiny historie porozumět asi tak každému desátému slovu.

Nakonec Margo zřejmě svitlo, že by se měla raději vydat na cestu domů, než se sirocco ještě víc rozpoutá, a tak jsme ji viděli, jak schází dolů mezi stromy, kde se Macanda pohupovala a trhala na připoutaném laně. Margo však postupovala poněkud zvolna, a mírně řečeno, počinala si nějak dovně; nejdříve dvakrát upadla, potom dospěla výš na břeh do vzdálenosti asi čtyřiceti metrů od loďky a nějakou chvíli bloudila v kruzích kolem dokola, zřejmě jak ji hledala. Nakonec, upozorněná Rogerovým štěkotem, klopýtala po břehu, až loďku našla. Potom měla velkou potíž s tím, aby přiměla Bobka a Blinka vlézt dovnitř. Vyjížďky s loďkou psům nevadily, pokud bylo klidné počasí, ale ještě nikdy v životě nebyli na rozbouřeném moři, a tak neměli nejmenší úmysl si s tím začínat. Jakmile bezpečně složila Bobka do loďky, obrátila se, aby chytila Blinka, a v tu chvíli, kdy ho chytila, Bobek vyskočil na břeh. Takhle to trvalo delší dobu. Konečně se jí podařilo dostat je tam oba najednou, pak skočila za nimi a ze všech sil veslovala, než si uvědomila, že loďku neodvázala.

Její cestu přes zátoku pozorovala máti se zatajeným dechem. ůMacandaů měla hluboký ponor a nízké boky, a proto nebyla chvílemi vidět, a kdykoli zmizela za obzvlášť velkou vlnou, máti zděšeně strnula, přesvědčená, že loďka s celou posádkou na palubě ztroskotala. Poté se oranžovobílý kulatý flíček znovu objevil na hřebenu vlny, a máti zas volně vydechla. Kurs, kterým Margo loďku řídila, byl prapodivný, protože Macanda plula nazdařbůh klikatě sem a tam, a občas se dokonce objevila nad vlnami se špicí přídě směřující k Albánii. Jednou, snad dvakrát, se Margo nejistě postavila, zastínila si rukou oči a rozhlížela se pátravě po obzoru; pak se zas posadila a znovu začala veslovat. Nakonec, když se loďka spíš nohodou než rozmyslným řízením dostala na doslech, všichni jsme seběhli k můstku a zplna hrdla jsme na ni řvali, co má dělat, až jsme překřičeli sykot, pleskavý dopad vln i hukot větru. Margo se dala vést našimi výkřiky, statečně se opřela do vesel a zamířila ke břehu, kde narazila do můstku tak prudce, že div máti neshodila do moře. Psi se vydrápali ven a hnali do kopce, zřejmě plní strachu, že bychom je mohli donutit, aby podnikli další výlet pod týmž kapitánem. Když pak jsme pomohli Margo vystoupit na břeh, vyšla najevo příčina jejího svérázného kormidlování. Po příchodu na ostrůvek se ladně natáhla na slunci a usnula jako zabitá, až ji probudil hvízdot větru. Protože na tom prudkém žáru spala skoro plné tři hodiny, zjistila pak, že má oči jako boule, celé zateklé, že sotva viděla. Vichr a vodní tříšť její potíže ještě zhoršily, takže ve chvíli, kdy doplula ke hrázi, už téměř vůbec neviděla. Byla celá rudá a spálená sluncem a víčka měla tak nateklá, že vypadala jako mimořádně sveřepý mongolský pirát.

"Víš, Margo, někdy mi připadá, že to nemáš v hlavě v pořádku," řekla máti, když jí omývala oči studeným čajem; "děláš hlouposti, že se to nedá vypovědět."

"Ale nesmysl, máti. Ostatně děláš z komára velblouda," odbyla ji Margo. "To se přece mohlo stát kdekomu."

Ale tahle příhoda jako by uzdravila její zklamané srdce, protože nejen přestala chodit na dlouhé osamělé procházky, ale ani se už nevydávala s loďkou na moře; začala se opět chovat tak normálně, jak to u ní vůbec bylo možné.

Zima přicházela na ostrov zpravidla mírně. Obloha byla ještě jasná, moře modré a klidné a slunce hřálo. Ale v ovzduší visela nejistota. Zlatavé a zrudlé listí, jež ve velkých návějích vystýlalo kraj, šepotalo a chichotalo se mezi

sebou nebo se pokoušelo přenést se z jednoho místa na druhé a zas jinam a válelo se jako barevné kotouče mezi stromy. Zdálo se, jako by to listí něco nacvičovalo, jako by se na něco chystalo, a jak se hromadilo kolem kmenů stromoví, rozprávělo si o tom ve vzrušeném šustotu. I ptáci se slétali v menších skupinách, čechrali si peří a rozvážlivě švitořili. Vzduch byl plný očekávání, jako ohromné hlediště, čekající na zdvižení opony. Až jednoho krásného rána jste otevřeli okenice dokořána a rozhlédli jste se do dálky přes koruny oliv, přes modrou zátoku k rudavým horám na pevnině a uvědomili jste si, že přišla zima; každý horský vršek si totiž přikryl holé temeno cárem sněhové čepičky. Teď to napjaté očekávání sílilo téměř s každou hodinou.

V několika dnech drobné bílé mráčky zahájily svou zimní přehlídku, seskupovaly se po obloze, měkké a buclaté, dlouhé, lenivé a rozcuchané nebo malé a kadeřavé jako peří, a pak přišel vítr a hnal je před sebou jako nesourodé stádo ovcí. Ten vítr byl zpočátku teplý a výl v slabších poryvech, prodíral se olivovými háji, takže listí se třepetalo a rozčilením se obracelo stříbřitým rubem navrch; kolébal cypřiši, až se na povrchu zlehka vlnily, a rozhýbal suché listí do veselého tanečního reje, který se zklidňoval stejně háhle, jako začal. Laškově rozčechrával vrabcům na zádíčkách peří, takže se chladem tetelili a čepýřili; a bez výstrahy přeskočil na racky, že zůstávali ve vzduchu stát a museli se vichru vzpírat nakrčením bělavých křídel. Okenice začaly bouchat a dveře se náhle zprudka otřásaly ve veřejích. Ale slunce stále svítilo, moře zůstávalo klidné a hory samolibě seděly, dosud zalité bronzem z léta a s tím cárovitým sněhovým kulichem na temeni.

Asi tak týden si vítr s ostrovem jen pohrával, poplácával ho, hladil a pohvizdoval si mezi holými větvemi. Pak nastal na nějakou chvíli oddech, několikadenní zvláštní klid; až náhle, když to člověk nejméně očekával, vítr se vrátil. Byl to však vítr změněný, běsnící, vítr, který skučel a řval, který se skokem snášel na ostrov a snažil se smést ho do moře. Modrá obloha zmizela, když se nad ostrovem jako plášť rozestřel světle šedivý mrak. Moře zmodralo dotmava, téměř zčernalo a pokrylo se škraloupy pěny. Vítr bičoval vysoké cypřiše, že se jako černá kyvydla zmítaly na pozadí oblohy, a olivy - celé léto tak strnulé, tiché jako vědmy - nakazil svým šílenstvím a kymácel skřípavě jejich znetovřenými, šlachovitými kmeny, až se jejich listí sykavě obracelo jako perleť, ze zeleně do stříbřita. A právě o tomhle si to mrtvé listí špitalo, právě tohle si nacvičovalo; jásavě vzlétalo do vzduchu a tančilo, vířilo kolem dokola, snášelo se k zemi a zas kroužilo, až vyčerpaně kleslo, když se už vítr znavil a letěl dál. Po větru přispěchal déšť, ale byl to teplý déšť, v němž mohl člověk chodit s pocity libosti; velké těžké kapky rachotivě dopadaly na okenice, klepaly do vinných listů jako do bubínků a melodicky klokotaly ve strouhách. Řeky nahoře v albánských horách stoupaly a cenily bílé tesáky s úšklebným vrčením, a jak prudce ubíhaly dolů k moři, rozervávaly své břehy, pohlcovaly letní pozůstatky větví, kmenů, chomáčů trávy a všeho možného a vyvrhovaly je do zátoky, takže přizdobily tmavomodré vody velkými zknocenými žilami bláta a jiného splavného odpadu. Ponenáhlu všechny ty žíly popraskaly a moře změnilo svou modř v žlutohnědou barvu; pak se vítr opíral do povrchu, rval a vršil vodu do těžkopádných vln, podobných obřím hnědavým lvům s bílou hřívou, kteří se plížili a vyskakovali na břeh.

To byla doba k odstřelu zvěře; na pevnině vroubil velké jezero Butrinto lem zvonového ledu; jeho povrch byl posetý skvrnami celých hejn divokých kachen. Na hnědavých kopcích, mokrých, až se v dešti drolily, shlukovali se v houštinách podrostu zajíci, červená zvěř i divočák, dupali tam a hryzali do zmrzlé půdy, aby zespodu vyhrabali hlízy a kořínky. Na slatinách a tůních na ostrově hnízdily párky bekasin otavních, které sondovaly čvachtavou půdu svými dlouhými pružnými zobáky a bzučely jak šípy, když mrštně vzlétly člověku přímo před nohama. V olivových hájích mezi myrtami se skrývaly sluky, tučné a nemotorné, a když je někdo vyplašil, odskočily s rušným třepotem křídel a vypadaly jako ranečky podzimního listí hnané větrem.

To se rozumí, že Leslie byl v té době ve svém živlu. S partou podobných nadšenců podnikal jednou za čtrnáct dní výlety na pevninu a vracel se odtud s mrtvým tělem velkého štětinatého divočáka, s růženci zkrvácených zajíců a s ohromnými košíky přecpanými duhově zbarvenými těly divokých kachen. Leslie, špinavý, neholený, ostře páchnoucí mazacím olejem a krví, nám podrobně líčil lov, s očima rozjiskřenýma procházel po pokoji a předváděl, kde a jak stál, kde a jak divočík vyrazil z úkrytu, jak rána pušky zaduněla a odrážela se mezi

lysými horami, jak kulka třeskla a jak divočík udělal kotrmelec a smýkl sebou do vřesu. Popisoval scénu tak živě, že nám bylo, jako kdybychom byli přímými účastníky toho lovu. Hned byl divočákem, jak jistí vítr, jak přešlapuje neklidně v třtinojvém houští, jak zuřivě hledí zpod naježeného obočí, jak bystří sluch po zvuku nadháněčů a psů; hned byl jedním z nadháněčů, opatrně našlapoval mezi podrostem vysokým až do pasu, obhlížel terén po obou stranách, vydával zvláštní bublavý zvuk, aby zvěř vylákal z úkrytu houštiny; pak když divočák zafuněl a vyrazil ven a rozběhl se z kopce, Leslie si nadhodil pomyslnou pušku k rameni, zalícil a vypálil; puška realisticky kopla - a v koutě pokoje udělal divočák kotrmelec a svalil se mrtvý.

Máti nevěnovala mnoho pozornosti Leslieho loveckým výletům, dokud nepřinesl prvního kňoura domů. Zadívala se na neohrabané, svalnaté mrtvé zvíře a na ostré kly, které mu zdvihaly v rozšklebení horní pysk, a maličko se zajíkla.

"Božínku! Jaktěživo jsem si neuvědomila, jak je to zvíře velké," řekla. "Doufám, že si dáš skutečně pozor, synáčku."

"S tím si člověk nemusí lámat hlavu," odpověděl Leslie, "leda když ti vyrazí z houští rovnou pod nohy: pak je to fuška, protože kdybys ho minula, tak se na tebe vrhne."

"Strašně nebezpečné," řekla máti. "Jaktěživo jsem si neuvědomila, jak jsou velcí... docela lehce bys mohl utržit zranění, nebo by tě nějaký takový netvor mohl zabít, synáčku."

"Ale ne, máti; je to docela bezpečné, ovšem pokud ti nevyrazí z houští rovnou pod nohy."

"Nechápu, proč i tak by to bylo nebezpečné," namítl Larry.

"Jak to?"

"No, když tě napadne a ty ho mineš, proč ho tedy prostě nepřeskočíš?"

"Nebuď směšný," řekl se smíchem Leslie. "Když taková potvora stojí, má asi tak na tři stopy jen k ramenům a je po čertech rychlá. To vůbec nemáš čas ji přeskočit!"

"To věru nechápu proč," řekl Larry. "Konečně, nebylo by to obtížnější než přeskočit židli. A vůbec, když ho nemůžeš přeskočit, prož se tedy přes něj nepřehoupneš?"

"Nežvaň nesmysly, Larry; ještě jsi neviděl, jak se takové zvíře umí pohybovyt. Bylo by nemožné je přeskočit nebo se přes ně přehoupnout."

"S vámi lovci je ta potíž, že takový chlap nemá žádnou představivost," usoudil Larry kriticky. "Já ti tuhle předložím úžasné nápady - tobě stačí jenom je vyzkoušet v praxi. Ale kdepak, ty je musíš na místě zavrhnout."

"Poslyš, pojď příště na takový výlet se mnou a předveď nám, jak se to dělá," navrhl Leslie.

"Nepředstírám, že jsem nějaký chlupy obrostlý silák," odpověděl Larry stroze. "Já jsem doma v oblasti idejí, jaksi spíš v mozkové činnosti, v duševní práci. Já ti dávám k dispozici svůj mozek, aby dal podnět k určitému plánu nebo triku, a pak je na vás, svalnatých mužích, abyste to uskutečnili."

"Dobře, ale tohle tedy uskutečňovat nehodlám," řekl Leslie přesvědčivě.

"Vypadá to skutečně šíleně odvážně," podotkla máti. "Ať mi nikdy nezkoušíš něco tak pošetilého, synáčku! A ty Larry, přestaň a nenasazuj mu do hlavy takové nebezpečné nápady!"

Larry měl vždycky plno takových nápadů o věcech, ve kterých neměl nejmenší zkušenosti. Mně radil, jaký je nejlepší způsob studia přírody, Margo dával rady o šatech, máti zas, jak má zvládnout rodinu a jak uhradit překročený rozpočet a Lesliemu uděloval rady o střelbě. Sám byl proti nám v bezpečí, protože věděl, že žádný z nás mu nemůže oplatit tím, že by mu poradil nejlepší způsob jak psát. Měl-li některý člen rodiny nějaký problém, Larry vždycky věděl nejlepší recept na rozluštění; jestliže se někdo chlubil docíleným úspěchem, Larry nikdy nemohl pochopit, kvůli čemu je tolik řečí - něco podobného je přece hračka, pokud ovšem člověk použije své inteligence. A právě ta jeho mnohomluvná nabubřelost zavinila, že nám podpálil vilu.

Leslie s vrátil z výletu na pevninu, obtížený nákladem zvěře a nafouklý pýchou. Vysvětlil nám, že se mu poprvé podařil dvojstřel čili tupl. Musel nám to však dopodrobna vysvětlit, než jsme v plném rozsahu pochopili skvělost jeho výkonu. Zřejmě dvojstřel v mysliveckém žargonu znamená střelit a sundat dva ptáky nebo vůbec dvě zvířata v rychlém sledu po sobě, nejdříve z levé hlavně a hned nato z pravé. Stál ve velké kuchyni s kamennou podlahou, osvětlené rudou září ohňů z dřevěného uhlí, a líčil, jak v tom zimním rozbřesku táhlo hejno

kachen, široce rozptýlené po obloze. S ostrým svistem křídel se mu mihly nad hlavou, a Leslie si vzal na mušku vůdce hejna, vypálil, bleskurychle namířil na druhého ptáka a zas vypálil, to všechno s hroznou rychlostí, takže když sklonil kouřící hlavně, obě kachny sebou plácly do jezera skoro jedním rázem. V kuchyni rodina sledovala celá okouzlená jeho názorné líčení. Na širokém dřevěném stole byla vysoká hromada zvěřiny, máti s Margo škupaly párek kachen k obědu, já si prohlížel různé ty druhy zvěře a psal jsem si o nich poznámky do deníku - který byl čím dál tím víc zmazaný od krve a polepený peřím - a Larry seděl na židli, s krásnou mrtvou kachnou na klíně, hladil její kadeřavá křádla; přitom pozoroval Leslieho, domněle stojícího až do pasu v husté mokřině, kterak nám už potřetí předvádí, jak docílil svého mistrovského dvojstřelu.

"Výborně synáčku," podotkla máti, když Leslie onu scénu popsal počtvrté. "To muselo být skutečně obtížné!"

"To bych nevěděl proč," ozval se Larry.

Leslie, který se prjávě chystal celou tu scénu předvést znovu, přestal mluvit a zuřivě se na něho zadíval.

"No ovšem, ty ne," řekl rozkohoutěně. "A co o tom vlastně víš? Netrefil bys na tři kroky kmen olivy, natož ptáka v letu."

"Chlapče drahá, já tě nijak nepodceňuju," odpověděl Larry tím svým krajně dráždivým a protivně nasládlým hlasem. "Já jenom nechápu, proč se pokládá za tak obtížné něco, co mně připadá úplně jednoduché."

"Jednoduché? Kdybys měl jen trochu zkušenosti v střelbě, neříkal bys, že to je jednoduché."

"Nechápu, proč je nutné mít střeleckou zkušenost. Mně připadá, že prostě záleží na tom, aby sis udržel chladnou hlavu a mířil přiměřeně před sebe."

"Nebuď hlupák," okřikl ho Leslie znechuceně. "Vždycky si myslíš, že to, co dělají druzí, je jednoduché."

"To ke pokuta za to, má-li člověk mnohostranné nadání," povzdechl si Larry. "Když já něco zkusím, obysčejně se ukáže, že to je směšně jednoduché. Právě proto nemohu pochopit, proč naděláš tolik řečí kvůli docela obyčejné ukázce dobré střelby."

"Že když ty něco zkusíš, tak je to směšně jednoduché?" opakoval Leslie užasle. "Ještě jsem jaktěživ neviděl, že bys něaký ten svůj nápad uskutečnil."

"To je hrubá pomluva," řekl Larry nakvašeně. "Vždycky jsem ochotek dokázat, že mé nápady jsou správné."

"Tak dobrá, pak tedy uvidíme, jak dokážeš ty ten dvojstřel?"

"Samozdřejmě. Opatři mi pušku a kořist, a já ti předvedu, že to vůbec nevyžaduje nějakou mimořádnou schopnost; to je otázka rychlé reakce mozku, která dokáže zvládnout matemaické obtíže problému."

"Správně. Zítra půjdeme na bekasiny do slatin. Tam můžeš tu svou rychlou reakci mozku uplatnit."

"Nedělá mi žádné potěšení zabíjet ptáky, kteří vypadají každým coulem, jako by byli zakrnělí od narození," řekl Larry, "protože je však v sázce má čest, tak už se asi ptáci musí obětovat."

"Jestli sundáš jednoho, tak budeš mít štěstí," prohlásil Leslie s uspokojením.

"Poslyšte, dětičky, vy se přete kvůli největším hloupostem," řekla máti filozoficky a setřela si peří z brýlí.

"Já souhlasím s Lesliem," zvolala Margo neočekávaně. "Larry moc rád radí lidem, jak co mají dělat, a sám nedělá dočista nic. To mu jen prospěje, když dostane lekci. Podle mne to byla od Lese báječná šikovnost, když zabil dva ptáky jednou ranou, nebo jak se to říká."

Leslie pod dojmem, že Margo dost nepochopila jeho umělecký kousek, začal jznovu a podrobněji tu epizodu líčit.

Celou noc pršelo, proto časně nazítří, když jsme se vydali na výlet, abychom viděli Larryho předvést ten umělecký výkon, byla země rozblácená, až nám pod nohama čvachtala, a voněla sytě jako švestkový koláč. K poctě té slavné události si Larry zastrčil za tvídový klovouk velké krocaní péro a vypadal jako statný a úžasně důstojný Robin Hood v malém vydání. Celou cestu až do slatin v údolí, kde se shromažďovaly bekasiny, nepřestal důrazně reptat. Hned bylo zima, hned nadmíru kluzko a Larry prostě nechápal, proč Lesliemu jako záruka nestačí jeho slovo bez téhle směšné frašky: puška mu byla těžká, v slatinách pravděpodobně nebude vůbec žádná zvěř, protože si za tohohle psího počasí nedovede představit venku nic, leda nějakého slabomyslného tučňáka. Lhostejně a

bez milosrdenství jsme ho důrazně pobízeli až do slatin a byli jsme hluší ke všem jeho námitkám a protestům.

Slatina byla vlastně rovné dno malého údolí, nějakých deset jiter ploché pláně, kterou po celé jaro a léto obdělávali. V zimě ji venkované nechávali ladem, a tak tam vyrostl celý les bambusu a trávy, protínaný přetékajícími zavodňovacími strouhami. Ty strouhy, které vedly křížem krážem po slatině, ztěžovaly lov, poněvadž většinou byly tuze široké, aby se daly přeskočit, a přebrodit se tam člověk také nemohl, protože obsahovaly takových šest stop tekutého bahna a čtyři stopy špinavé vody. Tu a tam přes ně vedla úzká prkenná lávka, většinou rozviklaná a prohnilá, ale to byla jediná možnost, jak se pohybovat po slatinách. Při lovu jsme se střídavě zabývali hledáním zvěře a hledáním příští lávky.

Jen jsme přešli přes první lávku, a již nám přímo pod nohama zabekaly tři bekasiny a uletěly. Při letu se houpaly ze strany na stranu. Larry strhl pušku k rameni a vzrušeně stiskl spoušť. Kohoutek sice cvakl, ale žádný jiný zvuk se neozval.

"To by byl nápad, kdybys třeba taky nabil," poznamenal Leslie.

"Já myslel, žes ji nabil ty," ohradil se Larry nevrle, "vždyť nakonec nosiče pušek děláš sakra ty, ne? Byl bych ty dvě dostal, nebýt tvého lajdáctví."

Larry si nabil pušku a všichni jsme se pomalu prodírali mezi bambusovým rákosím. Před sebou jsme mohli slyšet párek strak, jak pekelně štěbetá, kdykoli jsme se hnuli. Larry na ně brumlal nadávky za to, že dávají výstrahu zvěři. Poletovaly před námi a hlasitě štěbetaly, až byl Larry celý vzteklý. Zastavil se u čela malé lávky, která se prohýbala nad širokým pruhem klidné vody.

"Nemůžeme něco udělat s těmi ptáky?" vyptával se zlostně. "Vyplaší nám všechno bůhvíjak daleko."

"Ale bekasiny ne," řekl Leslie; "bekasiny se drží blízko, div je člověk nezašlápne."

"Zdá se mi to úplně marné, pokračovat v lovu," usoudil Larry. "To už jsme mohli před sebou nechat jít vojenskou kutálku."

Zasunul si pušku pod paždí a dupal hněvivě na lávku. A tehdy se stala ta nešťastná příhoda. Byl právě uprostřed vrzajícího a rozviklaného prkna, když párek bekasin, schovaných ve vysoké trávě na druhém konci lávky, střelhbitě vyrazil z trávy a vzlétl vzhůru jako dva šípy. Larry v rozčilení zapomněl na své poněkud nezvyklé postavení, nadhodil pušku k rameni, a jak tak nejistě balancoval na rozhoupaném můstku, vypálil z obou hlavní. Puška zahřměla a kopla, bekasiny ulétly bez úhony a Larry se zděšeným zaječením padl naznak do zavodňovacího příkopu.

"Drž pušku nad hlavou... Drž ji nad hlavou!" řval Leslie.

"Nevstávej, nebo se propadneš," vřískala Margo. "Seď klidně!"

Ale Larry, roztažený na zádech, měl pouze jedinou myšlenku, a to dostat se co možná nejrychleji ven. Posadil se a potom se pokoušel postavit na nohy. K velkému Leslieho zděšení používal hlavně pušky jako opory. Zvedl se, tekuté bahno se zatřáslo, vyskočily bubliny, puška zmizela z dohledu a Larry se propadl až po pás.

"Koukej, cos udělal s puškou," ječel Leslie zuřivě. "Teď jsi k sakru ucpal hlavně!"

"U všech ďasů, co čekáš, že budu dělat?" zavrčel Larry. "Mám tu ležet a nechat se bahnem stáhnout až na dno? Prokristapána, podej mi ruku!"

"Nejdřív vytáhni pušku," rozkřikl se Leslie hněvivě.

"Odmítám zachraňovat pušku, když ty nezachráníš mne," ječel Larry. "Hrome, nejsem přece žádný tuleň... vytáhni mě!"

"Až mi podáš pažbu, pak teprve tě můžu vytáhnout, ty idiote," vzkřikl Leslie. "Jinak na tebe nedosáhnu."

Larry zatápal divoce pod povrchem po pušce, a než ji zachytil, zahlcenou a odporně páchnoucí bahnem, propadl se ještě o kus hlouběji.

"Dobrý Bože! Jen se na ni podívej," zakvílel Leslie a otíral ze zbraně bahno kapesníkem, "jen se na ni podívejte!"

"Nepřestal bys skuhrat nad tou prokletou flintou? Radši mě odtud vytáhni!" křičel jízlivě Larry. "Nebo snad chceš, abych se propadl až na dno jako nějaká fošna?"

Leslie mu podal konce hlavní a všichni jsme vší silou táhli. Zdálo se, že to nemá sebemenší účinek, leda ten, že když jsme vyčerpaní přestali táhnout, Larry se propadl zas o kus hlouběji.

"Představuji si, že mě máte zachránit," oddychoval ztěžka, "a ne mě dorazit."

"Nech toho cancání a zkus se povytáhnout," velel Leslie.

"Co myslíš, že jsem dosud dělal, prokristapána? Už takhle jsem si natrhl kůži nejmíň na třech místech."

Konečně, po tolikeré námaze, bahno delší chvíli chrčivě bublalo, a nato Larry vyletěl jako šipka na povrch a my ho po břehu vytáhli nahoru. Tam teď stál, obalený černou páchnoucí břečkou, a vypadal jako čokoládová figura, která přišla do styku s plným žárem tavicí pece; jak jsme se tak na něho dívali, připadalo nám, že se roztavuje.

"Neublížil sis?" zeptala se Margo.

Larry ji mohl očima probodnout.

"Mně je báječně," odpověděl kousavě, "prostě báječně. Co živ jsem z ničeho neměl takový požitek. Až na takový slabší příznak zápalu plic, pošramecený hřbet a na to, že jeden můj střevíc leží bůhvíjak hluboko, se bavím ohromně."

Jak se tak belhal k domovu, dštil síru a oheň na naše hlavy, a když jsme dorazili domů, byl už přesvědčen, že celá ta příhoda byla spiknutí. Jakmile vešel do domu a nechával za sebou stezku jak zorané pole, máti hrůzou ztratila dech.

"Copak jsi to tropil, synáčku?" děsila se.

"Tropil? Co myslíš, že jsem dělal? Byl jsem střílet!"

"Ale jak to přijde, že ses takhle zřídil? Vždyť jsi promáčený na kůži. Spadl jsi do příkopu?"

"Skutečně, máti, ty i Margo máte tak bystrý postřeh, že se někdy divím, jak to můžete přežít."

"Vždyť jsem se jen zeptala, synáčku," omlouvala se máti.

"No, to se rozumí, že jsem spadl do příkopu; co myslíš, že jsem dělal?"

"Musíš se převléknout, synáčku, nebo dostaneš z nachlazení rýmu."

"Já si to už zařídím sám," odpověděl Larry důstojně. "Na jeden den mám už těch úkladů o život dost."

Odmítal všechny nabídky pomoci, sebral ze spíže láhev koňaku a uchýlil se do svého pokoje, kde Lugaretsia podle jeho příkazu pořádně zatopila. Pak seděl zachumlaný v posteli, kýchal a nalíval se koňakem. Po poledni si poslal do kuchyně pro další láhev a v hodinu svačiny jsme ho slyšeli, jak jednu chvíli bujaře zpívá a hned nato zas kýchá, div se nestrhá. Před večeří dusala Lugaretsia do patra s třetí lahví, a máti začala trápit starost. Poslala tedy Margo, aby se šla podívat, jak je Larrymu. Dlouho nebylo slyšet nic, až pak se ozval Larryho zlostně zvýšený hlas a nato žalostné domlouvání Margo. Máti se zakabonila, ztěžka vystoupila do patra a šla se podívat, co se děje. Leslie a já jsme šli za ní.

V Larryho pokoji hučel v krbu oheň a bratr ležel schovaný pod vysokou hromadou pokrývek. Margo, sklenici v ruce, stála bezradně u postele.

"Co je s ním?" zeptala se máti a rozhodným krokem popošla blíž.

"Ale je namol," odpověděla Margo celá nešťastná, "nemůžu z něj dostat rozumné slovo. Pokouším se ho probudit, aby si vzal tuhle hořkou sůl, jinak mu zítra bude hrozně zle, ale nchce si ani líznout. Pořád se schovává pod deku a tvrdí, že ho chci otrávit."

Máti vzala Margo sklenici z ruky a přistoupila k posteli.

"Tak heleď, Larry, hned přestaň ze sebe dělat hlupáka," pustila se do něho zprudka, "okamžitě tohle vypiješ!"

Pokrývky se vzduly a z hloubky vykoukla Larryho rozcuchaná hlava. Civěl kalnýma očima na máti a přituple pomrkával.

"Jsi hrozná bába... vím, určitě jsem tě už někdy viděl," poznamenal, a než se máti vzpamatovala z otřesu nad jeho výrokem, usnul jako dřevo.

"Pěkně děkuju," řekla máti celá ohromená, "ten toho musel vypít. Ale teď spí, tak jenom přiložíme a necháme ho být. Ráno mu bude líp."

Druhý den časně ráno Margo objevila, že hromádka žhavých dřevěných oharků sklouzla z topeniště na podlahu v pokoji mezi prkna a podpálila vespod trám. Přiběhla jako divá dolů v noční košili, celá bledá rozčilením, a vpadla k máti do pokoje.

"Hoří nám dům... Uteč... uteč..." ječela dramaticky.

Máti vyskočila z postele jako srnka.

"Probuď Gerryho... probuď Gerryho," křičela a z nějakého důvodu, který znala jenom sama, se mermomocí snažila obléci si šněrovačku přes noční košili.

"Vstávej... vstávej... Hoří... hoří!" křičela Margo, seč jí hlas stačil.

Leslie a já jsme se doklopýtali ven na podestu schodiště.

"Co se to tu mele?" ptal se důrazně Leslie.

"Hoří!" křikla mu Margo do ucha. "Larry hoří!"

Ukázala se máti, a vypadala bezesporu nadmíru exoticky s tou svou šněrovačkou nakřivo zapjatou přes noční košili.

"Larry hoří? Honem, zachraňte ho," vykřikla a hnala se nahoru do podkroví, my v patách za ní. Larryho pokoj byl plný čpavého kouře, který se hrnul škvírou mezi prkny podlahy. Larry ležel a klidně spal. Máti se vrhla k posteli a prudce jím zalomcovala.

"Larry, vstávej, prokristapána, probuď se!"

"Prosím vás, co se děje?" podivil se a posadil se ospale.

"V pokoji ti hoří!"

"To mě nepřekvapuje," odpověděl a znovu si lehl. "Řekni Lesovi, aby to uhasil."

"Zalejte to něčím," řval Leslie, "sežeňte něco, čím to zalejeme."

Margo se zařídila podle návodu, popadla poloprázdnou láhev koňaku a postříkala obsahem velký kus podlahy. Plameny ještě povyskočily a vesele prskaly.

"Ty chytráku, koňakem ne!" ječel Leslie; "vodou... přines nějakou vodu."

Ale Margo, přemožená tím, jak pěkně přispěla k té "pasece", propukla v pláč. Leslie s hněvivým brumláním strhal jpokrývky z ležícího Larryho a použil jich k udušení plamenů. Larry se rozhořčeně posadil.

"K sakru, co se děje?" čertil se.

"V pokoji hoří, synáčku."

"Dobře, ale já nechápu, proč mám kvůli tomu zmrznout na kost... proč mi strháváte pokrývky? No ne, vy všichni naděláte kraválu. To přece je hračka, uhasit oheň!"

"Hele, ty mlč," obořil se na něho Leslie, jak skákal sem a tam po pokrývkách.

"V životě jsem nepoznal lidi, aby všichni do jednoho tak panikařili jako vy," poznamenal Larry. "Jednoduše stačí neztratit hlavu. Les už to nejhorší zažehnal; teď ať Gerry přinese sekeru, a ty, máti a Margo, přineste nějakou vodu, za chvilku to máme v suchu."

Nakonec, zatímco Larry ležel v posteli a řídil operace, nám ostatním se podařilo vytrhat podlahová prkna a uhasit doutnající trám. Zřejmě doutnal přes celou noc - ačkoliv to byla na čtvereční stopu vysoká fošna z olivového dřeva, byla již zpolovice zuhelnatělá. Když se konečně ukázala Lugaretsia a začala ten pořádek uklázet - doutnající pokrývky, dřevěné třísky, vodu a koňak -, Larry si zas se spokojeným povzdechem lehl.

"Tak vidíte," řekl s důrazem, "všechno to šlo jako po másle, bez kraválu, bez paniky. To jen záleží na tom, aby člověk neztratil hlavu. Prosím vás, kdybyste mi tak někdo přinesl šálek čaje; hlava mi třeští."

"To mě nepřekvapuje; včera sis pořádně přihnul," poznamenal Leslie.

"Když nepoznáš rozdíl mezi vysokou horečkou ze silného nachlazení a mezi nemírným požitím alkoholu, je sotva slušné očerňovat můj charakter," odpověděl důrazně Larry.

"No, ať je to jak chce, ale po té horečce ti zbyla pořádná kocovina," řekla Margo.

"Tady nejde o žádnou kocovinu," hájil se Larry důstojně, "to je jen nervový šok z toho, když taková smečka hysteriků probudí člověka před rozedněním, a když člověk ke všemu ještě musí zvládat malér."

"No tys pěkně zvládl malér, ležel jsi v posteli," ohrnul po něm nos Leslie.

"Tady nezáleží na skutečném činu, tady jde o duševní proces, který všechno řídí, o rychlost důvtipu, o schopnost udržet si rozvahu, když vy všichni kolem jste ztratili hlavu. Nebýt mě, tak jste asi všichni do jednoho uhořeli v posteli."

* Rozhovor

Nadešlo jako a ostrov oslňoval květinami. Pod olivami dováděla jehňata s plandavými ocásky a drobným paznehtíky drtila žluté krokusy. Mladí oslíci, nejistí na nohou zakončených bambulatými kopýtky, přežvykovali mezi asfodely. Tůně a strouhy a příkopy poutaly řetězy chuchvalců skvrnitého ropušího potěru,

želvy odhrabávaly stranou zimní pokrývky z listí a země a první motýli, zimou zchřadlí a otřepení, se mrákotně kmitali mezi květy.

V tomto svěžím, opojném počasí trávila rodina většinu času na verandě, kde se jedlo, spalo, četlo nebo prostě debatovalo. Právě tam jsme se obyčejně scházeli a jednou týdně četli poštu, kterou nám přivážel Spiros. Převážnou většinou to byly katalogy střelných zbraní pro Leslieho, módní žurnály pro Margo a časopisy o zvířatech pro mne. Larryho pošta obvykle obsahovala knihy a nekonečné dopisy od spisovatelů, umělců a hudebníků o spisovatelích, umělcích a hudebnících. Mezi tím vším měla máti něco málo pošty od různého příbuzenstva, s přísadou několika semenářských katalogů. Mezi čtením jsme často utrousili nějakou poznámku jeden k druhému nebo jsme si předčítali výňatky nahla. To nebylo z nějaké přátelské družnosti (protože žádný druhý člen rodiny stejně neposlouchal), nýbrž jen proto, že jsme nebyli s to extrahovat tu pravou příchuť ze svých dopisů a časopisů, jestliže jsme se o ně nepodělili s ostatními. Ale občas nějaká ta zpráva byla natolik senzační, že upoutala pozornost celé rodiny, a právě to se stalo jednoho dne na jaře, když obloha byla jako z modrého skla a my seděli v strakatém stínu révy a hltali jsme poštu.

"Ale tohle je hezké... podívej se... organdi s balónkovými rukávy... ale já bych to raději udělala ze sametu... nebo možná brokátový živůtek a rozšířenou sukni. No ne, to je hezké... to by šlo pěkně k sobě, s bílými rukavicemi a s takovým tím letním širákem, co říkáš?"

Zámlka, slabý ohlas Lugaretsiina zanaříkání v jídelně, do toho šustění papíru. Roger hlasitě zívl a po něm Bobek a Blink.

"Bože! To je krása!... Jen se na to podívejte... pušky, dalekohled, klikový závěr. To je krása! O jé... sto padesát... myslím, že to vlastně ani není drahé... No, tohle jde dobrá kvalita... počkejme... dvě hlavně... regulátor... ano... myslím, že na kachny člověk skutečně potřebuje trochu těžší kalibr."

Roger se drbal za ušima, střídavě za jedním a zas za druhým, nakrucoval hlavu ke straně s blaženým výrazem a jemně kňučel radostí. Bobek si lehl a zavřel oči. Blink se marně snažil chytit mouchu a bylo slyšet klapnutí jeho čelistí, když po ní chňapal.

"Ach jé! Antoinovi konečně přijali báseň! Ten má opravdový talent, jen kdyby se k němu dokázal propracovat. Verlaine zahájil tiskárnu ve stáji... Ph! Vydávám své spisy v malém nákladu. Ach, Bože! George Bullock zkouší umění na portrétech... na portrétech, prosím! Neuměl namalovat ani svícen. Tuhle máš dobrou knihu, máti, měla by sis ji přečíst: Alžbětinští dramatikové... báječné dílo... je tam pár prima věcí..."

Roger si čenichem razil cestu mezi chlupy na své zadní části, hledal blechu a předních zubů používal jako ponzety, a přitom hlučně funěl. Bobek nepatrně poškubával běhy a ocasem; chvílemi zdvihal a opět vraštil žlutohnědé obočí úžasem nad vlastním snem. Blink ležel a předstíral, že spí, ale bedlivě po očku číhal na mouchu, až se usadí.

"Teta Mabel se odstěhovala do Sussexu... že prý Henry prošel při všech zkouškách a teť jde do banky... aspoň myslím, že to je do banky... to její písmo je skutečně hrozné, přes všechno to nákladné vzdělání, co se jím pořád chlubí... Strýc Štěpán si zlomil nohu, chuděra stará... a něco si udělal na měchýři... Ale kde... už vidím, no ne, to je písmo... zlomil si nohu, když spadl ze žebříku... Člověk by si myslel, že strýc bude mít víc rozumu než lézt na žebřík, a v jeho věku... směšné... Tom je ženatý... vzal si jedno z těch Garnetových děvčat..."

Nakonec si máti vždycky nechala jeden tučný dopis, s adresou napsanou velkým, pevným, vypsaným rukopisem, a to každoměsíční pokračování korespondence pratety Hermiony. Ty její epištoly obyčejně vzbudily v rodině podrážděný rozruch, každý jsme odložili svou poštu a soustředili se na máti, která s rezignovaným povzdechem rozložila nějakých dvacet stránek, pohodlně se usadila a dala se do čtení.

"Říká, že prý jí doktoři nedávají velkou naději," začala máti.

"To jí už nedávají žádnou naději celých posledních čtyřicet let, a ona je pořád při síle jako tur," poznamenal Larry.

"Prý si stále myslela, že je to poněkud podivínské, jak jsme tak narychlo odjeli do Řecka, ale doma právě prožili zlou zimu, a teď si myslí, že to snad bylo moudřejší, když jsme si vybrali takové blahodějné podnebí."

"Blahodějné! No ne, to je slovo!"

"Ach jé!... ale ne!... ach Bože!..."

"Copak, copak?"
"Říká, že prý sem chce přijet k nám na návštěvu... doktoři jí radí teplé podnebí!"
"To ne, protestuju! To bych nesnesl!" rozkřil se Larry a vyskočil. "Stačí už, když mi Lugaretsia mermomocí každé ráno ukazuje dásně, a k tomu ke všemu abych musel ještě koukat na pratetu Hermionu, jak nám tu pěkně na pokračování umírá. Budeš jí muset odříct, máti... napiš jí, že nemáme místo."
"Ale to nemůžu, synáčku, v minulém dopise jsem jí psala, jakou máme velikou vilu."
"Ta už na to asi dávno zapomněla," konejšil se nadějí Leslie.
"Ba ne. Tady zrovna říká... kdepak je to?... aha, tady to máš: 'Jak se zdá, můžete si teď dovolit velkou domácnost, proto jsme přesvědčená, má drahá Luiso, že nebudeš žehrat na kouteček pro stařenu, která už stojí jednou nohou v hrobě.' Tak vidíš! Co si máme proboha počít?"
"Napiš jí, že tu řádí epidemie neštovic, a pošli jí foto Marginy vyrážky," navrhl Larry.
"Nebuď blázínek, synáčku. Krom toho, vždyť jsem jí psala, jak je tu zdrávo."
"Poslyš, máti, ty jsi nemožná!" zvolal Larry hněvivě. "Já se už těšil na pěknou, klidnou práci v létě, jen s několika vybranými přáteli, a najednou se nás chystá překvapit taková stará, zlá jezubaba; vždyť je cítit na dálku naftalínem a zpívá si kostelní písničky i na klozetě."
"Věru, synáčku, hrozně přeháníš. A nevím, proč musíš zavádět hovor na klozety - já ji ještě nikde kostelní písně zpívat neslyšela."
"Ona totiž nic jiného nedělá, jenom zpívá kostelní písničky... 'Veď nás, ty Světlo Milosti', a zatím na chodbičce čekají všichni ve frontě."
"Ať je to jak chce, musíme si vymyslet nějakou dobrou výmluvu. Nemůžu jí přece napsat, že ji tu nechceme, protože zpívá pobožné písničky."
"Proč ne?"
"Nebuď nerozuma, synáčku; tak nebo tak, je to naše příbuzná."
"Prokristapána, a co to s tím má co společného? Proč bychom se měli celí rozplývat nad starou šerednou bábou jen proto, že to je naše příbuzná, když jediná rozumná věc by byla upálit ji na hranici?"
"No, tak zlá zas není," namítla máti vlažně.
"Matko naše drahá, z celé té hromady hnusného příbuzenstva je tahle bába rozhodně nejhorší. Za živý svět si nedovedu představit, proč s ní vůbec udržuješ styky."
"Nu, přece jí musím odpovjídat na dopisy, nemyslíš?"
"Proč? Napiš na obálku 'Adresát odjel' a pošli to zpátky."
"To nemůžu, synáčku; poznali by můj rukopis," odpověděla máti roztržitě; "a krom toho, tenhle jsem už otevřela."
"Nemohl by odepsat někdo z nás, že jsi nemocná?" navrhovala Margo.
"Ano, napíšeme, že se doktoři vzdali veškeré naděje," souhlasil Leslie.
"Ten dopis napíšu já," rozhodl se Larry s chutí. "Najdu si takovou tu krásnou obálku s černou obrubou... to dodá celé té věci nádechu pravděpodobnosti."
"Nic takového neuděláš," řekla máti přísně. "Kdybys psat takhle, tak by přijela jako na koni, aby mě ošetřovala. Však ji znáš, jaká je."
"Proč s nimi vůbec udržovat styky; právě to bych rád věděl," řekl Larry celý zoufalý. "Jaké z toho máš potěšení? Všichni jsou buď předpotopně zkostnatělí, nebo slabomyslní."
"Slabomyslní? To tedy nejsou," ohradila se máti pohněvaně.
"Nesmysl, máti... Jen se podívej na tetu Bertu, drží si hejna smyšlených koček... nebo prastrýc Patrik... ten přece bloumá nahatý a úplně cizím lidem vykládá, jak zabíjel velryby kapesním nožem... Všem straší v hlavě."
"No, podivíni to jsou; ale vesměs jsou už všichni hodně staří, a tak je to přirozené. Ale slabomyslní nejsou," vysvětlovala máti, a pak dodala upřímně, "ať je to jak chce, alespoň ne tolik, aby bylo nutné je držet v ústavu."
"Tak dobře, ale má-li nás přepadnut příbuzenstvo, zbývá nám udělat jen jedno," řekl Larry odevzdaně.
"A co to je?" zeptala se máti a vyčkávavě se podívala na něho přes brýle.
"Samozřejmě se musíme přestěhovat."
"Přestěhovat se? A prosím tě kam?" vyzvídala máti užasle.

"No, přestěhujeme se do menší vily. Pak můžeš klidně napsat všem těmhle magorům, že nemáme místo."

"Ale nemluv hlouposti, Larry. Nemůžeme se přece pořád stěhovat. Sem jsme se stěhovali, abychom zdolali nápor návštěv tvých přátel."

"Nu, a teď se musíme stěhovat, abychom zdolali nápor příbuzenstva."

"Ale nemůžeme pořád vymetat celý ostrov, hned sem, hned tam... lidé si pomyslí, že jsme se pomátli."

"Lidé si pomyslí, že jsme dočista blázni, jestli se tu ukáže ta stará megera. Řekněme si to upřímně, máti, nesnesl bych, kdyby přijela. Asi bych si od Leslieho vypůjčil některou z těch jeho pušek a provrtal bych jí díru do šněrovačky."

"Larry! Věru, přála bych si, abys takhle nemluvil před Gerrym."

"Já tě jen upozorňuju."

Nastala přestávka, zatímco si máti zimničně čistila brýle.

"Ale mně to připadá tak... tak... no, tak výstřední, abychom takhle ustavičně měnili vily, synáčku," pronesla konečně.

"Na tom není nic výstředního," řekl Larry překvapeně. "To je jedině logické počínání."

"No, ovšemže je," souhlasil Leslie, "tak nebo tak, je to jaksi v sebeobraně."

"Měj rozum, máti," přidala se Margo, "koneckonců změna je stejně dobrá jako nějaké povyražení."

S tímto novým příslovím na paměti jsme se tedy znovu přestěhovali.

- ----

* ČÁST TŘETÍ

Žít smutně nebo vesele, to je za jeden plat,
a veselý se dojista může déle smát.
Udall: Ralph Roister Doister

- ----

* Kapitola třináctá

* Sněhobílá vila

Naše nová vila, postavená na vršku kopce mezi olivami, bílá jako sníh, měla po jedné straně dlouhou, širokou verandu, ověšenou hustou drapérií vinné révy. Zahrada před domem byla jako dlaň, pěkně obezděná a zbujelá spletí divoce rostoucích květin. Celou zahradu překrývalo šero od velkého stromu magnólie, jehož lesklé tmavě zelené listí vrhalo hluboký stín. Rozježděná stěrková cesta se vinula od domu táhlým svahem dolů olivovými háji, vinicemi a štěpnicemi, než navázhala na silnici. Vila se nám zalíbila, hned jak nám ji Spiros ukázal. Stála, sice sešlá, ale úžasně elegantní, mezi opile nahnutými olivami a hodně připomínala krasavici z osmnáctého století, ležérně odpočívající uprostřed shromážděných plebejek. Z mého hlediska její půvaby ještě o mnoho zvýšilo odhalení, že v jednom z pokojů žije netopýr, který tam visel hlavou dolů na okenici a civěl dolů s pochmurnou nenávistí. Doufal jsem, že bude dál trávit dny v domě, ale jakmile jsme se přistěhovali, usoudil, že tam začíná být příliš těsno, a uchýlil se někam na klidný kmen olivy. Jeho rozhodnutí mě netěšilo, ale měl jsem plno jiných zájmů, a tak jsem na něho brzy zapomněl.

V téhle bílé vile jsem se opravdu zblízka seznámil s kudlankami; až do té doby jsem je sice občas vídal, jak se plíží na číhané v myrtách, ale nikdy jsem si jich mnoho nevšímal. Teď mě však přinutily, abych jim věnoval pozornost, protože na kopci, kde stála naše vila, jich byly celé houfy a většina z nich mnohem větší, než jaké jsem kdy předtím spatřil. Přezíravě posedávaly na olivách, mezi myrtami, na hladkých zelených listech magnólie, a v noci se sbíhaly do domu, vířivě se sletovaly ke světlu lampy a jejich zelená křídla rozrážela vzduch jako lopaty starodávného kolesového parníku; pak se snášely na stoly a na židle a koketně se procházely, obracely hlavu ze strany na stranu ve snaze najít nějakou oběť a na nás civly utkvělým pohledem vyboulených očí v bezbradé tváři. Předtím jsem si nikdy nepředstavoval, že kudlanky mohou vyrůst do takové velikosti, protože některé z exemplářů, které nás poctily návštěvou, byly dobře čtyři a půl palce dlouhé; tyhle obludy se ničeho nebály a bez váhání napadaly cokoli stejně velkého nebo dokonce většího, než byly samy. Jak se zdá, tento hmyz považoval dům za svou doménu a zdi i stropy za svá oprávněná loviště. Ale gekoni, kteří žili ve škvírách v zahradní zdi, rovněž pokládali dům za své loviště, a tak kudlanky a gekoni vedli mezi sebou ustavičnou válku. Potyčsky byly většinou pouhé šarvátky mezi jednotlivými členy obou zvířecích druhů, ti

však obyčejně byli rovnocennými soupeři a proto zřídkakdy stál výsledek za řeč. Ale občas se odehrála bitva, která skutečně stála za podívanou. Měl jsem to štěstí, že jsem při těch bitvách měl vyhlídku jako z hlavní tribuny, protože se bojovalo nad mou postelí, na ní i v ní.

Přes den se gekoni zdržovali většinou pod odchlíplou omítkou na zdi. Ale jak slunce zašlo a studivý stín té velké magnólie obestřel dům i zahradu, vylézali, vystrkovali hlavičky ze skulin a se zájmem se rozhlíželi svýma zlatavýma očima. Pomaličku, jeden za druhým, vyklouzávali ven na zeď a jejich plochá tílka a pahýlovité, skoro kuželovité ocasy vypadaly v šeru podvečera popelavě šedé. Opatrně popolézali přes mechem zarostlou zeď, až se dostali do bezpečí v révě nad veranou, a tam trpělivě vyčkávali, až obloha ztmavne a lampy s rozsvítí. Pak si každý vybral svůj revír a zamířil si to k němu po domovní zdi, někteří do ložnice, někteří do kuchyně a jiní zas zůstali na verandě mezi révovím.

Mezi těmi gekony byl jeden, který si jako hájemství přivlastnil mou ložnicnici, a já ho poznenáhlu poznal tak dobře, že jsem ho pokřtil Geronimo, protože jeho přepady hmyzí kořisti mi připadaly stejně úskočné a dobře promyšlené jako kterýkoli podobný čin, jaký se zdarem prováděl ten proslulý rudoch. Zdálo se, že Geronimo vyniká větší chytrostí než druzí gekoni. Za prvé, žil sám pod velikým kamenem v záhoně cynií pod mým oknem, a nesnesl nikde poblíž svého domova jiného gekona: a pokud jde o loviště, také žádnému cizímu gekonovi nedovolil vstoupit do mé ložnice. Vstával časněji než druzí, vylézal zpod svého kamene ještě v době, kdy zeď i dům zalévalo bledé světlo západu. Metl si to vzhůru po vrstvitém bílém srázu omítky, až doběhl k oknu mé ložnice, vystrčil hlavu přes okenní parapet, zvědavě se rozhlížel a pak dvakrát třikrát po sobě rychle pokývl hlavičkou; bylo-li to mně na pozdrav nebo z uspokojení, že našel pokoj tak, jak ho opustil, to jsem vůbec nedokázal rozluštit. Seděl na parapetu a polykal naprázdno, až se setmělo a do pokoje přinesli světlo; v zlatavé záři lampy jako by změnil barvu, z popelavě šedé do bledé, průsvitné, perleťově narůžovělé barvy, která dala na něm vyniknout hezkému vzorkování šupin a jeho kůži dodala vzhledu takové jemnosti a tenkosti, že člověk měl pocit: tahle kůže by měla být průsvitná, aby člověk mohl v jeho tučném břiše vidět střeva, pěkně stočená jako motýlí sosák. Očka mu dychtivě zářila a gekon se kolébavě doplazil po zdi k svému oblíbenému stanovišti, k levému vnějšímu koutu stropu, kdo se pověsil hlavou dolů a čekal, že se objeví jeho večeře.

Potrava na sebe nedala dlouho čekat. Za prvními roji komárů, moskytů a sluníček sedmitečných - které Geronimo nechával bez povšimnutí - se brzy vyrojili pavouci sekáči, zlatoočky, menší můry a nějací robustnější brouci. Pozorovat Geronimovu taktiku při plížení za hmyzem byla přímo odborná lekce. Zlatoočka nebo můra, která se motala kolem lampy až do závrati, třepetavě vzlétla a usadila se na stropě v bílém kruhu, který tam vrhal odraz světla lampy. Geronimo, jenž ve svém koutě visel vzhůru nohama, strnul. Dvakrát třikrát velmi rychle kývl hlavičkou, a potom začal opatrně popolézat přes trop, kousíček po kousíčku, a nespouštěl jiskřivá očka z hmyzu. Pomaličku polehoučku klouzal po omítce, a byl asi tak na šest palců od kořisti; tam se na vteřinku zastavil a člověk mohl pozorovat pohyb jeho měkkých, jakoby vycpaných tlapek, to jak se jistěji přichycoval k omítce. Očka se mu rozčileném ještě víc vypoulila, nasadil výraz, který asi podle něho měl být děsivě dravčí, až by v oběti krev stydla hrůzou, maličko poškubával konečkem ocásku, a pak lehýnce jako kapka vody přeběhl přes strop, bylo slyšet slabý chrupavý zvuk, a gekon se obrátil s výrazem samolibého blaha na tváři a se zlatoočkou v tlamičce, odkud mu visely jen její nohy a křídla jako podivné třepetavé mroží vousy. Vrtěl prudce ocáskem jako rozčilené štěně, a potom si to zas metelil zpátky na své místo, kde v pohodlí dožíral večeři. Měl neuvěřitelně ostrý zrak, poněvadž jsem ho často vídal, jak zpozoroval drobounkého mola až na druhém konci místnosti a obešel celý strop kolem dokola, aby se mu dostal tak blízko na dosah, že ho mohl lapit.

Pokud se týče jeho postoje k rivalům, kteří se pokoušeli uchvátit jeho honitbu, vedl si zcela bez okolků. Jen se některý přehoupl přes parapet a usadil se ke krátkému odpočinku po tom namáhavém šplháni po zdi vily, už se ozval šouravý cupot a Geronimo se mihl po stropě a cupital dolů po stěně, až se slabým žuchnutím dopadl na parapet. Než se nově příchozí mohl pohnout, Geronimo se vrhl vpřed a skočil na něj. Zvláštní bylo, že na rozdíl od jiných gekonů ten můj nenapadal hlavu a trup nepřítele. Šel rovnou protivníkovi po ocase, zahryzl se snad půl palce od konečku a držel se a cloumal jím ze strany na stranu jako

buldok. Soupeř, přivedený z rovnováhy tím zbabělým a neobvyklým způsobem útoku, okamžitě použil dávno osvědčeného obranného prostředku ještěrek: ulomil si ocas a co nejrychleji pelášil přes okraj parapetu a dolů po zdi do záhonu cynií. Geronimo, tou námahou celý udýchaný, zůstal vítězoslavně stát na parapetu, z tlamy mu visel soupeřův ocas a mrskal se sem a tam jako had. Když se ujistil, že sok je v prachu, Geronimo se pak uklidnil a začal ocas požírat. To byl nechutný zvyk, který mi byl krajně protivný. Ať je to jak chce, to byl zřejmě Geronimův způsob, jak oslavit vítězství, a jeho blaho nebylo úplné, dokud ten ocas nezmizel bezpečně v jeho vypouklém bříšku.

Kudlanky, které mi létaly do pokoje, byly povětšině docela malé. Geronimo se vždycky horlivě pokoušel některou polapit, ale byly na něho příliš rychlé. Na rozdíl od jiného hmyzu kudlanky zřejmě nepodléhaly účinkům světla z lampy; místo aby kolem ní vířily divoce až do zmámení, usadily se klidně na příhodném plácečku a požíraly ty světlomilovné tanečnice, kdykoli se usadily, aby nabraly novou sílu. Vypoulené oči kudlanek byly zřejmě sejně pronikavě bystré jako oči mého gekona, a vždycky ho okamžitě objevily a už chvátaly jinam, dlouho předtím, než se připlížil do útočné blízkosti. Ale v památné noci té velké bitvy se seznámil s kudlankou, která nejenomže odmítla uletět jinam, ale dokonce mu vyšla vstříc, a ta pro něho byla málem větším soustem, než mohl spořádat.

Už nějaký čas jsem se nadmíru zajímal, jak se kudlanky rozmnožují. Pozoroval jsem nebožáka samečka, jak se krčí na zádech samičky, která ho s úplným klidem přes rameno ožírá. I pak, když už jeho hlava a hrudník zmizely v obratné tlamě samičky, jeho zadní půle nepřestávala konat svou povinnost. Po tom, co jsem zhlédl jejich poněkud dravé milostné intermezzo, byl bych nesmírně rád viděl, jak kudlanka klade vajíčka a jak se líhnou mláďata. Příležitost se mi naskytla jednoho dne, když jsem byl v kopcích a setkal se - abych tak řekl - tváří v tvář s neobyčejně velkou samičkou kudlanky, která si tam majestátně vykračovala v trávě. Měla nadutelé břicho, a já byl přesvědčen, že čeká radostnou událost. Nejdříve se zastavila, kolébala se ze strany na stranu na tenkých nožkách a měřila si mě chladnokrevně. Pak opatrným cupitáním pokračovala v cestě mezi travními stébly. Usoudil jsem, že nejlépe udělám, když ji chytím, aby mohla naklást vajíčka v krabičce, kde bych je mohl pohodlně hlídat. Jakmile si kudlanka uvědomila, že se ji snažím lapit, bleskurychle se otočila, vzpřímila se, rozepjala bledá, nefritově zelená křídla a napřáhla vzhůru ozubené přední nohy ve výhružném bojovém gestu. Ta její bojechtivost vůči tvoru o tolik většímu, než byla sama, mě pobavila, proto jsem ji palcem a ukazovákem jen tak chytil kolem hrudníku. Okamžitě si dlouhýma ostrýma nohama sáhla na záda a sevřela je na mém palci. Měl jsem pocit, jako by mi kůži projelo aspoň deset jehel. V uleknutém překvapení jsem ji upustil a posadil jsem se, abych si ránu vysál: zjistil jsem, že tři z těch drobných bodnutí jsou skutečně hluboká, a když jsem stiskl prst, objevily se droboučké kapky krve. Značně stoupla v mé úctě, zřejmě to byl hmyz, na který bylo nutno dát si dobrý pozor. Při příštím pokusu jsem byl již ostražitější a použil jsme obou rukou: jednou jsem ji uchopil kolem hrudníku a druhou jsem jí přidržel ty nebezpečné přední nohy. Marně se vykrucovala a pokoušela se mě kousnout, skláněla tu svou zlou špičatou hlavičku a hryzala mi kůži, ale její čelisti byly tuze slabé, aby kousnutí mělo nějaký účinek. Odnesl jsem si ji domů a uvěznil jsm ji v ložnici ve velké kleci zakryté gázem a vkusně vyzdobené kapradím, vřesem a kameny, mezi kterými přecházela s lehkonohým půvabem. Bez jakékoli příčiny jsem ji pokřtil Celílie a strávil jsem kvůli ní drahně času chytáním motýlů, které požírala očividně s neztenčeným apetitem, a bříško jí ustavičně rostlo a rostlo. Právě když jsem počítal najisto, že každým okamžikem začne klást vajíčka, nějak si našla v kleci díru a utekla mi.

Jednou pozdě večer jsem seděl v posteli a četl, když tu se ozvalo mocné vířivé mávání křídel a Cecílie proletěla pokojem a přistála ztěžka na zdi, nějakých deset stop od místa, kde Geronimo horlivě dojídal poslední zbytky neobyčejně chlupaté můry. Jak přestal chroupat, zbytky chmýří mu uvázly mezi zuby a zadíval se užasle na Cecílii. Jsem si jist, že ještě v životě tak velkou kudlanku neviděl, protože Cecílie byla dobře o půl palce delší než on. V údivu nad její velikostí a zaražený takovou drzostí, že se mohla vetřít do jeho hájemství, Geronimo se nezmohl na nic jiného, než že na ni několik vteřin kulil oči. Cecílie mezitím otáčela hlavu od jedné strany ke druhé a rozhlížela se s výrazem ponurého zájmu jako kostnatá stará panna v umělecké galerii. Geronimo se zatím vzpamatoval z překvapení a usoudil, že ten drzý hmyz bude muset dostat

pořádnou lekci. Otřel si tlamičku o strop a potom pokývl několikrát rychle hlavou a mrskal ocasem sem a tam, jak se zřejmě hleděl vybičovat do zuřivosti, který dovede vzdorovat i smrti. Cecílie si ho vůbec nevšímala, ale nepřestávala se kolem sebe bystře rozhlížet a kolébala se lehce na dlouhých štíhlých nohou. Geronimo pomaličku sklouzl ze zdi, těžce polykal vzteky, až asi na tři stopy daleko ok kudlanky se zastavil a přešlápl střídavě oběma nohama, aby se ujistil, že se dobře drží. S pěkně líčeným úžasem dala Cecílie najevo, že ho poprvé zpozorovala. Aniž změnila pozici, otočila hlavu dozadu a nakoukla přes rameno. Geronimo ji provrtával očima a polykal ještě usilovněji. Když si ho Cecílie vypoulenýma očima klidně změřila, pokračovala v prohlídce stropu, jako kdyby tam gekon vůbec nebyl. Geronimo se přišoural o několik palců blíž, znovu netrpělivě přešlápl a zacukal konečkem ocasu. Pak se vrhl kupředu, a tu se stalo něco divného. Cecílie, která až do té chvíle byla zabraná do zkoumání jedné škvíry v omítce, náhle vyskočila do vzduchu, obrátila se a přistála na tomtéž místě, ale s křídly rozepjatými jako plášť, vzepjala se na zadní nohy a nakřivila obě volné přední do bojové pozice. Geronimo nebyl připraven na takové nedůtklivé přijetí, zarazil se a zůstal stát asi na tři palce opodál a díval se na ni celý vyjevený. Oplatila mu jeho strnulý pohled pohledem plným bojechtivého opovržení. Zdálo se, že Geronimo je z toho všeho poněkud na rozpacích; podle jeho zkušeností se měla kudlanka obrátit na útěk a při jeho přiblížení měla odpelášit přes pokoj. A prosím, tady si stála vzpřímeně, nohy připravené k bodání, a jak se tak kolébala ze strany na stranu, zelený plášť jejích křídel jemně šustil kolem ní. Ale gekon se pustil tak daleko, že teď už nemohl couvnout, sebral proto všechny síly a skočil, aby ji sprovodil ze světa.

Jeho rychlost a váha se neminuly účinkem, protože mocně vrazil do kudlanky, až se zapotácela, a zakousl se jí zespodu do hrudníku. Cecílie to Geronimovi oplatila tím, že mu oběma předníma nohama rázem sevřela jeho zadní. S šustotem vrávorali po tropě a po stěně dolů, každý hleděl, jak by získal nějakou výhodu. Potom nastala přestávka, kdy oba zápasníci odpočívali a připravovali se na další kolo, aniž některý uvolnil stisk. Uvažoval jsem, nemám-li se mezi ně vložit; nechtěl jsem, aby některý z nich zahynul, ale zároveň se mi nechtělo je roztrhávat, protože ten zápas byl tak neobyčejně zajímavý. Než jsem se mohl rozhodnout, dali se znovu do sebe.

Ať z toho či onoho důvodu Cecílie mermomocí chtěla Geronima stáhnout ze stěny dolů na podlahu, kdežto Geronimo byl stejně umíněně rozhodnut dovléci ji nahoru na strop. Nějakou chvíli se potáceli sem a tam, hned jeden, hned zas druhý získával převahu, ale k něčemu rozhodnému doopravdy nedošlo. Pak se Cecílie dopustila osudové chyby; mezi jednou z těch občasných přestávek se chopila příležitosti a vrhla se do vzduchu patrně ve snaze přelétnout pokoj i s Geronimem, který se jí klinkal v pařátech jako jehně orlovi. Ale nepočítala s jeho váhou. Její nečekaný skok gekona překvapil a odtrho od stropu přísavné polštářky na jeho prstech, kterými se tam držel, ale sotva byli volně ve vzduchu, Geronimo jí zůstal bezvládně viset v pařátech, a to váhou, na jakou ani Cecíliina síla nestačila. Ještěrčí ocas a kudlančí křídla v jednom klubku - tak oba soupeři spadli na postel.

Ten pád je oba tolik překvapil, že se pustili, seděli na pokrývce a zjiskřenýma očima se vzájemně měřili. V domnění, že tohle je vhodná příležitost se mezi ně vmíchat a ohlásit remízu, užuž jsem chtěl popadnout oba soupeře, když tu se zas na sebe vrhli. Tentokrát byl Geronimo chytřejší a zahryzl se Cecílii do jedné té její ostré přední nohy. Oplátkou mu popadla druhou nohu kolem krku. Na pokrývce byli v nevýhodě oba stejně, protože za ni zachytávali prsty i drápky, a to jim podtrhávalo nohy. Potáceli se sem a tam přes postel a pak se lopotili nahoru k polštáři. To už oba vypadali hodně uboze: Cecílie měla rozdrcené a potrhané křídlo a jednu nohu zkřivenou a k nepotřebě, a Geronimo krvácel z četnách škrábanců na hřbetě a na krku, kde ho poznamenaly přední Cecíliiny drápky. Teď jsem už měl příliš velký zájem, abych viděl, kdo z nich vyhraje, a proto mě ani nenapadlo je zarazit. Když se blížili k polštáři, vyklidil jsem postel, poněvadž jsem ani dost málo netoužil, aby se mi Cecílie nějakým tím drápem zaryla do prsou.

Vypadalo to, že kudlanku už zmáhá únava, ale jakmile se nohama dostala na hladký povrch prostěradla, zdálo se, že znovu nabývá sil. Byla to škoda, že tu nově nabytou sílu věnovala na špatný účel. Uvolnila ze sevření Geronimův krk a místo toho se ho chytila za ocas. Jesliže se domnívala, že takovým způsobem by ho mohla vytáhnout do vzduchu a tak mu znemožnit pohyb, to nevím, ale účinek to

mělo právě opačný. Jakmile se mu její drápy zaryly do ocasu, Geronimo se ho zbavil, ale zuřivé třepání, jímž si k tomu pomáhal, způsobilo, že rychle klátil hlavou ze strany na stranu s tím výsledkem, že utrhl Cecílii dolní část přední nohy, kterou měl v tlamě. A tak se Cecílii v jednom pařátu mrskal Geronimův utržený ocas, zatímco Geronimovi, bezocasému a zkrvavenému, se v tlamě škubala dolní půlka Cecíliiny levé přední nohy. Cecílie by byla ještě stále mohla zachránit ztracenou bitvu, kdyby byla rychle popadla Geronima, než vyplivl to veliké sousto její nohy; ale zabývala se příliš soustředěně tím mrskavým pahýlem ocasu - podle všeho jej pokládala za důležitou končetinu svého soupeře - a tou svou jedinou zubatou nohou ho pevně držela, Geronimo vyplivl utrženou nohu, skočil, chňapl po ní a Cecíliina hlava i hrudník mu zmizely v tlamě.

To tedy byl opravdu konec zápasu; teď už jen stačilo, aby Geronimo nepovolil, dokud nebude nadobro po Cecílii. Její nohy sebou škubaly, křídla se rozevřela jako zelené vějíře, a jak se třepotala, hlasitě šustila, nadulé břicho se chvělo, a pohyby jejího umírajícího těla je oba shodily do prolákliny ve schumlaných pokrývkách. Dlouhou chvíli žádného z nich nebylo vidět; všechno, co jsem slyšel, byl slabounký praskot kudlančiných křídel, ale zanedlouho i ten ztichl. Pak se chvíli nedělo nic, až najednou se nad krajem prostěradla objevila malá, podrápaná a zkrvavená hlavička a dvě zlatavá očka se na mne vítězně podívala a Geronimo se znaveně vyštrachal ven na světlo boží. Na rameně měl stržený velký kus kůže, po němž mu zbyla živá rudá rána, záda měl samou krvavou kapičku, kde ho pobodaly kudlančiny zubaté pařáty, a když se pohnul, krvavý pahýl jeho ocasu zanechával na prostěradle červenou šmouhu. Byl zle zřízený, umdlený a se silami v koncích, ale byl vítěz. Takto nějakou chvíli seděl, polykal naprázdno a dovolil mi, abych mu omyl záda chomáčkem vaty, omotané na dřívku sirky. Za odměnu jsem mu pak chytil pět tučných much, které jsem mu předložil a které s náramnou chutí pozřel. Když se poněkud zotavil, pomaličku se přešoural kolem stěn, přes parapet a dolů po venkovní zdi domu ke svému domovu pod kamenem v záhonu cynií. Zřejmě usoudil, že po takové rušné rvačce potřebuje pořádný noční odpočinek. Příští noc už opět seděl ve svém obvyklém koutě, drze kurážný, a s potěšením vrtěl pahýlem ocasu při pohledu na tu hostinu hmyzu, poletující zatím kolem lampy.

Asi za čtrnáct dní po té pamětihodné bitce se jednou večer Geronimo objevil na okenním parapetu, a tu jsem užasl: měl totiž s sebou druhého gekona. Ten nováček byl docela maličký, jen asi poloviční než Geronimo a jemňoučce narůžovělý, s velkýma a třpytnýma očima. Geronimo se usadil na obvyklém stanovišti v jednom koutě, kdežto nováček si zvolil místečko uprostřed na stropě. S horlivým soustředěním se pustili do honby za hmyzem a jeden druhého si vůbec nevšímal. Zprvu jsem si myslel, že tento nový gekon je Geronimova nevěsta - vždyť to byla taková křehotinka -, ale výzkumná prohlídka v záhonu cynií prokázala, že ještě stále obývá svůj mládenecký příbytek pod kamenem. Nový gekon zřejmě spal jinde a vycházel pouze v noci, kdy se přidružoval ke Geronimovi, když ten zlézal zeď do ložnice. Se zřetelem k tomu, jak bojovně se stavěl proti jiným gekonům, připadalo mi zatěžko pochopit jeho snášenlivý postoj k nováčkovi. Pohrával jsem si s myšlenkou, že by to mohl být Geronimův syn nebo dcera, ale věděl jsem, že gekoni vůbec nepěstují rodinný život, prostě nakladou vajíčka, a když se mladí vylíhnou, staří je opouštějí, aby se starali sami o sebe. Proto se mi to nezdálo pravděpodobné. Stále jsem se nemohl rozhodnout, jakým jménem bych měl obdařit tohoto nového obyvatele své ložnice, kdy ho postihl strašlivý osud.

Vlevo od vily bylo velké údolí podobné míse, s drnem hustě protkaným zkroucenými sloupy olivových kmenů. Toto údolí obklopovaly jílovité a pískovcové srázy nějakých dvacet stop vysoké a na jejich úpatí bujelo husté myrtové houští, které překrývalo zřícené masy skal. Z mého hlediska to byla plodná honitba, protože tam i v blízkém okolí žilo velké množství rozličných zvířat. Jednoho dne jsme lovil mezi těmito balvany, když tu jsem přišel na velký, poloztrouchnivělý olivový kmen, ležící pod křovím. Pomyslel jsem si, že by tam vespod mohlo být něco zajímavého, a tak jsem se do něho kurážně opřel, až se překulil a zůstal ležet mokrým spodkem navrch. V korytě, vyhloubeném jeho váhou, se krčila dvě zvířata, že jsem se nad nimi překvapením až zajíkl.

Pokud jsem mohl poznat, byly to obyčejné ropuchy, ale ty největší exempláře, jaké jsem v životě spatřil. Každá měla objem kolem břicha větší než průměrný talířek. Byly šedozelené, hustě bradavičnaté, sem a tam se zvláštními bílými skvrnami na těle, kde se kůže leskla a trpěla nedostatkem pigmentu. Dřepěly tam jako dv bachratí Buddhové, trpící malomocenstvím, civěly na mne a

provinile polykaly naprázdno, jak to mají ropuchy ve zvyku. Vzal jsem je každou do jedné ruky, a bylo to, jako bych držel dva změklé kožené míře; ropuchy na mne mrkaly svýma hezkýma zlatavýma očima, jako protkanýma filigránem, usadily se mi na prstech pohodlněji a hleděly na mne důvěřivě a jejich širokánské pyskaté tlamy jako by se rozšiřovaly rozpačitým a váhavým úsměvem. Měl jsem z nich radost a jejich nález mě tak vzrušil, že jsem neodolal a musel jsem se o něj ihned podělit, nebo jinak bych byl potlačovanou radostí pukl. Úprkem jsem se rozeběhl zpátky k domovu, v každé ruce jednu ropuchu, abych rodině ukázal svůj nový skvělý přínos.

Máti byla se Spirem ve spižírně, kde kontrolovali potraviny, když jsem k nim vrazil. Držel jsem ropuchy vzhůru a žadonil, aby se na ty báječné obojživelníky podívali. Stál jsem docela blízko u Spira, takže když se ohlédl, spatřil, že se dívá do tváře ropuše. Jeho podmračený výraz zmizel, oči se mu vypoulily a pleť nabyla zelenavého odstínu. Chvatně vytáhl kapesník, přidržel si ho u úst a odkolébal se vrávoravě ven na verandu, kde prudce zvracel.

"Neměl bys Spirovi takovéhle věci ukazovat, synáčku," pokárala mě máti. "Přece víš, jak má slabý žaludek."

Namítl jsem, že ačkoli vím dobře o Spirovi, že má slabý žaludek, ani mě nenapadlo, že by pohled na takové roztomilé potvůrky, jako jsou ropuchy, mohl na něho tak silně zapůsobit. Co je na nich špatného? ptal jsem se bezradně.

"Špatného na nich není nic, synáčku; jsou roztomilé," odpověděla máti a zadívala se na ropuchy poněkud s pochybami. "To máš tak, každý je nesnáší."

Spiros se zas přikolébal do kuchyně celý bledý a osoušel si čelo kapesníkem. Honem jsem schoval ropuchy za zády.

"Stó-diavolo, kýrie(*18) Gerrys," pronesl stýskavě, "proč ty mi ukazuješ takový věci? Já musel tak nahonem pryč, to mi mrzí, madam Durrells, ale na mou čest, když já takovýho neřáda vidím, mám hned žaludek naruby, a tak jsem myslel, že lepší, když se mi zvrátí venku než tady. Ať už mi nic takovýho nukazuješ, kýrie Gerrys, prosím, už nikdá."

Pocítil jsem zklamání, že ostatní členové roiny na ta ropuší dvojčata reagovali navlas stejně jako Spiros, a tak když jsem viděl, že v nikom z našich nemohu vzbudit nějaké nadšení, zkromouceně jsem ta zvířata odnesl do svého pokoje a uložil je pečlivě pod postel.

Ten večer, když se rozsvítily lampy, pustil jsem ropuchy na procházku po pokoji a bavil jsem se tím, že jsem jim srážel na zem k snědku hmyz, který kroužil kolem světla. Těžkopádně se kymácely sem a tam, polykaly nabízená sousta, a když si lepkavými jazyky mrskly hmyz do chřtánu, sklapovaly široké tlamy se slabým mlaskavým zvukem. Za nějakou chvíli vrazila ztřeštěně do pokoje výjimečně velká splašená můra. Představil jsem si, jaká by to byla báječná pochoutka pro ropuchy, a hned jsem ji začal nemilosrdně honit. Po delší chvíli se usadila daleko z mého dosahu na stropě, pár palců od Geronimova druha. Poněvadž můra byla nejméně dvakrát větší než on, gekon ji moudře nechával na pokoji. Ve snaze srazit ji dolů ropuchám hodil jsem po ní časopisem, a to byla velikánská hloupost. Časopis se můry chybil, ale zasáhl gekona vprostřed těla, právě když napjatě pozoroval, jak se blíží zlatoočka. Sešit odletěl do kouta pokoje a gekon spadl a plácl sebou na koberec právě před tou větší ropuchou. Než plaz nabral dech a dříve než jsem mohl nějak zasáhnout k jeho záchraně, ropucha se s mírným výrazem v tváři naklonila dopředu, její široká tlama se otevřela dokořán jako padací most, jazyk se vymrštil ven a zas zpátky i s gekonem; ropuší tlama se znovu zavřela a tvář nabyla opět svého výrazu upejpavého šibalství. Geronimo, který visel hlavu dolů ve svém koutku, se zdál úplně lhostejný k osudu svého druha, ale já byl celou tou nešťastnou příhodou zděšený a zahandbený, protože jsem cítil, že to byla moje vina. Spěšně jsem sebral ropuchy a zamkl je do jejich bedýnky ze strachu, že příští obětí jejich dravosti by mohl být sám Geronimo.

O ty obří ropuchy jsem se hluboce zajímal z několika důvodů. Za prvé, byl to zřejmě běžný druh, avšak měly po těle a na nohou ty zvláštní bílé skvrny. Rovněž všechny jiné obyčejné ropuchy, jaké jsem poznal, byly jen asi tak čtvrtina některé z těch dvou oblud. Další podivnost spočívala v tom, že jsem je pod tím kamenem našel pohromadě; najít jednu takovou obludu by už bývalo neobvyklé, ale najít párek, jednu sedící vedle druhé, to jistě byl jedinečný objev. Dokonce mě napadlo, nevyklube-li se z nich třeba něco úplně nového pro vědu. Plný nadějí jsem je držel uvězněné pod postelí až do příštího čtvrtka, kdy

přijel Theodor. Tenkrát jsem celý udýchaný rychle vyběhl nahoru do ložnice a snesl jsem mu je ukázat.

"Aha!" pronesl Theodor, bedlivě si je prohlížel a jednu postrčil ukazováčkem, "ano, to jsou jistě neobyčejně velké exempláře."

Zdvihl jednu z bedýnky a položil ji na podlahu, kde seděla a dívala se na něho truchlivě, nadulá a rozpláclá jako hrouda zplesnivělého těsta.

"Hm... ano," přikývl Theodor, "zdá se, že jsou to... chm... ropuchy obecné, ačkoli, jak říkám, neobyčejně pěkné exempláře. Tyto zvláštní známky jsou způsobeny nedostatkem pigmentu. Řekl bych, že to je věkem, ačkoli ovšem já... chm... mohu se mýlit. Musí být pozoruhodně staré, když dosáhly... hm... když mohly vyrůst do takových rozměrů."

To mě překvapilo, protože jsem nikdy na ropuchy nehleděl jako na tvory, kteří by se dožívali obzvlášť dlouhého věku. Ptal jsem se Theodora, jakého stáří se ropuchy obvykle dožívají.

"Ovšem, to je těžké říci... hm... nemáme na posouzení žádné statistiky," odpověděl a v očích mu zablýsklo, "ale představoval bych si, že tak velké jako tyto mohou být dobře dvanáct nebo i dvacet let staré. Zdá se, že mají velmi houževnatý život. Někde jsem četl, že ropuchy byly zazděny v domech a podobně a zdá se, že byly tak uvězněny po řadu let. Myslím, že v jednom případě to bylo nějakých pětadvacet let."

Zdvihl z bedýnky druhou ropuchu a posadil ji na zem vedle její družky. Zvířata tak seděla vedle sebe, polykala naprázdno a mrkala a při dechu se jim měchaté boky zachvívaly. Theodor je krátkou chvíli bystře pozoroval a pak vyňal z kapsy u vesty pinzetu. Vyšel do zahrady a zpřevracel několik kamenů, až našel velkou, vlhkou, hnědavou dešťovku. Sebral ji opatrně pinzetou a vrátil se opět na verandu. Zůstal stát nad ropuchami a pustil svíjející se dešťovku na kamenné dlaždice. Ihned se zkroutila do uzlu a pak se zas pomaličku roztáčela. Bližší ropucha zdvihla hlavu, rychle zamrkala očima a maličko se pootočila, takže seděla proti dešťovce. Ta se nepřestávala kroutit jako kus vlny na žhavém uhlí. Ropucha se naklonila kupředu a civěla na ni s výrazem krajního zájmu v široké tváři.

"Aha!" řekl Theodor a usmíval se do vousů.

Dešťovka předvedla obzvlášť křečovitou figuru osmičky a ropucha se rozčileně naklonila ještě kus dopředu. Široká tlama se otevřela, růžový jazyk se mrštně vyplázl a přední půle dešťovky putovala do zejícího chřtánu. Ropucha zavřela tlamu, až to mlasklo, a větší kus dešťovky, který zůstal viset venkuk, se divoce svíjel. Ropucha si dřepla na zadek a velmi pečlivě si začala prsty cpát zbytek dešťovky do tlamy. Cpala si tu zmítající dešťovku po kusech do tlamy, těžce polykala a přivírala oči s výrazem jakoby nesnesitelné bolesti. Pomalu, ale jistě, kousek po kousku mizela dešťovka mezi odulými pysky, až konečně zbýval jen kousíček, který visel ven a škubal sebou ze strany na stranu.

"Hm," řekl Theodor s pobaveným přízvukem v hlase. "Tohle jejich počínání vždy rád pozoruji. Připomíná mi takové eskamotéry, chápete, co tahají celé metry kalounu nebo barevných stuh z úst... chm... jenže rozumí se opačným směrem."

Ropucha zamrkala, zoufale polkla, stočila oči vzhůru - a poslední zbyteček dešťovky jí zmizel v tlamě.

"Jsem zvědav," poznamenal Theodor hloubavě a oči mu jiskřily - "jsem zvědav, mohl-li by člověk naučit ropuchy polykat meče? Byl by to zajímavý pokus."

Opatrně sebral ropuchy a uložil je zpátky do bedýnky.

"Rozumí se nikoli ostré meče," řekl, když se zas vzpřímil a pohupoval na špičkách, s očima rozjiskřenýma. "Kdyby ty meče byly ostré, měl byste svou ropuchu v hrsti."

Zachichtal se tiše pro sebe a přitom si palcem popotáhl koneček vousů.

* Kapitola čtrnáctá

* Mluvící květiny

Netrvalo dlouho a uslyšel jsem nevítanou zprávu, že mi rodina našla jiného domácího učitele. Tentokrát to byl jistý pan Kralevský, osobnost pocházející ze složité směsice různých národností, mezi nimiž však převažovala anglická. Rodina mi oznámila, že to je velmi milý člověk, který má kromě jiného ještě i zájem o ptactvo, takže se jistě dobře shodneme. Ale ten dodatek k oné zprávě na mne neudělal pražádný dojem; už jsem poznal hodně lidí, kteří předstírali, že se zajímají o ptáky - a po bedlivém vyptávání se ukázalo, že to jsou šarlatáni, protože neměli ani potuchy, jak vypadá dudek, nebo nedokázali popsat rozdíl mezi

pěnicí černohlavou a hnědokřídlou. Byl bych odpřisáhl, že naše rodina si toho kantora, toho milovníka ptactva, prostě vymyslela ve snaze naladit mě příjemněji, když budu muset znovu zase začít s prací. Určitě se ukáže, že ten ornitolog svou pověst získal tím, že si jednou ve čtrnácti letech choval kanára. Proto jsem se vydal do města na svou prvn lekci v nepředstavitelně černé náladě.

Kralevský bydlel v nejvyšších dvou patrech čtverhranné, plesnivé staré budovy, která stála na předměstí. S pohrdavou nevážností jsem vystoupil po širokém schodišti a ostře jsem zabubnoval klepadlem, které zdobilo dveře bytu. Čekal jsem celý zamračený a se značnou zuřivostí jsem patou střevíce ryl do vínově červeného koberce; po chvíli, právě když jsem se chystal zaklepat znovu, ozval se měkký zvuk kroků, dveře se prudce otevřely dokořán a v nich se objevil můj nový učitel.

Okamžitě jsem usoudil, že Kralevský není vůbec lidský tvor, nýbrž skřítek, který se přestrojil za člověka a oblékl si na to sice staromódní, ale vslmi slušné šaty. Měl velkou vejčitou hlavu, na skráních zploštělou, nakloněnou dozadu k hladkému kulatému hrbu. To mu dodávalo zvláštního vzezření, jako by trvale krčil rameny a díval se přitom na oblohu. Z obličeje mu vyčníval dlouhý nos s ostrým hřbetem a široce roztaženým chřípím a jeho neobyčejně velké oči byly jasné a měly barvu světlého bílého vína. Měly utkvělý, zasněný výraz, jako by se jejich majitel právě probouzel z transu. Jeho širokým tenkoretým ústům se podařilo sladit pedanterii a humor; ten teď rozestřel po jeho obličeji úsměv na přivítanou, který odhaloval stejnoměrné, avšak zažloutlé zuby.

"Gerry Durrell?" zeptal se, hopkavě se klaněl jako vrabec na námluvách a máchal jproti mně velkýma kostnatýma rukama. "Gerry Durrel, není-liž pravda? Jen pojďte dál, můj milý hochu, jen pojďte dál!"

Kynul mi dlouhým ukazováčkem a já kolem něho prošel do tmavé předsíně, kde dřevěná podlaha vzpíravě vrzala pod špinavým krytem koberce.

"Tukdy přes, prosím; to je pokoj, kde budeme pracovat," pištěl zpěvavě Kralevský. Otevřel jedny dveře dokořán a uvedl mě do malého, spoře zařízeného pokojíka. Odložil jsem knihy na stůl a posadil jsem se na židli, na kterou mi ukázal. Naklonil se přes stůl, podepřený o špičky prstů s bezvadně upravenými nehty, a jaksi rozpačitě se usmál. Odpověděl jsem rovněž úsměvem, protože jsem nevěděl, co vlastně ode mne očekává.

"Přátelé!" zvolal nadšeně. "Je nanejvýš důležité, abychom byli přáteli. Jsem přesvědčen, naprosto přesvědčen, že se staneme přáteli, co myslíte?"

Vážně jsem přikývl a kousal jsem se uvnitř v ústech do tváří, abych zahnal úsměv.

"Přátelství," pronesl pološepotem a zavřel oči vytrženě nad tou představou, "přátelství! To je ono!"

Pak němě pohybovyl rty, takže jsem zvědavě uvažoval, jestli se nemodlí, a kdyby, modlí-li se za mne, za sebe nebo za oba. Kolem hlavu mu oblétla moucha a pak mu důvěřivě sedla na nos. Kralevský se zarazil, mávnutím ji zahnal, otevřel oči a zamrkal na mne.

"Ano, ano, to je to pravé," řekl přesvědčeně, "že budeme přáteli. Vaše matka mi říkala, že máte velkou lásku k přírodovědě. A vidíte, právě to nám okamžitě skýtá nějaký společný zájem - abychou tak řekli - pouto, že ano?"

Vsunul ukazováček a palec do kapsičky u vesty, vytáhl velké zlaté hodinky a podíval se na ně vyčítavě. Povzdechl si, zastrčil hodinky a pak si na hlavě pohladil lysinu, která mu svítlila jako hnědý oblázek mezi mechem vlasů.

"Věnuji se pěstování ptáků, ovšem jenom amatérsky," svěřil mi kromně. "Domnívám se, že byste možná docela rád uviděl mou sbírku. Tuším, že než se dáme do práce, taková půlhodinka mezi opeřenci nám neublíží. Kromě toho, dnes ráno jsem se poněkud opozdil, a jeden nebo dva z nich potřebují čerstvou vodu."

Vedl mě po rozvrzaných schodech až nahouru do podkroví domu a zastavil se před zeleně čalouněnými dveřmi. Vytáhl ohromný svazek klíčů, které melodicky cinkaly, jak hledal mezi nimi ten pravý; vsunul klíč do zámku, odemkl a otevřel těžké dveře. Z místnosti se vylinulo tak oslnivé sluneční světlo, že mě to až oslepilo, a současně s tím se ozval ohlušující sbor ptačího zpěvu; bylo to, jako by Kralevský byl v té špinavé chodbě v podstřeší domu otevřel bránu do ráje. Podkroví bylo prostorné, táhlo se téměř po celém nejvyšším patře. Podlaha byla holá, a jediný kus nábytku uprostřed místnosti byl velký dřevěný pracovní stůl. Avšak od země až do stropu visely na stěnách v četných řadách velké vzdušné klece, v nichž se třepetalo a švitořilo nevímkolik desítek ptáků. Na podlaze místnosti byla silná vstva ptačího zobu, takže člověku při chůzi příjemně

chřupalo pod nohama, jako kdyby se procházel po štěrku na pobřeží. To množství ptactva mě okouzlovalo, obcházel jsem pomalu kolem po místnosti, zastavoval jsem se před každou klecí a díval se, zatímco Kralevský - který jako by na mne úplně zapomněl - uchopil ze stolu velkou zahradní konev a křepce tančil od klece ke kleci a naléval do kádinek vodu.

Můj první dojem, že všichni ti ptáci jsou kanáři, byl úplně mylný; k svému velkému potěšení jsem tam našel stehlíky, zabarvené jako šašci živě červeně, žlutě a černě; zvonky, zelené a žluté jako citrónové listí ve vysokém létě; konopky v jejich tmavohnědém, bíle stříkaném tvídovém oblečení; hýly se vzdutými růžovými prsíčky, a spoustu jiného ptactva. V jednom rohu místnosti jsem přišel na malá francouzská okna, vedoucí na balkón. Na každém konci stála velká voliéra, v jedné žil kosí sameček, sametově černý s blýskavým banánově žlutým zobákem, kdežto naproti ve druhé voliéře byl pták podobný drozdu, vybavený úžasně skvělým peřím, hrajícím blankytnou škálou odstínů od námořnické modři až do opálova.

"Skalník modrý," ohlásil Kralevský, který náhle strčil hlavu do dveří a ukázal na toho nádherného ptáka: "poslali mi ho loni... víte, ještě nedopeřence, z Albánie. Bohužel, ještě doposud jsem nebyl s to sehnat k němu paničku."

Vlídně mávl na skalníka kropicí konví a opět zmizel uvnitř. Sklalník na mne hleděl šelmovským očkem, načechral si náprsenku a několikrát maličko kvokl, což znělo jako pobavené zachichtání. Nejdříve jsem se na něho díval dlouho a lačně a pak jsem se vrátil do místnosti, kde jsem ještě zastihl Kralevskjého při nalévání vody do kádinek.

"Tak mě napadá, nechtělo by se vám trochu mi pomoci?" zeptal se a hleděl na mne roztržitě, konev nakloněnou v ruce tak, že tenký pramínek vody mu ukapával na leskle vyleštěnou špičku střevíce. "Vždycky si myslím, že takováto práce je mnohem snadnější, jestliže ji konají dvoje ruce. Nu tedy, podržíte-li konev... tak... já přidržím kádinky, abyste je naplnil... výborně! To je ono! Doděláme to, ani se nenadějeme!"

Já tedy naléval vodu do malých hliněných kádinek, a Kralevský je bral opatrně mezi ukazováček a palec a obratně je vsunovlal dvířky klecí, jako kdyby strkal cukrlátka dítěti do úst. Při té práci hovořil zcela nestranně jak se mnou, tak s ptáky, ale poněvadž vůbec neměnil hlas, byl jsem někdy na rozpacích, patří-li jeho slova mně, nebo některému obyvateli klece.

"Ano, dnes se jim daří znamenitě; to víte, sluníčko... jekmile zasvitne z téhle strany domu, tak se dají do zpěvu, viďte, že ano? Příště jich musíš naklást víc... jen dvě, zlatíčko, jen dvě. Tomuhle se přece nedá říkat hnízdo, to při nejlepší vůli ne. Chutná ti tenhle nový zob? Cováte si také nějaké? Tady se najde hodně zajímavých krků na zob... To nedělej do čisté vody... Samozřejmě, chovat některé je prácička, ale podle mého názoru se to vyplácí, obzvlášť u kříženců. Já měl obyčejně velký úspěch s křížením... až na to, když sneseš jen dvě, to se rozumí... ty darebnice, ty darebnice!"

Pak rozdávání vody skončilo a Kralevský stál a chviličku přehlížel své ptactvo, usmíval se pro sebe a pečlivě si utíral ruce malým ručníčkem. Potom mě prováděl kolem místnosti, před každou klecí zůstal stát a podal mi nástin historie dotyčného opeřence, jeho předků, a co s ním zamýšlí učinit. Se spokojeným mlčením jsme právě prohlíželi tlustého, narůžovělého hýla, když tu náhle ten mnohohlasý chaos ptačího zpěvu přehlušilo hlasité tremolové zvonění. Užasl jsem, protože ten hluk se zjevně ozýval odněkud zevnitř břicha Kralevského.

"Propánakrále!" zvolal zděšeně a obrátil ke mně úpěnlivý pohled, "propánakrále!"

Vsunul si ukazováček a palec do kapsičky u vesty a vytáhl hodinky. Stiskl drobounkou páčku a zvonění utichlo. Byl jsem maličko zklamaný, že ten rámus má tak prozaický původ; mít soukromého učitele, kterému v určitých intervalech zvoní ve vnitřnostech, to by bývalo podle mne jistě značně přispělo ke zvýšení půvabu učebních hodin. Kralevský se dychtivě zadíval na hodinky a potom znechuceně sešklebil obličej.

"Propánakrále!" opakoval malomyslně, "už dvanáct hodin... věru, ten čas má křídla... Jemináčku, a vy odcházíte v půl jedné, viďte?"

Vsunul zas hodinky do kapsičky a pohladil si lysinu.

"Nu, škoda," řekl konečně, "tuším, že za půl hodiny nemůžeme docílit nějakého pokroku v učení. Proto zkrátí-li vám to příjemněji chvíli, navrhuji,

abychom se odebrali dolů do zahrdy a natrhali nějaký starček pro ptáky. Jak víte, je pro ně dobrý, zvlášť v době snůšky!"

Sešli jsme tedy do zahrady a trhali starček, dokud si Spirův vůz s troubením neproklestil cestu ulicí jako zraněná kachna.

"Váš vůz, myslím," poznamenal Kralevský zdvořile. "Podařilo se nám za tu chvíli natrhat jistě slušnou zásobu zeleně. Vaše pomoc byla neocenitelná. Nuže, zítra sem přijedete přesně o deváte, ano? Tak je to správné! Můžeme mít za to, že dnešní dopoledne jsme nepromarnili; byla to jakási forma seznamuvání, abychom si vzájemně o sobě utvořili úsudek. A jak doufám, chvíle vyzněla akordem přátelství. Propánakrále, ano, to je velmi důležité. Dobrá, tak au revoir zítra!"

Když jsem zavíral rozvrzaná, tepaná železná vrátka, zamával mi zdvořile a potom kráčel pomalu zpátky k domu; cestou za sebou trousil zlatokvětý starček a jeho hrbatá záda se pohupovala mezi růžovými keři.

Po příchodu domu se naše rodina vyptávala, jak se mi líbil nový učitel. Aniž jsem zašel do podrobností, řekl jsem, že podle mého je to velmi milý člověk, a jak jsem nabyl přesvědčení, budeme brzy dobrými přáteli. Na dotaz, co jsme probírali to první dopoledne, jsem odpověděl do jisté míry poctivě, že jsme věnovali to dopoledne ornitologii a botanice. Rodinu to očividně uspokojilo. Ale brzy jsme poznal, že pan Kralevský je cílevědomý zastánce práce a mermomocí mě hodlá vzdělávat, ať už je můj názor na tu věc jakýkoli. Lekce byly nemožně nudné, protože používal učební metody, která byla patrně v módě někdy kolem poloviny osmnáctého století. Dějepis mi servíroval ve velikých nezáživných soustech a data jsem se musel učit zpaměti. Seděli jsme a opakovali je v jednotvárném zpěvavém duetu, až zněla jako nějaké zaklínání, které jsme vyzpěvovali jako stroje, s myšlenkami zabranými bůhvíčím jiným. V zeměpise jsem se - k své velké rozmrzelosti - musel omezovat na Britské ostrovy a musel jsem pracně obkreslovat nesčetné mapy a vyplňovat je spoustou hrabství a jejich čelných měst. Potom jsem se musel naučit ta hrabství a jejich města zpaměti, spolu se jmény důležitých řek, hlavních produktů, obyvatel a mnoho jiných otravných s úplně zbytečných údajů.

"Somerset?" pronesl zpěvavě a ukázal na mne vytýkavě prstem.

Vraštil jsem čelo v beznadějné snaze vzpomenout si na něco o tomto hrabství. Kralevskému se šířily oči úzkostí, když pozoroval můj duševní boj.

"Nu, dobrá," řekl konečně, když už bylo zřejmé, že stupeň mých znalostí o Somersetu je na na nule - "tak dobrá, nechme být Somerset a zkusme Warwickshire. Tak tedy, Warwickshire: hlavní město? Warwick! To je ono! Nu, a co se vyrábí ve Warwicku? Co?"

Pokud se týkalo mne, tak ve Warwicku se nevyrábělo docela nic, ale riskoval jsem jmenovat nazdařbůh uhlí. Přišel jsem na trik, že když člověk jmenuje houževnatě jeden produkt za druhým - bez ohledu na hrabství nebo na město, o kterých se hovořilo - dříve nebo později uhodí na správnou odpověď. Kralevského muka nad mými chybami byla opravdová; ten den, kdy jsem ho informoval, že v Essexu se vyrábí nerezavějící ocel, měl slzy v očích. Ale ta dlouhá období sklíčenosti mu více než vynahradila nesmírná radost a potěšení, když - nějakou mimořádnou náhdou - jsem mu otázku zodpověděl správně.

Jednou týdně jsme se potrápili, když jsme věnovali dopoledne francouzštině. Kralevský mluvil krásně francouzsky, a když mě poslouchal, jak ten jazyk przním, bylo to pro něho téměř k nesnesení. Velmi brzy přišel na to, že snaha učit mě podle normálních učebnic je naprosto marná, proto jsme je odložili a raději jsme se pustili do třísvazkového díla o ptácích; ale i s těmi knihami to byla krkolomná práce. Občas, když jsme četli už podvacáté popis peří takové červenky obecné, na obličeji Kralevského se usadil výraz urputného odhodlání. Sklapl knihu, vyběhl rychle do předsíně a za minutku se zas objevil v lehkém panama.

"Myslím, že se poněkud občerstvíme... že nám to odfouká pavučiny z hlavy... když si vyjdeme na kratičkou procházku," oznámil mi a hodil znechuceným pohledem po Les Petits Oiseaux de l' Europe. "Myslím, že se projdeme městem a vrátíme se po promenádě, co říkáte? Výborně! Pak nesmíme mařit čas, není-liž pravda? To bude dobrá příležitost, abychom se prakticky pocvičili ve francouzské konverzaci, že ano? Tak prosím - ani slůvko anglicky - všechno se mluví francouzsky. Právě tímto způsobem si nejlépe osvojíme cizí jazyk."

Tak skoro mlčky jsme se ubírali procházkou přes město. Nejkrásnější na těchto procházkách bylo, že ať jsme se dali tím nebo oním směrem, nezáleželo na

tom, vyždycky jsme se nějak octli na ptačím trhu. Byli jsme tak trochu jako Alenka v zahradě na druhé straně zrcadla; ať jsme se seberozhodněji vydali opačným směrem, ani jsme se nenadáli a za chviličku jsme se octli na malém náměstíčku, kde byly stánky vysoko ověšené drátěnými klíckami a vzduchem se rozléhal ptačí zpěv. Tady jsme na francouzštinu zapomínali; rozplynula se kdesi v neznámu, kde se přidružila k algebře, geometrii, k dějepisným datům, k hlavním městům hrabství a podobným předmětům. S očima rozzářenýma a s tvářemi zardělými jsme obcházeli od stánku ke stánku, bedlivě jsme prohlíželi ptáky, zuřivě smlouvali s prodavači, a poznenáhlu jsme měli plné náruče klícek.

Náhle nás opět přivolaly zpátky na zem hodinky v kapsičce Kralevského, když jemně zazvonily a Kralevský div neupusitl to vratké břemeno klícek ve snaze vytáhnout hodinky a zarazit "budíčka".

"Propánakrále! Dvanáct hodin! Kdo by si to pomyslel! Prosím vás, podržte mi tuhle konopku, ano, než ty hodinky zarazím... Děkuji vám!... Budeme si muset pospíšit, viďte? Pochybuji, že bychom to mohli dokázat pěšky s takovým nákladem. Jemináčku! Snad bychom si raději měli zjednat drožku. Toť se rozumí, je to marnotratnost, ale 'pozdní hosti jedí kosti.'"

Pospíchali jsme tedy přes náměstí, srovnali vratké třepetavé nákupy do drožky a jeli jsme k domu Kralevského. Cinkot postroje a dusot kopyt se příjemně míslil s hlasy našeho ptačího nákladu.

Už několik týdnů jsem pracoval s Kralevským, než jsem objevil, že nežije sám. Během dopoledne se chvilkami náhle zarazil v řeči, třeba uprostřed početního příkladu nebo odříkávání hlavních měst hrabství, a naklonil hlavu ke straně, jako by poslouchal.

"Omluvte mě na chviličku," řekl. "Musím se jít podívat na matinku."

Zprvu mi to připadalo poněkud záhadné, protože jsem byl přesvědčen, že Kralevský je příliš starý na to, aby ještě měl matku naživu. Po delším přemýšlení jsem došel k závěru, že to je u něho pouze zdvořilostní forma, když chce vyjádřit, že si přeje odejít na klozet, protože jsem si uvědomil, že ne každý se vyznačuje takovým nedostatkem ostychu jako naše rodina, má-li hovořit o tomto námětu. Nikdy mě nenapadlo, že je-li tomu tak, Kralevský chodí "kamsi" mnohem častěji než jiný lidský tvor, se kterým se znám. Jednou ráno jsem k snídani snědl velké množství japonských mišpulí, a ty na mne účinkovaly velmi neblaze, právě když jsme v hodině dějepisu byli v nejlepším. Protože Kralevský se tak delikátně zmiňoval o předmětu, jako je klozet, usoudil jsem, že budu muset vyjádřit svou žádost stejně zdvořile, proto jsem uznal za nejlepší přijmout za svůj jeho charakteristický slovní obrat. Podíval jsem se mu pevně do očí a řekl jsem, že bych rád učinil návštěvu jeho matce.

"Mé matce?" opakoval s úžasem. "Návštěvu mé matce? Teď?"

Nemohl jsem pochopit, proč dělat takové ciráty, proto jsem jenom přikývl.

"Nu dobře," řekl váhav, "jistě ji potěší, když vás uvidí, to e rozumí, ale já se půjdu raději podívat, přijde-li jí to vhod."

Odešel z pokoje ještě s tím poněkud rozpačitým výrazem a po několika minutách se vrátil.

"Matinka vás uvítá s radostí," oznámil, "ale říkala, abyste ji laskavě omluvil, že je trochu neupravená."

Pomyslil jsem si, že to je zdvořilost nejvýš přehnaná, mluvit o klozetu, jako by šlo o lidské stvoření, ale protože Kralevský byl v té věci očividně výstřední, soudil jsem, že je lépe řídit se podle něho. Odpověděl jsem tedy, že mi ani dost málo nevadí, bude-li u jeho matky nepořádek, protože to se u nás stává často.

"Ovšem... ano... ano, také myslím," přisvědčil polohlasem a podíval se po mně trochu zaraženě. Vedl mě chodbou, otevřel dveře a k mému úplnému překvapení mě uvedl do velké zšeřelé ložnice. Pokoj byl pravý les květin, všude samé vázy, sklenice a květináče a v každé té nádobě množství krásných květů, které tu v šeru svítily jako stěny posázené drahokamy v jeskyni stíněné zelení. Na jednom konci místnosti stála ohromná postel, a v ní, podepřená hromadou polštářů, ležela drobná postavička ne o mnoho větší než dítě. Když jsme přistoupili blíž, usoudil jsem, že musí být velmi stará, protože její něžný útlý obličej byl celý zbrázděný teninkou sítí vrásek, které rýhovaly pleť jemnou a sametovou jako mladá houbička. Ale nejúžasnější na té ženě byly její vlasy. Jako mocný vodopád jí spadaly přes ramena a ještě splývaly níž do půlky postele. Byly to nejbohatší a nejkrásnější sytě kaštanové vlasy, jaké si lze představit, třpytily se a

svítily jako plamenem, až ve mně vzbuzovaly představu podzimního listí a lesklé zimní srsti lišky.

"Maminečko," zvolal tlumeně Kralevský, houpavým krokem přešel pokoj a sedl si na židli vedle lůžka, "maminečko, Gerry tě přišel navštívit."

Drobná postavička na posteli zdvihla průsvitná bledá víčka a pohlédla na mne velkýma hnědavýma očima, ve kterých bylo tolik jasna a bystrosti jako v ptačích očích. Zdvihla štíhlou, krásně utvářenou ruku, zatíženou prsteny, ze záplavy těch kaštanových vlasů a se šelmovským úsměvem ji vztáhla ke mně.

"Velice mi polichotilo, že jsme si mě přál poznat," řekla měkkým hlubokým hlasem. "V dnešní době tak mnoho lodí považuje osobu v mém stáří za fádní."

V rozpacích jsem něco zamumlal a ty jasné oči se na mne dívaly a jiskřily a žena se melodicky zasmála - zaznělo to jako kosím trylkem - a rukou poplácala postel.

"Jen se posaďte," pozvala mě, "posaďte se a minutku si popovídáme."

Opartně jsem vzal do ruky houšť těch kaštanových vlasů a odsunul jsem ji dál na stranu, abych si mohl sednout na postel. Vlasy byly měkké jako hedvábí a těžké a jako plamenně zbarvená mořská vlna mi šustivě proběhly mezi prsty. Paní Kralevská se na mne usmála a zdvihla prsty pramen svých vlasů a jemně je stáčela, takže se jiskřily.

"Má jediná zbylá marnivá pýcha," řekla, "všechno, co zbývá z mé krásy."

Zadívala se na tu záplavu vlasů jako na něco milého nebo jako na docela jiné stvoření, které s ní nemá nic společného, a láskyplně je pohladila.

"Je to divné," pronesla, "hrozně divné. Víte, mám takovou teorii, že některé krásné věci se zamilovávají samy do sebe jako Narcis. Když se to stane, nepotřebují ničí pomoc, aby mihly žít: tak je zaujme jejich vlastní krása, že žijí už jedině pro ni, abych tak řekla, jaksi se udržují samy sebou. Takto, čím jsou krásnější, tím nabývají síly; žijí v kruhu. A právě to udělaly mé vlasy. Jsou soběstačné, rostou jen samy pro sebe a skutečnost, že mé tělo podlehlo zkáze, nemá na ně nejmenší vliv. Až umřu, budou mi moci jimi vysoko a měkce vystlat rakem, a ty vlasy pravděpodobně porostou dál i potom, až se mé tělo rozpadne v pach."

"No no, maminečko, takhle bys neměla mluvit," káral ji něžně Kralevský. "Tyhle morbidní nápady od tebe nerad slyším."

Otočila k němu hlavu, dívala se na něho láskyplně a jemně pokuckávala smíchy.

"Ale to není nic morbidního, Jene; to je jenom taková moje teorie," vysvětlovala. "A ke všemu, představ si, jaký z nich bude krásný rubáš."

Shlížela dolů na své vlasy a blaženě se usmívala. V tom tichu se čile rozezněly Kralevského hodinky, takže sebou trhl, vytáhl je z kapsičky a vytřeštil na ně oči.

"Propánakrále!" zvolal a vyskočil ze židle, "ta vajíčka by se už měla proklubat! Omluvte mě na minutku, maminečko, ano? Opravdu, musím se tam jít podívat."

"Jen si běž, jen si běž," řekla. "Budeme si s Gerrym povídat, dokud se nevrátíš... s námi si hlavu nedělej!"

"Tak je to správné!" zvolal Kralevský a chvatně se odhoupal přes pokoj cestičkou mezi dvěma stěnami květin jako krtek, který si vyhrabává noru skrz duhu. Zavírané dveře za ním zasténaly a paní Kralevská ke mně otočila hlavu a usmála se.

"Říkají," prohlásila - "říkají, že když člověk zestárne tak jako já, tělesné pochody se prý zpomalí. Tomu nevěřím. Ne, myslím, že to je naprostý omyl. Mám jednu teorii, že se v těle nic nezpomalí, ale že se kvůli člověku zpomalí život. Chápete mě? Všechno jaksi ochabne, a člověk toho může pozorovat mnohem a mnohem víc, když věci kolem jsou v pomalém pohybu. Co všechno člověk vidí! To neobyčejné, co se kolem vás děje, o čem jste předtím neměl ani nejmenší tušení! Skutečně, všechno je to radostně dobrodružství, přímo radostné!"

Povzdechla si spokojeně a rozhlédla se pokojem.

"Vezměte si ty květiny!" hovořila dál a ukázala na květy, které plnily pokoj. "Slyšel jste už květiny mluvit?"

Krajně zmatený jsem zavtěl hlavou; představa, že by květiny mluvily, mi byla zcela nová.

"Nu, mohu vás ujistit, že skutečně mluví, a jak mluví," přikývla. "Vedou spolu dlouhé rozhovory... aspoň se domýšlím, že to jsou rozhovory, protože přirozeně nerozumím, co říkají. Až budete tak starý, jako jsem já, budete

pravděpodobně s to je také slyšet; totiž, zachováte-li si pro takové případy přístupnou nezaujatou mysl. Většina lidí tvrdí, že když člověk stárne, v nic nevěří a nic ho nepřekvapí, takže se stává přístupnější různým představám. Nesmysl! Všichni staří lidé, co znám, mají mysl zavřenou jako šedivé šupinaté ústřice už od té doby, kdy jim ještě nebylo ani dvacet let."

Podívala se na mne bystře.

"Myslíte si, že jsem podivínská? Potrhlá? Že mluvím o rozhovorech mezi květinami?"

Spěšně, a také podle pravdy, jsem tuto domněnku popřel. Řekl jsem, že jak se domnívám, je to víc než pravděpodobné, že květiny spolu hovoří. S důrazem jsem připomněl, že přece netopýři vydávají tenounké pisklavé zvuky, které mohu slyšet já, ale které by pro starší osobu byly neslyšitelné, poněvadž ten pískot je v příliš vysoké tónině.

"To je ono, to je ono!" zvolala radostně. "Je to otázka vlnové délky. Já to všechno přičtla na vrub tomu zpomalovacímu procesu. Ještě něco jiného člověk nezpozoruje, když je mladý, totiž že květiny mají osobitost. Liší se jedna od druhé, právě jako lidé. Podívejte se, předvedu vám to. Vidíte tu růži, tamhletu, co je ve vázičce samojediná?"

Na malém stolku v koutě, vystavena na odiv v malé stříbrné vázičce, byla nádherná sametová růže, tmavě červená jak granát, vypadala téměř černá. Oslnivě krásná květina, lupínky zvlněné přímo dokonale, pel na nich tak hebký a bezvadný jako na křídle nově vylíhnutého motýla.

"Není ten květ krásný?" zeptala se paní Kralevská. "Není divukrásný? Mu, a vidíte, mám ho tu dva týdny. Tomu byste těžko věřil, viďte? A nebylo to žádné poupátko, když se ke mně dostala. Ne, ne, byla to plně rozvitá růže. Ale víte, byla tak nemocná, už jsem myslela, že zahyne. Člověk, který květ utrhl, byl tak dalece nepozorný, že ji přidal mezi kytici aster. Nebezpečné, absolutně zhoubné! Nemáte představu, jak jsou takové astry ukrutné, myslím tak celkově. Jsou to takové krajně bezohledné květiny, hrozně neomalené, přízemní, a samozřejmě, dát takovou aristokratku, jako je růže, mezi ně, to si zrovna říká o malér. Když se dostala sem ke mně, byla zvadlá a sešlá do takové míry, že jsem ji mezi těmi astrami ani nezpozorovala. Ale naštěstí jsem je slyšela, jak ji trýzní. Tady jsem podřimovala, když se do ní pustily, zdálo se mi, že obzvlášť ty žluté, ty jako by vždycky byly výbojnější. Nu ovšem, nevěděla jsem, co říkají, ale znělo to strašlivě. Nejdřív jsem se nemohla dopátrat, na koho to mluví; myslela jsem, že se tak hádají mezi sebou. Pak jsem vstala z postele a šla jsem se podívat, a našla jsem mezi nimi krčit se tuhle chuděrku růži a viděla jsem, jak ji mučí k smrti. Vzala jsem ji pryč, dala ji do vody a dala jsem jí půlku aspirinu. Aspirin růžím tak svědčí. Drachma je dobrá pro chryzantémy, aspirin pro růže, koňak pro hrachory a pár kapek citrónové šťávy pro dužnaté květiny, jako jsou begónie. Nu, když tedy jsem ji odstranila ze společnosti aster a dala jí ten osvěžující prostředek, zotavila se zanedlouho a zdá se tak vděčná; zřejmě se snaží zůstat krásná co možná nejdéle, aby mi projevila díky."

Zadívala se láskyplným pohledem na růži, která se skvěla ve stříbrné vázičce.

"Ano, dověděla jsem se toho o květinách hodně. Jsou navlas stejné jako lidé. Dejte jich množství dohromady, a už si budou vzájemně dráždit nervy a začnou vadnout. Pomíchejte některé druhy, a objeví se vám něco, co vypadá jako strašlivá forma třídních rozdílů. A ovšem voda je také velmi důležitá. Víte, že si někteří lidé myslí, jaká je to laskavost, když jim každý den vyměňují vodu? Strašné! Uděláte-li to, můžete ty květiny slyšet umírat. Já jim vyměňuji vodu jednou týdně a nasypu do ní hrst země, a daří se jim výborně."

Dveře se otevřely a houpavým krokem vešel Kralevský a vítězoslavně se usmíval.

"Vyklubaly se všechny!" oznámil nám, "všechny čtyři. Jsem tak rád. Už jsem měl velkou starost, protože je to její první rodinka."

"Výborně, můj milý, jsem tak ráda," řekla radostně paní Kralevská. "To je pro tebe jistě velká událost. Tady Gerry a já jsme měli zajímavý rozhovor. Alespoň pro mě byl zajímavý."

Když jsem vstával ze židle, řekl jsem, že i pro mne byl ten rozhovor nesmírně zajímavý.

"Musíte se zas na mě přijít jpodívat, nebude-li vás to nudit," pozvala mě paní Kralevská. "Mé myšlenky vám budou asi připadat poněkud výstřední, myslím, ale stojí za to si je poslechnout."

Jak tak ležela na lůžku pod tím úžasným pláštěm vlasů, usmála se na mne a pozdvihla ruku ve zdvořilém gestu, kterým mě propouštěla. Šel jsem za Karlevským přes pokoj a u dveří jsem se s úsměvem ohlédl. Ležela úplně tiše, odevzdaně, pod tíhou svých vlasů. Znovu pozdvihla ruku a zamávala. Připadalo mi v tom šeru, že se ty květiny hnuly k ní blíž, že se shlukly dychtivě kolem jejího lůžka, jako kdyby čekaly, že jim něco poví. Ta stářím popleněná královna, ležící v plné nádheře, obklopená šeptající družinou svého květinového dvora.

* Kapitola patnáctá

* Brambořík ové lesy

Asi tak půl míle od naší vily se zdvihal hezký velký kuželový vrch, porostlý trávou a vřesem, s korunou tří maličkých olivových hájů, oddělených od sebe širokými pásy myrty. Těm třem malým hájkům jsem říkal brambořík ové lesy, poněvadž když přišel jejich čas, země se tam pod olivami rděla červenými a rudými květy brambořík ů, které jako by tu rostly hustěji a bujněji než kdekoli jinde v kraji. Dužnaté kulaté hlízy s šupinatou loupavou slupkou rostly v celých záhonech jako ústřice v moři v jespech,(*19) každá s trsem tmavězelených, bíle žilkovaných listů a výtryskem překrásných květů, které vypadaly, jako by je stvořil z rudě zbarvených sněhových vloček.

Brambořík ové lesy skýtaly skvělé útočiště, kde se dalo strávit odpoledne. Ve stínu olivových kmenů jste mohli vleže obhlížet celé údolí, mozaiku polí, vinic a ovocných sadů až k místu, kde moře vysvítalo mezi kmeny oliv, kde po něm přebíhalo na tisíce plamenných jisker, jak se tak jemně a vláčně otíralo o pobřeží. Tam nahoře jako by onen vrch měl svůj vlastní vánek, třebaže jen ještě takový mlaďounký, protože ať dole v údolí bylo parno nevímjaké, nahoře si v těch třech olivových hájcích ustavičně hrál slaboučký větřík, listí šepotalo a klesající hlavičky brambořík ových květů se sobě navzájem ukláněly v nekonečném zdravení. Bylo to ideální místo k odpočinku po horečných výpravách za ještěrkami, kdy člověk cítil, jak mu tím vedrem buší v fhlavě, kdy na něm šaty visely splihlé a potřísněné od potu a kdy moji tři psi se ploužili s vyplazenými jazyky a těžce oddychovali jako starodávné miniaturní parní lokomotivy. Právě po takovém lovu, kdy jsem tam se psy jednou odpočíval, získal jsem dva nové mazlíčky a nepřímo tím také uvedl do pohybu řetěz náhod, do něhož se připletl jak Larry, tak i pan Kralevský.

Psi se s vyplazeným, plandajícím jazykem vrhli mezi brambořík y, kde si lehli na břicho, zadní nohy roztažené, aby se co možná nejvíc mohli tělem přitisknout k chladné půdě. Oči měli přivřené a čelisti ztmavělé slinami. Opíral jsem se zády o kmen olivy, který strávil celé minulé století snahou vyrůst do patřičného tvaru výborného opěradla, hleděl jsem přes pole a pokoušel se rozeznat své dobré známé venkovany mezi droboulinkými barevnými ďubkami, jež se tam pohybovaly. Hluboko dole, nad žlutavým čtvercem zrající kukuřice, objevilo se něco malého černého a bílého, jako strakatý Maltézský kříž, lehce a hbitě se to přeneslo nad rovinami obdělaných pásem a rázně mířili k temeni vrchu, kde jsem seděl. To byla straka; v letu směrem ke mně třikrát krátce a chraplavě kvrkla, znělo to jaksi tlumeně, jako by měla zobák plný potravy. S přesností šípu se snesla do koruny olivy kousek opodál; chvilička ticha, a pak se z houštiny listí rozlehlo hromadné, pronikavé sípavé pištění, které rychle zesílilo, až pozvolna zmlklo. Znovu jsem zaslechl, jak straka kvrkla, jemně a výstražně, a už vyletěla z listí a znovu zamířila letem k úpatí vrchu. Vyčkal jsem, až se pták jevil jen jako pouhá tečka na obzoru, jako smítko prachu, vznášející se nad zvlněným trojúhelníkem vinice, pak jsem vstal a opatrně obešel strom, ze kterého se ty podivné zvuky ozývaly. Vysoko ve větvoví jsem rozeznával velký oválný chundel snítek jako huňatý fotbalový míč, polozakrytý zeleným a stříbrným listím, zaklíněným mezi kmínky haluzí. Vzrušeně jsem se začal drápat na strom, zatímce psi se seběhli k patě kmenu a pozorovali mne se zájmem; když u jsem byl blízko hnízda, pohlédl jsem dolů a zvedl se mi žaludek, protože ty psí tváře, které se na mne tak dychtivě dívaly, nebyly větší než kvítky bedrníku. Dlaně jsem měl zpocené, a opatrně jsem popolézal po větvích, až jsem se krčil těsně vedle hnízda mezi větvemi čechranými větříkem. Byla to masívní konstrukce, velký košík pečlivě propletených snítek, s hlubokou výdutí, vyztuženou blátem a kořinky. Vstupní otvor zdí byl malý a větévky, které lemovaly vchod, se ježily ostrými trny, stejně tak i boky hnízda a pěkně klenutá splétaná střecha. Bylo to hnízdo, záměrně postavené, aby odradilo i toho nejnáruživějšího ornitologa.

Ležel jsem na břiše na větvi a střežil jsem se podívat dolů; opatně jsem prostčil ruku do trnitého hnízda a tápal jsem v té dutině z bláta. Pod prsty

jsem cítil měkkou, tetelivou kůži a chmýří a zevnitř z hnízda jsem slyšel sípavý vřískavý sbor. Do zahnutých prstů jsem opatrně sevřel jedno tučné a teplé mládě a vytáhl jsem je z hnízda ven. Třebaže jsem byl velký nadšenec, i já si musel přiznat, že to není nic krásného. Placatý zobák se žlutým záhybem v obou koutcích, holá hlava a přimhouřená kalná očka, to vše dodávalo tomu pískleti opilého a poněkud tupoduchého výrazu. Po celém těle na něm visela svraštělá kůže, v záhybech zřejmě připíchaná volně a nazdařbůh k tělu černými pisky pýří. Mezi vychrtlýma nohama mu videlo velké ochablé břicho, potažené kůžičkou tak jemnou, že pod ní bylo lze téměř rozeznat vnitřní orgány těla. Pískle mi dřepělo na dlani, s břichem rozpláclým jako vodou naplněný míč, a v nadějném očekávání sípavě pípalo. Jak jsem tak tápal rukou uvnitř hnízda, nahmátl jsem ještě tři další mláďata, všechna stejně ohyzdná jako to, co jsem držel v ruce. Po chvíli rozmýšlení jsem každé pečlivě prohlédl a pak jsem se rozhodl, že si dvě vezmu a druhá dvě ponechám matce. Připadalo mi to docela poctivé a neviděl jsem důvod, proč by stará měla něco namítat. Vybral jsem si největší (poněvadž rychleji vyroste), a potom to nejmenší (protože vypadalo tak dojemně). Strčil jsem je opatrně za košili a pozorně jsem slezl k čekajícím psům. Ukázal jsem ty nové přírůstky domácí menažerie Bobkovi a Blinkovi, kteří okamžitě usoudili, že to je asi něco k jídlu, a pokoušeli se prozkoumat, je-li jejich závěr správný. Když jsem je pokáral, ukázal jsem ptáčata Rogerovi. Ten je svým obvyklým dobráckým způsobem očenichal, a potom honem honem ucouvl, když mláďata hbitě vystrčila hlavu na dlouhém vyzáblém krku, otevřela zobáky dokořán, až bylo vidět červený chřtán, a čile pípala.

Nesl jsem si nové miláčky domů a cestou jsem se snažil rozhodnout, jak jim říkat; ještě jsem nepřestal o tom problému uvažovat, když jsem došel domů a zastihl rodinu, která se právě vracela z nákupní výpravy do města, jak se hrne z vozu. Podržel jsem mláďata v otevřené dlani a vyzvídal jsem, zdali by někdo pro ně nevymyslil vhodná jména. Rodina se na ně podívala jen jednou a každý na to reagoval po svém.

"Nejsou roztomilí?" zvolala Margo.

"Prosím tě, čím je budeš krmit?" zeptala se máti.

"No ne, to je hnusota!" poznamenal Leslie.

"Snad ne další zvířata?" ptal se Larry znechucně.

"Jemine, kýrie Gerrys," řekl Spiros s výrazem odporu. "Co to je?"

Odpověděl jsem poněkud odměřeně, že to jsou mladé straky, že jsem se nikoho neptal na jejich mínění, ale pouze jsem žádal o nějakou pomoc v problému, jak je pokřtít. Jak bych je měl pojmenovat?

Ale rodina nebyla v rozpoložení na nějakou pomoc.

"Představte si, takhle je vzít matce, chuďátka malá," řekla Margo.

"Doufám, že jsou dost stará, aby se sama krmila," poznamenala máti.

"Namouduši, co všechno ten kýrios Gerrys nenajde," řekl Spiros.

"Budeš na ně muset dávat pozor, aby nekradly," varoval mě Leslie.

"Ony kradou?" zvolal Larry poplašeně. "Já myslel, to že jen kavky kradou?"

"Straky také," odpověděl Leslie, "straky jsou hrozné zlodějky."

Larry vytáhl stodrachomovou bankovku z kapsy s zamával jí nad písklaty. Ta ihned bleskurychle natáhla hlavy vzhůru, krk rozkývaný, zobáky dokořán, sípala a bublala jak divá. Larry chvatně odskočil.

"No ne, máš pravdu!" zvolal rozčileně. "Viděls to? Už mě chtěly napadnout a ty peníze si vzít!"

"Nebuď směšný, synáčku, jsou jenom hladové," napomenula ho máti.

"Nesmysl, máti... přece jsi viděla, jak po mně skočily, ne? To kvůli penězům... I v tomhle věku už mají zločinecké sklony. Ty si asi Gerry nebude moci nechat; to by byl život jak s Arsenem Lupinem. Seber se a dej je zas tam, kdes je našel, Gerry!"

S nevinným výrazem jsem jim zlahal, to že udělat nemohu, protože matka by je opustila a mláďata by zašla hlady. Jak jsem předvítal, máti i Margo byly ihned při mně.

"Přece nemůžeme ty chudinky malé nechat umřít hlady," protestovala Margo.

"Nechápu, že by to muselo nějak vadit, když si je Gerry nechá," prohlásila máti.

"Budeš toho litovat," řekl Larry, "koleduješ si o malér. Každý pokoj v domě vydrancují. Budeme muset všechny cennosti zakopat a postavit nad nimi ozbrojené hlídače. Je to čiré bláznovství."

"Nebuď bláhový, synáčku," konejšila ho máti. "Můžeme je zavřít do klece a pouštět je jenom na chvíli prolétnout."

"Prolétnout!" zvolal Larry. "Tomu asi sotva řekneš prolétnout, až se ti budou plácat po domě se stodrachmovými bankovkami v těch hnusných zobácích!"

Slíbil jsem se vší upřímností, že straky za žádných okolností nebudou smět krást, Larry si mě sarkasticky změřil. Upozornil jsem důrazně, že ještě zbývá ty ptáky pojmenovat, ale nikdo nemohl připadnout na nějaké vhodné jméno. Stáli jsme a dívali se upřeně na rozklepaná písklata, ale nic nás nenapadalo.

"ůKýrieů Gerrys, co chceš dělat s tím neřádstvem?" vyzvídal Spiros.

Poněkud zostra jsem odpověděl, že mám v úmyslu chovat si je jako domácí zvířátka, a krom toho že to není žádné neřádstvo, ale straky.

"Jak jim to říkáš?" ptal se zamračeně Spiros.

"Straky, Spiro, straky," řekla máti a vyslovila to jméno pomalu a zřetelně.

Spiros si ten nový výraz do svého slovníku obracel v hlavě, opakoval si to několikrát, aby si to zapamatoval.

"Struky?" řekl konečně, "struky, no ne?"

"Straky, Spiro, stráčata," opravila ho Margo.

"To je ono, co říkám," namítl podrážděně Spiros: "Dráčata."

A od toho okamžiku jsme se vzdali snahy najít pro písklata jméno, a tak "proslula" prostě jako Dráčata.

Když už se Dráčata ládovala tak dlouho, že byla celá opeřená a dospělá, Larry si zvykl je vídat kolem sebe, takže zapomněl na jejich údajně zločinecké zvyky. Buclatá, lesklá a užvaněná dřepěla Dráčata na víku svého košíku, plácala divoce křídly a vypadala jako ztělesněná nevinnost. Všechno šlo dobře, než se naučila létal. Jejich výuka v počátečním stadiu pozůstávala v tom, že zuřivě plácala křídly, seskočila ze stolu na verandě a klouzavě se pustila přes ni, až drcla na kamenné dlaždice nějakých patnáct stop opodál. Jak jim sílila křídla, rostla jim i odvaha a netrvalo pak dlouho, kdy se jim podařil první skutečný let kolem celé vily jako na kolotoči. Malé straky vypadaly tak roztomilé, dlouhé ocásky se jim lekly na slunci a křídla hvízdavě šusila, když se snesly střemhlav, aby podletěly pod révou, že jsem zavolal rodinu ven, aby se na ně šla podívat. Dráčata si uvědomovala, že mají diváctvo, a létala rychleji a rychleji, honila se, slétávala střemhlav až na několik palců ke zdi, než se stočila stranou a pustila se do akrobacie na větvích velké magnólie. Nakonec náš aplaus podnítil jedno Dráče k přehnané sebedůvěře, takže si špatně odhadlo vzdálenost, narazilo do révy a spadlo na verandu; už nikoli eso, směle manévrující vzduchem, nýbrž žalostný chomáč peří, který otvíral zobáček a truhlivě na mne sípal, když jsem ho zdvihl ze země a konejšil. Jakmile však jednou Dráčata zvládla svá křídla, rychle si pro vilu udělala plán a pak byla plně v pohotovosti pro své zbůjnické kousky.

Že je kuchyň znamenijté místo k návštěvám, to straky věděly, ovšem za předpokladu, že zůstanou na prahu a neodváží se dál; do salónu a do jídelny nikdy nevkročily, když tam někdo byl; o ložnicích věděly, že jsou vřele vítané jenom v jedné, a to u mne. Jistěže zalétaly také do ložnice k máti nebo k Margo, ale tam jim ustavičně jedna nebo druhá zakazovala dělat to nebo ono, a to je nebavilo. Leslie si je nepouštěl dál než na okenní parapet svého pokoje, ale návštěv u něho se nadobro vzdaly, když jednou náhodou vystřelil z pušky. To je zbavilo kuráže, a já si myslím, že přece jen měly jakousi neurčitou představu, že se Leslie pokusil připravit je o život. Ale pokoj, který je doopravdy dráždil a přitahoval, byla samosebou ložnice Larryho, a jsk myslím, bylo to proto, poněvadž se jim dosud nepovedlo důkladně si ji prohlédnout zevnitř. Ještě než se jenom drápkem dotkly parapetu, pozdravil je takový vzteklý řev a hned po něm pravý déšť rychle metaných předmětů, že se musely s největším chvatem ulidit do bezpečí velké magnólie. Vůbec nemohly pochopit Larryho chování; usoudily tedy - když přece tropí tolik rámusu - že tam jistě musí něco ukrývat a je tedy jejich povinností vyzkoumat, co tam vlastně má. Pečlivě si zvolily chvíli; trpělivě čekaly, až si jednou odpoledne Larry šel zaplavat a nechal otevřené okno.

Já nepřišel na to, co Dráčata natropila, až po návratu Larryho domů; sice jsem ptáky pohřešoval, ale domníval jsem se, že si zaletěli dolů pod kopec, aby pytlačili na hroznech. Zřejmě si dobře uvědomovali, že dělají něco špatného, protože jindy obyčejně žvanili, ale tentokrát provedli svůj přepad mlčky, a - podle Larryho - se museli střídat v hlídkové službě na parapetu. Jak stoupal do kopce, zhrozil se, když spatřil jednu tu straku sedět na parapetu, a vztekle se

na ni rozkřikl. Pták kvokl na poplach a druhý k němu hned vylétl z pokoje; pak odlétli třepetavě do velké magnólie a kuckali se chraplavě jako nezbední školáci, chycení na švestkách. Larry vpadl do domu, úprkem se hnal nahoru do svého pokoje a přitom cestou sebral s sebou i mne. Když otevřel dveře, Larry zaúpěl jako v mukách.

Dráčata prohledala pokoj tak důkladně jako nějaký agent špionážní služby, pátrající po zmizelých plánech. Hromady stránek rukopisů a strojového papíru ležely rozházené po podlaze jako návěje podzimního listí, většina z nich s líbivým dírkovaným vzorkem, který proklovala zobáky. Papíru Dráčata nikdy nemohla odolat. Psací stroj stál nanicovatě na stole a vypadal jako vykuchaný kůň v aréně po býčích zápasech, z nitra se mu vinula páska a klapky byly potřísněné trusem. Koberec, postel a stůl se leskly silnou vrstvou svorek na papír jako pokryté námrazou. Dráčata zřejmě podezírala Larryho z podloudnictví s omamnými jedy, a proto asi kurážně zápolila s plechovkou užívací sody. Celý obsah byl roztroušený po řadě knih, takže vypadaly jako zasněžený horský hřeben. Stůl, podlaha, rukopis, postel a zvláště polštář zdobil umělecký a originální řetěz šlápot v zeleném a červeném inkoustu. Připadalo mi to, jako kdyby každý z obou ptáků převrhl inkoust své oblíbené barvy a ťapkal v něm. Lahvička modrého inkoustu, který by nebyl býval tak nápadný, stála netknutá.

"Tohle už přestává všechno," prohlásil Larry třaslavým hlasem, "absolutně všechno. Buď s těmi ptáky něco uděláš, nebo jim vlastnoručně zakroutím krk."

Namítl jsem, že za to stěží může kárat jen Dráčata. Věci je prostě zajímají, vysvětloval jsem; nemohou odolat, tak už jsou stvořená. Všichni členové čeledi krkavcovitých jsou od přírody zvědaví, pokračoval jsem v řeči na jejich obhajobu čím dál tím vřeleji. Nemají potuchy, že se dopouštějí něčeho zlého.

"Nežádal jsem přednášku o čeledi krkavcovitých," řekl Larry výhružně, "a nijak mě nezajímá morálka strak, ať už zděděná, nebo osvojená. Říkám ti jenom tolik, že se jich buď budeš muset zbavit, nebo je zamknout, jinak je roztrhám na cucky!"

Když ostatní z rodiny seznali, že nemohou držet siestu, dokud rozepře pokračuje, seběhli se podívat, co se nepříjemného událo.

"Pane na nebi! Synáčku, cos to tu tropil?" zděsila se máti a rozhlížela se popleněným pokojem.

"Máti, nejsem v náladě odpovídat na imbecilní otázky."

"V tom musí být Dráčata," poznamenal Leslie s gustem proroka, který správně předvídal. "Něco chybí?"

"Ne, nechybí nic," odsekl zakysle Larry; "toho mě ušetřily."

"Tedy ty tvé papíry zaneřádily strašně," podotkla Margo.

Larry se na ni na chvíli zadíval a zhluboka oddychoval.

"Mistrovsky umírněné konstatování pravdy," pronesl konečně; "ty máš vždycky pohotově příhodné klišé, jak stručně vyjádřit katastrofu. Jak ti závidím tu schopnost umět tak zjednodušovat něco osudového."

"Nemusíš hned člověka urážet," zlobila se Margo.

"Larry to tak nemyslí, děvenko," vysvětlovala jí máti nikoli podle pravdy; "samozřemě, že ho to rozčililo."

"Rozčililo? Rozčililo? Hltouni prašiví, nenechaví, přilítnou si sem jako párek kritiků a potrhají a pokaňhají mi rukopis, ještě ani není hotový, a vy si řeknete, že jsem rozčilený?"

"Věru, synáčku, vím, je to skutečně k zlosti," konejšila ho máti a snažila se mluvit o té příhodě pohněvaně, "ale jistě to tak nemysleli. Nakonec, vždyť to nechápou..., jsou to jenom ptáci."

"Prosím tě, nezačínej zas ty," odsekl popuzeně Larry. "Už jsem byl nucen vyslechnout ponaučení o morálním povědomí práva a bezpráví u čeledi krkavcovitých. Odporné, co se ta naše rodina navyvádí s těmi zvířaty; všechny ty antropomorfické žvásty, co se jich tu nacintá na jejich omluvu! Proč nezaložíte sektu Uctívačů strak a nepostavíte jim vězení, abyste se k nim mohli modlit! Podle toho, jak všichni vyvádíte, by si člověk myslel, že to mám na svědomí já, že to je moje chyba, že můj pokoj vypadá jako vyplundrovaný nějakým hunským Attilou. Tedy, já vám říkám: neuděláte-li okamžitě něco s těmi ptáky, vyřídím si to s nimi sám!"

Larry vypadal tak krvelačně, že jsem došel k závěru, že bude pravděpodobně bezpečnější, odstraním-li Dráčata z dosahu, a proto jsem je syrovým vejcem odlákal do své ložnice a zamkl je v jejich košíku, než si rozmyslím, co s nimi

nejlíp počít. Bylo zřejmé, že budou muset přijít do nějaké klece, ale já pro ně chtěl nějakou skutečně velkou a uvědomoval jsem si, že nebudu schopen si poradit, jak vlastníma rukama vystavět opravdu velkou voliéru. Nemělo smysl žádat rodinu o pomoc, proto jsem se rozhodl, že k té stavbě budu muset nalákat pana Kralevského. Mohl by se k nám vypfravit na celý den, a jakmile by byla klec hotová, měl by příležitost mě naučit zápasit. Už dlouhý čas jsem čekal na vhodnou chvíli, jak získat nějaké vědomosti o zápasení, a tentokrát se mi zdálo, že se naskýtá příležitost přímo ideální. Jak jsem zjistil, zápasnické umění pana Kralevského bylo jen jednou z mnoha jeho skrytých schopností.

Objevil jsem, že kromě své matky a ptactva má pan Kralevský v životě jeden velký zájem, a to o úplně fantastický svět, který si v duchu vyvolává, svět, v němž se stále odehrávají velkolepá a zvláštní dobrodružství; dobrodružné příběhy, v nichž vystupují pouze dvě hlavní postavy: on sám (jako hrdina) a pak příslušnice něžného pohlaví, všeobecně známá jako Dáma. Jakmile poznal, že já patrn věřím těm historkám, které mi vyprávěl, osměloval se stále víc a víc, a den po dni mi dovoloval vstupovat o trochu dál do toho svého soukromého ráje. Všechno to začalo jednou dopoledne, když jsme měli přestávku, abychom si vypili kávu a snědli nějaké sušenky. Nějak jsme se v hovoru dostali ke psům, a já se přiznal k nezřízené touze mít svého buldoka - ta zvířata jsem považoval za přímo neodolatelně šeredná.

"Ach ano! Buldoci!" zvolal Kralevský. "Pěkná zvířata, spolehlivá a statečná. Bohužel se totéž nedá tvrdit o bulteriérech."

Pomaličku upíjel kávu a podíval se na mne plaše; vycítil jsem z něho očekávání, že budu chtít vyzvědět víc, proto jsem se ho zeptal, proč pokládá bulteriéry za obzvlášť nespolehlivé psy.

"Jsou zrádní!" vysvětloval mi a přitom si utíral ústa. "Hrozně zrádní!"

Podepřel se na židli dozadu, zavřel oči a přiložil konečky prstů obou rukou k sobě jakoby v modlitbě.

"Vzpomínám si, jak jednou - to je už před mnoha lety, když jsem byl v Anglii - jsem přispěl k záchraně života jedné dámy, napadené právě takovou bestií."

Otevřel oči a kradmo se po mně podíval; když viděl, že poslouchám s napjatou pozorností, zavřel je zas a pokračoval:

"Bylo takhle pěkné ráno na jaře a já byl zrovna na procházce v Hyde Parku. Bylo hodně časně, kolem ani živá duše a v parku bylo ticho, jenom ptáci zpívali. Ušel jsem dost daleko, když tu náhle jsem uslyšel hrozivý basový štěkot."

Jeho hlas se ztlumil do najpjatého šepotu, a - s očima stále zavřenýma - naklonil hlavu na tranu, jako by poslouchal. Vypadalo to tak realisticky, že i mně bylo, jako kdybych slyšel to divoké, pravidelné štěkání, rozléhající se mezi narcisy.

"Ze začátku mě nic nenapadlo. Měl jsem dojem, že to nějaký pes se venku baví a honí veverky. Ale najednou jsem v tom zuřivém štěkotu rozezna volání o pomoc." Kralevský strnul na židli, svraštil čelo a chřípí se mu chvělo. "Honem jsem pospíchal mezi stromy, a náhle se mi naskytla strašlivá scéna."

Přestal mluvit a přejel si rukou po čele, jako by ještě teď mohl jen stěží snést vzpomínku na tu podívanou.

"Zády ke stromu stála Dáma. Sukni roztrhanou na cáry, nohy pokousané a zkrvácené, odrážela skládací židličkou lačného bulteriéra. Ta bestie, s pěnou kolem mordy, skákala a vrčela a číhala na příležitost ke skoku. Už bylo patrné, že Dámě ubývá sil. Nesměl jsem již otálet ani okamžik."

S očima stále úplně zavřenýma, aby tu představu lépe vnímal, posadil se Kralevský rovně, napřímol ramena a stáhl obličej do výrazu vyzývavého vzdoru, do výrazu muže, který se právě chystá zachránit Dámu před bulteriérem - děj se co děj!

"S napřeženou holí jsem skočil a hlasitě jsem vykřikl, abych Dámu povzbudil. Můj hlas psa upoutal, okamžitě se na mne vrhl, strašlivě vrčel, a já mu uštědřil takovou ránu do hlavy, že se mi hůl zlomila vejpůl. Zvíře bylo samozřejmě poloomráčené, ale ještě plné síly. Tak jsem tam stál beze zbraně, když se pes trochu vzpamatoval a s vyceněnými zuby se mi vrhl na hrdlo."

Při tom vyprávění se čelo Kralevského zrosilo potem, a přestal tedy mluvit, vytáhl kapesník a otřel si obličej. Dychtivě jsem se zeptal, co se stalo potom. Kralevský zas přiložil špičky prstů k sobě a pokračoval.

"Udělal jsem jedinou možnou věc. Měl jsem čáku jedna ku tisíci, ale musel jsem tak jednat. Jak mi zvíře skočilo po obličeji, strčil jsem mu ruku do tlamy,

uchopil jsem je za jazyk a kroutil jsem jím ze všech sil. Jeho tesáky se mi sevřely na zápěstí, vystříkla krev, ale já držel a nepovolil, protože jsem věděl, že je v sázce můj život. Už jsem byl vyčerpaný. Cítil jsem, že to déle nevydržím. Pak se náhle ta bestie vzepjala a bezvládně padla. Podařilo se mi to. Zvíře se zadusilo vlastním jazykem."

Celý uchvácený vzrušením jsem si oddychl. Byla to báječná historka, a docela dobře mohla být pravdivá. Třebas pravdivá nebyla, ale mně připadalo, že něco podobného se mohlo stát; a měl jsem pochopení pro Kralevského, že když mu život až dosud odpíral takové uškrcení bulteriéra, opatřil si ho sám. Řekl jsem, že podle mne byl opravdu statečný, když se takhle pustil do křížku s takovým psem. Kralevský otevřel oči, zarděl se radosí nad mým zřejmým nadšením a usmál se skromně.

"Ne, ne, vůbec nijak statečný," poopravil mě. "Ale Dáma přece byla v nebezpečné situaci, a slušný člověk nemohl dělat nic jiného. To věru ne!"

Protože Kralevský ve mně našel takového ochotného a dychtivého posluchače, jeho sebedůvěra vzrůstala. Vyprávěl mi mnoho a mnoho o svých dobrodružstvích, a časem byla jedna historka senzačnější než druhá. Brzy jsem objevil, že když mu jedno ráno obratně nasadím do hlavy nějaký nápad, příští den, kdy jeho fantazie měla zatím čas zosnovat nějakou novou hostorku, mohu určitě počítat, že se dočkám dobrodužného příběhu zrovna na ten námět. V okouzlení jsem vyslechl, jak on a ta Dáma jediní přežili ztroskotání lodi na cestě do Murmanska ("kde jsem měl vyřídit nějakou obchodní věc"). Po dva týdny unášel ledovec jeho i Dámu, oba ve zmrzlých šatech, kdy občas měli k jídlu syrovou rybu nebo mořského racka, dokud je loď nezachránila. Loď, která je zahlédla, je mohla docela snadno přehlédnout, nebýt pohotového důvtipu Kralevského; ten totiž použil kožichu Dámy na podpálení signálního ohně.

Rovněž mi učarovala historie o tom, jak je jednou přepadli bandité v Syrské poušti ("zatímco jsem vedl Dámu na prohlídku nějakých hrobů"), a když ti lotři vyhrožovali, že jeho sličnou společnici unesou a budou žádat výkupené, nabídl se prý, že místo ní půjde sám. Bandité se však patrně domnívali, že Dáma bude rukojmím mnohem lákavějším, a proto odmítli. Kralevský sice krveprolití nenávidí, ale co si mtá za takových ololností čestný muž počít? Zabil tedy všech šest nožem, který měl schovaný v holínce. V době první světové války byl samozřejmě u špionážní služby. Maskovaného plnovousem ho shodili za nepřátelskými liniemi, aby navázal spojení s jiným anglickým vyzvědačem a dostal do rukou nějaké plány. Nijak vzlášť mě nepřekvapilo, když vyšlo najevo, že tím druhým vyzvědačem byla Dáma. Jejich útěk (i s plány) od popravčí čety byl mistrovskou ukázkou důvtipu. Kdo jiný než Kralevský by byl pomslel na to, vloupat se do zbrojnice, všechny pušky nabít slepými patronami a pak, když zařměly výstřely, předstírat smrt?

Na ty pozoruhodné příběhy Kralevského jsem si tak zvykl, že při vzácných příležitostech, kdy mi vyprávěl nějaký jen trošku pravděpodobný, obyčejně jsem mu věřil. To zavinilo jeho pád. Jeden den mi vyprávěl historku o tom, jak za svého mládí v Paříži šel jednou večer na procházku a zastihl jakéhosi siláka, jak surově zachází s Dámou. To pobouřilo Kralevského ušlechtilou mužnost, takže bez rozmyšlení udeřil toho hromotluka do hlavy svou vycházkovou holí. Ukázalo se, že ten člověk je francouzský přeborník v zápase ve volném stylu, a na místě žádal zadostiučinění za utrpěnou úhonu na cti; Kralevský souhlasil. Muž mu navrhl, aby se utkali v zápase v ringu; Kralevský souhlasil. Dohodli se na datu a Kralevský začal trénovat na zápas: ("zeleninovou dietu a hodně cvičení"), a když se přiblížil ten významný den, nikdy se necítili tak ve formě jako tehdy. Soupeř Kralevského - soudě podle líčení, podobal se jak velikostí, tak inteligencí značně neandrtálci - projevil překvapení, když zjistil, že Kralevský je mu rovnocenným sokem. Hodinu tak zápolili v ringu, ani jednomu se však nepodařilo druhého složit na lopatky. Vtom si Kralevský pojednou vzpomněl na jeden chvat, kterému ho naučil jeden jeho přítel Japonec. Jeden chvat do strany a trhnutí, a už zdvihl soupeře, zatočil jím a mrštil jím rovnou z ringu ven. Ten nešťastník byl tak těžce zraněný, že si tři měsíce poležel v nemocnici. Jak Kralevský správně podotkl, byl to spravedlivý a patřičný trest pro padoucha, který byl tak podlý, že zdvihl ruku na Dámu.

Tahle historka mě tak zaujala, že jsem požádal Krelevského, zdali by mě nemohl naučit základům zápasení, protože mám dojem, že by mi to bylo nadmíru užitečné, kdybych se někdy setkal s Dámou, která by byla v nebezpečné situaci. Zdálo se, že Kralevskému se do toho nějak nechce; řekl, že snad až trochu

později by mi třeba ukázal několik chvatů, až budeme mít víc místa. Sám na tu příhodu zapomněl, ale já ne, a tak ten den, kdy přišel k nám pomoci vystavět nový domov Dráčatům, umínil jsem si, že mu jeho slib připomenu. Při svačině jsem čekal, až přišla vhodná přestávka v hovoru, a tu jsem Kralevskému připomněl jeho slavný zápas s francouzským přeborníkem. Jak se zdálo, byl Kralevský pramálo potěšený mou připomínkou jeho hrdinského kousku. Zbledl a spěšně mě okřikl.

"Takovými věcmi se člověk nevychloubá na veřejnosti," zašeptal chraptivě.

Byl jsem ochoten respektovat jeho skromnost za předpokladu, že mi dá lekci v zápasení. Výslovně jsem podotkl, že všechno, co bych si přál, je, aby mi jenom ukázal několk jednodušších triků.

"Dobrá," přikývl Kralevský a olízl si rty. "Dejme tomu, že vám mohu ukázat několik jednodušších chvatů. Ale to víte, vyžaduje to čas, aby se někdo stal zručným zápasníkem."

Radostně jsem se ho zeptal, máme-li zápasit venku na verandě, kde by se rodina mohla dívat, nebo v ústraní v salóně? Kralevský se rozhodl pro salón. Jak řekl, je prý důležité, aby nás nikdo nerozptyloval. Šli jsme tedy do vily, odšoupali jsme nábytek z cesty a Kralevský si váhavě svlékl kabát. Vysvětlil mi, že základní a nejdůležitější pravidlo zápasení je snažit se protivníka srazit, aby ztratil rovnováhu. Toho lze docílit, když ho uchopíte kolem pasu a rychlým chvatem ho strhnete do strany. Předvedl mi, jak to myslí. Chytil mne a šetrně mnou mrštil na pohovku.

"Tak!" řekl a zdvihl prst, "máte už o tom představu?"

"Ano," přisvědčil jsem, že jsem myslím pochopil záměr docela dobře.

"To je ono!" řekl Kralevský. "Teď sražte na lopatky vy mne!"

S úmyslem být instruktorovi ke cti mrštil jsem jím opravdu energicky. Vrhl jsem se přes pokoj na něho, chytil jsem ho kolem hrudníku, stiskl co možná nejvíc, abych mu znemožnil únik, a pak jsem obratným stočením zápěstí jím mrštil k nejbližší židli. Bohužel však jsem s ním nezatočil dost vervn, a Kralevský se vůbec židle minul a řachl sebou na zem; přitom tak zaječel, že to zburcovalo rodinu, takže se všichni z verandy vřítili do pokoje. Zdvihli jsme sténajícího mistra zápasu, bledého jako plátno, na pohovku a Margo běžela pro trochu koňaku.

"Pro všechno na světě, cos mu udělal?" ptala se máti.

Odpověděl jsem, že jsem se jenom zachoval podle jeho instrukcí. Vyzval mne, abych ho srazil na lopatky, a tak jsem ho srazil. To přece je úplně jednoduché, a já nechápu, že by mi někdo mohl přičítat nějakou vinu!

"Ty neznáš vlastní sílu, synáčku," napomenula mě máti, "měl bys být pozornější."

"To ale byla hloupost," podotkl Leslie. "Vždyť jsi ho mohl zabít!"

"Znal jsem jednoho člověka, toho takový zápasnický chvat zmrzačil na celý život," řekl do toho Larry znaleckým tónem.

Kralevský zasténal hlasitěji.

"Věru, Gerry, někdy tropíš hrozné pošetilosti," kárala mě zneklidněná máti, zřejmě si v duchu představila Kralevského, jak je nucen trávit život až do smrti v kolečkovém křesle.

Rozzlobený výtkami, podle mého názoru nespravedlivými, řekl jsem znovu důrazně, že to nebyla moje vina. Učitel mi ukázal chvat, jak zneškodnit soupeře, a pak mě vyzval, abych mu to předvedl. Tak jsem mu to předvedl.

"Jistě neměl na mysli, abys ho složil takhle," řekl Larry; "mohls mu poranit páteř. Jako ten člověk, co jsem ho znal, měl páteř rozštíplou jak banán. Skutečně zvláštní! Říkal mi, že mu třísky kostí trčely ven..."

Kralevský otevřel oči a podíval se na Larryho úzkostlivě.

"Rád bych věděl, mohu-li dostat trochu vody?" pronesl slabým hlasem.

V tu chvíli se Margo vrátila s koňakem a přiměli jsme Kralevského, aby se trošku napil. Do tváří se mu opět vrátilo trochu barvy, pak se zas položil a znovu zavřel oči.

"No, posadit se můžete, a to je dobré znamení," řekl Larry zvesela, "ačkoli myslím, že to nemusí být skutečně spolehlivá známka. To jsem znal jednoho artistu, spadl ze žebříku a zlomil si páteř, a ještě celý týden chodil, než se na to přišlo."

"Bože dobrotivý, skutečně?" řekl Leslie s velkým zájmem. "Co se mu stalo?"

"Umřel," odpověděl Larry.

Kralevský se s námahou posadil a teskně se pousmál.

"Myslím, že kdybyste byli tak laskaví a dovolili Spirovi, aby mě odvezl, snad by bylo moudřejší, kdybych odjel do města a poradil se s lékařem."

"Ano, pochopitelně, Spiros vás odveze," řekla máti. "Být vámi, zajela bych rovnou k Theodorovi do laboratoře, aby vám udělal rentgenový snímek - jen tak, abyste mohl mít klidnou hlavu."

Zabalili jsme tedy Kralevského, bledého, ale klidného, do haldy pokrývek a uložili ho opatrně vzadu ve voze.

"Vyřiďte Theodorovi, aby nám po Spirovi poslal dopis, abychom věděli, co s vámi je," žádala máti. "Skutečně doufám, že vám brzy bude líp; opravdu mě nesmírně mrzí, že se tohle stalo; to byla od Gerryho lehkomyslnost."

Pro Kralevského to byl velký okamžik. Usmál se úsměvem člověka, který sice trpí muka bolestí, ale přes to všechno jen nedbale mávl chabou rukou.

"Prosím, prosím, nijak se tím netrapte. Už na to ani nemyslete," řekl. "A chlapce nekárejte, nebyla to jeho vina. Toť se ví, jsem trošku z formy."

Mnohem později ten večer se Spiros vrátil ze své samaritánské výpravy s dopisem od Theodora:

"Milá paní Durrellová,

udělal jsem rentgenové snímky hrudníku pana Kralevského. Jeví se na nich patrný rozštěp dvou žeber: s politováním jsem zjistil, že jeden je dost vážný. Pokud se týče příčiny zranění, o té pan Kralevský diskrétně pomlčel, ale musilo být použito vskutku značné síly. Ponechá-li si však obvaz asi tak týden, neutrpí žádnou trvalou úhonu na zdraví.

S přátelským poručením všem Váš Theodor

P.S.: Nezapomněl jsem náhodou při návštěvě minulý čtvrtek u Vás malou černou krabičku? Obsahuje několik velmi zajímavých exemplářů ůAnopheles mosquitoesů, které jsem získal, a zdá se mi, že jsem ji asi někam založil. Snad byste mi mohli podat zprávu?"

* Kapitola šestnáctá

* Jezero lilií

Dráčata byla svým uvězněním rozezlená do nejvyšší míry, ačkoli jejich nové bydliště nebylo nijak malé. Poněvadž tolik trpěla nenasytnou zvědavostí, bylo pro ně nezměrným zklamáním, když neměla možnost kdeco prozkoumat a komentovat všechno, co se dělo. Rozsah jejich výhledu se omezoval na průčelí domu, a proto, když se něco událo až vzadu z druhé strany, div se nezbláznila, jak poletovala po kleci, štěbetala a křičela hněvivě to své "šak šak", vystrkovala hlavu drátěným pletivem v úsilí vidět, co všechno se děje. Ačkoli Dráčata byla zbavená volnosti, byla s to věnovat hodně času studiu, jež spočívalo v tom, že si osvojovala solidní základy novořečtiny a anglického jazyka a dovedně napodobovala různé zvuky. Za velmi krátkou dobu straky dokázaly volat na všechny členy rodiny jménem; s krajní lstivostí čekávaly, až Spiros si nasedl do vozu a sjel kus z kopce, a pak se honem vrhli do kouta klece a křičely: "Spiro... Spiro... Spiro...", takže milý Spiros sešlápl brzdu a vrátil se do vily, aby zjistil, kdo ho volá. Mnoho nevinné zábavy také vytěžily z pokřiku "Jdi pryč!" nebo "Jedeš sem!" To volaly rychle za sebou, jak řecky, tak anglicky, takže psi z toho byli úplně vyjevení. Jiný trik, ze kterého čerpaly nekonečné potěšení, bylo šálení hejna kuřat, chuďátek nebohých, která trávila den nadějným prohrabáváním půdy kolem olivových hájů. V pravidelných hodinách vycházela služebná ke kuchyňskýcm dveřím a opakovanými pípavými tóny, prokládanými zvláštním škytavým zvukem - slepice hned věděly, že to je signál ke krmení - svolávala drůbež, která se jako kouzlem hrnula k zadním dveřím. Jakmile si Dráčata osvojila toto svolávání drůbeže, trápila ubohé puťky, až chřadly. Straky čekaly až na nejnevhodnější chvíli, než s tím začaly; až když se totiž slepice s nekonečným úsilím a vřeštivým štěbetáním uhnízdily na hřadě ve větvích menších stromků nebo až když se všechny v největším denním parnu sesedly k příjemnému odpočinku ve stínu myrt. Jen začaly příjemně podřimovat, už Dráčata "svolávala" ke krmení, jedno vydávalo ten škytavý zvuk, kdežto druhé obstaralo pípání. Všechny slepice se znepokojeně rozhlédly, každá čekala až druhá projeví známky života. Dráčata znovu zavolala, ještě svůdněji a naléhavěji. Náhle jedna slepice s menší dávkou sebekázně než ostatní zakdákala, seskočila na nohy, rozběhla se honem ke kleci Dráčat, a ostatní s kdákáním a plácáním křídly metelily ještě ryhleji za ní. Přichvátaly až k síti klece, kdákaly a ťapkaly sem a tam a šlapaly si po pařátech, klovaly po sobě, a pak zůstaly stát v rozčileném shluku, celé udýchané, a hleděly vzhůru do klece, odkud na ně civěla Dráčata, uhlazená a elegantní ve svých černých a bílých oblečkách, a chichtala se kuckavě jako dvojice městských flinků, kteří si s úspěchem vystřelili z davu hřmotných vážných venkovanů.

Psy měla Dráčata ráda, ačkoli se chopila kdejaké příležitosti, aby je poškádlila. Obzvlášť měla ráda Rogera, a ten se často sebral a šel je navštívit; lehl si až k drátěné síti, slechy našpicované, zatímco Dráčata seděla v kleci na zemi, na tři palce od jeho čenichu, a hovořila k němu měkkým, sípavým pokuckáváním, co chvíli prostřídaným chraplavým chechotem, jako kdyby mu vyprávla lechtivé anekdoty. Rogera straky neškádlily nikdy tolil jako druhé dva psy a nikdy se nesnažily přilákat ho lichotivým vemlouváním až k drátěnému pletivu, aby mu chňaply ocas a tahaly ho, jako to často tropily Bobkovi a Blinkovi. Celkem vzato se Dráčatům psi zamlouvali, ale měla je ráda, když vypadali a chovali se jako psi; proto když se v našem středu objevila Dodo, Dráčata rezolutně odmítla věřit, že to je pes, a jednala s ní od samého začátku s jakýmsi neurvalým, uštěpačným opovržením.

Dodo byla z pleme známého jako Dandy Dinmont. Tito psi vypadají jako dlouhé, tlusté srstnaté balóny s drobnými bočitými běhy, velkýma, vykulenýma očima a s dlouhými převislými boltci. Kupodivu to zásluhou máti se tato prapodivná znetvořená psí odrůda octla mezi námi. Jeden z našich známých měl párek těchto zvířat, a fenka náhle (po několika letech neplodnosti) vrhla šest štěňat. Ubohý známý byl s rozumem v koncích, když se pokoušel najít všem těm psím ratolestem pěkný domov, a máti tehdy, z dobrosrdečnosti i bez uvážení, prohlásila, že si jedno štěně vezme. Jednou odpoledne se vydala, aby si vybrala své štěně, a poněkud nemoudře si zvolila fenku. V tu chvíli ji ani nenapadlo, že by to bylo neprozřetelné, přivést fenku do domácnosti oplývající psy výlučně a nejvýš mužského rodu. Máti tedy se štěnětem (jako s nějakým položivým salámem) v podpaždí nastoupila do vozu a triumfálně jela domů ukázat rodině nový přírůstek. Psisko, které se mermomocí hodlalo přičinit, aby na ten den nikdo nezapomněl, od okamžiku, kdy máti usedla do vozu, až do okamžiku, kdy vystoupila, prudce a vytrvale zvracelo. Rodina shromážděná na verandě si měřila pohledem tu vzácnost naší máti; pes se kolébal stezkou proti nim - oči vypoulené, malinké běhy bláznivě rozkmitané, aby udržely dlouhé, prověšené tělo v pohybu - slechy se mu prudce třepetaly, chvílemi se zastavoval a zvracel do záhonu květin.

"No ne, tej je roztomilý!" zvolala Margo.

"Bože dobrotivý! Vypadá jako mořská okurka," prohlásil Leslie.

"Máti! No ne!" zvolal Larry a díval se s odporem na Dodo, "kdes prosím tě vyhrabala toho psího Frankensteina?"

"Ale vždyť je roztomilý," opakovala Margo. "Co je na něm špatného?"

"To není on, to je ona," ozvala se máti a měřila si hrdě získaný dar, "jmenuje se Dodo."

"Tedy pro začátek, jsou na ní špatné dvě věci," usoudil Larry. "Dodo je příšerné jméno pro zvíře, a dále, přivést čubku do domu s těmihle třemi proudníky na volné noze, to si koleduje o malér. A krom toho, jen se na ni podívejte! Podívejte se na tu figuru! Jak se mohlo stát, že tak vypadá? Je to oběť neštěstí, nebo se taková už narodila?"

"Nebuď bláhový, synáčku; to je už plemeno. Mají takhle vypadat."

"Nesmysl, máti, vždyť je to obluda! Kdo by chtěl s vážným úmyslem zplodit něco s touhle figurou!"

Podotkl jsem, že jezevčíci mají hodně podobný vzhled a že je vypěstovali zvlášť k tomu, aby se mohli dostat do nor za jezevci. Plemeno Dandy Dinmont pravděpodobně vypěstovali z podobných důvodů.

"Ta fenka vypadá, jako by ji vypěstovali k tomu, aby prolézala díry v kanalizaci na splašky," řekl Larry.

"Nebuď nechutný, synáčku. Jsou to moc milí psíci a zřejmě věrní."

"Já bych si představoval, že musí být věrní každému, kdo o ně projeví zájem; není možné, aby měli na světě příliš mnoho obdivovatelů."

"Myslím, že o ní mluvíš moc šeredně, a konečně je přece nemístné, abys ty mluvil o kráse; krása je koneckonců jen na povrchu, a než začneš házet kamením, měl by ses podívat po břevnu ve vlastním oku," řekla Margo škodolibě.

Larry se zatvářil nechápavě.

"Je tohle přísloví, nebo citát ze Stavitelského obzoru? zeptal se.

"Já myslím, že chce říct, že kdo jinému jámu kopá, až se ucho utrhne," řekl k tomu Leslie.

"Z vás je člověku špatně," poznamenala Margo s důstojným výrazem opovržení.

"Tak si posluž záhonem, jako milá Dodo."

"No, no," napomenula je máti, "nehádejte se kvůli tomu. Je to můj pes a mně se líbí, a to je rozhodující, na tom záleží!"

Dodo se tedy u nás usadila, a téměř vzápětí se ukázaly vady v její tělesné konstrukci. Způsobila nám víc potíží než všichni druzí psi dohromady. Za prvé, měla slabý zadní běh a v kteroukoli dobu ve dne nebo v noci jí bez jakékoli zřejmé příčiny najednou vyklouzl kyčelní kloub z jamky. Dodo, která nebyla žádný stoik, zdravila tuto katastrofu sérií pronikavých skřeků, kterým postupně přibývalo na síle až do tremola tak ječivého, že to nebylo k vydržení. Jak to vypadalo, noha jí kupodivu nikdy nepůsobila potíže, když Dodo chodila po procházkách, nebo když s těžkopádnou dovádivostí poskakovala za míčem po verandě. Ale večser, když všichni z rodiny seděli tiše, zabraní psaním nebo čtením nebo pletením, jako z udělání se Dodo náhle vykloubila noha z kyčelní jamky, fenka se překulila na záda a zaječela, že kdekdo vyskočil a ztratil myšlenky na všechno, ať dělal cokoli. Tou dobou, kdy jsme Dodo masáží znovu vpravili nohu na místo, vykřičela se až do vyčerpání, a pak okamžitě usnula klidně a tvrdě jako špalek, zatímco my byli všichni tak nervově zesláblí, že jsme po celý zbytek večera nebyli s to se na něco soustředit.

Brzy jsme objevili, že Dodo je pes s inteligencí krajně omezenou. Pod její lebkou bylo vždycky místo jen pro jeden pojem, a jakmile se jí jednou usadil v hlavě, Dodo se ho držela jako klíště, přes sebevětší odpor. Velmi záhy ve svém životě usoudila, že naše máti patří jí, ale zprvu neuplatňovala toto domnělé právo nijak vehementně, až jednou odpoledne máti odešla do města na nějaké nákupy a Dodo nechala doma. Fenka nabyla přesvědčení, že už naši máti v životě nespatří, a jala se truchlit a batolila se kolem domu a přežalostně vyla a co chvíli ji zármutek přemohl, že jí noha vyklouzla z kyčle. Matčin návrat přivítala s nedůvěřivým jásoem, ale od toho okamžiku si umínila, že už ji nespustí z očí, ze strachu, aby jí zas neutekla. Proto se na ni přilepila s houževnatostí pijavice a vůbec se od ní nehnula, nejvýš tak na dva tři kroky. Jestliže si máti sedla, Dodo si jí lehla u nohou; jestliže máti vstala a šla si naproti přes pokoj pro knihu nebo pro cigaretu, Dodo šla s ní, a pak se zas společně vrátily, opět si sedly, a Dodo si zhluboka spokojeně povzdychla při pomyšlení, že zase jednou překazila mátiny pokusy o útěk. Dokonce trvala na svém, že musí být při tom, když se máti koupe; seděla jako hromádka neštěstí vedle vany a civěla na ní s úporností, která máti až přiváděla do trapných rozpaků. Každý pokus nechat ji čekat venku před koupelnou měl ten následek, že Dodo vyla jak šílená a vší silou se vrhala na dveřní výplně, což téměř pokaždé vyvrcholilo tím, že jí kyčelní kloub vyskočil z jamky. Vypadalo to, jako by Dodo podléhala dojmu, že je nebezpečné nechat máti jít samotnou do koupelny, i když ona stojí na stráži přede dveřmi. Jako kdyby se domnívala, že je vždycky možné, aby máti proklouzla třeba tak, že by jí "vzala roha" odtokovou rourou z vany.

Zpočátku se Roger, Bobek a Blink dívali na Dodo se shovívavou povzneseností; velké mínění o ní právě neměli, protože byla příliš tlustá, s břichem příliš při zemi, aby došla daleko, a když naznačili jakous takous ochotu ke hře, jako by to u ní vyvolávalo nějaký záchvat stihomamu, protože to nabrala úprkem do domu a vyla zoufale o záchranu. Celkem vzato ji pokládali za otravný a zbytečný přírůstek k domácnosti, dokud nepřišli na to, že má jednu vynikající a nepřekonatelně potěšující vlastnost: hárala se s jednotvárnou pravidelností. Dodo sama jevila o základních faktech života takovou nevědomost, že to až dojímalo. Jako kdyby ji ty náhlé výbuchy popularity nejen mátly, ale přímo děsily, když se její obdivovatelé dostavovali v takovém počtu, že máti musela chodit všude ozbrojená silnou holí. A právě vinou této své viktroriánské nevědomosti padla Dodo snadno za oběť Blinkova nádherného žlutohnědého obočí, a tak ji potkal osud horší smrti, když je máti nedopatřením zamkla spolu v salóně, zatímco sama dohlížela na přípravu čaje. Náhlý a neočekávaný příchod anglického pastora a jeho choti, uvedení hostů do pokoje, kde se ten blažený psí pár laškovně bavil, a pozdější úsilí udržet hovor v normálních kolejích, z toho všeho měla máti bolest hlavy.

K překvapení všech (včetně Dodo), přišlo z tohoto spojení na svět štěně, divný, kňouravý bochánek s postavou své matky a s neobvyklým hnědobílým zbarvením po otci. Dodo seznala, že stát se takto zčistajasna matkou, to že ohrožuje smysl pro odpovědnost, a div se nervově nezhroutila, protože zápolila s touhou zůstat na jednom místě se svým štěnětem a současně s nutkáním držet se co možná nejblíž máti. O tomto jejím psychickém dilematu jsme však neměli ani tušení. Konečně se Dodo rozhodla pro kompromis: chodila máti všude v patách a

štěně nosila v zubech s sebou. Takto si počínala celé dopoledne, než jsme přišli na to, co tropí; nebohé mládě jí viselo z mordy hlavou, a jak se batolila za mátí, tělíčko se mu klimbalo sem a tam. Poněvadž hubování a domlouvání nemělo pražádný účinek, máti se chtěj nechtěj musela zavřít ve své ložnici s Dodo i se štěnětem a jídlo jsme jim nosili na tácu. Ani tohle opatření nemělo plný úspěch, protože jakmile se máti hnula ze židle, Dodo, stále ve střehu, popadla štěně a seděla a s vykulenýma očima hleděla na máti, připravená v případě nutnosti se za ní pustit.

"Jestli to ještě nějakou dobu půjde takhle, to štěně vyroste v žirafu," poznamenal Leslie.

"Já vím, chuděra malá," řekla máti, "ale co si mám počít? Jakmile mě vidí, že si zapaluju cigaretu, už štěně zdvihá."

"Nejjednodušší by bylo utopit je," usoudil Larry. "Stejně vyroste v hrůzostrašné zvíře. Podívejte e na rodiče!"

"Ne, to štěně neutopíš, nesmíš!" zvolala máti pohněvaně.

"Nebuď surovec," okřikla ho Margo. "Chudinka maličká!"

"Ale já myslím, že to je úplně směšná situace, nechat se kvůli psovi takhle přikovat k židli."

"Je to můj pes, a když tu chci sedět, tak tu budu sedět," řekla máti s důrazem.

"Ale jak dlouho? Tohle může trvat několik měsíců."

"Však já si už něco vymyslím," odvětila máti důstojně.

Rozluštění tohoto problému, jak to máti nakonec vymyslela, bylo jednoduché. Zjednala si nejmladší dceru naší služky, aby štěně nosila za Dodo. Toto uspořádání Dodo zřejmě nadmíru vyhovovalo, a máti se zas mohla volně pohybovat po domě. Přecházela z místnosti do místnosti jako nějaký orientální potentát. Dodo jí ťapkala v patách, a malá Sofie uzavírala průvod, jakzyk povyplazený a oči celé šilhavé úsilím, a nesla v náručí velký polštář, na němž trůnila ta zvláštní ratolest naší Dodo. Chtěla-li máti setrvat delší chvíli na jednom místě, Sofie odložila uctivě polštář na zem a Dodo se na něj vrhla s hlubokým povzdechem. Jakmile se máti chystala odejít někam jinam v domě, Dodo slezla z polštáře, oklepala se a zaujala své místo v suitě, a Sofie zdvihla polštář, jako kdyby nesla královskou korunu. Máti se podívala přes brýle, aby se přesvědčila, že procesí je přichystáno, maličko pokývla, a tak zas všichni táhli k dalšímu místu, kde měla máti co dělat.

Máti každý večer chodila se psy na procházku a rodina se vždycky náramně bavila pozorováním, jak schází z kopce dolů. Roger jakožto nejstarší pes šel v čele průvodu a za ním Bobek a Blink. Potom šla máti v ohromném slaměném klobouku, ve kterém vypadala jako živá bedla jedlá, a v jedné ruce třímala velkou zahradnickou lopatku na přesazování, aby měla čím vyhrabat každou nalezenou zajímavou rostlinu. Za ní se batolila Dodo, s očima vykulenýma a s vyplazeným jazykem, a procesí uzavírala Sofie, která šla vážným krokem a nesla na polštáři císařské štěně. Larry té podívané říkal Cikrus naší máti, a zlobil ji, když na ni z okna zahulákal:

"Tak, paničko, kdypak ta paráda začne, co?"

Koupil lahvičku prostředku pro růst vlasů, aby, jak vysvětlil, mohla provést experiment na Sofii a pokusit se z ní udělat vousatou ženu.

"Tomu jejich tyátru už nic jinýho neschází, paničko," ujišťoval ji chraplavým hlasem - "no klasa, rozumějí? Není nad fousatou ženskou, když má špektákl k něčemu vypadat!"

Ale máti přes to přese všechno denně navečer v pět hodin dál vodila venčit tu svou groteskní karavanu do olivových hájů.

Nahoře na severu ostrova leželo velké jezero s hezkým, zvučným jménem Antiniotissa, a tohle místo patřilo k našim oblíbeným. Jezero bylo asi tak na míli dlouhé, prodloužený plát mělké vody, obklopený hustou hřívou třtiny a rákosí a na jednom konci oddělený od moře širokou, mírně zakřivenou dunou jemného bílého písku. Kdykoli jsme šli navštívit své jezero, Theodor nás vždycky doprovázel, protože on i já jsme nacházeli žírné pole k výzkumům v tůních, v příkopech a ve výmolech, které ležely kolem břehů jezera. Leslie si pokaždé bral s sebou celou soupravu pušek, protože ta třtinová houští zrovna harašila zvěří, kdežto Larry nedal jinak, než že si musí vzít velkou harpunu, a pak kolik hodin prostál v úžině, vyznačující vtok jezera do moře a pokoušel se nabodnout velkou rybu, která tam plavala. Máti bývala obtížena plnými košíky jídla, prázdnými košíky na rostliny a nejrůznějším zahradnickým nářadím k dobývání rostlinných

nálezů ze země. Snad nejjednodušší výbavu mívala Margo; plavky, velkou osušku a lahvičku oleje na opalování. Se vším tímto vybavením bývaly naše výlety k Antiniotisse výpravami poněkud většího rozsahu.

Ale bylo určité roční období, kdy jezero bylo nejkrásnější, a to bylo v čase, když kvetly lilie. Mírně zakřivený písčitý přesyp, který se záhl mezi zálivem a jezerem, bylo jediné místo na ostrově, kde rostly ty písečné lilie z podivných, nestvůrně pokroucených hlíz, ukrytých v písku, které jednou za rok vyrazily na povrch hustou zelení listů a bělostných květů, takže přesyp se najednou změnil v bělostný ledovec květin. V té době jsme vždycky vyjížděli k jezeru, protože ten zážitek byl nezapomenutelný. Zanedlouho potom, kdy se Dodo stala matkou, oznámil nám Theodor, že se blíží čas lilií, a my začali s přípravami na výpravu k Antiniotisse. Brzy jsme se přesvědčili, že kojící matka nám všechno značně zkomplikuje.

"Tentokrát budeme muset jet lodí," rozhodla máti s čelem svraštělým nad složitým vzorem vlněného svetru, který právě pletla.

"Proč lodí, to trvá cesta dvakrát tak dlouho," namítl Larry.

"Nemůžeme jet vozem, Dodo bude špatně, a stejně by tam nebylo pro všechny dost místa."

"Přece s sebou nechceš vzít to zvíře, máti?" zděsil se Larry.

"Ale musím, synáčku... nahodit dvakrát, na konci ujmout jedno... doma ji nemůžu nechat... třikrát nahodit... vždyť víš, jaká je."

"Tak si pro ni zjednej zvláštní vůz. Ať mě hrom, budu-li jezdit po kraji, jako kdybych právě vyloupil psí útulek!"

"Dodo nemůže jet vozem. Vždyť ti to právě vysvětluju. Přece víš, že ve voze je jí vždycky špatně od žaludku... A teď buď minutku zticha, synáčku, počítám."

"To je směšné..." začal Larry podrážděně.

"Sedmnáct, osmnáct, devatenáct, dvacet -" máti počítala hlasitě a se zlostnou prudkostí.

"To je směšné, abychom museli jet nejdelší cestou jen proto, že Dodo blinká pokaždé, jen zmerčí vůz."

"Tak vidíš!" rozzlobila se máti, "kvůli tobě jsem se zmýlila v počítání. Věru, přála bych si, aby ses se mnou nepřel, když pletu!"

"Jak víš, že Dodo na lodi nedostane mořskou nemoc?" ptal se Leslie se zájmem.

"Lidi, kterým bývá špatně ve voze, nikdy nedostanou mořskou nemoc," řekla máti na vysvětlenou.

"Tomu nevěřím," usoudil Larry. "To je babská povídačka, co říkáte, Theodore?"

"Nu, nerad bych se vyslovil s určitostí," odpověděl Theodor nestranně. "Už jsem to sice slyšel, ale je-li na tom něco... hm... kdoví... je-li to pravda, to nemohu říci. Všechno, co vím, je, že mně až doposud ve voze nikdy špatně nebylo."

Larry se na něho podíval nechápavě. "Co z toho vyplývá?" zeptal se udiveně.

"Nu, mně je vždycky špatně na lodi," vysvětlil Theodor prostě.

"No, to je báječné!" zvolal Larry. "Když pojedeme vozem, bude zle Dodo, a pojedeme-li loďkou, odnese to Theodor. Tak si vyberte."

"To jsem nevěděla, že trpíváte mořskou nemocí, Theodore," řekla máti.

"Hm, bohužel ano. Jistě, je to pro mě velká nevýhoda."

"Ale v takovémhle počasí bude moře docela klidné, tak bych myslela, že se vám neudělá špatně," poznamenala Margo.

"Bohužel," potvrdil Theodor a zahoupal se na špičkách, "to vůbec nehraje žádnou roli. Trpím už... hm... i tím nejmenším pohybem. Fakticky, při několika příležitostech, když jsem byl v biografu a právě tam předváděli snímky lodí na rozbouřeném moři, byl jsem nucen jít... hm... byl jsem nucen vstát a odejít."

"Nejjednodušší by bylo rozdělit se," usoudil Leslie; "polovice by jela loďkou a polovice vozem."

"To je přece nápad!" pochválila ho máti. "A problém je rozluštěný."

Ale to ten problém přece nevyřešilo, protože jsme se dozvěděli, že menší sesutí půdy blokuje silnici k Antiniotisse, a je tedy vyloučeno odjet tam vozem. Museli jsme buď jet po moři, nebo vůbec ne.

Na cestu jsme se vydali ve vlahém šedavém rozbřesku, který věstil dusně parný den a klidné moře. Abychom pohodlně umístili rodinu, psy, Spira a Sofii,

museli jsme vzít jak Macandu, tak i Ochechuli. Rychlost Ochechule brzdilo, že musela za sebou vléci rozložitě bokatou Macandu, ale byla to jediná naše možnost. Na návrh Larryho psi, Sofie, máti a Theodor jeli na Macandě, kdežto my ostatní jsme se hromadně sesedli v Ochechuli. Háček však vězel v tom, že Larry nevzal v úvahu jeden důležitý faktor: zpětný proud způsobený ůOchechulíů. Jako stěna z modrého skla se vzpínala vlna od její zádi a dosáhla nevětší výšky právě tehndy, když narazila na širokou příď ůMacandyů, vyzdvihla ji do vzduchu a s žuchnutím ji zas pustila dolů. Hezky dlouhou dobu jsme si nepovšimli, jaký účinek má ta zpětná vlna, protože řev motoru přehlušoval mátino divoké volání o pomoc. Když jsme pak konečně zastavili a nechali těžkopádnou Macandu, aby se k nám dotrmácela, zjistili jsme, že nejenom Theodor i Dodo jsou celí nemocní, ale že i všem ostatním je zle, všetně otužilého a zkušeného námořníka, jako byl Roger. Museli jsme je všechny přepravit na ůOchechuliů a položit do řady, a Spiros, Larry, Margo a já jsme přešli na jejich místa na Macandu. V době, kdy jsme se blížili k Antiniotisse, všem se ulevilo, s výjimkou Theodora, který se ještě stále tulil na loďce co nejvíc k boku, díval se upřeně na boty a na otázky odpovídal jednoslabičně. Obepluli jsme poslední výběžek rudozlatých skalisek, ležících ve zvlněných vrstvách jako obrovské slohy zkamenělých novin nebo rzí poskvrněných a zplesnivělých trosek knihovny nějakého kolosa, a Ochechule i Macanda zabočily do široké modré zátoky, která se rozkládala při ústí jezera. Zakřivený pás perlově bílého písku lemoval vzadu velký přesyp porostlý liliemi, tisícerými bělostnými kalichy v slunečním svitu, které jako bezpočet slonovinových lesních rohů zdvihaly své rty k obloze a místo hudby vydávaly těžkou vůni - destilovanou esenci léta, vlahou sladkost, která vás co chvíli nutila nadáchnout se zhluboka, abyste ji v sobě zadrželi. Motor umlkl s posledním prsknutím, které se krátce rozlehlo mezi skalami, a pak si obě loďky prošeptávaly cestu ke břehu, a vůně lilií pronilala na uvítanou přes vodu až k nám.

Jakmile jsme dopravili své vybavení na břeh a rozložili je na bílém písku, rozešli jsme se každý po svém. Larry a Margo pak leželi v polospánku v mělčině, kde je ukolébávaly nesmělé, mírné vlnky. Máti, vyzbrojená rýčkem a košíčkem, odvedla tu svou karavanu na krátkou procházku, Spiros, oblečený jenom ve spodkách - vypadal jako nějaký černý předhistorický chlupatec - se batolivě vbrouzdal do proudu, tekoucího z jezera do moře; stál tam až po kolena ve vodě, škaredil se do průzračné hloubky, trojzubec přichystaný v ruce na ta hejna ryb, která se mu hemžila kolem nohou. Theodor a já jsme losovali s Lesliem, kterou starnu jezera si máme zabrat, a pak jsme se dali každý opačným směrem. Mezník, který označoval poloviční hranici na jezerním břehu, byla velká a obzvlášť podivně znetvořená oliva. Jakmile jsme k ní došli, otočili jsme se a vraceli se napět na místo, a Leslie ze své strany učinil totéž. To vylučovalo možnost, že by nás omylem zastřelil v nějakém hustém a nepřehledném třtinovém rákosí. A tak, zatímco Theodor a já jsme se máchali a brouzdali mezi tůňkami a praménky jako lačné volavky, Leslie na protější straně jezera vytrvale procházel podrostem, a občasné zarachocení výstřelu se přenášelo ozvěnou k nám a hlásalo, kudy se ubírá.

Nastala hodina k polednímu jídlu, a my se shromáždili hladově na pláži: Leslie s loveckou brašnou, přecpanou zajíci mokrými od krve, koroptvemi a křepelkami, slukami a doupňáky; pak já s Theodorem s našimi zkumavkami a lahvičkami, plnými hemživých droboučkých tvorů. Oheň plápolal, na pokrývkách byla vyrovnána spousta jídla, a už také přinesli i víno z okraje mořské mělčiny, kde jsme je uložili k chlazení. Larry si vytáhl cíp pokrývky nahoru po úbočí přesypu, takže se mohl natáhnout v celé své délce mezi záplavou bílích kalichů lilií. Theodor seděl zpříma a s úpravným zevnějškem, plnovous se mu hýbal nahoru a dolů, jak kousal pomalu a rozvážně sousta. Margo ležela elegantně rozložená na sluníčku a nimravě si vybírala z hromady ovoce a zeleninu. Máti a Dodo jsme usadili ve stínu pod velkým deštníkem. Leslie seděl na písku s nohama pod sebou, pušku položenou přes stehna, a ukusoval z velkého kusu studeného masa, který držel v jedné ruce, zatímco druhou hladil zamyšleně hlavně své dvojky. Nedaleko u ohně se krčil Spiros, pot se mu řinul po zbrázděných tvářích, až mu skapával v blýskavých krpůějích do hustého černého porostu chlupů na prsou, jak otáčel rožněm, improvizovaným narchlo z olivového dřeva, se sedmi tučnými slukami nad plameny.

"To je místečko jako v nebi!" mumlal Larry s plnými ústy, jak ležel opřený labužnicky dozadu mezi skvoucími květy. "Mám pocit, že tohle místo bylo určeno

přímo pro mne. Rád bych tu ležel navždycky, kdyby mi jídlo a víno cpal do úst hlouček nahých a rozkošných lesních panen. Samozřejmě, nakonec bych se po celých staletích hlubokým a stejnoměrným dýcháním tou vůní nabalzamoval, a jednou by mě mé verné lesní víly hledaly marně a zbyla by po mně jenom ta vůně. Nehodil byste mi sem někdo jeden z těch fíků, vypadají tak lahodně!"

"Jednou jsem četl o balzamování velice zajímavou knihu," řekl Theodor nadšeně. "Jak se zdá, v Egyptě vynakládali opravdu velikou námahu na konzervování mrtvých. Musím přiznat, že tu jejich metodu... vyjmout mozek nosem, pokládám za skutečně důmyslnou."

"Vytahovali mozky nozdrami s použitím jakýchsi háčků, že ano?" vyptával se Larry.

"Larry, synáčku, nech toho, dokud jíme."

Naobědvali jsme se a pak jsme zašli do stínu nedalekých oliv, kde jsme ospadle klímali po dobu odpoledního vedra, a nad námi se rozléhal hlasitý konejšivý cvrkot cikád. Občas se někdo z nás zdvihl, pomaličku sešel k moři a plácl sebou na pár minut do mělčiny, aby se ochladil, než se znovu oddá siestě. Ve čtyři hodiny Spiros, který roztažený těžce a bezvládně ležel a chrápal s bublinkami kolem úst, zachroptěl, probral se k vědomí a odbatolil se svým kývavým krokem na pláž, aby rozdělal nový oheň k vaření svačiny. My ostatní jsme se probouzeli ze spánku zvolna, ještě omámení ze sna, protahovali jsme se a vzdychali, a pak jsme pomaličku sešli dolů přes písčinu ke kouřícímu, bublajícímu kotlíku. Seděli jsme skrčení se šálky v rukou, ještě v polospánku jsme mrkali a hloubali, a tu se mezi liliemi objevila červenka, prsíčka lesklá a očka zjiskřená, a hopkovala k nám. Asi na deset stop od nás zůstala stát a kriticky si nás prohlížela. Asi usoudila, že je nám zapotřebí nějaké zábavy, odhopkala opět kousek, kde dvě lilie tvořily krásný oblouk, postavila se pod něj jako na jevišti, nadmula prsíčka a rozezpívala se jasnými trylky. Jakmile skončila, sklonila hlavičku, takže to vypadalo jako směšně domýšlivá poklonka, a pak vyděšená výbuchem našeho smíchu prolétla střelhbitě mezi liliemi a pryč.

"Červenky jsou věru roztomilá ptáčata," poznamenala máti. "V Anglii jedna taková červenka trávívala se mnou bůhvíkolik hodin, když jsem pracovala na zahradě. Mně se moc líbí, jak nadýmají prsíčka."

"Jak takhle kývla hlavičkou, to vypadalo přesně tak, jako kdyby se byla uklonila," řekl Theodor. "Musím říci, že když... hm... ta prsíčka nadmula, vypadala doopravdy jako ... operní diva, řekněme... poněkud abnormálních proporcí."

"Ano, když zpívá něco celkem banálního a lehčího rázu... řekl bych, takového Strausse," přisvědčil Larry.

"A když už se mluví o opeře," začal Theodor a oči mu zablýskaly, "už jsem vám někdy vyprávěl o poslední opeře, kterou jsme měli na Korfu?"

Ne, řekli jsme, nic nám ještě nevyprávěl, a usadili jsme se pohodlněji; pohled na Theodora, když vyprávěl nějakou historku, byl pro nás málem stejně zábavný jako sama ta historka.

"Byla to... chm... jedna z takových kočovných operních společností, však to znáte. Myslím, že pocházela z Athén, ale také možná že byla z Itálie. Ať tomu je jak chce, jejich prvním představením měla být Tosca. Zpěvačka, která zpívala part hrdinky, byla výjimečně... hm... dobře vyvinutá, jak to mezi nimi už tak bývá. Nu, a jak víte, v posledním dějství opery se hrdinka vrhá do záhuby z cimbuří pevnosti, nebo spíš zámku. Při premiéře se hrdinka vyšplhala na hradby zámku, zapěla svou závěrečnou píseň a potom se vrhla... vždyť víte... v záhubu dolů do skal. Smůla byla, že jak se zdá, kulisáci zapomněli pod hradby položit něco měkkého, aby měla na co dopadnout. Výsledek byl, že to zadunění při jejím dopadu na zem a pak... hm... žalostné ječení bolestí poněkud ubralo z dojmu, že hrdinka leží co roztříštěná mrtvola hluboko dole ve skalách. Druhá zpěvačka, která právě kvílela nad její smrtí, musela zpívat... chm... s krajní vehemencí, aby ten nářek hrdinky přehlušila. Ta nehoda - celkem přirozeně - hrdinku poněkud nepříjemně vzrušila, a proto druhý den při repríze se kulisáci s nadšením ujali úkolu, aby jí umožnili jdopadnout příjemněji. Diva, dost potlučená, se prokulhala operou až... hm... hm... k své závěrečné scéně. Znovu se vyšplhala na cimbuří, zazpívala svou poslední árii a vrhla se dolů, aby se usmrtila. A smůla byla, že se kulisáci, kteří ji při první příležitosti nechali dopadnout na tvrdé, nechali unést svou snahou do opačného extrému. Ohromná hromada matrací a... chm... chápete... ty pérové polštáře byly tak pružné, že když na ně hrdinka dipadla, odrazila se zas nahoru. Tak zatímco členové ensemblu byli dole u...

hm... jak se tomu říká?... hm, ano, na rampě jeviště a sdělovali si zprávu o její smrti, horní partie hrdinčina se dvakrát nebo třikrát ukázala nad cimbuřím, takže hlediště bylo jako u vyjevení."

Červenka, která při Theodorově vyprávění přihopkala blíž, se při výbuchu smíchu znovu vyděsila a odletěla.

"Poslyšte, Theodore, vsadil bych se, že trávíte volné chvíle vymýšlením těchhle historek," prohlásil Larry.

"Nikoli, nikoli," zapíral Theodor a usmíval se blaženě do vousů: "Kdyby to bylo někde jinde ve světě, musel bych si vymýšlet, ale tady na Korfu... hm... abychom tak řekli, předjímají nové umění!"

Po svačině jsem se s Theodorem opět vrátil na kraj jezera, kde jsme pokračovali v pátrání, dokud se nezšeřilo do té míry, že nebylo dobře vidět; pak jsme zase šli pomalu zpátky k pláži, kde se oheň, rozdělaným Spirem, třepetal a třpytil jako ohromná chryzantéma mezi přízračně bledými liliemi. Spiros ulovil oštěpem tři velké ryby a nyní je pekl na rožňovém roštu; chmuřil se, plně zabraný vařením, jednu k rybám přidal stroužek česneku, pak zase pár kapek citrónové šťávy nebo špetku pepře na jemné bílé maso, které prosvítalo na místech, kde spálená kůže se začínala odlupovat. Nad horami vyšel měsíc a stříbřil lilie, až na ty kousíčky, kde ve světle plápolavých plamenů se rděly do růžova. Drobné vlny se honily na moi ozářeném měsícem a oddychly si vždycky úlevou, když konečně dospěly ke břehu. V korunách stromů začaly pravidelně odhoukávat sovy a v temnu stínů v letu svítili svatojánští broučci, a rozsvěcovali a opět zhasínali svá nefritově zelená mlhavá světýlka.

Konečně jsme se protáhli a se zíváním jsme snesli věci k loďkám. Veslovali jsme až k ústí zátoky, a pak o přestávce, kdy se Lesie nimral v motoru, jsme se ohlédli nazpět k Antiniotisse. Pod měsícem zářily lilie jako sněhové pole a tmavou drapérii oliv v pozadí propichovala světýlka svatojánských broučků. Oheň, který jsme tam předtím rozdělali a pak před odchodem udupali a rozhrabali, jiskřil na pokraji před těmi květinami jako políčko rozhozených granátů.

"Skutečně, zde je velmi... hm... velmi krásný kout," řekl Theodor s nesmírným uspokojením.

"Je tu přímo pohádkově," přisvědčila máti, a pak tomu koutku udělila své nejvyšší vyznamenání, "tady bych ráda ležela po smrti."

Motor se několikrát nejistě zakoktal, pak se dunivě rozburácel; ůOchechuleů nabrala rychlost a zamířila podle pobřeží s Macandou v závěsu, a nad tou se opět jako vějíř roztřikovala naše zpětná vlna, bílá a jemná jako pavučina na ztemnělé vodě, a tu a tam se zajiskřila letmým světélkujícím zátřpytem.

* Kapitola sedmnáctá

* Šachovnicová pole

Pod naší vilou, mezi pásmem vrchů a mořem, byla Šachovnicová pole. Moře se tam zakusovalo do břehu velkým zálivem, téměř úplně obklopeným pevninou, mělkým a jasným, a na jeho lemu se v rovinách podél pobřeží ve spletitém vzroci rozkládaly úzké vodní kanály, které kdysi za Benátskkých dob bývaly solnými pánvemi. Každý ten úhledný kousíček půdy, zasazený do rámu kanálů, byl štědře obdělávaný a zelenal se úrodou kukuřice, brambor, fíků a hroznů. Tato pole, malé barevné čtverce, obroubené lesklou hládí vody, se prostírala jako rozlehlá, mnohobarvá šachovnice, na níž se z místa na místo pohybovaly pestré figurky venkovanů.

To bylo jedno z mých oblíbených míst, kde jsem slídil po kořisti, protože ty drobné vodní toky a šťavnaté mlází skýtaly útulek nesčetným živočichům. Tam se dalo velmi snadno zabloudit, třeba když jste se zanícením pronásledovali motýla a přešli z jednoho ostrůvku na druhý po nesprávném dřevěném můstku, mohli jste zjistit, že bloudíte sem a tam, a pokoušeli jste se orientovat v tom úžasném bludišti mezi fíkovníky, rákosinami a clonami vysoké kukuřice. Ta pole patřila většinou mým přátelům - venkovským rodinám, teré žily nahoře v kopcích, a tak když jsem tamtudy chodil, vždycky jsem měl jistotu, že si budu moci odpočinout a poklábosit při hroznu vína s nějakým známým, nebo že se dozvím zajímavé novinky, jako že na Georgiově poli hnízdí pod melouny skřivani. Jestliže jste se ubírali přímo přes tuto šachovnici a nevytrhovali vás žádní známí ani vaši pozornost neodpoutávaly šelvy klapavé, které sklouzávaly z blátivých břehů a pleskaly sebou do vody, ani náhlý vrzavý bzukot vážky, přelétnuvší kolem vás, přišli jste nakonec na místo, kde se všechny kanály rozšiřovaly a mizely ve veliké mnohoakrové písčité pláni, zbrázděné do nekonečných úhledných rýh přílivem minulé noci. Zde dlouhé, klikaté řetězy

splavenin vyznačovaly pomalý ústup moře, kouzelné řetězy plné barevných mořských chaluh, mrtvých mořských jehel, korků z rybářských sítí, které vypadaly na docela pěkná chutná sousta - jako řezy šťavnatého ovockého koláče -, střepů lahvového skla, přílivem a pískem zbroušených a opracovaných na průzračné drahokamy, lastur ostrých jako ježci, jiných opět hladkých oválných a jemně zarůžovělých jako nehty nějaké utopené bohyně. Toto byl i kraj mořského ptactva; bekasin, ústřičníků, morčáka velikého, rybáka, rozptýlených v malých ubreptaných hloučcích na pokraji moře, kde táhlé vlnky mířily k pevnině a tříštily se v dlouhém křivolakém okruží kolem drobných kopečků písku. Pocítil-li člověk hlad, právě zde mohl brodit mělčinami a nachytat si tučné, průhledné garnáty, které za syrova chutnají sladce jako hrozny, nebo mohl rýpat palci nohou tak dlouho, až našel žebrované srdcovky podobné ořechům. Člověk mohl takové srdcovky přiložit konci jednu k druhé, "patník proti patníku", a přitom ostře zakroutit každou rukou jiným směrem, a jedna druhou krásně otevřela; obsah mušle, třebas maličko gumový, chutnal jako mléko a byl velice lahodný.

Jednou odpoledne, kdy jsem neměl nic lepšího na práci, jsem se rozhodl, že vezmu psy a půjdu do polí. Hodlal jsem se ještě jednou pokusit chytit Starou Žbluňku, namířit si to přes pláň k moři, kde bych se najedl srdcovek a trochu si zaplaval a pak se vrátil zpátky domů přes Petrova pole, takže bychom si mohli spolu posedět a povědět si všelijaké klípky při melounu nebo několika kulaťoučkých granátových jablkách. Stará Žbluňka byla velká a letitá želva, která žila v jednom z kanálů. Už snad déle než měsíc jsem se pokoušel ji chytit, ale přes svůj vysoký věk byla nadmíru lstivá a hbitá, a tak ať jsem ji stopoval sebeopatrněji, když ležela a spala na bahnitém břehu, vždycky se v kritickém okamžiku probudila, zaplácala zuřivě nohama a pak sklouzla po bahnitém břehu a pleskla sebou do hloubky, jako když se spouští na vodu bachratý záchranný člun. To se rozumí, pochytal jsem už opravdu hodně želv, jak černých, hustě kropenatých zlatavými puntíky jako špendlíkovými hlaičkami, tak vytáhlých šedivých s béžovou kresbou; ale Stará Žbluňka byla kousek, k němuž se má touha upínala nejvíc. Byla větší než každá jiná, kterou jsem kdy viděl, a tak stará, že její potlučený krunýř a svraštělá kůže byly úplně zčernalé, takže ztratily veškeé význačné kresby, které snad v jejím dávno minulém mládí měly. Chtěl jsem ji mermomocí dostat do rukou, a protože jsem ji už celý týden nechal na pokoji, měl jsem za to, že je nejvyšší čas podniknout nový útok.

S brašnou sklenic a krabiček, se síťkou a košíkem, do kterého jsem chtěl dát Starou Žbluňku v případě, kdybych ji chytil, a ovšem se psy, jsem se vydal svahem dolů. Dráčata za mnou volala: "Gerry!... Gerry!... Gerry!..." zoufale prosebným hlasem, a jakmile viděla, že se nevracím, začala se posmívat a checthat a breptat drzosti. Když jsme vešli do olivových hájů, drsné hlasy našich Dráčat zanikly, až je docela zahladilo sborové cvrčení cikád, jejichž hlasy se až vzduch otřásal. Ubírali jsme se po silnici, horké a bílé, a pod nohama měkké jako labutěnka. U Yaniho studně jsem se zastavil na doušek vody a potom jsem se opřel o chlívek, zrobený z olivových větví, ve kterém choval dva čuníky; ti se tam váleli s hlasitým spokojeným chrochtáním ve spoustě slizkého bláta. Zhluboka a s uznalým oceněním jsem se nadýchl jejich pachu a toho většího jsem plácl po špinavém třaslavém ocásku, a pak jsem pokračoval v cestě po silnici. U příští zatáčky jsem měl říznou rozepři s dvěma tělnatými venkovskými paničkami, které balancovaly na hlavě košíky s ovocem a velmi se rozčilovaly na Bobka. Připlížil se k nim, když byly v nejlepším rozhovoru, nejdříve je očichal a pak se zachoval podle své přirozenosti - po jejich sukních a nohou. Půtka o tom, čí to byla vina, nás všechny příjemně zabavila na deset minut, a pokračovala ještě, když jsem už šel dál po silnici, dokud nás neodělila taková vzdálenost, že jsme se více neslyšeli a nemohli ocenit vzájemné urážky.

Nadešel jsem si přímo přes první tři pole a zastavil jsem se na chiličku na Takiho políčku, abych ochutnal jeho hrozny. Taki tam sice nebyl, ale já věděl, že mi to nebude mít za zlé. Hrozny byly z malé a velmi šťavnaté odrůdy, se sladkou muškátovou příchutí. Když člověk zmáčkl zrnko, celý obsah, měkký a bez jadérek, vystříkl do úst a jen splasklá slupička mu zůstala mezi palcem a ukazováčkem. Společně se psy jsem snědl čtyři hrozny a ještě dva jsem si schoval do torby "na potom", a pak jsme šli po kraji kanálu k místu, kde měla Stará Žbluňka oblíbenou bahnitou skluzavku. Už jsme se k tomu pístečku přibližovali, zrovna jsem se chystal upozornit psy, že je nutné zachovat naprosté ticho, když tu z políčka kukuřice hbitě vyběhla velká zelená ještěrka a hned byla pryč. Psi se divoce rozštěkali a uháněli dychtivě za ní. Tou dobou, kdy jsem došel k

bahnité skluzavce Staré Žbluňky, bylo na vodě vidět jemné vlnky, které se ve stále větších kruzích rozplývaly a napovídali mi, že tam Žbluňka nedávno byla. Posadil jsem se a čekal na psy, až přiběhnou za mnou, a v duchu jsem probíral šťavnaté a pestré nadávky, kterými je zahrnu. Ale k mému překvapení se nevraceli. Jejich štěkot dozněl v dálce, pak bylo ticho a potom znovu sborově začali štěkat - jednotvárným štěkotem s pravidelnými pomlkami, a to znamenalo, že něco našli. Podivil jsem se, co by to asi mohlo být, a pospíšil jsem za nimi.

Stáli v půlkruhu kolem chomáče trávy na kraji vody a přiběhli mi s dovádivým poskakováním vstříc, vrtěli ocasy, kňučeli rozčilením, a Roger měl zdvižený horní pysk, jak se radostně cenil, že jsem jejich nález přišel prozkoumat. Zpočátku jsem nemohl poznat, nad čím jsou tak rozčilení; poté se pohnulo něco, co jsem pokládal za nějaký kořínek, a já se díval do trávy na dvojici tučných hnědých užovek ve vášnivém svinutí, jak na mne hledí lhostejnýma očima ve zploštělé hlavě. To byl senzační nález, který mě téměř odškodnil za ztrátu Staré Žbluňky. Už dlouho jsem toužil ulovit nějakého z těchto hadů, ale byli tak hbití a obratní plavci, že se mi jakživo nepovedlo dostat se k nim do takové blízkosti, abych některého chytil. Teď moji psi našli dvojici těch plazů, jak leží na slunci - leželi tu, abychom tak řekli, jako na dlani.

Psi, kteří vykonali svou povinnost, že ta zvířata našli a dovedli mě k nim, se nyní stáhli do bezpečné vzdálenosti (plazům totiž nevěřili), seděli a se zájmem mě pozorovali. Pomaličku jsem otáčel svou síťkou na motýly, až jsem mohl odšroubovat rukojeť; tím jsem získal tyč, se kterou jsem mohl hada chytit, ale problém byl, jak jednou tyčí chytit hady dva? Mezitím co jsem nad tím mudroval, jeden z nich to rozhodl za mne, ležérně se rozvinul a sjel do vody hladce jako ostří nože. V domnění, že jsem o jednoho přišel, pozoroval jsem rozmrzele, jak svou vlnivou délkou splývá s odrazem ve vodě. Ale s krajní radostí jsem pak skrz vodu spatřil, jak pod hladinou pomalu vyvstává bahnitý sloupec a rozpíná se na povrchu jako růžice; plaz se zahrabal na dně, a já věděl, že tam zůstane tak dlouho, dokud se bude domnívat, že jsem ještě neodešel. Obrátil jsem pozornost k jeho družce a hůlkou jsem ji přitiskl do svěží trávy; stočila se do spletitého uzlu, otevřela růžovou tlamičku a syčela na mne. Popadl jsem ji pevně kolem krku mezi ukazováček a palec, takže mi visela schlíple v ruce, zatímco jsem jí hladil hezké bílé bříško a hnědá záda, kde jí šupiny poněkud odstávaly jako šupinky na borové šišce. Položil jsem ji šetrně do košíku a pak jsem se přichystal chytit druhého hada. Sešel jsem po břehu kousek níž a zastrčil jsem tyč od síťky do kanálu, abych si vyzkoušel hloubku, a zjistil jsem, že asi dvě stopy vody spočívají na třístopovém polštáři měkkého, třaslavého bahna. Protože voda byla kalná a had zahrabaný až na dně v blátivé břečce, připadalo mi, že nejjednodušší metodou by bylo vyhmatávat ho prsty u nohou - jako jsem hledal srdcovky -, a až bych si zjistil, kde je, rychle se po něm vrhnout.

Zul jsem si sandály a spusil se do teplé vody; cítil jsem, jak se mi tekuté bahno dere mezi prsty, hladivě mi stoupá po lýtkách, měkké jako popílek. Kolem stehen se mi zčernaly dva velké kalné mrky a poznenáhlu odplývaly přes kanál. Vykročil jsem k místu, kde ležela ukrytá moje kořist, a sunul jsem nohy pomalinku a opatrně v tom třaslavém zábalu bahna. Náhle jsem pod nohou ucítil smekavé tělíčko, hbitě jsem ponořil ruce až po lokty do vody a chňapl jsem po něm. Ruce se mi sevřely pouze na bahně, které mi protékalo mezi prsty a pak odplouvalo ve vířivých, zvolna kroužících mračnech. Právě jsem proklínal svou smůlu, když had vyrazil ke hladině kousek ode mne a začal vlnivě plavat na povrchu. Vrhl jsem se po něm jak dlouhý tak široký s vítězným pokřikem.

Chviličku jsem byl popletený, když jsem klesl pod tu tmavou hladinu a vyvřelé bahno mi vniklo do očí, do uší a do úst, ale rozeznával jsem, že jak to hadí tělo pevně třímám v levici, mrská sebou divoce sem a tam, a zářil jsem radostí nad vítěztvím. Zajíkal jsem se a prskal pod tou vrstvou bahna, a pak jsem se posadil v kanálu a uchopil jsem hada za krk dříve, než se mohl vzpamatovat a kousnout mě; potom jsme dlouhou chvíli plival, abych dostal ze zubů a ze rtů drobounký, hrubozrnný nános, který na nich lpěl. Když jsem se konečně zdvihl a otočil se, abych se přebrodil na břeh, zjistil jsem k svému velkému překvapení, že k mým psím divákům neslyšně přibyl ještě jakýsi muž, který seděl pohodlně na bobku, podepřený o paty, a s pobaveným zájmem mě pozoroval.

Byl to malý, statný člověk a nad osmahlým obličejem mu trčela čupřina krátce ostříhaných světlých vlasů tabákové barvy. V jeho velikých modrých očích se občas mile šibalsky zablýsklo a v očních koutcích měl v jemné pleti teninké

vrásky. Nad širokými úsměvnými ústy se mu klenul krátký orlí nos. Na sobě měl modrou bavlněnou košili, sluncem vybledlou a zašlou do barvy uschlých pomněnek, a staré šedivé flanelové kalhoty. Neznal jsem se s ním a měl jsem za to, že to je nějaký rybář z vesnice trochu níž na pobřeží. Jak jsem se tak drápal vzhůru po svažitém břehu, pozoroval mě vážně a pak se usmál.

"Hodně zdraví," pronesl zvučným hlubokým hlasem.

Opětoval jsem jeho pozdrav zdvořile a pak jsem se horlivě zabral do pokusů, jak dostat toho druhého hada do košíku, abych tomu prvnímu neumožnil útěk. Očekával jsem, že mi uspořádá přednášku na téma, jak smrtelně nebezpečné jsou ty neškodné užovky a jakému nebezpečí se vydávám, když je vezmu do ruky, ale k mému překvapení zůstal zticha a se zájmem pozoroval, jak strkám to svíjející se zvíře do košíku. Když jsem s tím byl hotov, umyl jsem si ruce a vytáhl jsem hrozny, které jsem štípl Takimu na políčku. Muž ode mne přijal polovinu ovoce, a tak jsme seděli, nemluvili, a s hlasitým požitkem jsme vysávali dužinu z vinných kuliček. Jakmile poslední šlupička pleskla do kanálu, muž vyndal tabák a hrubými snědými prsty si ukroutil cigaretu.

"Vy jste tu cizí?" zeptal se a vdechl kouř zhluboka a s vrcholným požitkem.

Řekl jsem, že jsem Angličan a že s rodinou bydlím ve vile nahoře v kopcích. Potom jsem čekal na nevyhnutelné vyptávání, týkající se pohlaví, počtu a věku členů naší rodiny, jejich práce a toužených cílů, a na obratný křížový výslech, proč vlastně žijeme na Korfu. Tak to bylo zvykem u venkovanů; nevyzvídali nijak nepříjemě, neměli také ani žádnou jinou pohnutku než přátelský zájem. Svěřovali se vám se svými soukromými záležitostmi s krajní prostotou a upřímností, a bývalo by je urazilo, kdybyste si nebyli počínali stejně. Ale překvapilo mě, že má odpověď toho muže plně uspokojila, na nic jiného se neptal, jen seděl a vyfukoval k obloze jemné proužky dýmu a heděl před sebe zasněnýma modrýma očima. Nehtem jsem si vyškrábal pěkný vzor v tvrdnoucím krunýři šedivého bahna na stehně, a pak jsem usoudil, že než půjdu domů, budu muset sejít k moři, umýt se a přeprat si šaty. Zdvihl jsems e a přehodil jsem si brašnu a síťky přes rameno; také psi vyskočili na nohy, oklepali se a zívli. Spíš jen tak ze zdvořilosti než ze skutečného zájmu jsme se toho muže zeptal, kam jde. Koneckonců, podle venkovanů vyptávání přece patřilo k dobrým mravům. Bylo projevem zájmu o druhou osobu. Až doposud jsem se ho nezeptal vůbec na nic.

"Jdu dolů k moři," odpověděl a pokynul cigaretou - "ke své loďce... Kam jdete vy?"

Odpověděl jsem, že i já mám v úmyslu sejít k moři, za prvé abych se umyl, a za druhé, abych si našel k jídlu nějaké srdcovky.

"Tak půjdu s vámi," řekl, vstal a protáhl se. "Mám v loďce plný košík srdcovek, když chcete, můžete si z nich nějaké vzít."

Mlčky jsme kráčeli poli, a když jsme přišli na písčiny, ukázal na vzdálený trup veslice, ležící pohodlně na bokuk, s kudrnatým fižím vlnek kolem zádi. Cestou k ní jsem se ho zeptal, není-li snad rybářem, a když je, odkud tedy pochází.

"I tamhle odtud... z hor," odpověděl - "alespoň tam mám domov, ale teď jsem na Vidu." Z jeho odpovědi jsem nebyl modrý, poněvadž Vido byl nepatrný ostrůvek, který ležel stranou do města Korfu, a pokud jsem věděl, nežil tam vůbec nikdo kromě trestanců a dozorců, byl to totiž místní vězeňský ostrov. Řekl jsem mu to přímo.

"To je pravda," přisvědčil, a jak šel, shýbl se a poplácal Rogera, který se šajdal kolem, "to je pravda. Jsem trestanec."

Domníval jsem se, že si tropí žerty, a bystře jsem se po něm podíval, ale tvářil se docela vážně. Poznamenal jsem, že jak se zdá, asi ho propustili.

"Ale kdepak, mám smůlu," usmál se. "Ještě si musím odsedět dva roky. Ale, abyste rozuměl, já jsem pořádný vězeň. Spolehlivý a nedělám žádné potíže. Když mají dojem, že člověku můžou věřit, tak takovým, jako jsem já, dovolujou, aby si vystavěli loďku a vyjížděli si přes neděli domů, když to ovšem není moc daleko. Musím být zpátky hned časinko v pondělí ráno."

Jakmile se věc jednou vysvětlila, samozřejmě to bylo jasné. Ani zdaleka mě nenapadlo, že takový postup je neobvyklý. Věděl jsem, že v anglickém vězení se nikomu nedovoluje odjet přes neděli domů, ale toto bylo Korfu, a na Korfu se mohlo stát všechno možné. Jen jsem hořel zvědavostí, jakého se to dopustil zločinu, a právě jsem si v duchu sestavoval taktní dotaz, když jsme došli k loďce a v ní bylo něco, co mi všechny jiné myšlenky vyhnalo z hlavy. Na zádi,

připoutaný k sedátku za jednu žlutou nohu, seděl velikánský racek s černými zády a měřil si mě posměšnýma žlutýma očima. Dychtivě jsem popošel blíž a natáhl jsem ruku k jeho širokým, tmavým zádům.

"Dejte pozor... opatrně, je to hrubec jeden potměšilá!" varoval mě muž důrazně.

Výstraha přišla příliš pozdě, neboť jsem už položil ruku na rackova záda a jemně jsem mu hladil prsty hedvábné peří. Racek se skrčil, pootevřel zobák a tmavé zřítelnice se mu překvapením zúžily, ale moje smělost ho tak ohromila, že se ani nehnul.

"Spiridione!" zvolal muž překvapeně, "to se mu asi líbíte. Ještě si na sebe nedal od nikoho cizího sáhnout, aby hned po něm neklofl."

Zabořil jsem prsty do kadeřavého bílého peří na ptačím krku, a jak jsem ho jemně poškraboval, racek natáhl skloněnou hlavu dopředu a žluté oči mu snivě zeskelněly. Zeptal jsem se toho člověka, kde se mu poštěstilo chytit takového nádherného ptáka.

"Ale na jaře jsem zabrousil s člunem naproti do Albánie, chtěl jsem zkusit dostat pár zajíců, a našel jsem ho v hnízdě. To byl ještě maličký a chmýří měl jako jehňátko. Teď je to jak velká kačena," řekl muž a hleděl na racka zamyšleně, "tlustá kačena, šeredná kačena, klofavá kačena, to jsi, viď?"

Takto oslovený racek otevřel jedno oko a krátce drsně zachrčel; mohlo to být jak nesouhlas, tak přitakání. Muž se sklonil ja zpod sedátka loďky vytáhl velký košík; byl až po okraj plný velkých, tučných mušlí, které o sebe melodicky cinkaly. Seděli jsme v člunu a jedli měkkýše, a já bez přestání pozoroval toho ptáka, celý uchvácený jeho sněhobílou hrudí a hlavou, dlouhým zahnutým zobákem a dravčíma očima, žlutýma jako jarní krokusy, širokými zády a mocnými perutěmi, černými jako saze. Podle mého názoru to byl od chodidel velkých noh, opatřených plovací blánou, až ke špici zobáku prostě podivuhodný pták. Spolkl jsem poslední srdcovku, otřel jsem si ruce o bok loďky a zeptal jsem se toho muže, zdali by mi mohl opatřit příštího jara mladého racka.

"Vy chcete racka?" řekl překvapeně, "vám se líbí?"

Tohle mi připadalo jako podcenění mých pocitů. Byl bych za takového racka prodal duši.

"Tak si ho vezměte, chcete-li," řekl muž nedbale a ukázal trhavě palcem na racka. Stěží jsem věřil svému sluchu. Znělo to až neuvěřitelně, že někdo má takového báječného opeřence a docela lhostejně ho nabídne darem! On sám ho nechce? zeptal jsem se.

"Ale ano, mám ho rád," řekl muž a hleděl na ptáka zamyšleně, "ale žere víc, než mu můžu nachytat, a je to darebák, kdekoho klofne; nikdo z těch druhých vězňů, ani dozorci, ho nemá rád. Už jsem se pokoušel pustit ho na svobodu - ale vždycky mi zas přilítne zpátky. Už jsem se chystal, že ho jednou koncem týdne vezmu s sebou do Albánie a nechám ho tam. Tak jestli ho opravdu chcete, můžete si ho vzít."

Jestli ho opravdu chci? Bylo mi, jako kdyby mi někdo nabídl anděla. Pravda, anděla s trošinku zatrpklým výrazem, ale zato s nádhernými křídly. V tom radostném rozčilení jsem si vůbec nevzpomněl, abych uvážil, jak naše rodina přijme příchod takového ptáka, velikého jak husa a se zobákem jako břitva. Pro případ, že by si to ten člověk rozmyslel, svlékl jsem si chvatně šaty, vyklepal z nich co nejvíce zaschlého bláta a honem jsem si zaplaval v mělčině. Pak jsem se zas oblékl, zahvízdal na psy a chystal jsem se odnést vzácnou kořist domů. Muž odvázal šňůru, vzal racka a podal mi ho; já ho sevřel překvapeně v podpaží, že takový ohromný pták je tak lehoučký. Nepřestával jsem muži děkovat za jeho báječný dar.

"Slyší na jméno," poznamenal, stiskl rackovi zobák prsty a jemně jím zaviklal. "Já mu říkám Aleko. Když zavoláte, přijde k vám."

Když Aleko slyšel své jméno, zašermoval divoce nohama a tázavýma žlutýma očima se mi zadíval do obličeje.

"Budete pro něj potřebovat nějaké ryby," připomněl mi muž. "Zítra kolem osmé vyjedu s loďkou. Jestli chcete přijít, můžeme mu jich nachytat nevímkolik!"

Odpověděl jsem, že by to bylo znamenité, a Aleko zachrčel na souhlas. Muž se opřel o příď loďky, aby ji odstrčil, a já si náhle na něco vzpomněl. Co možná lhostejně jsem se ho zeptal, jak se jmenuje a proč je ve vězení. Usmála se roztomile přes rameno.

"Jmenuju se Kosta," řekl, "Kosta Panopulos. Zabil jsem svou ženu."

Znovu se opřel o příď loďky, zatlačil a nadzvedl ji; sklouzla šustivě po písku do vody, a drobné vlnky vyskakovaly a olizovaly ji na zádi jako dovádivá štěňata. Kosta se vydrápal do loďky a chopil se vesel.

"Hodně zdraví," zavolal. "Tak zítra."

Vesla rytmicky vrzala a člun plynul rychle po líné vodě. S drahocenným ptákem v podpaždí jsem se obrátil na patě a začal jsem se plahočit zpátky přes písčiny k Šachovnicovým polím. Chůze domů mi trvala dost dlouho. Usoudil jsem, že jsem špatně odhadl Alekovu váhu, neboť čím jsme šli dál, připadal mi stále těžší a těžší. Byl jak závaží, spadával mi stále níž a níž, až jsem si ho musel trhnutím ruky zas pošoupnout výš pod rameno, a to se rackovi nelíbilo, neboť na protest zprudka zachrčel. Byli jsme asi tak v půli cesty poli, když jsem uviděl vhodný fíkovník, který - jak jsem myslel - nám dá stín a posilnění, proto jsem se rozhodl chvíli si odpočinout. Zatímco jsem ležel v dlouhé trávě a žvýkal fíky, Aleko seděl kousíček dál, nehnutě jako vytesaný z kamene, a bez jediného mrknutí pozoroval psy. Jedinou známkou života byly jeho zorničky, které se mu rozšiřovaly a zase rozčileně zužovaly pokaždé, kdykoli se některý pes pohnul.

Za krátkou chvíli, odpočinutý a osvěžený, navrhl jsem té své bandě, že se vydáme na poslední úsek cesty; psi poslušně vstali, ale Aleko nad tím nápadem načechral peří, že až šelestilo jako suché listí, a celý se zděšením otřásl. Zřejmě se mu nezamlouvalo, že ho tak nesu pod ramenem jako podomní kramář starý pytel a cuchám mu peří. Když mě před chvílí přiměl, abych ho pusil sednout si na takový příjemný plácek, neměl nejmenší chuti pokračovat v cestě, která se mu zdála únavná a zbytečná. Když jsem se shýbl, abych ho zas vzal do podpaží, klapl zobákem, vyrazil hlasitý, chraplavý skřek a rozepjal křídla nad zády v pozici, jakou obyčejně zaujímají andělé na náhrobcích. Díval se na mne divoce. Jako kdyby mi tím pohledem říkal: Proč mám odsud chodit? Je tu stín, měkká tráva k sezení a poblíž voda; jaký má smysl tohle všechno opustit a nechat se vláčet po kraji, zmáčknutý nejen nepohodlně, ale i nedůstojně? Nějakou dobu jsem mu domlouval, a poněvadž vypadal poněkud klidnější, podnikl jsem nový pokus a chtěl jsem ho zdvihnout. Tentokrát mě nenechal na pochybách, že zrovna touží zůstat tam, kde je. Zobákem vyrazil tak rychle, že jsem nestačil uhnout, a přesně zasáhl mou ruku, právě když se k němu přiblížila. Bylo mi, jako kdyby byl po mně sekl horolezeckým cepínem.

Krvavé podlitiny na kloubech mě bolely a z dvoupalcové otevřené rány mi proudem prýštila krev. Aleko se po tom útoku tvářil tak komicky samolibě a spokojeně, že jsem se rozzuřil. Popadl jsem síťku na motýly a zručně jsem ji přes něho přehodil - překvapilo ho, když se najednou octl pod jejími záhyby. Než se z toho otřesu mohl vzpamatovat, skočil jsem po něm a jednou rukou jsem ho uchopil za zobák. Pak jsem mu jej několikrát omotal kapesníkem a ten jsem ještě zabezpečil kouskem provázku, nato jsem si svlékl košili a omotal jsem ho do ní tak, že křídla, kterými předtím kolem sebe mlátil, měl pevně připoutaná k tělu. Tak ležel, svázaný jako na trh, zuřivě po mně střílel očima a tlumeně vřískal vzteky. Zlostně jsem posbíral svou výstroj, racka jsem si zdvihl do podpaží a kráčel jsem k domovu. Když jsem už jednou toho racka měl, nehodlal jsem mu trpět žádné hlouposti, než ho dopravím domů. Celý zbylý úsek cesty Aleko nepřetržitě vydával divoké, přiškrcené, krajně pronikavé skřeky; proto v době, kdy jsme došli do vily, byl jsem na něho tak rozzlobený, že to dál nešlo.

Vdupal jsem rázně do salónu a postavil jsem Aleka na podlahu a začal jsem ho zbavovat obalů, a on tuhle proceduru provázel chraptivými skřeky. Hluk přivábil máti a Margo z kuchyně. Aleko, již vymotaný ze zábalu mé košile, stál vprostřed salónu, zobák měl ještě ovázaný kapesníkem, a zuřivě vytruboval.

"Pro všechno na světě, co to je?" zhrozila se máti.

"To je velikánský pták!" zvolala Margo. "Co to je? Orel?"

Ten nedostatek ornitologických vědomostí u naší rodiny byl pro mne odjakživa příčinou hluboké rozmrzelosti. Podrážděně jsem jim vysvětlil, že to není orel, ale černohřbetý racek, a také jsem vypověděl, jak jsem ho získal.

"Ale jdi, synáčku, propána, čím ho budeme krmit?" zeptala se máti. "Žere ryby?"

Aleko, řekl jsem, žere všecko. Zkusil jsem ho chytit, abych mu odvázal kapesník ze zobáku, ale zřejmě pod dojmem, že ho chci napadnout, začal i přes kapesník hlasitě vřískat a troubit. Tento nový výbuch nelibosti přivolal Larryho a Lese z jejich pokojů.

"U všech ďasů, kdo tu hraje na dudy?" rozkřikl se Larry, jen vpadl do místnosti.

Aleko se na chvilku odmlčel, kriticky si měřil tuto novou osobu, a když si Larryho prohlédl, zaskřehotal hlasitě a opovržlivě.

"Bože můj!" řekl Larry, kvapně couvl a přitom vrazil do Leslieho. "Mordsetsakra, co to je?"

"To je Gerryho nový ptačí přírůstek," vysvětlovala Margo, "že vypadá ohromně divoce?"

"To je racek," poznamenal Leslie, který se díval Larrymu přes rameno, "ale pořádný obr!"

"Nesmysl," rozhodl Larry, "to je albatros."

"Ale kdepak, to je racek."

"Nenech se vysmát! Kdo kdy viděl takhle velikého racka? Říkám ti, je to setsakra velký albatros."

Aleko přicapal o několik kroků blíž k Larrymu a opět na něho chraptivě vyvřískl.

"Zavolej si ho, Gerry," přikázal mi Larry. "Drž si ho pod dohledem; chce mě napadnout!"

"Jen stůj klidně, on tě nesní," radil Leslie.

"Já vím, tobě se to povídá, jsi za mnou, Geryy, hned chyť toho ptáka, než mi nenapravitelně ublíží!"

"Nekřič tak, synáčku, vystrašíš ho!"

"To se mi líbí! Takováhle obluda, takový pták Noh, se tu volně rozcapuje po pokoji a kdekoho napadá, a ty mě napomínáš, abych ho nevystrašil!"

Podařilo se mi připlížit se za Aleka a chňapnout ho; pak jsem mu, za jeho ohlušujících protestů, odstranil kapesník ze zobáku. Když jsem ho znovu pustil, zlobně se oklepal a několikrát klapl zobákem, že to znělo jako prásknutí bičem.

"Jen poslouchej!" zvolal Larry. "Jak si brousí zuby!"

"A vždyť žádné nemá," poučil ho Leslie.

"Ale něco si brousí. Doufám, máti, že Gerrymu nedovolíš, aby si ho tu nechal? Očividně je to nebezpečný dravec; podívej se na jeho oči. Mimoto přináší neštěstí."

"Proč neštěstí?" zeptala se máti, která se hluboce zajímala o pověry.

"To je známá věc. I kdybys měla jenom peří v domě, všichni onemocní morem nebo je zachvátí šílenství či bůhvíco."

"Ale to, co myslší, jsou pávi, synáčku!"

"Ne, ne, říkám ti, jsou to albatrosové. To je známá věc."

"Ne, synáčku, to pávi přinášejí neštěstí."

"Ať je to jak chce, stejně tu obludu nemůžeme mít v domě. Bylo by to čiré šílenství. Vzpomeň si, co se stalo se 'Starým námořníkem.'(*20) Všichni bychom museli spát se samostřílem pod postelí."

"Poslyš, Larry, ty věru dovedeš všechno zkomplilovat," zanaříkala máti. "Mně připadá docela krotký."

"Jen počkej, máti, až se jednou ráno probudíš a uvidíš, že máš vyklované oči."

"Nesmysl, synáčku. Ten pták vypadá docela neškodně."

V tom okamžiku si Dodo, které vždycky trvalo delší chvíli, než se přizpůsobila rychlému spádu událostí, všimla poprvé Aleka. Dýchavičně, s očima vykulenýma zájmem se k němu přibatolila a očichávala ho. Aleko šlehl zobákem, a nebýt toho, že v tom okamžiku Dodo obrátila hlavu - v odpověď na můj varovný výkřik -, bývala by měla čumák pryč, jako když ho usekne; takto utržila aspoň bleskovou boční ránu do hlavy, která ji tak překvapila, že se jí vykloubila noha. Zvrátila hlavu dozadu a pronikavě zaječela. Aleko, zřejmě pod dojmem, že tu jde o hlasovou soutěž, se co nejvíc přičiňoval, aby Dodo překřičel, a zaplácal křídly tak prudce, až zhasil nejbližší lampu.

"Tak vidíš," řekl Larry škodolibě. "Co jsem ti říkal? Není v domě ani pět minut, a už ti přizabije psa!"

Máti a Margo zas uklidnily Dodo masáží, a Aleko seděl a celou tu proceduru se zájmem sledoval. Klapal břeskně zobákem jakoby v údivu nad křehkostí psího plemene, pak nám hojně vyzdobil podlahu a vrtěl ocasem s nadutostí tvora, který vykonal něco chytrého.

"To je krása!" podotkl Larry. "Teď se od nás čeká, že se budeme po domě brodit po kotníky v ptačím trusu!"

"Neměl bys ho raději vzít ven, synáčku?" navrhla máti. "Kde ho chceš mít?"

Odpověděl jsem, že jsem pomýšlel rozdělit voliéru Dráčat a tam ubytovat Aleka. Máti to prohlásila za dobrý nápad. Než mu klec připravím, uvázal jsem ho na verandě a všechny členy rodiny jsem pořádně upozornil, kde Aleko je.

"Dobrá," poznamenal Larry, když jsme seděli u oběda, "nedávejte pak vinu mně, jestliže nám cyklón rozbourá dům. Já vás varoval; víc dělat nemohu."

"Proč zrovna cyklón, synáčku?"

"Albatrosové vždycky s sebou přinesou špatné počasí."

"To slyším prvně, že někdo popisuje cyklón jako špatné počasí," podotkl Leslie.

"Ale to přece pávi přinášejí neštěstí, synáčku; opakuju ti to už nevím pokolikáté," řekla máti naříkavě. "Já to vím, protože jedna moje teta měla doma nějaká paví péra a umřela jí kuchařka."

"Má matko drahá, albatros je v celém světě pověstný jako pták, který věští zlo. Je známo, že i ostřílení staří mořští vlci blednou jako plátno a omdlívají, jen nějakého uvidí. Říkám ti, jistě jednou v noci uvidíme na komíně Eliášův oheň, a než se nadějeme, přílivová vlna nás zatopí v posteli," řekl Larry.

"Říkals, že to bude cyklón," připomněla mu Margo.

"Cyklón a přílivová vlna," řekl Larry, "a pravděpodobně ještě i menší zemětřesení a jeden dva sopečné výbuchy jako přívažek. To je pokoušení Prozřetelnosti, chovat si takové zvíře."

"A vůbec, kdes ho splašil?" zeptal se mě Leslie.

Pověděl jsem jim o svém seznámení s Kostou - o užovkách jsem ani necekl, protože všichni hadi byli u Leslieho tabu -, a jak mi toho racka daroval.

"Nikdo se zdravým rozumem by někomu jinému podobný prezent nedal," poznamenal Larry. "A vůbec, kdo je ten člověk?"

Bezmyšlenkovitě jsem vyhrkl, že to je trestanec.

"Tres-ta-nec? " zakoktala máti. "Jak to myslíš, trestanec?"

Vysvětlil jsem jim, že Kosta dostává dovolení zajet si přes neděli domů, poněvadž je spolehlivý člen osady na Vidu. Dodal jsem, že příští den ráno spolu jedeme lovit.

"Nevím, nevím, synáčku, je-li to zrovna moudré," zapochybovala máti. "Mně se nelíbí představa, že se scházíš s trestancem. Vždyť nemůžeš vědět, co vlastně provedl."

Odpověděl jsem nakvašeně, že vím úplně dobře, co provedl. Zabil svou ženu.

"Tedy vrah?" zděsila se máti. "Ale co tropí, že se tak potlouká po kraji? Proč ho nepověsili?"

"Tady nedostane trest smrti nikdo jiný než bandita," vysvětlil nám Leslie, "tři roky jsou tu za vraždu a pět let, když tě chytí, jak lovíš ryby dynamitem."

"To je směšné!" řekla máti popuzeně. "V životě jsem neslyšela nic ostudnějšího."

"Já myslím, že to dokazuje správný smysl pro důležitost věcí," řekl Larry. "Šproty cennější než ženské."

"Ať je to jak chce, já tě nenechám potloukat se po okolí s vrahem," řekla máti důrazně. "Vždyť tě může někdo podříznout nebo bůhvíco všechno."

Hodinu jsem se přel a žadonil, až konečně jsem na máti vymámil souhlas, že budu smět jít s Kostou na lov v tom případě, když Leslie tam zajde se mnou a nejdříve se na něho podívá. Tak příští den jsem šel s Kostou na lov; a když jsme se vrátili se zásobou potravy dost velkou, aby vydržela zabavit Aleka aspoň na dva dny, požádal jsem svého přítele, nešel-li by se mnou do vily, aby si ho i máti sama mohla prohlédnout.

Po značném myšlenkovém vypětí se máti podařilo naučit se zpaměti několika řeckým slovům. V nejpříznivějších případech měla tato nepatrná slovní zásoba neblahý účinek na její konverzaci, ale když ještě k tomu měla podstoupit takovou těžkou zkoušku a bavit se s vrahem, odkamžitě zapomněla všechnu řečtinu, co znala. Musela tedy sedět na verandě, s neklidným úsměvem, zatímco Kosta ve své vybledné košili a rozedraných kalhotách popíjel sklenici piva a já přitom překládal jeho hovor.

"Zdá se to být takový milý člověk," prohlásila máti po Kostově odchodu; "nevypadá ani zdaleka jako vrah."

"Jak sis myslela, že vrah vypadá?" zeptal se Larry - "že má zaječí pysk nebo koňskou nohu a drží v ruce láhev s nápisem JED?"

"Nebuď blázínek, synáčku; to se rozumí, že ne. Ale myslela jsem si... no, chápej to, že bude vypadat trochu víc jako vrah."

"Prostě člověk nemůže soudit podle tělesného vzhledu," poučil máti Larry, "to lze posoudit jen podle činů. Já bych ti mohl okamžitě říct, že je to vrah."

"Jak to, synáčku?" zeptala se máti, značně na rozpacích.

"Jednoduše," odpověděl Larry s vytýkavým povzdechem. "Nikoho jiného než vraha přece nemohlo napadnout dát našemu Gerrymu toho albatrosa!"

* Kapitola osmnáctá

* Zábava se zvířaty

Dům jen bzučel ruchem. Kolem zadních dveří se shlukovaly skupinky venkovanů, obtížených košíky s ovocem a se zeleninou a svazky vřeštící drůbeže. Spiros přijížděl dvakrát, ba někdy i třikrát za den s vozem vysoko naloženým laťovými bedýnkami s vínem, židlemi, stoly na kozách a bednami potravin. Dráčata, nakažená vším tím vzrušením, létala v kleci z jednoho konce na druhý, prostrkovala hlavu mezi dráty a chraptivě vykřikovala hlasité poznámky ke všemu tomu shonu a ruchu. Margo ležela v jídelně na zemi, jobklopená ohromnými plachtami balicího papíru, na kterém křídou kreslila velké a křiklavými barvami hýřící nástěnné obrazy; v salóně byl Leslie obklopený ohromnými hladami nábytku a vypočítával, kolik židlí a stolů lze umístit v domě, aby tam ještě bylo k hnutí; v kuchyni se zas máti - za pomoci dvou hlučných venkovských děvčat - otáčela v ovzduší podobném kráteru sopky, obklopená mračny páry, jiskřením ohňů a mírným bubláním a hvízdáním hrnců; já jsem se psy přecházel z místnosti do místnosti, pomáhal jsem, kde jsem mohl, udílel rady a vůbec jsem se snažil, abychom byli vespolek užiteční; nahoře ve své ložnici Larry spokojeně vyspával. Rodina se chystala uspořádat večírek.

Tak jako vždycky, rozhodli jsme se pro večírek "nahonem"; žádný zvláštní důvod jsme neměli, kromě toho, že jsme prostě zatoužili po společnosti. Rodina vzkypěla mlékem lidské dobroty a pozvala každého, na koho jen vzpomněla, včetně lidí, které si z hloubi duše protivila. Všichni se nadšeně pustili do příprav. Protože byl začátek září, rozhodli jsme s pro název "vánoční společnost", a aby celá ta oslava nebyla příliš jednoduchá, pozvali jsme hosty nejen na oběd, ale i na svačinu a na večeři. To znamenalo přípravu ohromného množství jídel, a máti (vyzbrojená stohem kuchařských knih, zdobených oslíma ušima) zmizela v kuchyni a tam se zdržovala pokaždé nepřetržitě několik hodin. A i když nakrásně odtamtud vyšla, s brýlemi zamlženými párou, bylo téměř nemožné s ní vést nějaký hovor než takový, který se omezoval výhradně na jídlo.

Jako obyčejně při tak vzácných příležitostech, kdy rodina se naprosto shodovala v touze po společenské zábavě, všichni začali s přípravami tak dlouho předem a s takovým elánem, že když vysvitl slavnostní den, byli obyčejně všichni se silami v koncích a vydrážděni až běda. Je zbytečné vysvětlovat, že naše večírky nikdy neproběhly tak, jak jsme si je po úvaze představovali. Ať jsme se snažili sebevíc, vždycky se v poslední minutě naskytla nějaká závada, která nám všechno zpřeházela a naše pečlivě uvážené plány přesunula do docela jiné koleje, než jsme si předem určili. Za ta léta jsme si už na to zvykli - a to bylo dobře -, jinak by bývalo naší vánoční společnosti od samého začátku souzeno skončit ve psí, protože si ji téměř úplně uzurpovala naše zvířata. Začalo to celkem nevinně zlatou rybkou.

S Kostovou pomocí jsem právě nedávno chytil tu věkovitou želvu klapavou, kterou jsem pokřtil Stará Žbluňka. Že jsem mohl získat takový vznešený a zajímavý přírůstek ke své sbírce domácích miláčků, to ve mně vzbudilo pocit, že bych to měl nějak významně oslavit. Rozhodl jsem se, že snad nejlepší by bylo nově upravit želví nádrž, kterou jsem nyní měl v pouhých starých plechových neckách. Měl jsem dojem, že to je příliš sprosté obydlí pro takové stvoření, jako je Stará Žbluňka, a proto jsem si opatřil velkou, čtverhrannou kamennou jímku - kdysi používanou k uskladnění olivového oleje - a hedl jsem ji umělecky přišňořit skalkami, vodními rostlinami, pískem a kačírky. Když byla nádrž hotová, vypadala vskutku přirozeně, a jak želvě, tak i užovkám se patrně zamlouvala. Já však plně spokojený nebyl. Ačkoli to bylo dílo nepopiratelně pozoruhodné, jako celku tomu stále něco chybělo. Po dlouhém přemýšlení jsem došel k závěru, že to potřebuje nějakou maličkost, něco pro zesílení efektu, a to že jsou zlaté rybičky. Problém byl, kde je sehnat. Nejbližší končina, kde mohlo být něco takového ke koupi, byly Athény, ale bývalo by to poněkud složité, a kromě toho by si to bylo žádalo čas. Chtěl jsem mít nádrž hotovou pro náš slavnostní den. Věděl jsem, že rodina je příliš zaneprázdněná, aby mi mohla věnovat třeba jen chvíli času na opatření zlatých rybek, svěřil jsem se tedy se svým problémem Spirovi. Nejprve jsem mu dopodrobna a názorně popsal, co to jsou

zlaté rybičky, a nato mi Spiros odpověděl, že mou žádost nemůže splnit; na Korfu se s takovými rybkami ještě vůbec nesetkal. Ale ať tak nebo tak, řekl, stejně se poohlédne, co by se dalo dělat. Nastalo delší čekání, až jsem si už myslel, že na to zapomněl, a tu, právě den před slavností, si mě pokynem zavolal do klidného kouta a rozhlédl se na ujištěnou, že nás nikdo neposlouchá.

"Kýrie Gerrys, já myslím, že ti můžu sehnat ty zlaté rybičky," zaburácel drsným hlasem. "Nesmíš nikomu nic muk. Dnes večer přijde se mnou do města, až tvou matku vezmu načesat, a přineseš si něco, kam bys je strčil."

Hrozně rozčilený tou zprávou - protože Spirovo spiklenecké chování dodávalo kýženému splnění mého přání příjemnou příchuť nebezpečí a pletich - trávil jsem odpoledne tím, že jsem chystal plechovku, abychom je měli v čem přinést domů. Ten večer se Spiros opozdil, a já s máti čekal hezky dlouho na verandě, než s houkáním a hřmotem předjel jeho vůz po cestě a zabrzdil sténavě před vilou.

"Enoite, madam Durrells, lituju, že pozdě," omlouval se, když máti pomáhal do vozu.

"Ale to nevadí, Spiro. My se jenom báli, jestli jste neměl nějakou nehodu."

"Nehoda?" ušklíbl se Spiros opovržlivě. "Já nikdy nemám nehoda. Ne, to zas ta pelota."

"Pelota? " opakovala máti zmateně.

"Ano, to dostávám tuhle doba vždycky," přisvědčil mrzutě Spiros.

"Neměl byste jít radši k doktorovi, když vás něco takového trápí?" doporučila máti.

"K doktorovi?" ptal se Spiros zmateně. "Na co?"

"Nu, kýla může být nebezpečná, to víte," řekla máti důrazně.

"Kýla? Nebezpečná? "

"Ovšem, když něco zanedbáte."

Spiros se chvíli zamyšleně škaredil.

"Já myslím, ta pelota(*21) z letadla," řekl konečně.

"Pelota z letadla?"

"No. Myslím, že je Francouz."

"Vy myslíte pilot z letadla, ne?"

"Vždyť to taky říkám, pelota," zdůraznil podrážděně Spiros.

Už se stmívalo, když jsme máti vyložili u kadeřníka, a Spiros se mnou odjel na druhý konec města, kde zaparkoval před jedněmi ohromnými vraty z tepaných mříží. Vysoukal se z vozu, kradmo se rozhlédl kolem a zahvízdal. Krátce nato se z křoví vynořil olicousovaný děda, a pak se ti dva spolu šeptem radili. Spiros se vrátil k vozu.

"Dej mi tu plechárnu, kýrie Gerrys, a ty buď tady," zahřímal. "Já tu hned."

Olicousovaný děda otevřel vrata, Spiros se vbatolil dovnitř a oba potom po špičkách zašli do křoví. Za půl hodiny se Spiros opět ukázal, na mohutná prsa tiskl plechovku, v botách mu čvachtalo a z nohavice mu kapala voda.

"Tu to máš, kýrie Gerrys," řekl a strčil mi plechovku, v níž plavalo pět tučných a lesklých rybiček.

Měl jsem ohromnou radost a nestačil jsem Spirovi děkovat.

"To nic není," odpověděl a zapjal motor, "jenže nikomu ani muk, enoite?"

Ptal jsem se, kde je vlastně vzal; komu tak může patřit ta zahrada?

"S tím si nelam hlavu!" zamračil se. "Jenom ty krámy schovej a živé duši ani muk."

Teprve za několik týdnů jsem náhodou šel ve společnosti Theodorově kolem týchž vrat a ptal jsem se ho, co je to tam vzadu za budovu. Vysvětlil mi, že to je palác, kde bydlí řecký král nebo nějaký královský host, když poctí návštěvou ostrov. Můj obdiv pro Spira neznal mezí; takhle se vetřít do paláce, a skutečně uloupit zlaté rybky z králova zahradního rybníčku, to mi připadalo jako pozoruhodný výkon. Rovněž to značně zvýšilo cenu těch zlatých rybiček v mých očích, a dodalo ještě vyššího lesku jejich tučným tělíčkům, jak si tam lhostejně plavala mezi želvami.

Právě ráno v den večírku se začaly události skutečně hrnout. Za prvé, máti objevila, že si Dodo musela vybrat zrovna ten den, aby se začala hárat. Bylo nezbytné přidělit jedné z těch venkovských pomocnic službu venku u zadního vchodu, kde musela stát s koštětem a odhánět nápadníky, ab máti mohla bez vyrušování vařit; ale i přes toto preventivní opatření přišly chvíle paniky,

když některý z troufalejších Romeů si našel cestu do kuchyně předním domovním vchodem.

Po snídani jsem pospíchal podívat se na své zlaté rybičky, a se zděšením jsem zjistil, že dvě z nich jsou zabité a částečně okousané. Když jsem dostal rybky, zapomněl jsem v té radosti, že jak želvy, tak i užovky si občas rády pochutnají na tučné rybičce. Prozatím jsem tedy musel všechny plazy přestěhovat do plechovek od petroleje, než si vymyslím nějaké řešení zmíněného problému. Už jsem vyčistil klece a nakrmil Dráčata i Aleka, a ještě jsem neměl nejmenšé představu, jak bych mohl chovat rybky i plazy pohromadě, a to už byl pomalu čas k obědu. Již se hrozivě blížil příjezd prvních hostů. Rozladěně jsem zašel k svému rybníčku, tak pečlivě upravenému, a tu jsem s velkým leknutím objevil, že někdo přenesl plechovku s užovkami a postavil ji na plný sluneční žár. Oba hadi leželi na povrchu vody horkem tak zmoření a bezvládní, že jsem je chviličku pokládal za mrtvé; bylo zřejmé, že jedině okamžitá první pomoc je může zachrátni, a proto jsem sebral plechovku a chvatně jsem běžel domů. Máti byla v kuchyni, utýraná a roztržitá a snažila se dělit pozornost mezi vaření a hlídání ctitelů Dodo.

Vysvětlil jsem jí malér s hady a řekl jsem, že by je mohlo zachránit jediné, a to dlouhý pobyt ve studené lázni. Mohl bych je tak asi na hodinu uložit do vany?

"No ano, synáčku; myslím, že by to šlo. Ale přeptej se, jsou-li všichni po koupeli, a prosím tě, nezapomeň pak vanu dezinfikovat," svolila máti.

Natočil jsem pěkně do vany studenou vodu a šetrně do ní vložil hady; za několik minut začali zřetelně jevit známky zotavení. S pocitem plného uklidnění jsem je nechal, aby se pořádně namočili, a šel jsem se zatím převléknout. Když jsem se zas vrátil dolů, zašel jsem ven na verandu podívat se na prostřený stůl, který byl připravený ve stínu révy. Uprostřed, kde předtím byla velmi půvabná květinová výzdoba, trůnila Dráčata a mírně se motala ze strany na stranu. Zděšením mě až zamrazilo, když jsem obhlížel stůl. Příbory ležely nazdařbůh po celé tabuli, na krajních talířích bylo rozmazané máslo a po ubruse křížem krážem máslové šlápoty. Pepře a soli bylo použito nejvýš působivě k ozdobě rozmazaných pozůstatků pikantní přílohy k masu. Aby pak celému svému dílu dodala konečný, nenapodobitelný, příznačný efekt, Dráčata všechno polila vodou ze džbánu.

Usoudil jsem, že s těmi darebnicemi se rozhodně děje něco podezřelého. Místo aby co nejrychleji ulétly, zůstaly dřepět mezi rozcupovanými květinami, kolébaly se sem a tam, oči se jim leskly a spokojeně se na sebe uchechtávaly. Jedna na mne chviličku civěla s napjatou pozorností, pak si to velmi škobrtavě namířila přes stůl - s květinou v zobáku -, až ztratila rovnováhu na kraji ubrusu a skulila se na zem jak padavče. Druhá si zvesela a chrchlavě kuckla, strčila si hlavu pod křídlo a usnula. To jejich neobvyklé chování mi bylo záhadou. Tu jsem si povšiml rozbité pivní láhve na dlaždicích. Ihned mi bylo jasné, že Dráčata si uspořádala hostinku na vlastní pěst a že jsou pod obraz. Docela snadno jsem obě chytil, třebaže se to jedno, co bylo na stole, pokusilo schovat pod máslem zmazaný ubrousek a chtělo předstírat, že tam není. Stál jsem tak s Dráčaty v rukou a uvažoval, nemohl-li bych je šoupnout do klece a zapřít veškerou vědomost o tom zpustošení, když vtom se objevila máti s konvičkou omáčky. Chycený takřka při činu, neměl jsem nejmenší čáku, že by mi někdo uvěřil, kdybych chtěl svalit vinu za tu spoušť na náhlý nápor větru nebo na krysy, nebo se zkrátka vymluvit na něco, co by mě zrovna napadlo. Dráčata si to musela "vypít" - a já s nimi.

"Poslyš, synáčku, ty musíš dávat větší pozor na dvířka voliéry. Vždyť víš, jaká ta Dráčata jsou," zanaříkala máti. "Už to nechme, je to nešťastná náhoda. A řekla bych, že vlastně za nic nemohou, jestli jsou opilá."

Odnesl jsem tedy otupělé a bezmocné straky zpět do klece a objevil jsem - jak jsem se už obával -, že Aleko využil příležitosti a uprchl také. Strčil jsem Dráčata do jejich oddělení klece a dal jsem jim pořádný výtopek; zrovna se probrala do výbojného stadia, a zuřivě mi napadla střevíc. Začala se hašteřit o čest, které z nich má zhltnout tkaničku mého střevíce, a pak se na sebe vrhla. Nechal jsem je, ať se motají a plácají a bláznivě vrávorají v kleci, ať si po sobě bezúčinně klovou, a vydal jsem se hledat Aleka. Prohledal jsem zahradu a pátral po celém domě, ale racek nikde. Napadlo mě, že se asi odletěl dolů k moři narychlo vykoupat, a pocítil jsem úlevu, že nepřekáží.

Tou dobou už přibyli první hosté a popíjeli na verandě. Přidružil jsem se k nim a za chviličku jsem byl v rozmluvě s Theodorem. Mezitímco jsme se bavili,

s překvapením jsem spatřil Leslieho, jak vychází z olivových hájů, s puškou v podpaží, a nese síťovou tašku plnou bekasin a kolem krku velkého zajíce. Zapomněl jsem, že si vyšel na lov plný nadějí, že zastřelí také nějakou ranou lesní sluku.

"Aha!" zvolal Theodor zálibně, když Leslie přeskočil zábradlí verandy a ukázal nám úlovky. "Je tohle vaše vlastní chlupatina, nebo je to... ch... paruka?"

"Theodore! Tuhle hříčku jste štípl Lambovi!"(*22) obvinil ho Leslie.

"Ano... chm... hm... bojím se, že ano. Ale příležitost se tak báječně nabízela," přiznal se Theodor zkroušeně.

Leslie zmizel v domě, šel se převléknout, a Theodor se dal se mnou znovu do řeči. Přistoupila k nám máti a posadila se na zídku, s Dodo u nohou. Půvab jejího vystupování v roli hostitelky poněkud rušilo, že neustále přerušovala řeč a vždycky se zatvářila rozlíceně a zahrozila velkou holí na funící hlouček psů, uvázaných vpředu v zahradě. Co chvíli vzplanula nedůtklivá a nevraživá rvačka mezi ctiteli naší Dodo, a v takových případech se vždycky celá rodina ohlédla a výhružným tónem se rozkřikla "Ticho!" Na některé z našich nervóznějších hostů to účinkovalo tak neblaze, že každou chvíli něco rozlili. Po každém takovém rušivém intermezzu se máti přívětivě usmála na své okolí a snažila se svést opět hovor do normálních kolejí. Právě se jí to podařilo už potřetí, když veškerý hovor opět rázem přetrhlo zařvání zevnitř domu. Znělo to přibližně tak, jako by asi zahřměl Minotaurus, kdyby býval trpěl bolestmi zubů.

"Co se stalo Lesliemu?" zeptala se máti.

Nezůstala na pochybách dlouho, protože Leslie se objevil na verandě pouze s ručníkem přes boky.

"Gerry," rozkřikl se s obličejem silně zrudlým vzteky. "Kde je ten kluk?"

"Ale, ale, synáčku," napomenula ho máti konejšivě, "co se děje?"

"Hadi," utrhl se na ni Leslie, a prudkým pohybem ukázal krajní délku plaza, a potom rychle chňapl po ručníku, který mu začal padat, "hadi - to se děje!"

Účinek na hosty byl zajímavý. Kdo nás znal, sledoval celou scénu s dychtivým zájmem; nezasvěcenci zas uvažovali zvědavě, zdali Lesliemu nepřeskočilo v hlavě, a nevěděli si rady, mají-li celou věc přejít bez povšimnutí a pokračovat v hovoru, nebo mají-li po něm skočit, než se na někoho vrhne.

"O čem to vlastně mluvíš, synáčku?"

"Ten kluk sakramenstká naházel do té všivé vany plno hadích potvor," volal Leslie, aby bylo všechno dokonale jasné.

"Kroť se trochu v řeči, synáčku!" opakovala máti mechanicky a dodala roztržitě: "A ráda bych, aby ses aspoň trochu oblékl; takhle si uženeš rýmu."

"Potvory, velké jak hadice... Div že mě nepokousaly."

"Z toho si nic nedělej, synáčku, je to vlastně má vina. Já mu dovolila, aby je tam dal," omlouvala se máti a pak s pocitem, že hosté potřebují nějaké vysvětlení, dodala: "Chudinky dostaly úžeh."

"No ne, máti!" zvolal Larry, "myslím, že tohle už je přehnané do krajnosti."

"Prosím tě, synáčku, nezačínej zas ty," řekla máti důrazně, "to přece Leslie se koupal s hady."

"Já nevím, proč se Larry vždycky musí do všeho míchat," poznamenala Margo zakysle.

"Míchat? Do ničeho se nemíchám. Když máti jde Gerrymu na ruku a nechá ho házet hady do vany, myslím, že je mou povinností vytknout jí to a vyslovit námitku!"

"Prosím tě, ty mlč," okřil ho Leslie. "Já bych rád věděl, jen jedno: kdy Gerry hodlá ty všivé obludy odstranit?"

"Podle mého děláš rozruch pro nic za nic," poznamenala Margo.

"Jestliže nám nezbude než konat tělesnou očistu mezi smečkou paviánů, budu nucen se vystěhovat," hrozil Larry.

"Tak budu se moc vykoupat nebo ne?" zeptal se Leslie chraplavě.

"Proč ty hady nemůžeš vyndat sám?"

"Tady by se cítil doma leda svatý František z Assisi..."

"Prokristapána, mlč už!"

"Mám přece stejné právo vyslovit svůj názor..."

"Já se chci vykoupat, to je všechno! To přece nežádám tak moc..."

"Tak dost, dost, miláčkové, nehádejte se," okřikla máti potomstvo. "Gerry, ty bys měl raději jít vyndat ty hady z vany. Dej je zatím třeba do umývadla nebo kam to jde."

"Ne, hadi musí v tuhle chvíli z domu!"

"Dobře, dobře, synáčku, a nekřič!"

Nakonec jsem si z kuchyně vypůjčil kastrol a do něj jsem dal užovky. Potěšilo mě, že s úplně zotavily a bojovně syčely, když jsem je vzal z vany. Na verandu jsem se vrátil právě včas, abych ještě slyšel Larryho, jak rozvláčně vykládá shromážděným hostům:

"Ujišťuji vás, že náš dům je plný nebezpečí. Každé pomyslné zákoutí a kdejaká škvíra je přecpaná maligní faunou, která čeká jen na to, aby se na nás vrhla. Jak jsem já unikl zmrzačení nadosmrti, je mi nepochopitelné. Prostá, neškodná činnost, jako zapálení cigarety, je plná nebezpečí. Ani na posvátné soukromí mé ložnice se nebere zřetel. Nejdříve jsem byl napaden škorpiónem, ohavným zvířetem, které rozsévalo kapky jedu a mláďata po celém domě. Potom mi straky udělaly z pokoje kůlničku na dříví. Právě teď máme hady ve vaně a ohromná hejna albatrosů si létají kolem domu a tropí hluk jako vadná instalace."

"Larry, synáčku, jak ty dovedeš nadsazovat," podotkla máti a usmála se nejistě na hosty.

"Matko drahá, když už něco, tak spíš záměrně zmírňuji situaci. Co tenkrát v noci, kdy se Quasimodo rozhodl spát v mém pokoji?"

"To přece nebylo nic tak strašného, synáčku?"

"No," odpověděl Larry důstojně, "možná že pro tebe to je potěšení, když tě o půl čtvrté ráno vyruší ze spánku holub a očividně se velmi namáhá strčit ti do oka svou kloaku..."

"Ano, dobře, ale už jsme hovořili o zvířatech až dost," řekla máti spěšně. "Myslím, že oběd je hotový, neměli bychom se všichni posadit ke stolu?"

"Nu, ať je to jak chce," řekl Larry, když jsme přecházeli verandou k tabuli, "ten kluk je ztělesněná hrozba. Straší mu ve věži samá zvířata."

Uvedli jsme hosty na vyhrazená místa. Ozývalo se hlasité, skřípavé odsouvání židlí a pak se každý posadil a usmál se na všechny strany. Vzápětí dva hosté bolestivě zaječeli a vymrštili se z místa jako vystřelení raketou.

"Ach božínku, co se zas stalo?" zeptala se máti rozčileně.

"Pravděpodobně zas nějaký škorpión," řekl Larry a honem vstával.

"Něco mě kouslo... něco mě kouslo do nohy!"

"Tak vidíte!" zvolal Larry a škodolibě se rozhlédl kolem.

"Přesně to, co jsem vám říkal! S největší pravděpodobností najdete tam vespod párek medvědů."

Theodor byl jediný, komu nezdřevěněly nohy hrůzou při pomyšlení na nějakou skrytou hrozbu, číhající mu kolem nohou; shýbl se vážně, nadzdivhl ubrus a strčil hlavu pod stůl.

"Ahá!" pronesl se zájmem hlasem, tlumeným ubrusem.

"Co to je?" ptala se máti.

"Jak se zdá, je to jakýsi... hm... jakýsi pták. Velký, černobílý."

"To je ten albatros!" zvolal Larry rozčileně. "Ne, nikoli," opravil ho Theodor; "je to jakýsi druh racka, myslím."

"Nikdo se nehýbejte... seďte úplně tiše, nechcete-li mít nohy pryč až po kolena!" vybídl Larry společnost.

Jakožto vyzvání, které mělo za cíl uklidnit poplach, to nevyznělo zrovna nejvhodněji. Všichni se na jeden ráz zdvihli a opustili stůl.

Zpod ubrusu protáhle a zlověstně zachrčel Aleko, a bylo těžké uhodnout, zda to bylo zármutkem, že ztrácí oběti, nebo na protest proti hluku.

"Gerry, okamžitě chyť toho ptáka!" nařídil Larry z bezpečné vzdálenosti.

"Ano, synáčku," souhlasila máti, "raději ho odnes zpátky do klece. Tady pod stolem zůstat nemůže."

Opatrně jsem nadzdvihl kraj ubrusu a Aleko, který majestátně dřepěl pod stolem, si mě prohlížel zlostnýma žlutýma očima. Vztáhl jsem k němu ruku. Rozepjal křídla a divoce zaklapal zobákem. Zřejmě byl v náladě, kdy s ním nebylo radno žertovat. Uchopil jsem ubousek a hleděl jsem se mu oklikou dostat k zobáku.

"Potřebujete pomoc, drahý hochu?" otázal se Kralevský, neboť patrně cítil, že jeho pověst ornitologa vyžaduje, aby podobnou nabídku vyslovil.

Očividně se mu ulevilo, když jsem jeho pomoc odmítl. Vysvětlil jsem mu, že Aleko má špatnou náladu, a že tedy chvíli potrvá, než ho chytím.

"Tak si prosím tě pospěš; polévka nám vystydne," utrhl se na mne Larry zlostně. "Nemůžeš toho racka vylákat ven? Co vlastně rackové rádi?"

"Každý f-racek má rád mariňáka," poznamenal Theodor s ohromným gustem.

"Theodore, prosím vás!" zaprotestoval Larry ztrápeně. "V takové kritické chvíli!"

"Skutečně! Vypadá nadmíru dravě!" řekl Kralevský, zatímco jsem zápolil s Alekem.

"Nejspíš má hlad," konstatoval Theodor úsměvně. "A podívaná na nás, jak usedáme k jídlu, při té mu jistě kypěla žluč!"

"Theodore! "

Konečně se mi podařilo uchopit Aleka za zobák, a pak jsem ho vytáhl zpod stolu, přestože vřídkal a mlátil křídly. Ve chvíli, kdy jsem mu přitiskl křídla k tělu a odnášel ho zpátky do klece, byl jsem celý rozpálený a rozcuchaný. Tam jsem ho zavřel a odešel jsem, abych dojedl přerušený oběd. Skřehotal za mnou urážky a hrozby.

"Vzpomínám si na jednoho opravdu drahého přítele, kterého jednou trapně obtěžoval racek," poznamenal Kralevský vzpomínavě a přitom srkal polévku.

"Skutečně?" řekl Larry. "Nevěděl jsem, že to jsou takoví nemravové."

"Můj přítel šel na procházku podle útesů s Dámou," pokračoval Kralevský, aniž poslouchal Larryho, "když tu se shůry snesl racek a napadl je. Přítel mi vyprávěl, jak úžasně obtížné bylo zahnat ho deštníkem. Panečku, nijak záviděníhodná zkušenost, nemyslíte?"

"Skutečně zvláštní!" přisvědčil Larry.

"Měl si počínat jinak," poznamenal vážně Theodor, "měl na něho namířit deštník a vzkřiknout - 'Pryč nebo střelím!'"

"A pročpak?" zeptal se Kralevský v značných rozpacích.

"Ten lehkokřídlý racek by mu byl uvěřil a byl by s hrůzou uletěl!" vysvětlil mu Theodor s líbezným výrazem.

"Ale já dost dobře nechápu..." začal Kralevský se svraštělým čelem.

"Abyste rozuměl, rackové jsou nejenom lehkokřídlí, ale i hrozně ůlehkověrníů," odpověděl Theodor zvesela.

"Upřímně řečeno, Theodore, vy jste jak letitý výtisk Punche," povzdechl si Larry.

Pak jsme pokračovali v jídle a sklenice cinkaly, nože a vidličky chřestily, víno z lahví bublalo. Na stůl přicházela pochoutka za pochoutkou, a když hosté dávali při každém chodu vesměs najevu samou chválu, máti se jen skromně usmívala. Rozhovor se přirozeně točil kolem zvířat.

"Pamatuju se, že jako klučinu mě naši poslali na návštěvu k jedné z četných obstarožních a výstředních tet. Ta přímo uctívala včely; chovala jich nesmírné množství; v zahradě nebylo k hnutí pro stosvky úlů, bzučelo to tam jako v telegrafních sloupech. Jednou odpoledne přes sebe přehodila dlouhatánský závoj, vzala si rukavice, všechny nás kvůli bezpečnosti zamkla v domku a šla nahlédnout ke včelám, jestli by nešlo z některého úlu vybrat trochu medu. Zřejmě včely patřičně neomámila, nebo co vlastně se s nimi dělá, a když odklopila stříšku, vyrojily se proudem ven a usadily se na tetě. To všechno jsme pozorovali oknem. O včelách jsme toho mnoho nevěděli, měli jsme tedy za to, že taková procedura je správná, když najednou jsme viděli, jak pobíhá po zahradě a jak se zoufale snaží včelám uniknout, až se závojem zachytila v růžových keřích. Konečně doběhla až k domku a vrhla se na dveře. Nemohli jsme ji otevřít, měla klíč u sebe. Snažili jsme se jí to znovu a znovu vysvětlit, ale naše hlasy přehlušoval její bolestný křik a silný bzukot včel. Tuším, že to Leslie měl ten skvělý nápad; vylil jí z okna ložnice na hlavu vědro vody. Bohužel v té horlivosti na ni shodil i to vědro. Dostat takovou studenou sprchu a k tomu ještě ránu do hlavy velkým pozinkovaným vědrem, to je už samo o sobě dost k zlosti, ale muset současně ještě odhánět roje včel, to všechno bylo pro ni jistě krušné, že se to nedá vypovědět. Když jsme ji konečně dostali dovnitř, byla tak oteklá, že málem nebyla k poznání." Larry dovyprávěl až sem a pak si truchlivě povzdechl.

"No ne, to je hrůza," zvolal Kralevský, oči navrch hlavy. "To ji mohlo zabít!"

"To ano, mohlo," souhlasil Larry. "A ke všemu mi to úplně zkazilo prázdniny."

"A zotavila se?" ptal se Kralevský. Už bylo znát, že si v duchu načrtává Vzrušující dobrodružství s rozlícenými včelami, které by mohl prožít se svou Dámou.

"Hm, ano, po několikatýdenním pobytu v nemocnici," odpověděl Larry lhostejně. "Ale to ji od včelaření zřejmě nijak neodradilo. Krátce potom se jí celý roj usadil v komíně, a když se ho pokusila vykouřit, založila v domku požár. Když přijeli hasiči, domek byl pouhá spálená sutina, obležená včelami."

"Strašné, strašné!" šeptal Kralevský.

Theodor si pečlivě mazal kousek chleba máslem a přitom se pobaveně uchichtl. Strčil si chléb do úst, minutku dvě s klidnou lhostejností kousal, pak spolkl sousto a otřel si pečlivě vousy ubrouskem.

"Když mluvíme o požárech," začal, s očima rozjiskřenýma rozpustilostí, "vyprávěl jsem vám už, jak to bylo tenkrát, když modernizovali hasičský sbor na Korfu? Zdá se, že náčelník požární služby byl tehdy v Athénách a... chm... velkým dojmem na něho zapůsobilo... hm... tamní nové hasicí zařízení. Připadlo mu, že je nejvyšší čas, aby se Korfu zbavilo své stříkačky s koňským potahem a opatřilo si stříkačku novou... hm... nejraději pěknou, nablýskanou, červenou. Současně si vymyslel ještě několikero dalších zlepšení. Vrátil se domů a jen hořel... chm... nadšením. První, co podnikl, bylo, že vyboural kulatou díru ve stropě hasičské stanice, aby hasiči mohli patřičně po hasičsku sklouznut po tyči dolů. Ukázalo se, že samým spěchem, aby už byli moderně zařízení, zapomněl na tyč, a tak hned napoprvé, kdy měli hasiči cvičení, dva z nich si polámali nohy."

"Ale ne, Theodore, tomuhle odmítám věřit. To nemůže být pravda."

"Ne, nikoli, ujišťuji vás, že to je čistá pravda. Ty muže přinesli ke mně do laboratoře na rentgen. Náčelník zřejmě nevysvětlil mužstvu zařízení s tyčí, nu a oni se domnívali, že tou dírou musí vyskočit. To byl jenom začátek. Vynaložili skutečně značnou částku... hm... na zakoupení co největší... chm... požární stříkačky. Náčelník nedal jinak, než že stříkačka musí být co největší a nejlepší. Bohužel, byla tak veliká, že zbývala jen jediná cesta, kterou mohli projet městem - však víte, jaké jsou tam většinou úzké ulice. Velmi často jste ji mohli vidět - zvonec řinčel jako splašený - a stříkačka ujížděla právě opačným směrem, než kde zuřil požár. Jakmile jednou byla venku z města, kde jou cesty poněkud... hm... širší, pak se mohla oklikou stočit k požáru. Podle mého názoru vskutku kuriózní byla ta věc s nejmodernějším poplašným požárním hlásičem, který si náčelník objednal; víte, to je takový automat, kde se rozbije sklo a uvnitř je jakýsi... hm... menší telefon. Nu, a nastal velký boj, kam vlastně by automat měli umístit. Náčelník mi řekl, že rozhodnout to byl problém velmi obtížný, jelikož nikdy nemají jistotu, kde požár vypukne. Proto, aby se předešlo veškerým zmatkům, připevnili poplašné zařízení na dveře hasičské stanice."

Theodor přeuršil na chvíli vyprávění, zamnul si plnovous a usrkl si vína.

"Sotva to dostali jakžtakž dohromady, už měli první požár. Naštěstí jsem byl náhodou poblíž a mohl jsem celou tu proceduru pozorovat. Hořela garáž, a plameny se už hezky rozmohly, než se majiteli podařilo doběhnout k hasičské stanici a rozbít sklo na poplachovém hlásiči. Došlo k výměně hněvivých výroků, protože náčelníka asi pohněvalo, že sklo na jeho přístroji je rozbité tak brzy. Řekl tomu muži, že měl zabouchat na dveře; ten hlásič byl nový a potrvá bůhvíkolik týdnů, než ho znovu zasklí. Konečně vyvezli stříkačku na ulici a hasiči se shromáždili. Náčelník pronesl krátkou řeč a nabádal každého muže, aby konal svou... chm... povinnost. Pak všichni zaujali svá místa. Chviličku se přeli, komu se má dostat cti zvonit na poplach, ale nakonec si tu funkci vzal náčelník sám. Musím přiznat, že když konečně stříkačka dojela na místo, působila skutečně mohutným dojmem. Všichni seskočili a předháněli se v horlivosti a vypadali nadmíru zdatně. Rozvinuli velice dlouhou hadici, a pak se teprve ukázalo, že se naskýtá nová potíž. Nikdo nemohl najít klíč, kterého bylo zapotřebí k tomu, aby se stříkačka zezadu odemkla a aby se dala přišroubovat hadice. Náčelník tvrdil, že klíč dal Yanimu, ale podle všeho Yani ten večer neměl službu. Po delším dohadování poslali někoho, aby doběhl za Yanim domů, což... chm... bohudíky nebylo příliš daleko. Mezitímco hasiči čekali, obdivovali požár, a ten se za tu dobu už povážlivě rozšířil. Posel se vrátil, že Yani není doma, ale jeho žena prý říkala, že šel k ohni. Podnikli tedy průzkum v zástupu a k velkému rozhořčení náčelníkovu našli Yaniho mezi diváky s klíčem v kapse. Náčelník se vzteky neznal, že právě takové případy vzbuzují špatný dojem.

Otevřeli zezadu stříkačku, připjali hadici a pustili vodu. To se rozumí, tou dobu už stěží něco zbývalo z garáže... chm... co by bývalo stálo za to hasit."

Po obědě byli hosté příliš přejedení, aby byli s to dělat něco jiného než odpočívat na verandě, a Kralevského pokus uspořádat kriketový zápas se setkal s naprostým nedostatkem nadšení. Několik agilnějších jedinců mezi námi přimělo Spira, aby nás zavezl k moři si zaplavat, a tak jsme se povalovali ve vodě, až byl čas k návrtatu na svačinu - k dalšímu kuchařskému triumfu naší máti. K vratkým pyramidám horkých omeletek; ke křehkým suchárkům a sušenkám, tenkým jako papír; ke koláčkům lehkým jako sníh, ze kterých prosakovala nádivka zavařeniny; k tmavým perníčkům, sladkým a vlhkým, plněným ovocem; ke koňakovým vandličkám, lámavým jako korále, přetékajícím medem. Hovor téměř docela ustal; bylo slyšet jenom slabý cinkot šálků a procítěný povzdech kteréhosi hosta, až do nemožnosti přejedeného, který přijímal ještě další plátek moučníku. Po jídle jsme leželi v malých skupinkách na verandě, hovořili jsme jen tak všelijak jako v polospánku, až se příliv zeleného soumraku procedil olivovými háji a prohloubil stín pod révou tak silně, že v tom stínu obličeje ztratily výraz.

Spiros, který byl s vozem kdesi na záhadné výpravě na vlastní pěst, se pak brzy přihnal mezi stromy a houkal na celé kolo, aby kdeco a kdekoho upozornil na svůj příchod.

"Proč vlastně Spiros musí takhle rozbíjet večerní poklid tím pekelným rámusem?" zeptal se Larry ztrápeným hlasem.

"Souhlasím, souhlasím," zamumlal ospale Kralevský, "v téhle podvečerní době by měl člověk naslouchat slavíkům, ne automobilovým houkačkám."

"Pamatuji se, že kdy mě Spiros vezl poprvé, přivedl mě skutečně do značných rozpaků," poznamenal z hloubi stínů Theodorův hlas, úsměvně podbarvený. "Nevzpomínám si přesně, o čem byla řeč, ale najednou mi řekl: 'Baže, doktore, lidí je málo, když já jedu vesnicí.' Viděl jsem... hm... v duchu prapodivný obraz vesnic, úplně liduprázdných, a ohromné hromady mrtvo v příkopech podle cesty. A Spiros pak pokračoval: 'Baže, když já jedu vesnicí, tak houkám jako ďas a všechny je na smrt vyděsím.'"

Vůz předjel před průčelí domu, a přední světla se pátravě kmitla po celé verandě a osvítila strop kudrnatý mlhavě zelenými listy révy, roztroušené skupinky hostů, kteří se smíchem hovořili, a obě mladé venkovanky v jasně červených šátcích na hlavě, jak tiše přecházejí sem a tam, bosýma nohama šourají po dlaždicích a prostírají na stůl. Vůz zastavil, zvuk motoru ztichl, a Spiros se přibatolil stezkou a v náruči tiskl k hrudi ohromný a očividně těžký ranec v balicím papíře.

"Probůh! Podívejte se!" zvolal s tragickým přízvukem Larry a rozechvělým prstem ukázal na Spira. "Nakladatelé mi zas vracejí rukopis!"

Spiros se na cestě k domu zastavil a zakabonil se přes rameno.

"Pó-pó-pó! Kdepak, kýrie Lorrys," zvolal vážně, "tohle jsou přece ta tři krůty, co manželka upekla pro vaši matku, enoite?"

"Ó, pak mi tedy ještě zbývá naděje," oddechl si s přehnanou úlevou Larry. "Z toho otřesu se mi udělalo přímo mdlo. Pojďme všichni dovnitř, napijeme se!"

Uvnitř domu zářily pokoje světly lamp a barvité kresby naší Margo se mírně vlnily, jak je večerní větřík přitiskoval hladce ke stěnám. Sklenice začaly řinčet a zvonit, zátky vybuchovaly jako když kamínky padají do studně, sifóny hekaly jako znavené vlaky. Hosté ožili; oči jim zářily, hovor stále hlasitěl.

Otrávená tou společenskou zábavou i nemožností upoutat mátinu pozornost, Dodo se rozhodla vykonat krátkou návštěvu zahrady samojediná. Vybatolila se do měsíční noci a vybrala si vhodné místo pod velkou magnólií, aby vyhověla nutkavému hlasu přírody. Náhle strnula zděšením: proti ní stála smečka jažatých, výbojných, rvavých hafanů, kteří s ní měli zřejmě nejhorší možné záměry. Dodo strachy vyvřískla, obrátila se a ubíhala zpátky domů tak rychle, jak jí krátké, tlusté běhy stačily. Ale ti žhaví nápadníci se nehodlali vzdát jen tak bez odporu. Strávili parné a mrzuté odpoledne pokusy navázat s Dodo známost, a nechtělo se jim promatnit tuto - jistě nebem seslanou - příležitost darmou snahou dodat svým vztahům k ní rázu daleko intimnějšího. Dodo se vřítila do přeplněného salónu, ječela o pomoc, a těsně v patách se tam za ní přivalilo funící a vrčící klubko psů. Roger, Bobek a Blink, kteří přetím vyklouzli z kuchyně pro něco na zub, vrátili se co nejrychleji a zděsili se nad tou scénou. Soudili, že má-li už někdo Dodo svést, bude to jeden z nich, a nikoli lecjaký vychrtlý vesnický obejda. Chutě se vrhli na pronásledovatele naší Dodo a v

okamžení byla místnost v jednom chumlu; psi se rvali a vrčeli a hysteričtí hosté uskakovali ve snaze vyhnout se kousnutí.

"Hele, vlci!... To znamená, že nás čeká pořádná zima," křičel Larry a vyskočil hbitě na židli.

"Zachovejte klid, zachovejte klid!" řval Leslie, popadl do ruky polštářek a hodil jím po nejbližším klubku válčících psů. Jakmile polštářek dopadl mezi psy, okamžitě ho chytilo pět rozzuřených mord a roztrhalo ho s divokým zápalem na cucky. Do vzduchu se vyhrnulo velké rozvířené mračno peří a pomalu se snášelo k zemi na celou tu scénu.

"Kde - je - Dodo?" koktala máti. "Najděte Dodo; někdo jí ublíží!"

"Roztrhněte je! Roztrhněte je! Zabíjejí se!" ječela Margo, chytila do rukou sifón a s naprostou nestranností začala střkat jak na hosty, tak na psy.

"Mám dojem že na psí rvačky je dobrý pepř," poznamenal Theodor, kterému se peří usazovalo na vousech jako sníh, "ovšem sám jsem to nikdy nezkusil!"

"Kristepane!" pištěl Kralevský, "pozor... zachraňte dámy!"

K této radě připojil ještě i okamžitou pomoc nejblíže stojící ženě: pomohl jí vylézt na pohovku a sám si vylezl vedle ní.

"Také voda se pokládá za dobrý prostředek," pokračoval Theodor hloubavě, a jako by tuto tezi chtěl vyzkoušet, vylil svou skleničku vína s puntičkářskou přesností na hřbet psu, který právě běžel kolem.

Dle Theodorovy rady se Spiros chvatně odvalil do kuchyně a vrátil se s plechovkou od petroleje plnou vody v těch svých rukou velkých jako kýty šunky. Mezi dveřmi zůstal stát a zdvihl plechovku nad hlavu.

"Pozóór!" zařval: "Parchanti! Egó tha to diefthetíso! "

Hosté se rázem rozprchli všemi směry, ale přece jen nebyli dost rychlí. Hladký, lesklý prod vody prolétl v oblouku vzduchem, až dopadl na podlahu, kde vystříkl vzhůru, a pak se jako přílivová vlna rozstříkl po místnosti. Pokud se týče nejblíže stojících hostů, mělo to vskutku katastrofální následky; zároveň však to mělo zarážející a okamžitý účinek na psí smečku. Polekaní hlukem a svistem vody, psi od sebe odskočili a rozutekli se do noci. Zbyla po nich jen scéna jak po masakru, že člověku zůstával rozum stát. Salón vypadal jako velký kurník, kterým se přehnal cyklón; naši přátelé procházeli mezi tím vším, mokří a olepení peřím; peří se usadilo na lampách a vzduch byl plný štiplavého zápachu spáleniny. Máti tiskla v náručí Dodo a přehlížela pokoj.

"Leslie, synáčku, běž pro nějaké ručníky, abychom se mohli osušit! Tady v pokoji je pěkný pořádek! Ale to nevadí, pojďme všichni ven na verandu, co říkáte?" radila, a dodala roztomile:

"Hrozně mě mrzí, co se stalo. Víte, to naše Dodo; touhle dobou je pro psy nadmíru zajímavá."

Konečně se společnost osušila; obrali jsme z nich peří, nalili jsme jim do skleniček, a pak jsme všechny zavedli na verandu, kde měsíc potiskoval vlajkoslávu inkoustově černými stíny révového listí. Larry, s ústy plnými jídla, brnkal jemně na kytaru a nezřetelně si přitom pobzukoval; francouzskými okny jsme mohli vidět Leslieho a Spira, jak se oba soustředěně mračí a obratně rozkarjují a dělí velké hnědé krocany; máti přecházela sem a tam mezi stíny a úzkostlivě se kdekoho vyptávala, dostává-li dost jídla; Kralevský seděl na zídce verandy - jeho tělo se v siluetě podobalo raku a přes hrb mu vykukoval měsíc - a vyprávěl Margo dkouhou a spletitou historku; Theodor měl k doktoru Andruchellimu přednášku o hvězdách a nakousaným krocaním stehnem mu ukazoval různá souhvězdí.

Venku měsíční zář kreslila po ostrově černé a stříbrné pruhy s skvrny. Hluboko dole ve tmavých cypřiších utěšovaly se navzádjem sovy houkáním. Obloha se podobala černému, měkkému sametu, postříkanému jemnou rosnou sprškou hvězd. Nad domem se široce rozkládala vysoká stromová magnólie, s větvemi obsypanými bílými květy jako nesčíslnými miniaturními odrazy měsíce, a jejich sytá, sladká vůně visela omamně nad verandou - vůně, která člověka jako čarovnou mocí lákala ven, do záhad kraje, zalitého měsíční září.

* Návrat

S ušlechtilou poctivostí, kterou jsem mu dokázal jen stěží odpustit, oznámil pan Kralevský máti, že mě naučil už tolik, kolik jen mohl; domnívá se prý, že přišel čas, abych odjel někam - třeba do Anglie nebo do Švýcar -, kde bych své vzdělání dokončil. Celý zoufalý jsem se vzpíral každému podobnému nápadu; tvrdil jsem, že docela rád zůstanu polovzdělaný; člověka stále něco překvapuje, když je bez vědomostí. Ale máti byla neoblomná. Měli jsme se vrátit do Anglie a snad měsíc dva tam strávit upevňováním našeho postavení (což

znamenalo rozpeře s bankou), a pak se prý rozhodneme, kde mám pokračovat ve studiích. Aby potlačila hněvivé povstalecké reptání v rodině, máti nám řekla, že bychom se na ten zájezd do Anglie měli dívat pouze jako na dovolenou, na příjemný výlet. Že zas co nevidět budeme zpátky na Korfu.

Tak jsme tedy sbalili bedny, brašny a kufry a přichystali klece na ptáky a želvy; i psi se tvářili smutně a maličko provinile ve svých nových obojcích. Prošli jsme se naposledy mezi olivami, dali jsme poslední slzavé sbohem četným venkovským přátelům, a potom se vozy, vysoko naložené našimi svršky, v pomalém procesí rozjížděly jeden za druhým cestou z kopce - a jak se vyjádřil Larry - vypadaly spíš na pohřební parádu nějakého úspěšného vetešníka.

Horu zavazadel jsme srovnali v celní boudě a máti pak stála vedle a cinkala ohromným svazkem klíčů. Venku, v jiskřivě bílém slunečním žáru, hovořili ostatní členové rodiny s Theodorem a s Kralevským, kteří nás přišli vyprovodit. Celní úředník vyšel ven a nepatrně schlípl při pohledu na ten kopec zavazadel, korunovaný na vršíčku klecí, ze které zlomyslně vykukovala Dráčata. Máti se nevrózně usmála a zachřestila klíči; vypadala tak provinile jako nějaký pašerák diamantů. Celník si přeměřil pohledem máti i zavazadla, přitáhl si opasek a zakabonil se.

"To vaše?" zeptal se pro jistotu.

"Ano, ano, všechno moje," máti se až zajíkala rozčilením a vyhrávala rychlé sólo na klíče. "Chtěl byste, abych něco otevřela?"

Celník se rozmýšlel a tiskl zamyšleně rty k sobě.

"Máte jakou novinku na sobě?" zeptal se.

"Promiňte, co prosím?" vypravila ze sebe máti.

"Máte jakou novinku na sobě?"

Máti se ohlédla bezmocným pohledem, kde je Spiros.

"Promiňte prosím, ale nerozumněla jsem..."

"Máte jakou novinku... jakou novinku na sobě? "

Máti se usmála s roztomilou bezradností.

"Promiňte, prosím, já dost..."

Celník na ni upřel pronikavě rozhněvané oči.

"Madam," pronesl zlověstně a opřel se o pult. "Mluvíte po anglicku?"

"Ale ano," zvolala máti, rozradostněná, že mu porozuměla. "Ano, útroškuů."

Před celníkovým hněvem ji zachránil včasný příchod Spirův. Ztěžka se vrhnul dovnitř, zpocený, jako když ho poleje; ukonejšil máti a uklidnil celníka, kterému vysvětlil, že jsme už kolik let něměli žádné nové šaty, a pak téměř než by člověk nabral dech, měl už zavazadla venku na molu. Potom si ještě od celníka vypůjčil kousek křídy a všechna zavazadla sám označil tak, aby už nedošlo k žádnému dalšímu zmatku.

"Nebudu říkat sbohem, ale jenom au revoir," zamumlal Theodor a přesně po řadě každému z nás podal ruku. "Doufám, že vás zas budeme mít mezi sebou... hm... velmi brzy."

"Sbohem, sbohem," pištěl Kralevský a hopkoval od jednoho ke druhému. "Budeme se na váš návrat tak těšit! Ano, ano! A mějte se dobře a co možná využijte toho pobytu ve staré milé Anglii. Udělejte si opravdovou dovolenou, co říkáte? Tak, to je ono!"

Spiros nám každému mlčky podal ruku, a potom stál a díval se na nás utkvělým pohledem, obličej zkrabacený do známého příznačného zamračení a otáčel čepici v těch svých ohromných rukou.

"Eci, (*23) říkám sbohem," začal a hlas se mu třásl, až se lámal a slzy jako hráchy se mu hrnuly z očí a stékaly po zbrázděných lících. "Stín timí mu, já nechcem brečet," vzlykal a ohromné břicho se mu vzdouvalo, "ómos, to já jen říkám sbohem jako mým vlastním lidem. Já cejtím ty a ty a ty, všechny patříš ke mně."

Pomocná loď musela trpělivě čekat, zatímco jsme ho utěšovali. Pak když se její motor rozsupěl a loď odrazila od břehu přes tmavě modrou vodu, naši tři přátelé tam stáli, za sebou to pestrobarevné pozadí, vratké domy rozložené po horském úbočí; Theodor stál úpravný a vzpřímený, hůlku zdviženou ve vážném pozdravu a vous se mu blyštěl v slunci; Kralevský hopkoval a ukláněl se a mával jako divý; Spiros, s tím svým tělem jako sud, zakaboněný, střídavě si utíral kapesníkem oči a zas nám jím mával.

Jak se loď vzdalovala přes moře a Korfu tetelivě klesalo do perlově šedivého mlžného oparu na obzoru, zmocnil se nás všech těžký, tísnivý stesk, který trval po celou naši zpáteční cestu do Anglie. Špinavý vlak ujížděl svou

tratí z Brindisi k Švýcarsku, a my seděli mlčky a netoužili jsme po hovoru. Nad hlavou v síti nám v kleci zpívaly pěnkavy, Dráčata se chichtavě pokuckávala a tloukla zobáky a Aleko chvílemi žalostně zachrčel. Kolem našich nohou leželi psi a chrápali. Na švýcarské hranici nám prohlížel pasy hanebně komsní úředník. Podal dokumenty nazpět máti spolu s malým proužkem papíru, uklonil se bez úsměvu a ponechal nás naší ponuré náladě. Za nějakou chvíli se máti podívala na formulář, který úředník vyplnil, a při čtení náhle strnula.

"Jen se podívejte, co tu napsal," zvolala pohněvaně, "nestoudný člověk!"

Larry se zadíval na formulář a odfrkl si.

"Vidíš, to je trest za to, že jsme odjeli z Korfu," poznamenal.

Na krartičce, ve sloupci Popis cestujících, bylo úhlednými velkými písmeny napsáno: Jeden kočovný cirkus a personál.

"No ne, něco takového napsat!" řekla máti, která ještě kypěla zlostí, "věru, někteří lidé jsou divní pavouci!"

A vlak ujížděl rachotivě k Anglii.

I/1:
(*1) (řec.) - k čertu
(*2) já to zařídím
(*3) ano
(*4) rozumíte, chápete?
(*5) (řec.) tak
(*6) (řec.) jak chcete, jak se vám líbí
I/2:
(*7) semizdá
(*8) Na mou čest!
I/6:
(*9) (řec.) - ale
II/7:
(*10) vysoká čepice pravoslavných kněží
II/8:
(*11) erysipel (erysipelas), streptokokové onemocnění kůže
(*12) Zde si Margo plete D. H. Lawrence s plukovníkem Lawrencem z Arábie. V další části hovoru zas popletla název děl Johna Ruskina.
(*13) Humpty Dumpty z knihy Lewise Carolla, Alenka v kraji divů.
II/9:
(*14) břichatka
(*15) jepice obecná
II/11:
(*16) Jméno známého filmového herce z dob asi před 25 lety.
(*17) řecký národní tanec
III/13:
(*18) (řec.) kýrios - pán (urozený)
III/15:
(*19) osady ústřic na skaliscích v moři
III/17:
(*20) T. S. Coleridge (1772-1834)
III/18:
(*21) kýlní pas
(*22) Charles Lamb - angl. esejista a básník (1775-1834)
III/Návrat:
(*23) (řec.) - tak